

การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นิศากร สนามเขต

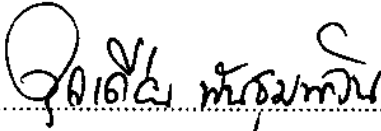
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

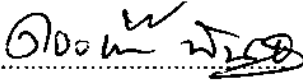
2550

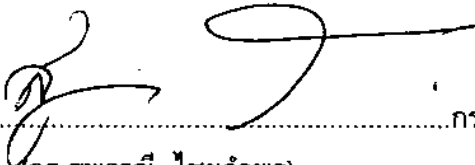
การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบ
เพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

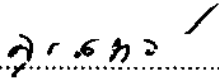
นิศากร สนามเขต
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์..........ประธานกรรมการ
(ดร.ดุจเดือน พันธมนาวิน)

ศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.ดวงเดือน พันธมนาวิน)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.สุพรรณี ไชยอำพร)

รองศาสตราจารย์..........รักษาราชการแทนคณบดี
(ดร.สุทธสิทธิ์ วชิรจร)
วันที่ ๕.๕ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อน
อย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชื่อผู้เขียน นางสาวนิศากร สนามเขต

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา 2550

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงปัจจัยทางด้านภูมิคุ้มกันภายในที่เป็นจิต
ลักษณะเดิม และภูมิคุ้มกันภายนอกที่เป็นสถานการณ์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบ
เพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียน ซึ่งกรอบในการวิจัยมีพื้นฐานมาจากรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์
นิยม (Interactionism Model)

ตัวแปรในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 1) กลุ่มตัวแปรด้านพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่าง
เหมาะสม จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และ
พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี 2) กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์
จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมี
ภูมิคุ้มกันภายในในตน 3) กลุ่มตัวแปรด้านลักษณะสถานการณ์ จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับ
การคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ 4) กลุ่มตัวแปร
ทางด้านจิตลักษณะเดิม จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต
ควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา และ 5) ลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง โดยตัวแปร
เหล่านี้ส่วนใหญ่ถูกวัดโดยแบบวัดมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale) แบบวัดที่
สร้างขึ้นและปรับปรุงโดยผู้วิจัยในงานวิจัยนี้ มี 7 แบบวัด ซึ่งได้ถูกสร้างและหาคุณภาพแบบวัด
ส่วนค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดแต่ละแบบอยู่ระหว่าง .60 ถึง .90 สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ
และการวิเคราะห์จำแนกประเภท

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสายอาชีพ ในจังหวัดแพร่
จำนวน 4 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นกำหนดโควตา (Stratified Quota
Random Sampling) รวมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 639 คน

ผลการวิจัยที่สำคัญ มีดังนี้ 1) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า ประเภทตรงข้าม ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนชาย และนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และ 2) ตัวทำนายของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การนับถือศาสนา และการสนับสนุนทางสังคมทางครู โดยทำนายได้ 34.1% ในกลุ่มรวม 3) ตัวทำนายของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยทำนายได้ 43.9% ในกลุ่มรวม 4) ตัวทำนายของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการสนับสนุนทางสังคมทางครู ทำนายได้ 38.7% ในกลุ่มรวม และ 5) กลุ่มเสี่ยงเร่งด่วนที่ควรพัฒนา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมทั้งสองด้านในปริมาณที่น้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย และ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ

การพัฒนานักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยการส่งเสริมการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป ควรทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินผลการฝึกอบรมจิตลักษณะและปรับสถานการณ์ที่สำคัญเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมตามที่ โดยต้องพัฒนาจิตลักษณะที่สำคัญ คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การสนับสนุนทางสังคมจากครู สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา

ABSTRACT

Title of Thesis	Internal and External Immunity as Correlates of Appropriate Peer-Group Behavior in Senior High School Students.
Author	Miss Nisakorn Sanamkate
Degree	Master of Arts (Social Development)
Year	2007

This correlational-comparative study aimed at examining psychological immunity in terms of psychological characteristics, and external immunity in terms of situational factors relating to appropriate peer-group behavior in senior high school students. Interactionism Model was used as the conceptual framework of this study.

There were 5 groups of variables in this study. Appropriate peer-group behavior is the first group, consisting of 2 behaviors: undesirable peer-refusal behavior and Peer protection behavior. Psychological states are the second groups, consisting of 2 variables, namely, favorable attitudes toward peer group behavior, and psychological immunity. The third group was situational factors, consisting of 4 variables, namely, loved and reasoned child rearing practice, social support from teacher, parental preaching about consideration of peer, and perceived outcome from undesirable peer-refusal in the mass media. The fourth group is psychological characteristics, consisting of 4 variables, namely, belief in internal locus of control of reinforcement, future orientation and self control, good mental health, and Buddhist belief and practices. The final group of variables is biosocial background of the civil servant. Most of questionnaires in this study are in form of summated ratings scale. New seven questionnaires were constructed by the researcher. All questionnaires are tried out. Items are selected by two statistical criteria. Reliability in terms of alpha coefficient ranged between .77 to .92. Statistical approaches employed in this study were: Three-way ANOVA, Multiple Regression Analysis, and Discriminant Analysis.

Samples of this study are 639 males and female students in grade 11th from 4 secondary schools in Phrae. Two of these schools were general education and the rest was vocational education. Stratified quota random sampling was used to obtain the sample.

The important findings were 1) students with high belief in internal locus of control of reinforcement, perceive more outcome from undesirable peer-refusal in the mass media, and having more psychological immunity, were the ones reporting more peer protection behavior than their counterparts. This result was found in male students and students with less female friends. 2) Important predictors of psychological immunity were perceived outcome from undesirable peer-refusal in the mass media, parental preaching about consideration of peer, loved and reasoned child rearing practice, Buddhist belief and practices, and social support from teacher which yielded predictive power of 34.1% in total sample. 3) Important predictors of undesirable peer-refusal behavior were psychological immunity, perceived outcome from undesirable peer-refusal in the mass media, Buddhist belief and practices, and future orientation and self control which yielded predictive power of 43.9% in total sample. 4) Important predictors of peer protection behavior were perceived outcome from undesirable peer-refusal in the mass media, favorable attitudes toward peer group behavior, psychological immunity, future orientation and self control, parental preaching about consideration of peer, and social support from teacher which yielded predictive power of 38.7% in total sample. and 5) the at-risk groups were male students, students in college, and students with low GPA.

In order to enhance these desirable behaviors and psychological immunity, the at-risk students should be encouraged to perceive outcome from undesirable peer-refusal in the mass media, more parental preaching, and future orientation and self control.

Experimental-evaluation study should be conducted to determine the effectiveness of psychological and situational training modules to improve appropriate peer-group behavior. The important psychological characteristics and situational factors that should be heightened or trained are psychological immunity, favorable attitudes toward peer group behavior, future orientation and self control, social support from teacher, good mental health, and Buddhist belief and practices.

กิตติกรรมประกาศ

มาตาปิตโร วันทามิ, อาจารย์เย วันทามิ. ขอนอบน้อมต่อบิดามารดาและครูบาอาจารย์ วิทยานิพนธ์เรื่อง การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สำเร็จได้ด้วยดีนั้น อันเนื่องมาจากมีบุคคลแวดล้อมที่ดี บุคคลแรกที่จุดเทียนทางปัญญา และนับว่าเป็นพระพรหมที่สร้างโลกแห่งการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องโดยไม่หวังผลตอบแทน แต่ตรงกันข้ามกลับเป็นผู้ที่ยินดีให้ ตลอดถึงผู้มีพระคุณคือบิดามารดาของข้าพเจ้า รวมถึงพี่สาวที่แสนดีในชีวิต (พี่นุ้ย) ที่คอยให้กำลังใจและกำลังใจทรัพย์ช่วยเหลือทุกครั้ง ผู้มีพระคุณเหล่านี้ข้าพเจ้าขอสดุดีความดีงามตลอดไป

ในช่วงเวลาผ่านเข้ามาในระบบการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทของนิด้า (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ข้าพเจ้านับได้ว่าเป็นโชคดีที่ได้เจอสภาพแวดล้อมที่ดีอีกเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ของคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมทุกท่าน และที่สำคัญที่สุดหากไม่ได้รับความเมตตาจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย คือ รองศาสตราจารย์ ดร.จุใจเดือน พันธุมนาวิน ที่คอยให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือทุกด้านโดยไม่เหน็ดเหนื่อย ตลอดถึงศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน และรองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ ไชยอำพร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิดและชี้แนะแนวทางการทำงานวิจัยที่สมบูรณ์

สุดท้ายนี้ งานวิจัยชิ้นนี้ หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาเหล่านี้ คือ โรงเรียนนารีนรัตน์จังหวัดแพร่ โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ และวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดแพร่ และสิ่งสำคัญที่ข้าพเจ้าลืมไม่ได้ คือ ขอขอบคุณอีกหนึ่งกำลังใจที่สำคัญจากพี่ชายผู้คอยปลอบโยนใส่ใจดูแลยามที่ท้อแท้และอยู่เคียงข้างน้องสาวเสมอมา นั่นคือ พระมหาทรงยศ สุตยอด และพี่แดนชัย ทิพย์รักษ์ และอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวถึงในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลืองานวิจัยชิ้นนี้ให้ลุล่วงไปได้สำเร็จ สำหรับข้าพเจ้าแล้วยอมรับว่างานวิจัยครั้งนี้เป็นงานที่ยากมากเหนื่อยจนบางครั้งท้อแต่เมื่อครุ่นคิดอยู่ในใจ เสมือนความมืดที่มาหยอกล้อกับแสงสว่าง เมื่อใดแสงสว่างหมดเมื่อนั้นความมืดก็ครอบงำ แต่สุดท้ายความมืดย่อมแพ้แสงสว่าง คือ ความดีของอาจารย์ที่ปรึกษาผู้จุดประกายพลังใจให้แก่ข้าพเจ้าเสมอมา ที่สำคัญขอขอบคุณพี่สุชิน และคุณพี่ภาวนา พี่เจ้าหน้าที่จากห้องสมุดทุกท่าน รวมถึงคุณหมอมหาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ ทางแผนงานสุขภาพองค์กรภาคเอกชน (สสส.) และเพื่อนร่วมงานที่น่ารักอย่างพี่จัน พี่อ้อ พี่จำ น้องหนึ่ง และป้างะที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำสิ่งที่ผิดพลาดให้ถูกต้อง ท้ายนี้ความสำเร็จในชีวิตครั้งนี้ ขอมอบให้แก่พระคุณพ่อ พระคุณแม่ ที่ทำให้ลูกคนนี้ได้ก้าวมาถึงเส้นชัยได้อีกก้าวหนึ่งด้วยความมั่นคงและความอบอุ่นใจเสมอ

นิศากร สนามเขต

ตุลาคม 2550

สารบัญ

	หน้า	
<u>บทคัดย่อ</u>	(3)	
ABSTRACT	(5)	
กิตติกรรมประกาศ	(7)	
สารบัญ	(8)	
สารบัญตาราง	(13)	
สารบัญภาพ	(16)	
 <u>บทที่ 1</u> บทนำ	 1	c1-1
1.1 ความสำคัญของปัญหาวิจัย	1	
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3	
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3	
1.4 การประมวลเอกสาร	3	
1.4.1 พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม: ตัวแปร ความหมาย และวิธีวัด	4	
1.4.2 สาเหตุของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม	18	
1.4.3 ภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม	20	
1.4.4 <u>ภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิม</u> กับพฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสม	34	c1-2
1.4.5 จิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรม การคบเพื่อน อย่างเหมาะสม	47	
1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	53	
1.6 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร	54	
1.7 สมมติฐานในการวิจัย	59	

บทที่ 2	วิธีการวิจัย	61	
2.1	กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง	61	
2.2	เครื่องมือวัดตัวแปร	62	
2.3	วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวัด	72	
2.4	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	74	
2.5	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74	
บทที่ 3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75	c3-1
3.1	ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง	75	
3.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดี จากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน	78	
3.2.1	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรม การปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับความเชื่ออำนาจ ในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมี ภูมิคุ้มกันภายในตน	79	
3.2.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของ พฤติกรรม การป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามความเชื่ออำนาจในตน การ เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกัน ภายในตน	86	
3.2.3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของทัศนคติที่ ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับความ เชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน	96	
3.3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับ ของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่ง สอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี	103	c3-2
3.3.1	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรม การปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับการอบรม เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอน เกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี	105	

3.3.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรม การป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามระดับการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับ การคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี	112	
3.3.3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของทัศนคติที่ ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับการ อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่ง สอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี	117	
3.3.4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของการมี ภูมิคุ้มกันภายในตน ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบ เพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี	125	
3.4	<u>ผลการทำนาย</u> จิตลักษณะตามสถานการณ์ โดยใช้จิตลักษณะ เดิม และสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย	130	c3-3
3.4.1	ผลการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่าง เหมาะสม โดยใช้จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ เป็นตัว ทำนาย	131	
3.4.2	ผลการทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยใช้ จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์เป็นตัวทำนาย	137	
3.5	ผลการทำนายพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยใช้จิต ลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัว ทำนาย	143	
3.5.1	ผลการทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้าน ที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิต ลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย	144	
3.5.2	ผลการทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์เป็นตัวทำนาย	152	
3.6	<u>ปริมาณการทำนายพฤติกรรม</u> การเป็นคนดีและคนเก่งของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	160	c3-4
3.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบ เพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียน	165	

มัธยมศึกษาตอนปลายที่มี เพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวมที่ แตกต่างกัน		
3.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวน เพื่อนชายที่ต่างกัน	174	
3.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ที่ แตกต่างกัน	181	
บทที่ 4 การสรุปและอภิปรายผล	187	
4.1. การสรุปผลและอภิปรายผลตามสมมติฐาน	188	
4.1.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1	188	
4.1.2 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2	190	
4.1.3 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3	192	
4.1.4 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4	195	
4.1.5 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5	199	
4.2 การสรุปผลนอกเหนือสมมติฐาน	200	
4.2.1 ปัจจัยเชิงเหตุและผลของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน	200	
4.2.2 กลุ่มเสี่ยง และปัจจัยปกป้อง	201	
4.3 ข้อดีและข้อจำกัดของงานวิจัย	202	
4.3.1 ข้อดีของการวิจัย	203	
4.3.2 ข้อจำกัดของการวิจัย	203	
4.4 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน	204	
4.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	206	
บรรณานุกรม	207	
ภาคผนวก	218	q
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	218	
ภาคผนวก ข ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	243	ap

(12)

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลการเปรียบเทียบ
เทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ

ประวัติผู้เขียน

291

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	คุณภาพของเครื่องมือวัดในการวิจัย	73
3.1	ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง	77
3.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการ ปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกัน ภายในตน ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีตาม ระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)	81
3.3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการ ป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามระดับความเชื่ออำนาจในตน การ เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกัน ภายในตน ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีตาม ระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)	87
3.4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับความเชื่อ อำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสมตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)	98
3.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการ ปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสนับสนุน การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน และ สุขภาพจิตดี ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)	107

- 3.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2) 113
- 3.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2) 119
- 3.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2) 126
- 3.9 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยใช้จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 132
- 3.10 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยใช้จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 139
- 3.11 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการปฏิบัติอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 147
- 3.12 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย 154

ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

3.13	ผลการวิเคราะห์จำแนกประเภทเพื่อทำนายการเป็นคนดีและคนเก่ง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	161
3.14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของ จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับของตัวแปรอิสระที่ พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)	168
3.15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตาม สถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนน ความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับของ ตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)	177
3.16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และ ค่าเฉลี่ยของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตาม สถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนน ความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับของ ตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)	183

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)	19
1.2 ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม	35
1.3 โครงสร้างของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและองค์ประกอบที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคล	48
1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในงานวิจัย	58
3.1 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี พิจารณาตามความเชื่ออำนาจในคน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในคน ในกลุ่มนักเรียนชาย และในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย	94
3.2 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย	110
3.3 ค่าเฉลี่ยทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย	123
4.1 ผลของปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1	189
4.2 ผลของปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2	191
4.3 ผลการทำนายและเปอร์เซ็นต์ทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยใช้กลุ่มตัวแปร จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์	193
4.4 ผลการทำนายและเปอร์เซ็นต์ทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในคน โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ สถานการณ์ และสองกลุ่มรวมกัน ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	194
4.5 ผลทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี โดยกลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัว	196

ทำนาย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์		
4.6	ผลทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยกลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์	197
4.7	ความสัมพันธ์ทางบวกในการจำแนกประเภทการเป็นคนดีและคนเก่ง	199
4.8	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุและผลของการมีภูมิคุ้มกัน	201

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหาวิจัย

ในระหว่างทางการก้าวจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ นั้นมนุษย์ผู้หนึ่งต้องประสบกับหลายสิ่งหลายอย่าง ต้องพบเจอกับสถานการณ์ทั้งที่ดีและไม่ดี อันจะส่งผลต่อจิตใจ และเบี่ยงเบนพฤติกรรมจากสิ่งที่ควรจะเป็นได้ การสร้างคนก็คือการสร้างชาติ ลักษณะของเยาวชนวันนี้เป็นกระจกสะท้อนอนาคตของชาติในวันข้างหน้าได้ เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณประโยชน์ต่อสังคม หรือ เป็นผู้ใหญ่ที่เป็นอันตรายกับสังคมก็ได้เช่นกัน ปัญหาเกี่ยวกับเด็กมีนานัปการ เด็กเร่ร่อน นักศึกษาขายตัว อาชญากรรมเด็กซึ่งหมายรวมถึง การฉก ชิง วังราว ไปจนถึงการเป็นมาดรากร ซึ่งปัญหาเหล่านี้นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคม

ปัญหาข้างต้นนี้ อาจเป็นด้วยเหตุที่สภาพสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีสาเหตุอันเนื่องมาจากในช่วง 2 - 3 ทศวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจากพื้นฐานเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรมการรับเอาความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดระบบการศึกษาโดยยึดตามแนวแบบสังคมชาติตะวันตก การพัฒนาการเมืองการปกครองแบบสังคมประชาธิปไตย แบบเสรีนิยมทุนนิยม ส่งผลให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุได้ในระดับหนึ่ง แต่กลับส่งผลให้สภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิต คุณค่าความดีงามทางด้านจิตใจของบุคคลในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางศีลธรรมและจริยธรรมอย่างน่าวิตกประกอบกับการที่สังคมไทยในยุคนี้เป็น ยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร (Information Age) แห่งโลกยุคโลกาภิวัตน์ กระแสวัฒนธรรมจากต่างชาติ จึงหลั่งไหลเข้าสู่สังคมไทยอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้งเป็นผลให้ประชาชนและเยาวชนไทยจำนวนไม่น้อยปล่อยปละละเลยแบบแผน ค่านิยม วิถีชีวิตอันดีงามของสังคมเดิม หันไปหลงใหลชื่นชมยอมรับวัฒนธรรมต่างชาติอย่างขาดการเลือกสรรทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ และความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหาทางวัฒนธรรมทั้งในขั้นรุนแรงและขั้นวิกฤตหลายประการ

นักเรียน นักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยเยาวชน เป็นกลุ่มบุคคลในสังคมที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะอยู่ในวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตน ซึ่งลักษณะของวัยรุ่นมักจะมีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ ในวัยนี้เยาวชนจะห่างบิดามารดา และเข้ากลุ่มเพื่อนมากขึ้น มีความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ต้องการให้กลุ่มเพื่อนยอมรับ มีการเลียนแบบเพื่อนใน

กลุ่ม สร้างเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มขึ้นมา ถ้าเข้าไปอยู่ในกลุ่มดี ก็จะทำตัวเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีพฤติกรรมไปในทางสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่มอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อนจึงมีความสำคัญต่อนักเรียน เพราะวัยรุ่นมักจะเลียนแบบพฤติกรรมด้านต่าง ๆ จากเพื่อน การคบเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตร มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ดีงาม มีคุณสมบัติงาม คอยส่งเสริมในเรื่องที่ดี คอยส่งเสริมให้ประกอบแต่ความดี ย่อมรู้จักหลีกเลี่ยง และปฏิเสธเพื่อนที่นำไปสู่อบายมุขต่าง ๆ ได้ (พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์, นิภา วินิจ, พรพิมล วรวิมลพุทธพงศ์, สงคราม เชาวรัตน์ และพิมพ์ชนก เครือสุคนธ์, 2547: 11) อิทธิพลจากเพื่อนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจทำให้ชีวิตของวัยรุ่นดำเนินไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ ดังคำพุทธภาษิตที่ว่า “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล” (พระราชนิพนธ์, 2529: 115) จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยหลักการว่า การคบเพื่อนเป็นกุญแจสำคัญของความเป็นคนดีและเก่งของวัยรุ่นในทุกประเทศ

ดังนั้น การสร้างภูมิคุ้มกันวัยรุ่นให้มีการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมจึงเป็นหัวข้อการวิจัยเร่งด่วนที่ควรศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยเหล่านี้ไปพัฒนาวัยรุ่นให้เลือกคบเพื่อนที่ดีและเก่ง อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตของพวกเขาซึ่งเป็นอนาคตของชาติ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีเป็นการลดความเสี่ยง จะเป็นเกราะป้องกันและบรรเทาผลกระทบให้วัยรุ่นไทยอยู่รอดปลอดภัยได้ การสร้างภูมิคุ้มกันมีเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งกับการพัฒนาประเทศโดยรวมและการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ที่จะส่งผลดีต่อตนเองและต่อสังคม แนวคิดเรื่องภูมิคุ้มกันนี้ มีในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีความหมายว่า “ความสามารถในการปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจที่จะยอมรับหรือปฏิเสธการชักจูงหรือบีบบังคับจากฝ่ายต่าง ๆ” (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2547: 1-10)

งานวิจัยจึงให้ความสำคัญในศึกษาการมีภูมิคุ้มกันใน 2 ลักษณะ คือ หนึ่ง การมีภูมิคุ้มกันภายในตนซึ่งเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะภายในตัวบุคคล และ สอง ภูมิคุ้มกันภายนอกเกี่ยวข้องกับสถานการณ์รอบตัวบุคคล ว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างไร รวมทั้งจะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสวงหานักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งหมายถึง นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันตนน้อยและมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อย พร้อมทั้งจะได้เสนอแนะปัจจัยปกป้องที่เป็นปัจจัยเชิงเหตุของการมีภูมิคุ้มกันตนมากและมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการคือ

1.2.1 นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่างกันมากน้อยเพียงใด และพบในนักเรียนประเภทใด

1.2.2 นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายนอกแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่างกันหรือไม่ อย่างไร

1.2.3 นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในแตกต่างกันและภูมิคุ้มกันภายนอกแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่างกันหรือไม่ อย่างไร และภูมิคุ้มกันทั้งสองประเภทนี้จะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมได้มากน้อยเพียงใด

1.2.4 เพื่อแสวงหาลักษณะของกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ และปัจจัยเชิงปกป้องที่สำคัญของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียน ตลอดจนปัจจัยลักษณะของนักเรียนที่จะมีภูมิคุ้มกันทั้งภายในและภายนอกน้อย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยในเรื่องนี้ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้น้อย 3 ประการ คือ

1.3.1 เพื่อทราบถึงภูมิคุ้มกันภายในและภูมิคุ้มกันภายนอกที่สำคัญของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียน

1.3.2 เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นสาเหตุทั้งทางด้านจิตใจและสถานการณ์ กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนในเชิงการทำนาย ซึ่งจะประโยชน์ในการใช้เป็นพื้นฐานการวิจัยในอนาคต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมและพฤติกรรมที่ใกล้เคียงต่อไป

1.3.3 เพื่อนำผลที่พบจากการศึกษา ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เพื่อลดปัญหาของสังคม และสร้างให้เยาวชนไทยเป็นคนดีที่เก่งและมีสุข

1.4 การประมวลเอกสาร

การประมวลเอกสารในงานวิจัยนี้ ทำการประมวล 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการประมวลพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เพื่อสรุปตัวแปรตามนิยาม และวิธีวัด และ 2) ขั้นตอนการประมวลหาสาเหตุของการรับอิทธิพลของเพื่อนอย่างเหมาะสม ใน 3 ด้าน ได้แก่ ภูมิคุ้มกันด้าน

สถานการณ์ ภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เพื่อกำหนดตัวแปรตามนิยามปฏิบัติการและสมมติฐานในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.1 พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม: ตัวแปร ความหมาย และวิธีวัด

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2536: 583–584) ส่วนประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 15) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ เช่น การเดิน การคิด การพูด ความรู้สึก ความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยพร วิชชาวุธ (2523: 1) ที่ได้กล่าวว่าพฤติกรรมหมายถึง การกระทำของมนุษย์ไม่ว่าการกระทำนั้นผู้กระทำจะกระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม การพูด การเดิน การกระพริบตา การไต่ยีน การเข้าใจ การรู้สึกโกรธ การคิดต่างเป็นพฤติกรรมทั้งนั้น นอกจากนี้ชุตตา จิตพิทักษ์ (2525: 2) ยังได้กล่าวว่า พฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลนั้น ไม่รวมเฉพาะสิ่งที่ปรากฏออกมาข้างนอกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ภายในใจของบุคคลซึ่งคนภายนอกไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง เช่นคุณค่าที่ยังถือเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่าง ๆ ทศนคติหรือเจตคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ความคิดเห็น ความเชื่อ รสนิยม และสภาพจิตใจ ปัจจัยต่าง ๆ นี้เป็นเหตุกำหนดพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคล ซึ่งโสภณ ชูพิบูลชัย (2521: 2) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมหมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสิ่งมีชีวิตของบุคคลอื่นสามารถสังเกตได้หรือใช้เครื่องมือทดลองได้ นอกจากนี้ อุทัย หิรัญโค (2526: 14) ได้กล่าวว่าพฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการ หรือปฏิกิริยาที่แสดงออกหรือเกิดขึ้น เมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (stimulus) ซึ่งมาจากภายในหรือภายนอกร่างกายก็ได้ และปฏิกิริยาที่แสดงนี้มีได้เป็นพฤติกรรมทางกายเท่านั้น แต่รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตใจด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำ หรือการตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอกรวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายสังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สีก้าว ดังนั้นสามารถแบ่งพฤติกรรมโดยอาศัยการสังเกตได้ดังต่อไปนี้

ดังนั้นสรุปได้ว่า “พฤติกรรม” หมายถึง การกระทำ หรือปฏิกิริยาการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด โดยแสดงออกทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอ อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสอดคล้องของความเชื่อและค่านิยม ทศนคติ บุคลิกภาพหรือสิ่งอื่น ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป็นการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สีก้าว แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านความรู้ 2) พฤติกรรมด้านเจตคติ และ 3) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ

เพื่อนเกิดจากการได้ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม เพราะโดยธรรมชาติแล้วมีความว่าเหว่ จึงต้องการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น เพื่อความเป็นเพื่อนกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์และจะเกิดกับมนุษย์ทุกกลุ่ม การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคล และสภาพแวดล้อมมนุษย์เราเมื่ออาศัยอยู่ในละแวกเดียวกัน เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน มีลักษณะในด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกันก็จะชอบพอกัน เกิดเป็นความรู้สึกความคล้ายคลึงกัน ทางด้านความเชื่อ ความรู้สึก ความคิด ทัศนคติ แล้วจึงคบหากันเป็นเพื่อนไปในที่สุด ซึ่งจากการศึกษาของไบร์น (Byrne, 1969 อ้างถึงใน จรรยา สุวรรณทัต และคนอื่นๆ, 2521: 85) พบว่า คนที่มีสัมพันธภาพต่อกันนั้นเป็นผู้ที่มีทัศนคติต่อเรื่องต่าง ๆ คล้ายคลึงกันหรือไปในทางเดียวกัน

การคบเพื่อนและเข้ากลุ่มเพื่อนเป็นพัฒนาการทางสังคมตามธรรมชาติของบุคคล เพราะนอกจากจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจแล้วยังเกิดโอกาสให้แสดงความสามารถเฉพาะตัว มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เพื่อนยอมรับ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และช่วยให้มีมโนภาพแห่งคนที่ดีอีกด้วย สำหรับในทางพุทธศาสนานั้น เพื่อนจะต้องมีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร คือ เป็นมิตรแท้ ซึ่งมิตรแท้มี 4 จำพวก คือ 1) มิตรมีอุปการะ เป็นมิตรที่ป้องกันเพื่อนผู้ประมาท ป้องกันทรัพย์สินของเพื่อนผู้ประมาทแล้ว เมื่อมีภัยเป็นที่พึ่งพำนักกันได้ เมื่อมีธุระเกินกว่าที่ออกปาก 2) มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ เป็นมิตรที่เปิดเผยความลับของตนแก่เพื่อน ปิดความลับของเพื่อนไม่ให้แพร่พราย ไม่ละทิ้งในยามวิบัติ แม้ชีวิตก็อาจสละแทนได้ 3) มิตรแนะนำประโยชน์ เป็นมิตรที่ห้ามไม่ให้ทำความชั่ว แนะนำให้ตั้งอยู่ในความดีให้ฟังในสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง บอกทางสวรรค์ให้ฟัง 4) มิตรที่มีความรักใคร่ เป็นมิตรที่สุข สุขด้วย ทุกข์ด้วย ได้เถียงคนที่พูดดีเตือนเพื่อน รับรองคนที่พูดสรรเสริญเพื่อน (วิระ สมใจ, 2531: 41-44, 245-248)

ดังนั้นพฤติกรรมการคบเพื่อน จึงหมายถึง การรวมกลุ่มหรือการคบหาสมาคมกับคนรุ่นเดียวกันในลักษณะต่างๆ ที่มีพฤติกรรมแสดงออกในด้านที่ ดีและเป็นประโยชน์ เช่น ชอบช่วยเหลือเพื่อนเมื่อยามเดือดร้อน ดักเตือนเมื่อเพื่อนกระทำการที่ผิด อาทิ เทียวกลางคืน เสพยาเสพติด เล่นการพนัน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540: 156-157) ได้ให้คำนิยามของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึง การเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เช่น มีความประพฤติดี เรียนดี และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเฉพาะที่มีประโยชน์ หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นโทษ เช่น เล่นการพนัน เสพสิ่งเสพติด และหนีเรียน เป็นต้น

ดังนั้นพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ในงานวิจัยนี้จึงหมายถึง การรวมกลุ่มหรือการคบหาสมาคมกับคนรุ่นเดียวกันในลักษณะต่างๆ โดยการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติ และพฤติกรรมแสดงออกในด้านที่ดี และเป็นและเป็นประโยชน์ เช่น ชอบช่วยเหลือเพื่อนเมื่อ

ยามเดือดร้อน ดักเตือนเมื่อเพื่อนกระทำสิ่งที่ผิด อาทิ เทียวกลางคืน เสพยาเสพติด เล่นการพนัน เป็นต้น และหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ให้โทษหรือนำไปสู่ทางที่เสื่อมเสีย

การศึกษาพฤติกรรมของคนไทยประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่วัยเด็ก เยาวชน จนถึงวัยผู้ใหญ่ ในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้ครอบคลุมปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบันและอนาคตนั้น ได้มีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของจิตใจของการเป็นคนดีคนเก่ง ในคนไทยประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2520 และในปี 2535 ได้มีการกำหนดการศึกษาสาเหตุและผลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่สำคัญ 7 ด้าน ในโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทยหลักในระยะยาว ได้แก่ 1) พฤติกรรมจริยธรรม 2) พฤติกรรมประชาธิปไตย 3) พฤติกรรมสิ่งแวดล้อม และสาธารณประโยชน์ 4) พฤติกรรมสุขภาพกาย สุขภาพจิต และการบริโภค 5) พฤติกรรมครอบครัว 6) พฤติกรรมการทำงาน และ 7) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2544)

สำหรับในงานวิจัยนี้สนใจศึกษา พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพฤติกรรมจริยธรรม พฤติกรรมครอบครัว และพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี ดังนั้นจะได้มีการประมวลเอกสารตามแนวทางสามพฤติกรรมหลักที่กล่าวมาดังนี้

ฉะนั้น พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เป็นพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ซึ่งพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีและแก่นั้น ตามทฤษฎีฐานไม่จริยธรรมได้อธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543: 2) เช่น พฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตร พฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมการทำงานอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม พฤติกรรมก้าวร้าวน้อย พฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน พฤติกรรมการเป็นสุภาพบุรุษ รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่นำไปสู่การเบียดเบียนตนและผู้อื่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นพฤติกรรมที่ดี และควรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งโดยภาพรวมมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงการรับอิทธิพลของเพื่อนจากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นในด้านต่าง ๆ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ สามารถสรุปได้ดังนี้

การรับอิทธิพลจากเพื่อน ในชีวิตวัยรุ่น เพื่อนฝูงและคนรู้จักอย่างยิ่ง เพราะในวัยนี้เป็นวัยที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำตัวให้เพื่อนฝูงยอมรับ เด็กเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะมีความเข้าใจดีว่าเพื่อนฝูงมีความรู้สึกต่อตนอย่างไร ถ้าเด็กวัยรุ่นยังได้รับความนิยมนกย่องจากเพื่อนฝูงมากเพียงไร ย่อมทำให้เด็กเป็นคนที่มีลักษณะเป็นมิตร น่าคบ กล้าแสดงออก วางตัวในสังคมเป็น และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเพียงนั้น และจากลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ ย่อมจะช่วยให้เด็กเด่นในสังคมและได้รับการนิยมนกย่องยิ่งขึ้นจากกลุ่มเพื่อน แต่เด็กวัยรุ่นที่เข้าสังคมไม่ดีและไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง มักจะสร้างเจตคติต่อตนเองในแง่ไม่ดีขึ้นมา โดยเฉพาะจะมีความรู้สึกแค้นเคืองและบางครั้งหวาดหวั่นใจ เด็กจะพยายามที่จะยอมรับและคล้อยตามความคิดเห็น และการกระทำทุกอย่างของเพื่อนผู้เป็นที่รักใคร่ และนิยมนก

ย่องของกลุ่มทั้ง ๆ ที่บางครั้งความรู้สึกไม่เต็มใจก็ตาม และบางครั้งจะพยายามแสดงตัวโอ้อวด เพื่อให้เพื่อนฝูงประทับใจในความโก้หรือความสามารถของตน การที่วัยรุ่นได้รับการยอมรับนับถือจากกลุ่ม ไม่เพียงแต่มีอิทธิพลต่อการสร้างความรู้สึกต่อตนเองเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลอย่างยิ่งในด้านการปรุงแต่งพฤติกรรมและลักษณะทางบุคลิกภาพในทางสังคมอีกด้วย เนื่องจากความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนฝูงนี้เอง เด็กวัยรุ่นจึงพยายามปรับปรุงความคิดและพฤติกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานของกลุ่มที่ตนปรารถนาเข้าร่วม (นิภา นิธยาน, 2520: 107-111, 208-209)

ดังนั้นการรับอิทธิพลของเพื่อน หมายความว่า ปริมาณของพฤติกรรมที่ได้มีการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน การคล้อยตามการชักจูงของเพื่อน และการคล้อยตามการบีบคั้นของเพื่อน เป็นพฤติกรรมที่ร่วมกระทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน ซึ่งทำให้ตนเองขาดความอิสระในการเป็นตัวของตัวเอง โดยมุ่งหวังที่จะได้รับการยอมรับ นับถือและนิยมยกย่องจากเพื่อนฝูงภายในกลุ่มของตน

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า นักเรียนที่ยอมรับอิทธิพลจากเพื่อนในด้านที่ไม่เหมาะสม หรือที่มีความเสี่ยง โดยการยอมรับเป็นแบบอย่าง การยอมรับการชักจูง และการยอมรับการบีบคั้นจากเพื่อนมากเกินไป อาจจะนำไปสู่การกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือที่มีความเสี่ยงมากขึ้นเท่านั้น

พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างไม่เหมาะสม จึงเป็นการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม เช่น มีความประพฤติไม่ดี ร่วมกิจกรรมที่ไม่มีประโยชน์กับเพื่อน ได้แก่ เล่นการพนัน เสพสิ่งเสพติด ดื่มสุรา เทียวเตร่ตามสถานเริงรมย์ บาร์ ไนต์คลับ มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ และหนีเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการประพฤติดนไม่สมควรแก่สภาพนักเรียน ของกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กรมตำรวจ (สุพจน์ จักขุทิพย์, 2521: 6-7) โดยสรุปมีลักษณะ คือ แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย หรือผิดระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา เทียวเตร่ในที่สาธารณะ หรือมั่วสุมก่อความเดือดร้อนรำคาญอย่างหนึ่งอย่างใด แสดงกิริยาจาหหรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่สุภาพ เล่นการพนันซึ่งต้องห้ามตามกฎหมาย การพนัน เสพสุรายาเสพติดหรือของมีเมาอื่น ๆ ประพฤติดนในทำนองชั่วสาว เทียวเตร่ตอนกลางคืนในสถานที่ที่มีการค้าประเวณี และหลบหนีโรงเรียน

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการรับอิทธิพลในการคบเพื่อนด้านลบ ยังปรากฏในงานวิจัยของวรรณิ วรรณชาติ (2541) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย ได้ให้นิยาม พฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษา ว่าหมายถึง ปริมาณของการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนของนักศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อเอดส์ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการแสดงพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงต่อเนื้อเป็นลูกโซ่ โดยเริ่มต้นจากการร่วมดื่มสุรา ดูหนังสื่อโป๊/ภาพลามก และดูวิดีโอ/ภาพยนตร์ลามก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่กระตุ้นทำให้เกิดความต้องการทางเพศ จากนั้นก็

ชักชวนกันไปเที่ยวสถานเริงรมย์ และมีพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม เช่น มีเพศสัมพันธ์กับคูรัก เพื่อนนักศึกษาด้วยกัน โสเภณีหรือผู้ขายบริการทางเพศ

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยะ พันธุ์ดี (2536) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการทำทอดทางพุทธศาสนาในโรงเรียนกับจิตลักษณะ และพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ให้นิยามความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว ว่าหมายถึง การแสดงออกต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งของด้วยการกระทำที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะแสดงออกทางกาย เช่น ขว้างปา ทุบตี ชกต่อย ทำลาย เป็นต้น หรือแสดงออกทางวาจา เช่น การด่าด้วยถ้อยคำหยาบ ข่มขู่ ได้เถียง ตะโกน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามพฤติกรรมการคบเพื่อนด้านบวก ปรากฏในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น กมลวรรณ สุวรรณโชติ (2548) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของ บ้าน สถานศึกษาและจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาปริญญาตรี โดยผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตร ออกเป็น 3 ตัวแปรย่อย ได้แก่ 1) พฤติกรรมการทำตนให้น่าคบหา 2) พฤติกรรมเสริมสร้างเพื่อน และ 3) พฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งไม่ดี นอกจากนี้ สิริมล ชีระประทีป (2549) ยังได้ศึกษา พฤติกรรมการรักษาวลสงวนตัวของนักเรียนหญิงสายอาชีวศึกษา โดยนักวิจัยแบ่งตัวแปรตามในกลุ่มพฤติกรรมนี้ออกเป็น 2 พฤติกรรม คือ 1) พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม และ 2) พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

นอกจากนั้นยังมีนักวิชาการที่ให้ความสนใจ และทำการศึกษาการคบเพื่อนที่มีลักษณะเฉพาะด้าน เช่น พิศมัย วิบูลย์สวัสดิ์, นิภา วินิจ, พรพิมล วรภูมิพุทธพงศ์, สงคราม เชาวน์ศิลป์ และพิมพ์ชนก เครือสุคนธ์. (2547: 69-72) ได้ทำการศึกษากการคบเพื่อนที่มีลักษณะ และพฤติกรรมปลอดภัย โดยให้ความหมายว่า นักศึกษามีการตัดสินใจที่จะคบเพื่อนโดยเพื่อนที่คบนั้นเป็นผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมที่เหมาะสมมาก เช่น ไม่พูดปด ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น และมีลักษณะที่ไม่เหมาะสมน้อย เช่น ชอบเที่ยวกลางคืน ชอบสูบบุหรี่ ฝ่าฝืนกฎระเบียบ เป็นต้น

ส่วนการศึกษากการคบเพื่อนที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ เช่น การศึกษาของชนมณีนิภา วรกวิน และลินดา สุวรรณดี (2547: 92) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะของเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ของนักศึกษาชาย โดยให้ความหมายของลักษณะเพื่อนที่คบว่า หมายถึง การรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือลักษณะของเพื่อนที่ตนกำลังคบอยู่ เช่น การชอบเที่ยวเตร่ ชอบแกล้งเพื่อน มีพฤติกรรมเสี่ยงอันตราย ชอบเอาเปรียบ เป็นต้น และความหมายของพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อโรคเอดส์ด้านตัวบุคคล โดยจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยมาก ได้แก่ การงดการมีเพศสัมพันธ์ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง 2) พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่อาจปลอดภัย ได้แก่ คู่คนที่ไว้ใจได้คนเดียว คู่คนที่ไว้ใจได้หลายคน 3) พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ปลอดภัยเลย

ได้แก่ หญิงฉาบฉวย หญิงบริการ ชายเพศเดียวกัน การมีคู่นอนหลาย ๆ คน หรือเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ซึ่งเป็นการรับเชื้อเพิ่มขึ้นของผู้ติดเชื้อ HIV และผู้ป่วยเอดส์ควรหลีกเลี่ยง (โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ กระทรวงสาธารณสุข, 2532: 35-37)

ในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการคบเพื่อนอย่างหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงสายอาชีวศึกษานั้น เป็นที่เข้าใจได้ว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียน ดังนั้น นักวิชาการจึงให้ความสนใจในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการคบเพื่อนของวัยรุ่น เช่น การศึกษาของดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วรินทร์านนท์ (2536: 38-40) ได้ศึกษา การคบเพื่อนอย่างเหมาะสมโดยให้ความหมาย เป็น 2 ส่วน คือ 1) การที่นักเรียนเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติที่ดีและเหมาะสม เช่น มีความประพฤติดี เป็นต้น และ 2) การที่นักเรียนร่วมทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มากหรือมีโทษน้อย เช่น หลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด เป็นต้น

จากการประมวลเอกสารดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมในงานวิจัยนี้ ถือเป็นพฤติกรรมที่น่าปรารถนาดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ล้วนเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความเป็นคนดี คนเก่งและมีสุข สามารถแบ่งได้เป็น 2 ตัวแปรตาม คือ 1) พฤติกรรมที่เพื่อนปฏิเสธอิทธิพลจากสิ่งที่ไม่ดีนั้น และ 2) พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.1.1 พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี : ความหมายและการวัด

การคบเพื่อน สำหรับบุคคลในวัยรุ่นและในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นนี้ เพื่อนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความดีและความชั่ว ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลายประการด้วยกันที่ช่วยขัดเกลาพฤติกรรมและจิตใจของบุคคลในวัยนี้ให้ดีขึ้นได้ เช่น สถาบันครอบครัว โรงเรียน สื่อต่าง ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนในวัยเดียวกันที่มีอิทธิพลต่อกัน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ (2540: 105) ทั้งนี้โดยกล่าวไว้ว่าอาจอธิบายได้ 2 แบบ แบบแรก คือ เยาวชนที่มีนิสัยทำตามแบบใดมาก มักเลือกคบเพื่อนที่มีนิสัยคล้ายกับตน (Social Learning Model) เพื่อร่วมกิจกรรมกันเป็นกลุ่ม คำอธิบายนี้อาจตรวจสอบได้ ถ้าพบว่าวัยรุ่นที่ศึกษาพฤติกรรมการทำผิดดังกล่าวมาก่อน แล้วในเวลาต่อมาจึงมีเพื่อนที่ทำผิดเช่นเดียวกันมากด้วย ส่วนคำอธิบายแบบที่สองคือ การที่บุคคลจะเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนและคล้อยตามการชักจูง และการบีบบังคับของกลุ่มเพื่อน ให้ทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในกรณีนี้พฤติกรรมการทำผิดเหมือนเพื่อนควรจะเกิดหรือเพิ่มปริมาณมากขึ้น หลังการคบหากับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตามสาเหตุทั้งสองแบบอาจเกิดขึ้นได้พร้อมกันด้วย แต่อย่างไรก็ตามสาเหตุของการคบเพื่อนที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมนี้ ส่วนหนึ่งก็มาจากระบบที่รับรู้ที่ได้รับจากการนับถือศาสนาของบิดามารดานั่นเอง ทั้งนี้เพราะศาสนาต่าง ๆ จะมีคำสอน และธรรมะของผู้ครองเรือน ของสามัญภรรยา และของบิดามารดาต่อบุตรด้วย

ลักษณะเพื่อนที่คบแล้วปลอดภัย-ไม่ปลอดภัย นักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยเยาวชนจะมีกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเพื่อนของนักศึกษานั้นมีลักษณะที่แตกต่างกันมีทั้งที่เป็นคนดีและไม่ดี ดังนั้นนักศึกษาจะต้องรู้จักเลือกคบหาสมาคมกับเพื่อน แต่โดยส่วนใหญ่แล้ว ผู้ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจะรวมกลุ่มอยู่ด้วยกัน ดังนั้นนักศึกษาที่รวมกลุ่มกันในการทำกิจกรรมร่วมกันมักจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกันแนวคิดที่ว่า เยาวชนที่มีนิสัยทำผิดแบบใดมาก มักเลือกคบเพื่อนที่มีนิสัยคล้ายคลึงกับตน งานวิจัยหลายเรื่องที่พบความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมการทำผิดของบุคคลกับเพื่อนของเขา โดยมีรายงานพฤติกรรมของตนเองและของเพื่อนที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน ในการวิจัยวัยรุ่นชายหญิงที่นับถือศาสนาออร์ทอดอกซ์ 224 คน ผู้วิจัยรายงานว่าทั้งวัยรุ่นชายและหญิง ถ้าตนเองรายงานว่าได้ทำผิดแบบก้าวร้าวมากเท่าใด ก็จะรายงานแบบเดียวกันนี้เกี่ยวกับเพื่อนของตน (ชาย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .43 หญิง คือ .21 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01) (Albrecht, Chadwick & Alcom, 1977) ส่วนเยาวชนอายุ 12 – 19 ปี จำนวน 1,358 คน ในรัฐเท็กซัสนั้น ถ้าเด็กรายงานว่าเพื่อนเสพยาเสพติดมากเท่าใด ตนเองก็เสพในปริมาณใกล้เคียงกัน (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการเสพยาชนิดอ่อน คือ .51 เสพมารีฮวนน่า คือ .41 และเสพยาชนิดแรง คือ .21) จะสังเกตได้ว่า ปริมาณความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของตนเองกับของเพื่อนจะมีมากในยาชนิดอ่อน แล้วลดลงตามความแรงของยาที่เพิ่มขึ้น (McIntosh, 1981)

พฤติกรรมในการคบเพื่อนของนักเรียนที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 12 – 18 ปี ซึ่งถือว่าเป็นวัยรุ่น จะเป็นวัยที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต เด็กวัยนี้จะให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก จะเชื่อฟังเพื่อนมากกว่าบิดามารดา หรือครู ต้องการการยอมรับจากเพื่อน ยอมทำตามความต้องการของกลุ่มเพื่อน (นงลักษณ์ โดบบันลือภพ, 2539: 24) นอกจากนี้ เด็กวัยรุ่นยังต้องการสร้างมิตรภาพต้องการเพื่อนวัยเดียวกัน ดังนั้นเพื่อนจึงมีความสำคัญมาก ที่จะช่วยให้เกิดพัฒนาการในรูปแบบที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ วัยรุ่นจะมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับเพื่อน ให้มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มเพื่อน ซึ่งสุชา จันทรโสม (2536) ได้กล่าวว่าความต้องการด้านต่างๆ ของวัยรุ่น เป็นแรงจูงใจที่นำไปสู่การกระทำ หรือพฤติกรรมต่างๆ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กใช้แก้ปัญหา นั้น เกิดมาจากการต้องการของเขา และบางครั้งนำไปสู่ความประพฤติน่าขัดต่อสังคม ซึ่งความต้องการของวัยรุ่นนั้น ได้แก่ 1) ความต้องการความรัก ความรักที่เด็กวัยรุ่นต้องการนั้น อาจมีหลายรูปแบบ อาทิ ต้องการความรักจากบิดามารดา มีความรักเพื่อนฝูงพวกพ้อง รักเพื่อนต่างเพศ หรือรักตัวเอง อยากประสบความสำเร็จ เป็นต้น 2) ความต้องการอิสระ มีความต้องการอยากแสดงออกด้วยการเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นมักจะไม่นิยมให้ผู้ใหญ่หรือบิดามารดา เข้ามาก้าวร้าวในชีวิตของตนเองมากเกินไปนัก บางครั้งชอบทำอะไร โดยไม่ให้บิดามารดาเห็นหรือรับทราบด้วย 3) ความต้องการรวมกลุ่ม “เพื่อน” มีอิทธิพลมาก และมีความสำคัญสำหรับเขามาก ด้วยเหตุนี้ในวัยรุ่นจึงอยากเป็นที่ยอมรับของเพื่อน จึงทำให้ต้องพยายามทำตัวและประพฤติดูปฏิบัติให้เหมือนเพื่อนมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย การ

แสดงออก รสนิยม ความคิดเห็น เป็นต้น จึงทำให้มีความรู้สึกว่าเป็นคนมีความสำคัญมาก

4) ความต้องการแบบอย่างที่ดี แม้ว่าวัยรุ่นมีความต้องการอิสระเสรี ต้องการเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด แต่ทว่าในเวลาเดียวกัน เด็กวัยรุ่นยังต้องการคำแนะนำที่เป็นแนวทางที่ดีจากผู้ใหญ่ หรือผู้มีประสบการณ์มากกว่า ด้วยเหตุนี้ผู้ใหญ่โดยเฉพาะบิดามารดา ต้องประพฤติปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดี ตลอดจนเป็นผู้ให้คำแนะนำ คอยชักชวนในการประพฤติปฏิบัติ ทั้งในทางที่ดีและในทางที่ไม่ดี เพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นเป็นผู้ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง

5) ความต้องการประสบการณ์ใหม่ ๆ วัยรุ่นมีความต้องการที่จะทดลองของใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่ยังไม่เคยประสบพบมา มักจะมีความปรารถนาอย่างรุนแรง หรืออยากที่จะเข้าไปเรียนรู้ด้วยตนเอง บางครั้งอาจเอาตัวเองไปทดลองเพื่อจะได้เรียนรู้สิ่งใหม่เหล่านี้อาจจะกลายเป็นเสี่ยงมากเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อถูกห้ามหรือกีดกันมักจะต้องการเอาชนะ เช่น อยากลองสูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือบางครั้งอาจถูกชักชวนไปในหนทางอบายมุขนานาประการ เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่ยังไม่เคย ทำให้บางครั้งเกิดความพลัดพลั้งหรืออันตรายต่อตนเอง เสียอนาคตไปก็ได้

6) มีความรู้สึกรุนแรง วัยรุ่นมีความรู้สึกทางอารมณ์รุนแรง ไม่ว่าจะเป็นด้านความรัก ความต้องการ หรือความปรารถนา มักจะต้องให้ได้รับความสำเร็จสมปรารถนา ในสิ่งที่คาดหวัง หรือในสิ่งที่ฝันเอาไว้ ทำให้บางครั้งเมื่อพลัด หรือผิดหวังจะมีความรู้สึกเสียใจอย่างรุนแรง เช่น หนีออกจากบ้าน หรือใช้สิ่งอื่นเป็นเครื่องปลอบใจ เช่น สุรา ยาเสพติด นำไปสู่ความประพฤติดที่ขัดต่อสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีพฤติกรรมกระเสพยาบ้าได้ด้วย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า วัยรุ่นนั้นเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง ต้องการความรัก ความเข้าใจ โดยเฉพาะการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งหากว่าวัยรุ่นมีการคบเพื่อนก็จะมี การเลียนแบบเพื่อน โดยการเลียนแบบเพื่อนนั้น ก็สามารถนำทฤษฎีความคล้ายคลึงกัน มาอธิบายได้ว่า เนื่องจากคนวัยเดียวกันมีลักษณะต่าง ๆ ที่คล้ายกันมาก นับตั้งแต่ อายุ ความคิดอ่าน ความอยาก ความต้องการ เป็นต้น ความคล้ายคลึงในลักษณะเหล่านี้ จะเป็นเครื่องชักจูงให้บุคคลทำตามเพื่อนในเรื่องอื่น ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิน, 2520: 11) วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเลียนแบบเพื่อนได้ง่าย และกล่าวว่าตนเองจะแปลกแยกจากกลุ่มเพื่อน (เกษม ดันติผลาชีวะ, 2540: 69) การที่วัยรุ่นคบเพื่อนที่มีการใช้สารเสพติด ก็จะทำให้มีโอกาสที่จะใช้สารเสพติดได้มากขึ้น และจากการศึกษาของ ฝน แสงสิงแก้ว และเสวิน ปุณณะหิตานนท์ (2518) พบว่า นักเรียนเมื่อมีปัญหาส่วนตัว มักจะปรึกษาเพื่อน มากกว่าจะปรึกษาบิดามารดา และครูอาจารย์ นอกจากนี้งานวิจัยของประภาส สุขพรรณนีย์ (2536) ศึกษาลักษณะการใช้และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น พบว่า การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าพฤติกรรม การคบเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า จะเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเสพยาบ้าได้ประการหนึ่ง โดยนักเรียนที่มีพฤติกรรมกระเสพยาบ้าจะเป็นผู้ที่มีการด้านทานการเสพยาบ้ามาก

การคบเพื่อน วัยรุ่นจะเริ่มแยกตัวออกจากครอบครัว ลดความผูกพันและพึ่งพาพ่อแม่ลงต้องการเป็นอิสระมากขึ้น วัยรุ่นจึงหันมาคลุกคลีกับเพื่อน ๆ ต้องการให้เพื่อนยอมรับจึงหวั่นไหวได้ง่าย ให้ความสำคัญกับคำวิพากษ์วิจารณ์ของเพื่อน ดังนั้นวัยรุ่นจึงทำตัวให้เหมือนเพื่อน เลียนแบบเพื่อนในเรื่องการแต่งตัว ทรงผม ภาษา และท่าทาง เพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นค่อนข้างมาก

การเลือกคบเพื่อน การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญมาก เนื่องจากเพื่อนมีอิทธิพลต่อจิตใจ และการกระทำของวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นมักจะทำตามเพื่อนโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี หรือแม้วัยรุ่นจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าพฤติกรรมหลายอย่างของเพื่อนเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม และไม่ควรกระทำ แต่ด้วยความต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ทำให้พวกเขาพยายามเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีนั้น และมีวัยรุ่นอีกประเภท คือ พวกที่อยู่กับเพื่อนและเห็นการกระทำของเพื่อนจนชินตา ทำให้ความรูสึกว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้น ไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด ดังนั้นการที่วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่ั้น เพื่อนจึงนับว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพวกเขาเป็นอย่างมาก การมีเพื่อนที่ดีจะทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ และตัวอย่างของเพื่อนที่ดีนั้นควรมีลักษณะดังนี้ คือ ดักเตือนซึ่งกันและกัน ชักชวนไปในทางที่ดี ไม่ใฝ่อบายมุข มีความจริงใจให้แก่กัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เป็นต้น

การคบเพื่อนอย่างเหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญต่อเด็กในวัยนี้ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ตามเพื่อน ต้องการการยอมรับจากเพื่อน หากคบเพื่อนที่ดีก็จะพากันทำในสิ่งที่ดี แต่หากเด็กมีกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เด็กก็จะมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมที่ไม่ดีตามเพื่อนไปด้วย ฉะนั้นการรับอิทธิพลของเพื่อนอย่างเหมาะสมการได้รับ และการปลูกฝังเกี่ยวกับการคบเพื่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

เนื่องจากการคบเพื่อน หมายความว่า การรวมกลุ่มหรือการคบหาสมาคมกับคนรุ่นเดียวกันในลักษณะต่าง ๆ ดังนั้น “พฤติกรรมการคบเพื่อน” หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาทุกชนิดของบุคคลที่กระทำร่วมกับเพื่อน ทั้งเป็นพฤติกรรมภายในที่เป็นความรูสึกนึกคิด ทศนคติ ความเชื่อและค่านิยม และพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกให้ผู้อื่นเห็นได้ด้วยการพูดการกระทำ และกริยาท่าทาง

อย่างไรก็ตามได้มีการสรุปพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของวัยรุ่น/เยาวชน ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการดื่มสุรา พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับโสเภณีหรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สามี/ภรรยา พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย เป็นต้น ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นอิทธิพลจากกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่ ญาติพี่น้อง และโดยเฉพาะเพื่อนฝูงที่ส่วนในการโน้มน้าวสนับสนุน และส่งเสริมให้วัยรุ่น/เยาวชน แสดงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของตนเอง

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนที่ไม่ดี เช่น งานวิจัยของวรรณิวรรณชาติ (2541: 142-143) และ นรา จันชนะกิจ (2548: 44-50) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับ

อิทธิพลของเพื่อน ซึ่งให้ความหมายว่า การที่นักศึกษามีการเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อน ซึ่งอาจเกิดจากการชักจูงจากเพื่อน หรือการคล้อยตามเพื่อน ทำให้ขาดความเป็นอิสระในการตัดสินใจ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ไม่กล้าที่จะปฏิเสธการกระทำที่ไม่เหมาะสมแต่เป็นสิ่งที่เพื่อนต้องการให้กระทำได้ ทั้งนี้เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับ นับถือหรือยกย่องในหมู่เพื่อน เช่น กล้าที่จะทำในสิ่งที่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ทำตามที่เพื่อนทำ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีผู้ศึกษาการคบเพื่อนเพื่อนที่ไม่ดี เช่น งานวิจัยของ สิริมลธีระประทีป (2549: 50-51) ได้ศึกษาพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ โดยให้ความหมายว่า การเลือกคบเพื่อนที่มีความประพฤติดี รับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตนเอง ขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเฉพาะที่เป็นประโยชน์ หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นโทษ เช่น การหนีเรียน การเที่ยวสถานบันเทิง การคบเพื่อนต่างเพศ ในทางชั่วสาว เป็นต้น

ดังนั้นพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ในงานวิจัยนี้จึงหมายถึง การตัดสินใจที่จะปฏิเสธหรือขัดแย้งการชักจูงจากเพื่อนที่มีความประพฤติที่ไม่ดีงามเหมาะสม เช่น ปฏิเสธที่จะไปเที่ยวสถานบันเทิงตอนกลางคืน ปฏิเสธการดื่มสุรา/ยาเสพติด ปฏิเสธการเล่นการพนัน เป็นต้น วัดโดยแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

1.4.1.2 พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี : ความหมาย และการวัด

คำว่า มิตร นั้น ได้แก่บุคคลที่มีความรักใคร่สนิทสนมกัน มีจิตเมตตาปราณี หวังความสุขความเจริญต่อกัน ผู้ที่ร่วมการงานกัน ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน เทียบไปด้วยกันเรียกว่าเพื่อน หรือสหายไม่เรียกว่ามิตร เพราะเนื้อแท้ของความเป็นเพื่อนนั้น อยู่ที่ความมีใจหวังดี ปราศจากติดต่อกัน กล่าวคือ มีเมตตาไมตรี เพื่อนที่มีคุณสมบัติเช่นนี้เรียกว่ามิตร มิตรซึ่งมีทั้งดีและชั่ว มิตรชั่วเรียกว่า บาปมิตร มิตรแท้ เรียกว่า กัลยาณมิตร (พระกวีวรรณ, 2529: 252)

พระราชวรานี (2529: 623) ได้ให้นิยามกัลยาณมิตรไว้ว่า กัลยาณมิตรมิได้หมายถึง เพื่อนที่ดีอย่างความหมายในสามัญเท่านั้น แต่หมายถึงบุคคลที่เพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติที่จะสั่งสอน แนะนำ ชี้แจง ชักจูง ช่วยบอกช่องทาง หรือเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นดำเนินไปในมรรคาแห่งการฝึกอบรมอย่างถูกต้อง และจากพจนานุกรมพุทธศาสตร์ (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2520: 95-100) ได้ให้ความหมายของกัลยาณมิตรไว้ว่า ความมีกัลยาณมิตรก็คือ มีผู้แนะนำสั่งสอน ที่ปรึกษา เพื่อนที่คบหา และบุคคลที่แวดล้อมที่ดี ควรรู้จักเลือกเสวนากับบุคคลหรือเข้ามู่กับท่านผู้ทรงปัญญา มีความสามารถที่จะช่วยแวดล้อมสนับสนุน ชักจูง ชี้ช่องทางเป็นแบบอย่าง ตลอดจนเป็นเครื่องอุดหนุนเกื้อกูลกันให้เจริญก้าวหน้าไปด้วยดี ในการศึกษาอบรม การครองชีวิต การประกอบกิจการและปฏิบัติธรรม ซึ่งแบ่งมิตรออกเป็น 2 ประเภท คือ มิตรปฏิรูป หรือมิตรเทียม 4 และสุหมิตร หรือมิตรแท้ 4

ดังมีคำโบราณกล่าวไว้ว่า คบเพื่อนดีเป็นศรีแก่ตัว เมื่อทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับกลุ่มเพื่อนเด็กจะมีโอกาสได้เรียนรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัย และมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และได้ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ที่สนองตอบความสนใจ และความต้องการของเด็กเอง หากเด็กเลือกคบเพื่อนที่ดีก็จะมีโอกาสได้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์และเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับตัวเด็กและคนรอบข้าง แต่หากเด็กไปได้กลุ่มเพื่อนที่ไม่ดี ก็มีแนวโน้มว่าเด็กจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดีตามไปด้วย

การคบเพื่อน หมายถึง การรวมกลุ่มหรือการคบหาสมาคมกับคนรุ่นเดียวกันในลักษณะต่าง ๆ “พฤติกรรมการคบเพื่อน” หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาทุกชนิดของบุคคลที่กระทำร่วมกับเพื่อน ทั้งที่เป็นพฤติกรรมภายในที่เป็นความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ ความเชื่อและค่านิยม และพฤติกรรมที่แสดงออกให้ผู้อื่นเห็นได้ด้วยการพูด การกระทำ และกริยาท่าทาง วรณี วรณชาติ (2541) อุษา ศรีจินดารัตน์ (2533: 62) กล่าวว่า เพื่อนที่มีคุณสมบัติอันดีงามตามที่สังคมปรารถนาและตามหลักศาสนา ได้แก่ การมีความประพฤติดี กิริยาวาจาอ่อนโยน และมีความเมตตาโอบอ้อมอารี ส่วนที่เกี่ยวกับการทำงาน ได้แก่ มีความตั้งใจในการทำงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และขยันขันแข็งในการศึกษาเล่าเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนการสนับสนุนทางสังคม ถูกกำหนดภายใต้ข้อตกลงเบื้องต้นว่า คนทั่วไปต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่คนทั่วไปปรารถนาที่มีความหมายรวมถึงการสนับสนุนทางอารมณ์ การสนับสนุนทางด้านเกียรติและศักดิ์ศรี การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ การให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งของวัตถุ ตลอดจนการเป็นเพื่อนคู่ใจเอาใจใส่ห่วงใย การสนับสนุนทางสังคมในความหมายดังกล่าว ถูกเชื่อมโยงกับแนวคิด ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ไม่ว่าบุคคลที่ต้องการสนับสนุน จะอยู่ในสถานการณ์วิกฤติหรือไม่ก็ตาม (Culttrona, 1996: 3-4) ทั้งนี้จากการประมวลเอกสารทางพุทธศาสนา สรุปได้ว่า พฤติกรรมเสริมสร้างหรือสนับสนุนเพื่อนจะประกอบด้วยคุณสมบัติ 3 ประการ ดังนี้คือ 1) รู้จักพูดให้ได้ผล เป็นลักษณะที่สำคัญมาก ผู้ให้การปรึกษาต้องรู้จักพูดให้เขากล้าที่จะแสดงออก กล่าวระบายความทุกข์ หรือความสามารถที่จะแสดงออกซึ่งปัญหาอย่างชัดเจน โดยที่จะต้องช่วยให้เขารู้จักและเข้าใจปัญหาของเขาเอง เช่น การแนะนำวิธีแก้ปัญหา ให้คำปรึกษาเมื่อเพื่อนเดือดร้อน 2) ทนต่อถ้อยคำ หมายถึง ความเก่งในการฟัง จับเรื่องได้ไวและชัดเจน มีความอดทนในการรับฟังปัญหา อดทนต่อการระบายความทุกข์ เพื่อจะได้รู้เหตุปัจจัย และคิดค้นวิธีการแก้ปัญหา โดยเฉพาะการรู้จักตัวเขาและปัญหาของเขาอย่างแท้จริง การเป็นผู้รับฟังคำปรึกษาที่ดี มีความอดทนในการรับฟังปัญหา เช่น อารมณ์ดีไม่เบื่อเมื่อเพื่อนมาขอคำปรึกษา และ 3) แกล้งเรื่องล้าลึกได้ คือ เมื่อมีปัญหาที่ยากหรือลึกซึ้งก็สามารถคลี่คลายให้เข้าใจได้ ในการแก้ปัญหาจะต้องพบกับปมและเรื่องที่ยากหรือลึกซึ้งอยู่เรื่อย ๆ ผู้ทำหน้าที่ให้การปรึกษา ต้อง

สามารถอธิบายเนื้อหาเรื่องราวและคลี่คลายปมประเด็นต่าง ๆ ให้เห็นชัดเจนและเข้าใจได้ เช่น สามารถอธิบายบทเรียนที่ยากให้เพื่อนฟังได้ (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), 2542: 632)

การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เป็นสิ่งที่บุคคลควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการตอกย้ำพฤติกรรมที่น่าปรารถนาให้แก่ตนเองแล้วยังเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นมีพฤติกรรมดังกล่าวด้วย การกระทำเช่นนี้จะก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม การสนับสนุนทางสังคม (Social support) เป็นตัวแปรที่มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางในสากลและในประเทศไทย ซึ่งมีความหมายว่า (จุฑาเดือน พันธุมนาวิน, 2547) เป็นการสนับสนุนส่งเสริมบุคคลอื่น ใน 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจ ให้การยอมรับ เป็นต้น 2) การให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น การตักเตือน การให้ความรู้ เป็นต้น และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และแรงงาน

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสนับสนุนผู้อื่น ให้มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ปรากฏในงานวิจัยไทยหลายเรื่อง เช่น การศึกษาพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นรักษาสัตว์ ของสุกมล มุ่งพัฒนสุนทร (2546: 11) โดยมีความหมายว่า เป็นพฤติกรรมที่สนับสนุนให้ผู้อื่นรักษาสัตว์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ เช่น การชื่นชมเมื่อผู้อื่นเมื่อมีพฤติกรรมนี้ เป็นต้น 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์สัตว์ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์การรักษาสัตว์ เป็นต้น และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และเงิน เช่น การบริจาคเงินช่วยเหลือมูลนิธิอนุรักษ์สัตว์ต่าง ๆ เป็นต้น การสนับสนุนให้เพื่อนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในงานวิจัยของ ธวัชชัย ศรีพรงาม (2547) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและปั่นด้าย ให้ความหมายของพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยว่าหมายถึง การที่พนักงานให้การสนับสนุน หรือช่วยเหลือแก่บุคคลรอบข้างในที่ทำงาน ใน 3 ด้านคือ 1) การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ เช่น การดูแลเอาใจใส่ การให้กำลังใจ ให้การชมเชย ยกย่อง เมื่อเพื่อนร่วมงานปฏิบัติตนในการทำงานอย่างปลอดภัย เป็นต้น 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน การป้องกันอันตราย อธิบายการใช้เครื่องมือ เป็นต้น และ 3) การสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์และแรงงาน เช่น การหยิบ จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลต่าง ๆ ให้เพื่อนร่วมได้สวมใส่เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงาน เป็นต้น

นอกจากนี้การสนับสนุนให้เพื่อนป้องกันตนเองจากสิ่งไม่ดี หรือภัยต่าง ๆ เช่น การศึกษาพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนป้องกันตนจากการคุกคามทางเพศ (อนรรฆนงค์ เรียบร้อยเจริญ, 2549: 12) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือหรือส่งเสริมให้เพื่อนปกป้องตนจากการคุกคามทางเพศ ซึ่งกระทำได้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ เช่น ชื่นชมเมื่อเพื่อนแต่งกายเรียบร้อย เป็นต้น 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การตักเตือนเพื่อนบอกข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่ไม่ปลอดภัยบริเวณนอกโรงเรียน เป็นต้น และ 3) การสนับสนุนด้าน

อื่น ๆ เช่น การรอเป็นเพื่อน การไม่แกล้งเพื่อนที่ส่อไปในเรื่องทางเพศ ยินยั้งเมื่อเพื่อนนั่งไม่เรียบร้อย เป็นต้น

การสนับสนุนทางสังคมต่อเพื่อนนั้น มีบทบาทต่อพฤติกรรมการเสริมสร้างการทำความดีของเพื่อน ทั้งนี้เพราะการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมมีลักษณะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุความต้องการของตนเองและเกิดความมั่นคง รู้สึกว่าตนเองเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนเมื่อได้กระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม และในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของกัลยาณมิตรประการหนึ่ง คือ การที่กัลยาณมิตรช่วยเหลือคนผู้หนึ่งผู้ใดนั้น มิใช่เพื่อให้คนผู้นั้นติดพันขลุ่ยหรือวนอยู่กับกัลยาณมิตรเอง ซึ่งกลายเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้นั้นกับกัลยาณมิตรไป และอาจมีผลเพียงทำให้เชื่ออย่างกัลยาณมิตรเชื่อทำอย่างกัลยาณมิตรทำเท่านั้น กัลยาณมิตรเข้ามามิใช่เพื่อนให้คนผู้นั้นหันมาสัมพันธ์กับตน แต่เข้ามาเพียงเพื่อเป็นสื่อช่วยให้คนผู้นั้นสัมพันธ์กับสิ่งที่สาม คือโลกและชีวิต หรือสิ่งทั้งหลายที่แวดล้อมตัวเขาอยู่อย่างถูกต้อง โดยเข้ามาชี้บอกให้เขาหันไปมองสิ่งเหล่านั้นและพิจารณาให้รู้จักมันตามความเป็นจริง จนเขารู้ได้ด้วยตนเองว่าเขาควรสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้นให้ถูกต้องอย่างไร (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), 2542: 645)

ในการปฏิบัติในฐานะเพื่อนที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรนั้น พื้นฐานคำสอนที่สามารถปฏิบัติได้ก็คือ การปฏิบัติตนตามศีล 5 โดยการรักษากาย วาจา ให้เป็นปกติ ซึ่งผู้ที่รักษาศีลจะได้รับประโยชน์ในด้านการทำให้เกิดความสุขและก่อให้เกิดสันติสุขในครอบครัวและสังคม ไม่เดือดร้อน ไม่มีเวรภัยแก่ใคร เป็นที่ไว้วางใจ น่าคบหานับถือ ได้รับการยกย่อง ทำให้กล้าหาญเข้มแข็ง เชื่อมมั่นในตนเอง ศีลจึงเป็นพื้นฐานของการกระทำทุกอย่าง อย่าง ดังนั้นการแสวงหาเพื่อนที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรก็ควรเป็นเลือกเพื่อนที่ได้ปฏิบัติตนตามศีล 5 สูงด้วยนั่นเอง ซึ่งจะนำไปสู่สันติสุขในสังคมด้วย

นอกจากนั้น ในทางพุทธศาสนาได้กล่าวถึง หลักการปฏิบัติตนต่อบุคคลรอบข้าง ในเรื่องทศ 6 ดังนี้ ทศที่ 1 คือ ทศเบื้องหน้า ได้แก่ บิดามารดา ทศที่ 2 คือ ทศเบื้องหลัง ได้แก่ บุตร ภรรยา หรือคู่ครอง ทศที่ 3 คือทศเบื้องขวา ได้แก่ ครูบาอาจารย์ ทศที่ 4 คือ ทศเบื้องซ้าย ได้แก่ มิตรสหาย ทศที่ 5 คือ ทศเบื้องล่าง ได้แก่ คนรับใช้และคนงาน และสุดท้าย ทศที่ 6 คือ ทศเบื้องบน ได้แก่ พระสงฆ์ผู้มีคุณความดี และโดยเฉพาะในทศที่ 4 ได้กล่าวถึงวิธีการปฏิบัติตนต่อเพื่อน ดังนี้ เมื่อแผ่แบ่งปัน พุดจามีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล วางตนสม่ำเสมอ ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วย และให้มีความซื่อสัตย์จริงใจ (สภาสตรแห่งชาติ, 2545: 20-23)

จากการประมวลเอกสารทางพุทธศาสนานั้น สรุปว่า ความเป็นผู้มีกัลยาณมิตรประกอบด้วยคุณสมบัติพื้นฐาน ที่เรียกว่า กัลยาณมิตรธรรม 7 ประการ ได้แก่ 1) ปิโย น่ารัก คือ เข้าถึงจิตใจสร้างความรู้สึกสนิทสนม เป็นกันเอง ชวนใจให้อยากเข้าไปปรึกษาไต่ถาม 2) กรุ น่ายกย่อง คือ มีความประพฤติสมควรแก่ฐานะ ทำให้เกิดความรู้สึกยกย่อง เป็นที่พึงได้และปลอดภัย 3) ภาวนียो น่ายกย่อง คือ มีความรู้จริง ทรงภูมิปัญญาแท้จริง และเป็นผู้ฝึกฝน

ปรับปรุงคนอยู่เสมอ จนเป็นที่น่ายกย่อง ควรเอาอย่าง 4) วัดตา รู้จักพูดให้ได้ผล คือพูดเป็น รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไหร่ควรพูดอะไร อย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าว ตักเตือน เป็นที่ปรึกษาได้ 5) วณักขโม ทนต่อถ้อยคำ คือ พร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษา ชักถามแม้ถูกจิก ดลอดจนคำล่วงเกินและคำตักเตือนวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ อุดทนฟังได้ ไม่เบือนหน้า ไม่เสียอารมณ์ 6) คัมภีร์ธูจะ กะดั่งกัตตา แดลงเรื่องล้าลึกได้ คือ กล่าวชี้แจงเรื่องต่างๆ ที่ลึกซึ้งซับซ้อน ให้เหลวไหลไม่สมควร (พระธรรมปิฎก (ประยูร ธมฺมปญฺโญ), 2542: 632-633)

จากการประมวลเอกสารทางพุทธศาสนาในเรื่องกัลยาณมิตร การป้องกันเพื่อน คือ การไม่ชักจูงเพื่อนไปในทางที่เสื่อมเสีย ผิดหรือนอกเรื่อง ก็จะต้องมีทิศทางที่ชัดเจนในการให้การศึกษา โดยมีเป้าหมายและนำไปสู่จุดมุ่งหมายซึ่งจะแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีที่ถูกต้อง เช่น ตักเตือนเมื่อเพื่อนจะเสพยาเสพติด ปกป้องเพื่อนจากการถูกการณินทา เป็นต้น นอกจากนั้น ในเรื่องทีกที่ 4 (สภาสตรแห่งชาติ, 2545: 22) ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติตนต่อเพื่อนได้กล่าวถึง เกี่ยวกับการป้องกันเพื่อน เช่น เมื่อเพื่อนประมาท ช่วยเตือนสติและป้องกัน หรือช่วยรักษาทรัพย์สมบัติของเพื่อน เป็นต้น

โดยสรุปแล้วเพื่อนในทางพุทธศาสนานั้นต้องเป็นเพื่อนแท้ กระทำในสิ่งที่ดี ให้แก่กันทั้งต่อหน้าและลับหลังในทุก ๆ ด้าน แนะนำเพื่อนในทางที่เหมาะสม ห้ามปรามเพื่อนไม่ให้ทำในสิ่งที่ไม่ดี และต้องร่วมสุขร่วมทุกข์กันด้วย

งานวิจัยที่กล่าวถึง พฤติกรรมช่วยเพื่อนป้องกันความเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ของ พิศมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคณะ (2547: 17) โดยแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบแรกเป็น พฤติกรรมทางกายในการช่วยเพื่อนเพื่อป้องกันความป้องกันความเสี่ยงต่อโรคเอดส์ในด้านต่าง ๆ เช่น ชัดขวางไม่ให้เพื่อนไปสถานที่ที่ไม่เหมาะสม และนำพาไปในสถานที่ที่ปลอดภัย ชัดขวางไม่ให้ทำให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การดื่มแล้วตามด้วยการไปเที่ยว สนับสนุนให้ทำพฤติกรรมเหมาะสมเช่น ไปฟังบรรยายเกี่ยวกับสุขภาพของวัยรุ่น องค์ประกอบที่สองเป็น พฤติกรรมทางวาจาเป็นการแนะนำ ชักชวนเพื่อนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เช่น การเตือนสติเพื่อนในการดื่มสุรา เตือนไม่ให้มีพฤติกรรมฟุ้งเฟ้อที่นำไปสู่การขายบริการทางเพศ การห้ามปรามมิให้เที่ยวหญิงขายบริการ หรือเป็นพฤติกรรมที่รวมทั้งพฤติกรรมทางกายและวาจา เช่น ให้กำลังใจเพื่อนที่ปฏิเสธ เมื่อถูกชักชวนให้ดื่มของมีเมา

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งไม่ดี ของกมลวรรณ สุวรรณโชติ (2548: 10) โดยให้ความหมายว่า เป็นลักษณะการปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาที่ช่วยให้เพื่อนไม่ถูกชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย หรือเหลวไหลไม่สมควร โดยการช่วยเหลือ ห้ามปรามหรือตักเตือนเพื่อน รวมทั้งการปกป้องเพื่อนจากเรื่องที่ไม่ดีงามทั้งหลายด้วย เช่น ตักเตือนเมื่อเพื่อนจะเสพยาเสพติด เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการคบเพื่อนของเยาวชนมีความสำคัญต่อพฤติกรรมทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ในด้านที่พึงประสงค์นำไปสู่พฤติกรรมที่ดีงามหลายประการ

เนื่องจากลักษณะหนึ่งของเพื่อนที่เลือกคบ คือ การให้ความช่วยเหลืออย่างดี ฉะนั้นการคบเพื่อนที่มีลักษณะและพฤติกรรมปลอดภัยจึงเกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตรด้วย เพราะถ้านักเรียนคบหาใกล้ชิดกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมในทางที่เหมาะสม เช่น มีความประพฤติดี เรียนดี ก็จะช่วยป้องกัน และสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเพื่อน

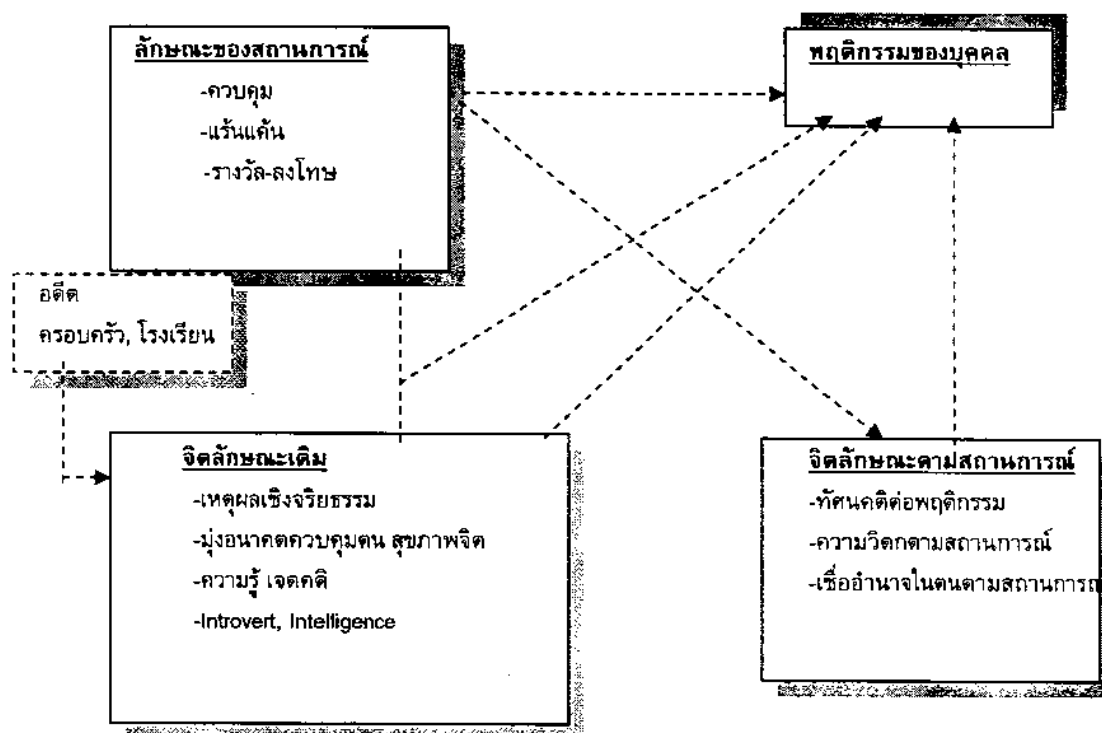
สรุปความหมาย พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนที่ชี้แนะเตือน ช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนให้กระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม ทั้งทางด้านกาย วาจา และจิตใจ อีกทั้งมีลักษณะที่ป้องกันไม่ให้เพื่อนกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปในทางที่เสื่อมเสีย เช่น ชัดขวางไม่ให้เพื่อนไปดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืน การห้ามเพื่อนไม่ให้ไปสถานที่อันตรายหรือตักเตือนเพื่อนไม่ให้ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย เกินความจำเป็น เป็นต้น

สำหรับการวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีนั้น มีงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตร โดยใช้แบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า มีจำนวนข้อ 12 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 (กมลวรรณ สุวรรณโชติ, 2548: 49) ดังนั้น งานวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้แบบวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า โดยในแต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

1.4.2 สาเหตุของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นย่อมมีสาเหตุไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นเอง นั่นก็คือ สิ่งหนึ่งย่อมมีความเกี่ยวข้องกับการเกิดของอีกสิ่งหนึ่งเสมอ (งามดา วนินทานนท์, 2536: 40) พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมเช่นเดียวกัน ย่อมมีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันกับบุคคลนั้นๆ ทั้งภายในตัวบุคคลเอง และภายนอกบุคคลหรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น

การศึกษาเพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาในรูปแบบของปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ซึ่งเป็นรูปแบบประเภทหนึ่งของทฤษฎีที่ศึกษาถึงสาเหตุในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยนักจิตวิทยาสังคมกลุ่มหนึ่ง (Magnusson & Endler, 1997: 18-21) ได้ประมวลทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเอาไว้ แล้วสรุปว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีสาเหตุได้ถึง 4 ประเภท (ภาพที่ 1.1)

ภาพที่ 1.1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม
(Interactionism Model)

แหล่งที่มา: ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541: 105.

คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน หรือสภาพแวดล้อมภายนอกตัวบุคคลที่ดำรงอยู่ในขณะนั้น เช่น ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่เด็กได้รับจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ลักษณะการปฏิสัมพันธ์กับครูว่ามีลักษณะการแสดงออกอย่างไร การมีแบบอย่างการแสดงพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมจากผู้ที่อยู่รอบข้างมากน้อยเพียงใด รวมทั้งการได้รับการฝึกฝนให้มีมารยาทบ้างหรือไม่ ถ้าเด็กได้มีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้ตลอดเวลาเด็กก็จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เขามีความเกี่ยวข้องด้วยมาก

2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำในงานวิจัยนี้ ได้นำตัวแปรที่ได้ศึกษาจากทฤษฎีด้านไม่จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543) มาประกอบในการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุทางด้านจิตใจด้วย เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่เข้ามาตรฐาน 2 ด้าน คือ เป็นงานวิจัยที่วิเคราะห์สาเหตุทางด้านจิตใจในพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนไทย และการวิจัยที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะยึดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541: 105) ซึ่งสอดคล้องในการนำไปใช้เพื่อการวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมยิ่ง ซึ่งหลังจากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการ

นับถือศาสนา มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ หรือเรียกว่าการปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical-interaction) อาจวิเคราะห์ได้ โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง โดยมีตัวแปรทางจิตและสถานการณ์เป็นตัวแปรอิสระ 10 ตัว และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เป็นตัวแปรตาม นอกจากนั้นในการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม ยังมีตัวแปรสาเหตุอีกประการหนึ่งคือ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic-interaction) เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้แสดงพฤติกรรมที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ในบุคคลนั้นขึ้น เช่น การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติต่อเพื่อนที่เป็นคนดี ซึ่งอาจวัดได้ในเชิงปริมาณและในคุณภาพด้านหนึ่ง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ในการกำหนดหัวข้อในการประมวลเอกสาร โดยจะทำการประมวลใน 3 ทาง คือ 1) ภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์ กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2) ภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิม กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และ 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดสมมุติฐานในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.3 ภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรม การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

สถานการณ์ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ นักศึกษากับบุคคลอื่น และสิ่งต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งมีผลการยอมรับลักษณะกฎเกณฑ์ทางสังคมมาเป็นลักษณะของตน ใน ๆ แต่ละวัน โดยเฉพาะในวัยเด็กนั้นกระบวนการที่มีบทบาทในการเชื่อมโยงบุคคลเข้ากับสังคมและวัฒนธรรม ทั้งการซึมซับรับเอาความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และบรรทัดฐานของสังคมที่มีเด็กเป็นสมาชิกอยู่เข้าไปเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวความคิดและพฤติกรรม คือ กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมและสิ่งแวดล้อม (งามดา วนิทนันทน์, 2536: 73) และตัวแทนถ่ายทอดทางสังคมที่สำคัญสำหรับเด็ก คือ ครอบครัว และโรงเรียน (Lockerd & Moran, 1991: 212-247) การศึกษาพฤติกรรมการรับอิทธิพลของเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียน และตามทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมปัจจัยเชิงเหตุหนึ่ง ที่ประกอบกันกับปัจจัยอื่น และทำให้เกิดพฤติกรรมขึ้นมาได้นั้น ปัจจัยด้านสถานการณ์ นับเป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่จะทำให้นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมที่แตกต่างกัน ทั้งพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง และประเมินจากการสำรวจที่เกี่ยวข้อง พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อค้นหาปัจจัยด้านสถานการณ์ของนักศึกษาที่น่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และอย่างชัดเจนที่สุด สำหรับงานวิจัยนี้จะกล่าวถึง ภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 4 ด้าน ได้แก่ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล 2) การสนับสนุนทางสังคมจากครู 3) การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง 4) การเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ ซึ่งเกี่ยวกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน คือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.4.3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกที่เกิดเกี่ยวข้อง และมีความสำคัญต่อเด็กมากที่สุด เพราะนอกจากเป็นแหล่งให้กำเนิดมนุษย์แล้ว ยังต้องหล่อหลอมชีวิตที่เกิดขึ้นให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมต่อไปได้ ครอบครัวจึงมีอิทธิพลในการถ่ายทอดทางความคิด ทักษะและพฤติกรรม รวมทั้งสร้างบุคลิกภาพของบุคคลในสังคม เพราะการที่เด็กต้องอาศัยการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว จากญาติพี่น้องที่ใกล้ชิดนานเท่าใด เด็กก็ย่อมรับเอาลักษณะต่างๆ ของบุคคลที่ใกล้ชิดกับตนมากขึ้นเท่านั้น ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็กไว้ในรายงานการวิจัย เรื่องปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2538: 3 – 15)

“การอบรมเลี้ยงดูเด็ก” หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถวางตัวและลงโทษเด็กได้ นอกจากนั้นยังเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย

การอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตใจและพฤติกรรมของเยาวชนไทย แบ่งออกได้เป็น 5 มิติ ตามลักษณะและปริมาณการปฏิบัติต่อเด็ก คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว การอบรมเลี้ยงดูบางมิติมีความเกี่ยวข้องกับมิติอื่นๆ เท่าที่พบมีลักษณะความเกี่ยวข้องเป็น 2 แบบคือ 1) การอบรมเลี้ยงดูสัมพันธ์แบบเกี่ยวเนื่องกัน คือ ถ้าครอบครัวใดมีการอบรมเลี้ยงดูแบบหนึ่งในปริมาณสูงเท่าใดมักจะมีการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่นในปริมาณที่สูงยิ่งขึ้นด้วย เช่น วิจารณ์ที่รายงานว่าตนถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากเท่าใด ก็จะรายงานว่าตนถูกอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากเท่านั้น 2) การอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องแบบปฏิสัมพันธ์ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

สนับสนุน เป็นมิตีที่มีความสำคัญเป็นพื้นฐาน ครอบครัวใดบิดามารดารักสนับสนุนเด็กมาก และ การอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมในมิตีอื่น ๆ ด้วย ย่อมจะส่งผลดีต่อเด็กอย่างเต็มที่ แต่ถ้าว ครอบครัวที่ปราศจากความรักและการยอมรับสนับสนุนกันแล้ว การอบรมเลี้ยงดูในมิตีอื่น ๆ แม้ จะเหมาะสมก็จะไม่ให้ผลดีต่อเด็กเท่าที่ควร (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2528: 15-18)

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดามารดาที่ปฏิบัติต่อบุตร โดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขของบุตรของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดบุตร โดยได้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันมากน้อยเพียงไร นอกจากนั้นยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย ส่วนความหมายของ การ อบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตรในขณะที่มี การส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตร หรือ ลงโทษของบุตร นอกจากนั้นบิดามารดาที่ใช้ วิธีการนี้ยังให้รางวัลและการลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตร มากกว่าที่จะ ปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตรได้ เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้บุตรสามารถทำนายว่า ตนจะได้รับรางวัลหรือลงโทษจากบิดามารดา หลังจากที่ดินกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ แล้วมาก น้อยเพียงใด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2528: 4-8)

สรุป การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ในงานวิจัยนี้หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่ามีผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับตนที่สุด ปฏิบัติต่อตนในลักษณะให้ความรัก ยอมรับ ให้ความสำคัญสนิทสนม ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ความสำคัญแก่ตนมากน้อยเพียงใด และอธิบายถึงเหตุผลในการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของตน มีการให้รางวัลเมื่อทำ ความดี ลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ และมีความสม่ำเสมอไม่ทำตาม อารมณ์มากน้อยเพียงใด

การอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการคบเพื่อนของเยาวชน การอบรมเลี้ยงดูเด็ก เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก

ในการวิจัยเปรียบเทียบคำตอบของเด็กที่ทำผิดกฎหมายกับเด็กปกติที่มีภูมิหลัง เท่าเทียมกัน เท่าที่พบเป็นเรื่องแรก ๆ คือ การวิจัยที่ศึกษาเด็กอายุ 12 – 15 ปี โดยมาจาก สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก 50 คน และเด็กปกติจากโรงเรียนจากมัธยมศึกษาที่เคยมีเด็ก กระทำผิดมาก 4 แห่ง อีก 50 คน (พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์, 2510) ผลปรากฏว่าเด็กที่กระทำผิด รายงานว่าตนถูกเลี้ยงดูแบบรักใกล้ชิดสนิทสนม เข้าอกเข้าใจกับบิดามารดาน้อยกว่าเด็กปกติ จะรายงานเช่นนั้นเด็กที่กระทำผิดรู้สึกว่าเขาเห็นจากบิดามารดามากกว่าเด็กปกติ นอกจากนั้นเด็กที่กระทำผิดยังรายงานว่าเขาบ้านมีกฎเกณฑ์มากเกินไป หรือบางรายก็น้อย เกินไป ลงโทษตนไม่มากเกินไปก็น้อยเกินไป ขาดความพอดีและความสมเหตุสมผล และจาก การวิจัยวัยรุ่นในสถานศึกษาก็พบเช่นกันว่า ในนักศึกษาวัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎกระทรวงจำนวน 160 คน เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนจากโรงเรียนเดียวกันและชั้นเรียนเดียวกัน จำนวน 200 คน

รวม 360 คน โดยมีอายุอยู่ในช่วง 14 – 24 ปี นั้นผู้ที่ประพาศิตกฏกระทรวงรายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อยและใช้เหตุผลน้อยกว่านักเรียนปกติ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบในหมู่ผู้ที่มารดามีการศึกษาดำ ในครอบครัวแตกแยกและฐานะต่ำต่อกันและเป็นผู้ที่มีผลการเรียนต่ำเหมือนกัน รวมทั้งยังพบว่านักเรียนที่ประพาศิตกฏไม่สมควร มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตไม่ดี และได้รับความรักมากได้รับเหตุผลจากบิดามารดาน้อย จะมีการยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนปกติ และคบเพื่อนอย่างไม่เหมาะสมมากกว่านักเรียนปกติ (สุพจน์ จักขุทิพย์, 2521) และพบผลที่สอดคล้องกับการวิจัยที่ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย (วินิจ เกตุขำ, 2515) จำนวน 276 คน พบว่า ร้อยละ 15 ของเด็กเหล่านี้ รายงานว่าถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรัก และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก ความวิตกกังวลน้อยกว่าเด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องจากเด็ก (มีร้อยละ 80) และแบบลงโทษ (มีร้อยละ 5) ส่วนการศึกษาวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพฯ 375 คน (สมัญญา เสี่ยงใส, 2521) พบว่าวัยรุ่นที่รายงานว่าจะได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวน้อยมีความวิตกกังวลใน 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านการเรียนและอาชีพ มากกว่าวัยรุ่นที่รายงานว่าจะได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวมาก รวมทั้งในการวิจัยนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร จำนวน 3,081 คน ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู กับคุณลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของเด็ก โดยเปรียบเทียบเด็กจากครอบครัวแตกกับครอบครัวปกติ ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบ (แบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผล) กับความสัมพันธ์ในครอบครัว 3 ด้าน (ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพี่น้อง และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน) สามารถทำนายจิตลักษณะและพฤติกรรมของเด็กในครอบครัวแตกได้มากกว่าในครอบครัวปกติในแทบทุกกรณี ทำให้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเหมาะสมสองแบบ และความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวทั้งสามด้าน ถ้ามีมากเท่าไร เด็กก็จะมีจิตลักษณะและพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากขึ้นด้วย ผลเช่นนี้พบเด่นชัดในเด็กจากครอบครัวแตกมากกว่าเด็กจากครอบครัวปกติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วณิชานนท์, 2536) นอกจากนี้ได้มีผู้พบว่า การขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ทำให้เด็กสุขภาพจิตไม่ดี ไม่ตั้งใจเรียน ผลการเรียนตกต่ำ ไปคบเพื่อนชั่วแล้วชวนกันไปทำความผิด ซึ่งการคบเพื่อนชั่วเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญมากในช่วงที่บุคคลเป็นวัยรุ่น (Coie, 1993 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2540: 115)

ส่วนการวิจัยในต่างประเทศทางด้านนี้ คือ การศึกษาวัยรุ่นชายและหญิงในสถานกักกัน 60 คน เปรียบเทียบกับนักเรียนชายหญิงอีก 60 คน ผลปรากฏว่าวัยรุ่นที่กระทำผิดรายงานว่าตนถูกลงโทษอย่างสมเหตุสมผลน้อยกว่าที่วัยรุ่นปกติจะรายงานเช่นนั้น ความแตกต่างนี้พบอย่างเด่นชัดในวัยรุ่นหญิงเท่านั้น ส่วนวัยรุ่นชายไม่ปรากฏความแตกต่างระหว่างผู้กระทำผิดกับเยาวชนปกติด้านใดทั้งสิ้น (Hall, 1979 อ้างถึงในดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วณิชานนท์, 2536: 17)

นอกจากนี้ ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ (2530) ได้ศึกษาบทบาทของครอบครัวในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนสหศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร พบว่า เยาวชนที่พบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิด้านทานการเสพติดของเด็กกับปัจจัยทางครอบครัว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มที่ระดับการศึกษาต่ำ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับภูมิด้านทานยาเสพติด ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ส่วนการอบรมแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภูมิด้านทานยาเสพติด 2 ด้าน คือ การชักจูงจากเพื่อนและความใกล้ชิดกับยาเสพติด การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบนี้ เกี่ยวข้องกับการสร้างภูมิด้านทานยาเสพติด พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว เป็นต้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) ดังเช่นการศึกษาของวรรณิ วรรณชาติ (2541) พบว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย จะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มาก

นักวิจัยในอดีตพบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล กับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมในนักเรียนนักศึกษา เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล กับ ทัศนคติที่ดีที่ต่อการครองตน ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2,4 และ 6 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา 8 แห่ง (แสงอรุณ ธรรมเจริญ และลินดา สุวรรณดี, 2547: 39, 104) ได้ศึกษา ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นในเขตที่มีแหล่งยั่วในในระดับที่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการครองตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบผลว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เช่น งานวิจัยของ ชนม์นิภา วรกวิน และลินดา สุวรรณดี (2547: 89, 207, 258) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ ของนักเรียนชายในสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายสถาบันราชภัฏ ใน 5 จังหวัด ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญของแต่ละภาคของประเทศไทย ได้แก่ เชียงใหม่ กรุงเทพฯ อุตรธานี สงขลา และจันทบุรี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2542 และ 2543 ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 จำนวน 1,939 คน นักวิจัยพบผลว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์น้อยกว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ โดยเมื่อร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 1 คือ สถานการณ์ อีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ ในกลุ่มนักเรียนคณะมนุษยศาสตร์ ได้ 12.2%

ดังนั้น เด็กในครอบครัวแตกได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ใช้เหตุผลน้อยกว่า เด็กในครอบครัวปกติ และเด็กในครอบครัวปกติ และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อยใช้เหตุผลน้อย มีพฤติกรรมคบเพื่อนไม่เหมาะสมมากกว่าหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่า และยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางที่ไม่ดีมากกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูรักสนับสนุนมากใช้เหตุผลมาก

จากการประมวลเอกสารข้างต้นทำให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย เช่น พฤติกรรมการไม่ก้าวร้าว พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์น้อยกว่า และพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นในเขตที่มีแหล่งยั่วยุในระดับที่ต่างกัน เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย

1.4.3.2 การสนับสนุนทางสังคมครู กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีที่เป็นผลมาจากการศึกษาทางสังคมจิตวิทยาที่พบว่า การตัดสินใจส่วนใหญ่ของคนนั้น จะขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบุคคลผู้ซึ่งมีความสำคัญและอำนาจเหนือกว่าตัวเราตลอดเวลา

จากทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม (Social Learning) แคปแลน (Caplan, 1974: 39-42 อ้างถึงใน สมฤดี วีระพงษ์, 2535: 55) ได้ให้คำจำกัดความของแรงสนับสนุนทางสังคมว่าหมายถึง สิ่งที่บุคคลได้รับโดยตรงจากบุคคลหรือ กลุ่มบุคคล อาจเป็นด้านข่าวสารด้านอารมณ์ หรือด้านวัสดุสิ่งของจากผู้ให้การสนับสนุน ซึ่งอาจเป็นบุคคลในครอบครัว เพื่อน ครู เป็นต้น

การสนับสนุนทางสังคมถูกกำหนดภายใต้ข้อตกลงเบื้องต้นว่า คนทั่วไปต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ การสนับสนุนทางสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่คนทั่วไปปรารถนาที่มีความหมายรวมถึงการสนับสนุนทางอารมณ์ การสนับสนุนด้านเกียรติและศักดิ์ศรี การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ การให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งของวัตถุ ตลอดจนการเป็นเพื่อนคู่ใจ เอาใจใส่ ห่วงใย การสนับสนุนทางสังคมในความหมายดังกล่าว ถูกเชื่อมโยงกับแนวคิดด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ไม่ว่าบุคคลที่ต้องการสนับสนุน จะอยู่ในสถานการณ์วิกฤตหรือไม่ก็ตาม (Cultrona, 1996: 3-4) และสอดคล้องกับบทความของ Bhanthumnavin (2000: 155-166) ได้ให้นิยามการสนับสนุนทางสังคมไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional Support) เช่น การพูดปลอบโยน การพูดให้กำลังใจ ให้ความห่วงใย ความรัก ความอบอุ่น ความเห็นใจ หรือการยอมรับ เป็นต้น 2) การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational Support) เช่น การช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ช่วยหาทางออกที่ดี การให้

คำแนะนำ คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา การให้รางวัลหรือลงโทษ การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ หรือในการตัดสินใจที่ดี เป็นต้น 3) การสนับสนุนด้านวัสดุ เครื่องใช้ รวมทั้งเงิน และแรงงาน (Material Support) ซึ่งแหล่งการสนับสนุนทางการเรียนของนักเรียนที่สำคัญ มีหลายแหล่งรวมทั้งการสนับสนุนจากเพื่อน ครูในโรงเรียน และการบริหารจัดการในโรงเรียน โดยฝ่ายบริหารของโรงเรียน นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วณิชทานนท์ (2536: 24)

จินตนา ยูนิพันธ์ (2529: 4) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของมนุษย์ ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคง เป็นที่รัก เป็นที่ต้องการ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เป็นภาวะวิกฤตหรือมีความเครียดเกิดขึ้น การสนับสนุนทางสังคมที่เพียงพอจากแหล่งสนับสนุนที่บุคคลนั้นมีอยู่ จะช่วยบรรเทาความรุนแรงหรือป้องกันไม่ให้ความเครียดนั้นมากระทบจนเกิดความผิดปกติ

สรุปความหมายของการสนับสนุนจากคนรอบข้าง หมายถึง การที่บุคคลภายนอกให้ความสนใจ เอาใจใส่ครอบครัว และให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้แก่เด็ก บุคคลเหล่านี้อาจจะเป็นญาติ เพื่อนบ้าน เพื่อนนักเรียน และครูอาจารย์ของนักเรียนผู้ตอบก็ได้ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมนี้เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกของครอบครัว

ดังนั้นการสนับสนุนทางสังคมจากครูในงานวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากครูในโรงเรียน ในเรื่องที่จะส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมทั้งการปฏิเสธเพื่อนด้านที่ไม่ดี และการเป็นกัลยาณมิตรแก่เพื่อน ใน 2 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนให้ความช่วยเหลือเพื่อน 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น ครูชักชวน แนะนำให้ทำกิจกรรมกับเพื่อนในทางที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น

ผลการวิจัยในอดีตปรากฏผลที่สนับสนุนว่า บุคคลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก มักเป็นบุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย ผลเช่นนี้ปรากฏในบุคคลต่างประเภทกัน อาทิในระดับข้าราชการระดับสูง การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับทัศนคติ เช่น ทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ (พรรณราย พัทธกเจริญ, 2543: 127)

สอดคล้องกับงานวิจัยของคมนา วัชรานันท์ (2546: 3, 90, 106) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครพัฒนาของนักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัย 360 คน คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาปีที่ 3 นักวิจัยพบว่า ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมอาสาพัฒนามากกว่า ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม นอกจากนั้นยังพบอีกว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับ 3 ของทัศนคติที่ดีต่อ

พฤติกรรมอาสา เมื่อรวมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ อีก 5 ตัว เป็น 6 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมอาสาได้ 49.2% ในกลุ่มรวม

ส่วนการศึกษาเรื่องการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมนั้น สุพัตรา ธรรมวงษ์ (2544: 93,98) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชน ในงานพยาบาลผู้ป่วย ของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 330 คน พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากหน่วยงาน ซึ่งคือ จากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานนั้น ร่วมกับตัวแปรสถานการณ์อื่นอีก 1 ตัว สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมตามจรรยาพยาบาลในกลุ่มรวมได้ 16.2% และการสนับสนุนทางสังคมจากทางหน่วยงาน เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ในกลุ่มอายุน้อย และกลุ่มอายุราชการการน้อย โดยทำนายได้สูงสุด 23.0%

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครู มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าปรารถนา ทั้งนี้เพราะการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจาก ครู เช่น การได้รับกำลังใจ การให้ความสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขนั้น จะช่วยลดสภาพปัญหาภายในจิตใจได้ ส่งผลให้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เพราะบุคคลจะมีความต้องการการยอมรับจากครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากบุคคลรอบข้าง ซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด

จากการประมวลเอกสาร แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก เป็นผู้ที่มิตทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น มิตทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น พฤติกรรมอาสา พฤติกรรมเคารพสิทธิมนุษยชน ดังนั้นจึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก จะเป็นผู้ที่มิตทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับสนับสนุนทางสังคมจากครูน้อย

1.4.3.3 การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ครอบครัว นับเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญอันดับแรกที่จะหล่อหลอม และถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ ให้กับสมาชิกในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อ เจตคติ บุคลิกภาพ คุณลักษณะต่าง ๆ รวมถึงพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมด้วย ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการที่จะอบรมสั่งสอนเขาด้วยเหตุและผล ตลอดจนการชี้แจงให้เห็นถึงผลดีของการแสดงออกอย่างเหมาะสม อีกทั้งตัวผู้ปกครองเองก็ต้องประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เขา วัยรุ่นจะเรียนรู้โดยวิธีฟังผู้ใหญ่พูดจากัน คอยกัน และประพฤติปฏิบัติต่อกันโดยไม่รู้สึกตัว การที่วัยรุ่นเจริญเติบโตในครอบครัวที่รักและสามัคคีกัน เขาจะยึดถือเอา ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างโดยค่อย ๆ เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ละน้อย ๆ

การสั่งสอนของบิดามารดาเป็นการสั่งสอนที่สามารถถ่ายทอดได้ทุกเวลา และอาจมีความลึกซึ้งที่ทำให้บุตรหลานซึมซับสิ่งเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองในการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันที่มีอาชญากรรมทางเพศ และปัญหาสังคมต่างๆ อันเกิดจากตัววัยรุ่นที่เพิ่มขึ้น การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้เป็นบิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่ควรจะอบรมสั่งสอนให้บุตรสาวหรือหลานสาวของตนประพฤติตนในทางที่ถูกต้อง ไม่ประพฤติชั่วเหลวไหล เช่น การดักเตือนไม่ให้บุตรสาวของตนไปไหนกับเพื่อนชายตามลำพังสองต่อสองในเวลาและสถานที่ที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

ฉะนั้นพ่อแม่จึงควรมีส่วนร่วมสำคัญในการชี้แนะอบรมบุตร ในการเลือกเพื่อนที่เป็นคนดี ในช่วงวัยรุ่นพ่อแม่จะต้องช่วยส่งเสริมให้กำลังใจแก่บุตรในการตัดสินใจเลือกเพื่อน ช่วยแนะนำ วิธีป้องกันและการแก้ไขปัญหาเมื่อบุตรขอร้องเพื่อป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบน การทำให้เด็กเชื่อฟังในสิ่งที่บิดามารดาอบรมชี้แนะนั้น ต้องให้ความรักความเข้าใจกับบุตรจึงทำให้เด็กเกิดความรักใคร่ และเชื่อฟัง การเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่ดีถือเป็นการอบรมชี้แนะบุตรในทางหนึ่ง เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมผ่านการกระทำของตัวแบบซึ่งเป็นบุคคลใกล้ชิด คือพ่อแม่ การเรียนรู้ของเด็กส่วนมากมักเลียนแบบผู้ที่ตนรัก นิยมชมชอบ หรือผู้ที่มีความน่าเชื่อถือเป็นผลสืบเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุนมาก เพราะเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นการให้สิ่งที่บุตรต้องการ บิดามารดาที่เลี้ยงดูบุตรด้วยวิธีนี้จึงเป็นผู้ที่บุตรรักและบุตรเห็นความสำคัญของบิดามารดา ซึ่งทำให้บุตรยอมรับการอบรมสั่งสอนต่างๆ ของบิดามารดาได้โดยง่าย และยอมรับบิดามารดาเป็นแบบอย่างโดยไม่รู้ตัว (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2528: 5)

งานวิจัยของ พรหมนต์ โอบอ้อม (2547: 11) ได้ให้ความหมายของการรับรู้การปลูกฝังเกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ไว้ว่าหมายถึง การรับรู้ปริมาณการปฏิบัติของผู้ที่เป็นบิดามารดาของเด็กในด้านสนใจเอาใจใส่ ใกล้ชิด ยอมรับและชี้แนะเรื่องการคบเพื่อน ทั้งที่เป็นพฤติกรรมภายในที่เป็นความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยม และพฤติกรรมที่แสดงออกให้ผู้อื่นเห็นได้ด้วยการพูด การกระทำ และกริยาท่าทาง

ดังนั้นการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองในเรื่องการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม จึงหมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนบุตรหลานที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งชายและหญิงของตนในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในการเลือกคบเพื่อน โดยจะต้องไม่หลงเชื่อเพื่อนที่ชวนไปเที่ยวเตร่ตอนกลางคืน ตลอดจนการแนะนำและดักเตือนเพื่อนไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายที่ไม่ดี เช่น การพนัน ยาเสพติด เป็นต้น

การวิจัยเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครอง มักเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนทางพุทธศาสนา โดยมักปรากฏผลที่สอดคล้องกันว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอน

แบบพุทธมากเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมหรือทางศาสนา มาก เช่น งานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมแบบพุทธกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมเบญจธรรม (พิชัย มณีรักษ์, 2547: 63-64) ที่ได้ทำการศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 346 คน โดยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบพุทธมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมเบญจธรรมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบพุทธน้อย ผลในทำนองเดียวกันนี้ยังปรากฏในทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนาอื่น ๆ เช่น ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษาสัตว์ (สุกมล มุ่งพัฒนสุนทร, 2546: 152-205) ทัศนคติที่ดีต่อพระพุทธศาสนา (วันชัย มีกลาง, 2530: 79-80)

นอกจากนี้ผลการวิจัยในอดีตยังปรากฏอีกว่า การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองในรูปแบบของการฝึกฝน ยังมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น งานวิจัยของสุภาสิณี นุ่มเนียม (2546: 104-106) โดยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกฝนกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 576 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่มากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนน้อย รวมทั้งยังพบอีกว่า การฝึกฝน เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ เมื่อรวมกับจิตลักษณะและสถานการณ์อีก 7 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ ในกลุ่มรวมได้ 53.1%

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก หรือได้รับการฝึกฝนจากผู้ปกครองมาก มักเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนาด้วย เช่น ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมเบญจธรรม ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษาสัตว์ ทัศนคติที่ดีต่อพระพุทธศาสนา และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นต้น ดังนั้นจึงคาดได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองในเรื่องการรักษานวลสงวนตัวมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษานวลสงวนตัวมากกว่านักเรียนหญิงที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษาสัตว์ สายอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองในเรื่องการรักษานวลสงวนตัวน้อย

การอบรมสั่งสอนในอดีตยังปรากฏผลว่า การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองในเรื่องการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น งานวิจัยของสุกมล มุ่งพัฒนสุนทร (2546: 7, 152, 205) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักษาสัตว์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในชนบท โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนรัฐบาลขนาดกลาง ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 504 คน นักวิจัยพบผลว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาสัตว์มากกว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม

นอกจากนี้ พิชัย มณีรักษ์ (2547: 45, 76, 114) ได้ศึกษาการได้รับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบญจธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสงขลา จำนวน 4 โรงเรียน เป็นจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 346 คน นักวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธมามกะมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบญจธรรมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธมามกะน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม นอกจากนี้ นักวิจัยยังพบอีกว่าการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธมามกะ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมตามเบญจธรรม โดยเมื่อร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 5 คือด้านจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 2 ตัวรวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมตามเบญจธรรมที่เป็นเพศชายในกลุ่มรวมได้ 40.1% ผลในทำนองเดียวกันนี้ยังปรากฏในพฤติกรรมป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ (เช่น ชนม์นิภา วรกวิน และลินดา สุวรรณดี, 2547)

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองมาก มักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย เช่น พฤติกรรมรักษาสัตว์ พฤติกรรมเบญจธรรม พฤติกรรมป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น ดังนั้นคาดได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง ในเรื่องการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองในเรื่องการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อย

1.4.3.4 การเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ กับจิตลักษณะ

ตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

การเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ สามารถทำให้เด็กเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมได้ การเลียนแบบนี้เกิดจากการที่บุคคลสังเกตการกระทำของบุคคลอื่น แล้วต่อมาผู้สังเกตนั้นได้กระทำพฤติกรรมนั้นบ้าง การกระทำพฤติกรรมตามผู้อื่นนั้นอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ มีทฤษฎีการเลียนแบบหลายทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับว่า บุคคลจะเลียนแบบใครในสถานการณ์เช่นไร (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม, 2520: 11)

ด้วยเหตุที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในโลกยุคข่าวสารไร้พรมแดน ในการที่จะก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นเราจำเป็นต้องติดตามข่าวสารใหม่ๆ เสมอเปิดตัวเองให้รับประสบการณ์ใหม่ๆ มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของวิทยาศาสตร์และการแพทย์ โดยละทิ้งความเชื่อโชคลางต่างๆ เพื่อเผชิญกับอุปสรรคในชีวิต การรับข่าวสารที่มีประโยชน์มีส่วนช่วยเพิ่มพูนความรู้ และช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่บุคคลมีอยู่ได้ (อุบล เลี้ยววาริณ, 2536) ซึ่งสอดคล้องกับพีระนันท์ บุรณะโสภณ กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึง กระบวนการที่ความคิด ข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาที่จะ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

การสื่อสารนับได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสังคม และการดำเนินชีวิตของประชาชน การสื่อสารมีความสำคัญต่อกระบวนการทางสังคม (Social Process) สังคมดำรงเป็นปึกแผ่นต้องอาศัยการสื่อสาร เป็นเครื่องมือถ่ายทอดข่าวสาร เพื่อให้สมาชิกของสังคมได้ทราบซึ่งในภาวะที่สังคมต้องการเปลี่ยนแปลงด้วยแล้ว การสื่อสารยังเป็นกลไกทางสังคม เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และขยายการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมให้เป็นไปตามพฤติกรรมที่สังคมกำหนดขึ้นใหม่นอกจากนี้ผู้ชอกรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ จะเป็นผู้เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองสูงกว่าผู้ที่ชอกรายการโทรทัศน์ประเภทอื่น (Weiss, 1969: 77-195; Ruston, 1979: 322-351) ซึ่งอาจรวมถึงการเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านอื่น ๆ อีก และองค์ประกอบที่จำเป็นในการสื่อความหมายมีอยู่ 4 อย่าง คือ 1) ผู้ส่งข่าวสาร หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มที่เป็นผู้ให้ข่าวสาร ต้นตอของข่าวสาร ผู้ส่งสารในด้านสื่อมวลชน คือ ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ ผู้จัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ 2) ตัวข่าวสาร หรือข้อมูล ได้แก่ ข้อเท็จจริง แนวคิด สัญลักษณ์ ความรู้สึก อารมณ์ ฯลฯ ทั้งที่เป็นถ้อยคำภาษา และที่ไม่ใช่ถ้อยคำภาษา 3) ช่องทางหรือสื่อ หมายถึง ช่องทางหรือสิ่งที่จะช่วยให้การถ่ายทอดข่าวสาร เป็นไปได้โดยสะดวก และถูกต้องชัดเจนตามความประสงค์ของผู้ส่งข่าวสาร ได้แก่ เครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้รับข่าวสารมองเห็น ได้ยิน และสัมผัสกับข่าวสารมากที่สุด ดังนั้นจึงเป็นการพูดอธิบาย เขียนจดหมาย โทรศัพท์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ 4) ผู้รับสาร คือ บุคคลผู้ได้รับข่าวสารจากผู้ส่งข่าวสารส่งมาให้ ผู้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน คือ ผู้ชมโทรทัศน์ วิทยุ และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ตามปกติเมื่อผู้รับข่าวสารได้รับข่าวสารแล้วจะมีปฏิกิริยา เป็นข้อมูลย้อนกลับกระบวนการสื่อความหมายจะได้ผลมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้รับข่าวสารด้วย ถ้าผู้รับข่าวสารไม่สนใจ ไม่ตั้งใจที่จะดู ฟัง และรับข่าวสาร การสื่อความหมายก็จะไม่ได้ผล หรือปรากฏผลในทางที่ผิดไป

และสาเหตุที่บุคคลกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบมีสาเหตุที่สำคัญ คือ 1) ลักษณะของตัวแบบโดยผู้เลียนแบบจะเลือกเอาตัวแบบประเภทที่มีคุณสมบัติน่าสนใจ หรือน่าเลื่อมใส และตัวแบบนั้นได้ทำพฤติกรรมที่ส่งเสริมคุณสมบัติของตนด้วย โดยตัวแบบที่มีลักษณะเป็นผู้ใหญ่กว่า หรือมีประสบการณ์มากกว่าจะถูกเลียนแบบมาก เพราะผู้เลียนแบบเชื่อว่าตัวแบบมีความรู้มากกว่าความเป็นตัวตนในสิ่งที่ถูกที่ควร 2) ผลที่เกิดขึ้นตามตัวแบบ จะเป็นเครื่องชี้ว่าผู้เลียนแบบหรือผู้สังเกตจะทำตามตัวแบบหรือไม่ ถ้าตัวแบบกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับรางวัลซึ่งนำความพอใจมาให้ผู้การทำพฤติกรรมหนึ่งแล้ว ได้รับรางวัลซึ่งนำความพอใจมาให้ผู้กระทำผู้สังเกตอยากเลียนแบบการกระทำนั้น เพราะหวังว่าตนจะได้รับรางวัลบ้างส่วนการที่ตัวแบบการทำพฤติกรรมอย่างหนึ่งแล้วถูกลงโทษ ทำให้ตัวแบบเกิดความไม่พอใจ หรือเสียใจผู้สังเกตย่อมไม่อยากจะเลียนแบบการกระทำนั้น จึงอาจอดเว้นไม่เลียนแบบการกระทำนั้น

(ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524: 67-72) แรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการที่จะกระทำตามบุคคลผู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อเจตนาที่จะกระทำ

ความหมายของการเห็นแบบอย่างที่ดีนั้น ได้มีผู้ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมต่าง ๆ โดยให้นิยามเกี่ยวกับการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างเช่น สุทธิดา ทองสูงคลี (2548: 52) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างบ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะดูแลญาติผู้สูงอายุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้นิยาม การเห็นแบบอย่างการดูแลผู้สูงอายุจากครอบครัว หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงออกของสมาชิกในครอบครัวที่อยู่บ้านเดียวกับนักเรียน ถึงความสนใจเอาใจใส่ต่อการดูแลผู้สูงอายุ โดยเห็นแบบอย่างการดูแลใน 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ และด้านสังคม เช่น เห็นแบบอย่างการพาผู้สูงอายุไปตรวจสุขภาพ เห็นแบบอย่างการดูแลเรื่องอาหาร เห็นแบบอย่างการให้ความรักและความเคารพต่อผู้สูงอายุ บุณศรีภา ราชอาจ (2548: 33) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของการชักจูงตามแนวของ Lickona ที่มีต่อการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ให้นิยามการมีแบบอย่าง หมายถึง การที่บิดามารดา ญาติพี่น้อง ครูและเพื่อน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบอยู่ก่อนแล้ว และเป็นแบบอย่างที่ดีที่บุคคลควรจะต้องปฏิบัติตาม สุภาสิณี นุ่มเนียน (2546: 85) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ให้นิยามการมีแบบอย่างที่เหมาะสม หมายถึง การที่นักเรียนรายงานเกี่ยวกับการรับรู้ ว่าคนมีผู้ปกครอง และเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มากน้อยเพียงใด สุกมล มุ่งพัฒนสุนทร (2546: 72) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักษาสัตว์ ของนักเรียนวัยรุ่นชายในชนบท ให้นิยามการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างหมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการกระทำหรือการปฏิบัติของบุคคลรอบข้าง (บิดา มารดา เพื่อน ครู)

ดังนั้นการเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อในการวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม คือ เพื่อนมีความประพฤติดี และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเฉพาะที่เป็นประโยชน์ หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นโทษ เช่น การเล่นการพนัน หรือเสพสิ่งเสพติด จากการกระทำหรือการปฏิบัติของสื่อ จนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ตลอดจนในเรื่องการกระทำ ความดีในรูปแบบต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ทั้ง 2 ด้าน และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ผลการวิจัยในอดีตปรากฏผลที่สนับสนุนว่า บุคคลที่มีการรับรู้ข่าวสารมาก มักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย ผลเช่นนี้ปรากฏในบุคคลต่างประเภทกัน อาทิในระดับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น งานวิจัยของรุจิเรศ พิษิตานนท์ (2546) ได้ศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารสุขภาพจากโรงเรียนและสื่อ กับพฤติกรรมฉลาดเลือกกิน โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 650 คน ผู้วิจัยพบว่า ผู้ที่มีการรับรู้ข่าวสารสุขภาพจากโรงเรียนและสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมฉลาดเลือกกินมากกว่า ผู้ที่มีการรับรู้ข่าวสารจากโรงเรียนและสื่อน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย นักวิจัยยังพบอีกว่า การรับรู้ข่าวสารสุขภาพจากโรงเรียนและสื่อ เป็นตัวทำนายลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมฉลาดเลือกกิน เมื่อร่วมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์อีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมฉลาดเลือกกินได้ 28.6 % พบผลเช่นนี้ในกลุ่มบิดามารดาการศึกษาต่ำ (รุจิเรศ พิษิตานนท์, 2546: 59, 116)

การเห็นแบบอย่างการรับสื่อที่มีความเกี่ยวข้อง กับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนำพึงปรารถนาต่างๆ ได้แก่ สุภาสิณี นุ่มเนียน (2546: 85, 157) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้พฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนรัฐบาลในสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 576 คน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 2 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 284 คน และโรงเรียนจากต่างจังหวัด 2 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 292 คน นักวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่เหมาะสมมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่มากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่เหมาะสมน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม และในงานวิจัยเดียวกันนี้นักวิจัยยังพบอีกว่า การมีแบบอย่างที่เหมาะสมเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ เมื่อร่วมกับตัวทำนายด้านจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ อีก 4 ตัว รวมเป็น 5 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อหน้าที่ได้ 53.1% ในกลุ่มรวม

สุทธิดา ทองศฤงกลี (2548: 115, 146) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างบ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะดูแลญาติผู้สูงอายุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 473 คน พบว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการดูแลผู้สูงอายุจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดูแลญาติผู้สูงอายุมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการดูแลผู้สูงอายุจากครอบครัวน้อย นักวิจัยยังพบอีกว่า การเห็นแบบอย่างการดูแลผู้สูงอายุจากครอบครัวเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 4 ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดูแลญาติผู้สูงอายุ เมื่อร่วมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะและพฤติกรรมในปัจจุบัน อีก 5 ตัว รวมเป็น 6 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดูแลญาติผู้สูงอายุได้ 47.8% ในกลุ่มรวม

การเห็นแบบอย่างจากสื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เช่น งานวิจัยของกมลวรรณ สุวรรณโชติ (2548: 102) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของ บ้าน สถานศึกษาและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา

ปริญาตรจำนวน 432 คน นักวิจัยพบว่า การเห็นแบบอย่างจากบิดามารดาเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตร เมื่อร่วมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์อื่นอีก 5 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตรได้ 53.1% ในกลุ่มรวม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสวรรค์ ยมสีดา (2548: 79, 106) ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ" โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 457 คน ซึ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์การเห็นแบบอย่างจากสื่อกับพฤติกรรมการกินแบบพุทธ ผู้วิจัยพบผลว่า ผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการกินแบบพุทธมากกว่า ผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย นักวิจัยยังพบอีกว่า การเห็นแบบอย่างจากสื่อ เป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 เมื่อร่วมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์อื่นอีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการกินแบบพุทธได้ 15.5% ผลเช่นนี้พบในกลุ่มชาย

นอกจากนี้การเห็นแบบอย่างจากสื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา ได้แก่ งานวิจัยของสุริยะ พันธดี (2536: 91) เกี่ยวกับการเห็นแบบอย่างจากครูกับพฤติกรรมก้าวร้าว ในงานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาในโรงเรียนจิตลักษณะ และพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2-5 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา รวม 540 คน พบว่านักเรียนที่มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธศาสนามากมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร่วมน้อยกว่านักเรียนที่มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธศาสนามาน้อย

จากการประมวลเอกสารในข้างต้นสรุปได้ว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อมากเป็นนักเรียนที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากด้วย เช่น ทัศนคติที่ดีพฤติกรรมการดูแลผู้สูงอายุ ทัศนคติที่ดีต่อการเป็นกัลยาณมิตรแก่เพื่อน เป็นต้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อน้อย

1.4.4 ภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิม กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ปัจจัยทางด้านจิตลักษณะ คือ สาเหตุทางด้านจิตใจบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นสาเหตุภายในจิตใจของแต่ละบุคคลยากที่จะสังเกตเห็นได้ เช่นภาพนอกแต่สามารถคาดคะเนได้บางส่วนจากการแสดงออก หรือจากท่าทีของบุคคลนั้นๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ชอบ หรือไม่ชอบ เป็นต้น ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่ใช้ในงานวิจัยนี้ได้นำมาจากทฤษฎีด้านไม่จริยธรรม ซึ่งแสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมการเป็นคนดีและ

ปริญาตรจำนวน 432 คน นักวิจัยพบว่า การเห็นแบบอย่างจากบิดามารดาเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตร เมื่อร่วมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์อื่นอีก 5 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตรได้ 53.1% ในกลุ่มรวม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสวรรค์ ยมสีดา (2548: 79, 106) ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ" โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 457 คน ซึ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์การเห็นแบบอย่างจากสื่อกับพฤติกรรมการกินแบบพุทธ ผู้วิจัยพบผลว่า ผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการกินแบบพุทธมากกว่า ผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย นักวิจัยยังพบอีกว่า การเห็นแบบอย่างจากสื่อ เป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 เมื่อร่วมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์อื่นอีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการกินแบบพุทธได้ 15.5% ผลเช่นนี้พบในกลุ่มชาย

นอกจากนี้การเห็นแบบอย่างจากสื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา ได้แก่ งานวิจัยของสุริยะ พันธุ์ดี (2536: 91) เกี่ยวกับการเห็นแบบอย่างจากครูกับพฤติกรรมก้าวร้าว ในงานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาในโรงเรียนจิตลักษณะ และพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2-5 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา รวม 540 คน พบว่านักเรียนที่มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธศาสนามากมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร่วมน้อยกว่านักเรียนที่มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธศาสนามาน้อย

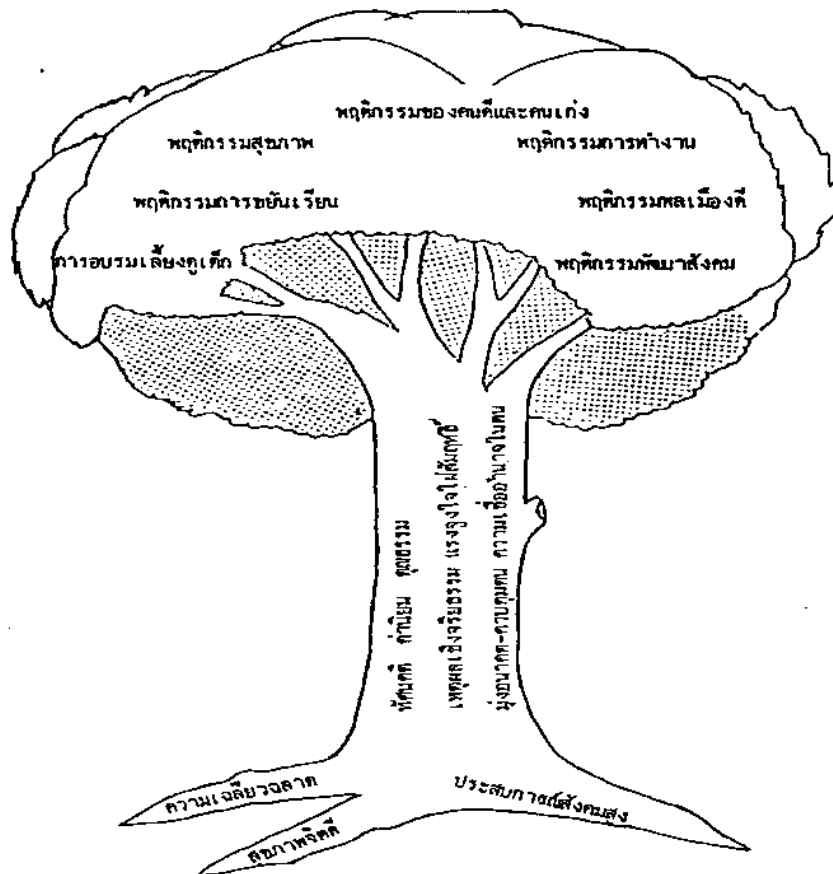
จากการประมวลเอกสารในข้างต้นสรุปได้ว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อมากเป็นนักเรียนที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากด้วย เช่น ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดูแลผู้สูงอายุ ทัศนคติที่ดีต่อการเป็นกัลยาณมิตรแก่เพื่อน เป็นต้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อน้อย

1.4.4 ภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิม กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ปัจจัยทางด้านจิตลักษณะ คือ สาเหตุทางด้านจิตใจบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นสาเหตุภายในจิตใจของแต่ละบุคคลยากที่จะสังเกตเห็นได้ เช่นภาพนอกแต่สามารถคาดคะเนได้บางส่วนจากการแสดงออก หรือจากท่าทีของบุคคลนั้นๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ชอบ หรือไม่ชอบ เป็นต้น ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่ใช้ในงานวิจัยนี้ได้นำมาจากทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม ซึ่งแสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมการเป็นคนดีและ

คนเก่ง ของศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่องที่ศึกษาคนไทยอายุ 6 – 60 ปี ในสถานการณ์ต่าง ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543: 1-10)

1.4.4.1 ทฤษฎีด้านไม้จรรยาธรรมนี้มี 3 ส่วน (ภาพที่ 1.2)

ภาพที่ 1.2 ทฤษฎีด้านไม้จรรยาธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม

แหล่งที่มา: ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543: 7.

ส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้ ส่วนที่เป็นลำต้น และส่วนที่เป็นราก โดยได้เปรียบเทียบพฤติกรรมการเป็นคนเก่งและคนดีว่า เหมือนกับผลไม้ ผลไม้จะสมบูรณ์ก็ต้องเริ่มที่องค์ประกอบคือ ส่วนราก และส่วนลำต้นจะต้องสมบูรณ์ด้วย โดยส่วนลำต้น เปรียบได้กับลักษณะทางจิตใจ 5 ประการ ที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมคือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) ลักษณะมุ่งอนาคต ความคุมตน 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 5) ทศนคติ คุณธรรม และค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือสถานการณ์นั้น) ลักษณะทางจิตใจ 5

ประการนี้ ถ้ามีมากในบุคคลใดบุคคลนั้นก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง นอกจากนี้แล้วพฤติกรรมการเป็นคนดี และคนเก่ง ยังต้องอาศัยปัจจัยที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ ซึ่งเปรียบได้กับส่วนรากของต้นไม้ที่ช่วยทำให้ต้นไม้แข็งแรง ในปริมาณที่เหมาะสมกับสถานการณ์ คือ 1) สติปัญญา หรือความเฉลียวฉลาด 2) ประสบการณ์ทางสังคม และ 3) สุขภาพจิต

ในการวิจัยนี้ได้ประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะเดิม 4 ด้าน ตามทฤษฎีต้นไม้ จริยธรรม คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

1.4.4.2 ความเชื่ออำนาจในตน กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

การที่บุคคลจะมีลักษณะเชื่ออำนาจในตน หรือเชื่ออำนาจนอกตนนั้น เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล ตั้งแต่วัยทารกจนเป็นผู้ใหญ่ หากเขามีการรับรู้สภาพแรงกดดันทางจิต และสังคม อันเกิดขึ้นได้ทั้งในสังคมที่ยากจน และสังคมที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งหมายถึง การได้รับรางวัล และการโดนลงโทษอย่างไม่สม่ำเสมอ โดยได้รับในเวลาและปริมาณที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ได้รับเลยในบางครั้ง และในบางครั้งก็ได้รับโดยไม่ได้ทำอะไร จะทำให้บุคคลรู้สึกขาดความสามารถในการทำนาย และควบคุมได้ ทำให้เกิดการขัดแย้ง คับข้องใจ วิตกกังวล จึงเกิดค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ แรงจูงใจ พฤติกรรม และความสามารถในการเรียนรู้ที่บกพร่อง จึงโทษโชคชะตาราศีมากกว่าปกติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2527) ในสภาพแรงกดดันนี้เอง จะทำให้บุคคลเกิดปฏิกิริยา 2 ประการ คือ ถ้าบุคคลคิดว่าสามารถควบคุมผลได้ และผลนั้นมีความสำคัญต่อเขามาก เมื่อไม่เป็นไปตามที่เขาคาดหวัง บุคคลนั้นก็จะมีสุขภาพจิตเสื่อม เกิดความวิตกกังวล คับข้องใจ แสดงออกโดยการก้าวร้าว ประการที่สอง ถ้าบุคคลเคยชินกับสภาพแรงกดดัน และปรับตัวเข้ากับสภาพความไม่สอดคล้องระหว่างความพยายามกับผลได้ บุคคลนั้นก็กลายเป็นคนเฉื่อยชา ท้อแท้ และหมดหวัง ส่วนบุคคลที่รับรู้ว่าคุณสมบัติที่จะทำนาย หรือควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้ รางวัลหรือการลงโทษที่ได้รับ เกิดจากผลแห่งการกระทำของตนเอง บุคคลนั้นจะมีความกระตือรือร้นต่อความเป็นไปของสภาพแวดล้อม ที่จะมีประโยชน์ต่อพฤติกรรมในอนาคตของเขา จะพยายามปรับปรุงสภาพการณ์ต่าง ๆ ให้ดีขึ้นตามลำดับขั้น ให้คุณค่าของทักษะหรือผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความพยายามเป็นสำคัญ รวมทั้งไม่ยอมให้ใครมาชักจูงโดยไม่มีเหตุผล (Rotter, 1966 อ้างถึงใน ชีววัฒน์ นิจนตร, 2526: 69) ดังนั้น ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนจะเชื่อมั่นว่าการกระทำของตนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ตรงข้ามกับลักษณะของผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งจะก้าวร้าว หรือวางเฉย ปล่อยให้การแก้ไขปัญหาลักษณะแวดล้อมเป็นหน้าที่ของผู้อื่นหรือปล่อยไปตามธรรมชาติ

ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความตระหนักว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดี หรือไม่ดี ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองแทบทั้งสิ้น ตรงข้ามกับผู้เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งเป็นผู้ที่คิดว่าสิ่งที่เกิดกับตนนั้นขึ้นกับโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิด

จากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วณิชานนท์, 2536: 38) บุคคลแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องปริมาณและความรุนแรงของความรู้สึกในด้านการทำนายหรือควบคุมสภาพแวดล้อม บางคนจะรู้สึกว่าเขามีอำนาจ หรือความสามารถที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น หรือสามารถควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตนได้ และเชื่อว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ตนได้รับเกิดจากการกระทำของตนเอง บุคคลประเภทนี้เรียกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจภายในตน (Internal locus of control) ส่วนบางคนจะรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าเขาไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมรอบตัว และไม่สามารถควบคุมสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้ เพราะเชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ นั้นเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกซึ่งเขาไม่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องได้เลย เช่น โชคกลาง อำนาจเหนือธรรมชาติ หรืออำนาจของคนอื่น บุคคลประเภทนี้เรียกว่า พวกที่เชื่ออำนาจนอกตน (External locus of control) (Rotter, 1966 อ้างถึงใน ชีรวัดน์ นิเจนตร, 2526: 67)

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) อธิบายได้ว่าความคาดหวังเช่นนี้ จะก่อตัวขึ้นจากพฤติกรรมหรือเหตุการณ์เฉพาะอันใดอันหนึ่งก่อน แล้วจึงขยายไปครอบคลุมพฤติกรรมหรือเหตุการณ์อื่นๆ จนกลายเป็นทัศนคติหรือบุคลิกภาพที่สำคัญในตัวบุคคล นอกจากนั้นผลตอบแทนที่ได้รับแต่ละครั้ง ยังอาจทำให้ความคาดหวังครั้งต่อไปสูงขึ้นหรือต่ำลงได้อีกด้วย ความเชื่ออำนาจในตนจึงเป็นตัวแปรที่สามารถใช้ทำนาย และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนเราซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

ผลงานวิจัยในอดีตปรากฏผลที่สนับสนุนว่า บุคคลที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มักเป็นบุคคลที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย ผลเช่นนี้ปรากฏในบุคคลต่างประเภทกัน อาทิ ในระดับประชาชนทั่วไป ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับทัศนคติ เช่น ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ (อุบล เลี้ยววาริณ, 2536) ส่วนในระดับนักเรียนนักศึกษา ผลการวิจัยปรากฏผลในทำนองเดียวกันในพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า (ฐานันตร์ เปียศิริ, 2545) พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ (ลินดา สุวรรณดี, 2543) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามในงานวิจัยของสุภาสิณี นุ่มเนียม (2546: 185) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนในสังกัดกรมศึกษากรุงเทพมหานคร 2 โรงเรียน และต่างจังหวัด 2 โรงเรียน จำนวน 576 คน นักวิจัยพบว่า ความเชื่ออำนาจในตนมากจะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่มากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม (2546: 109) นักวิจัยยังพบอีกว่า ความเชื่ออำนาจในตนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียน เมื่อร่วมกับตัวทำนายสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 5 ตัว รวมเป็น 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนได้ 63.9 % ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

และผลงานวิจัยที่ใกล้เคียงกับ งานวิจัยด้านพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เช่น งานวิจัยของวรณะ บรรจง (2537: 137) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับพฤติกรรมลักษณะทางศาสนา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 3600 คน ผู้วิจัยพบว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนมากเป็นผู้ที่มีลักษณะพฤติกรรมทางศาสนา มากกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม

จากผลการวิจัยที่ประมวลในส่วนนี้ แสดงให้เห็นว่าความเชื่ออำนาจในตนมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ พฤติกรรมลักษณะทางศาสนา เป็นต้น ดังนั้นทำให้คาดได้ว่านักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนด้านการมีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนด้านพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อย

1.4.4.3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดกับตนในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วณิชานนท์, 2536: 38) ส่วนความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมการอดได้รอได้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคต แทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิก, 2520: 35)

ความสามารถในการควบคุมตนเองประกอบด้วยลักษณะทางจิตใจหลายประการ คือ การมองเห็นความสำคัญของประโยชน์ที่จะมีมาในอนาคต มากกว่าประโยชน์ในปัจจุบัน การเลือกกระทำพฤติกรรมที่แสดงการอดได้รอได้ เพราะเชื่อว่าการกระทำของตน จะส่งผลให้เกิดผลดีตามมา ตามที่ตนต้องการได้ และนอกจากนั้นความสามารถควบคุมตน ยังไม่เกี่ยวกับการไม่หวังผลจากภายนอก แต่บุคคลสามารถให้รางวัลตนเอง และลงโทษตนเองได้ โดยรางวัลที่ให้แก่ตนเองอยู่ในรูปของความพอใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตน ส่วนการลงโทษตนเองก็คือ การเกิดความไม่สบายใจ วิตกกังวล และละอายใจ ลักษณะความเชื่อในผลแห่งความพยายามของตน และลักษณะการให้รางวัล และการลงโทษตนเองนั้น จะปรากฏในวัยรุ่นที่ได้รับการพัฒนาทางจิตใจอย่างเหมาะสมมาตั้งแต่เด็ก จนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับรางวัล และการลงโทษอย่างเหมาะสมกับเหตุ โดยผู้ใหญ่ที่มีเหตุผล และไม่ใช้อารมณ์

ของตนเป็นที่ตั้ง ลักษณะเหล่านี้ โรงเรียนสามารถจะช่วยให้พัฒนาได้เป็นอย่างดีด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538: 92-93)

ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนเองจึงสามารถเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน โดยขั้นแรกบุคคลมองเห็นประโยชน์ และเลือกที่จะรับผลดีในอนาคตแทนผลเล็กน้อยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นลักษณะของการมุ่งอนาคต และในการที่จะได้ผลดีในอนาคตนั้น ต้องมีความอดทนเพื่อรอรับผลที่จะเกิดขึ้น หรือมีการควบคุมเป็นขั้นต่อมา ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล มุ่งประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มิได้มุ่งอนาคตต่ำ หรือผู้ที่มุ่งปัจจุบันสูงมักขาดความอดทนในการรอผลดีที่จะเกิดในอนาคต จึงมีพฤติกรรมในทางลบ เช่น โกงการเล่นเกมส์ การทะเลาะวิวาท

ในงานวิจัยนี้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า (Latham and Locke, 1991: 214) รวมทั้งความสามารถในการยับยั้งควบคุมตนเองให้รู้จักอดใจรอได้ เพื่อรับประโยชน์ที่ดีกว่า หรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตของนักเรียน

ผลงานวิจัยในอดีตปรากฏผลที่สนับสนุนว่า บุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก มักเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย ผลเช่นนี้ปรากฏในบุคคลต่างประเภทกัน อาทิ ในระดับนักศึกษา เช่น พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (นิภาพร โชติสุตเสนห์ 2545) ส่วนในระดับนักเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยปรากฏผลในทำนองเดียวกันในพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า (ฐานันดร เปียศิริ, 2545) พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ (ลินดา สุวรรณดี, 2543) และในระดับนักเรียนประถมศึกษา เช่น พฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม (จิตนา ประเสริฐสม, 2526) เป็นต้น

ส่วนผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความเป็นคนดี และคนเก่ง ดังเช่น ผลการวิจัยของพูนฤดี สุวรรณพันธุ์ (2537: 135) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 จำนวน 416 คน พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงเป็นผู้ที่มีศีล 5 สูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะนี้ต่ำ พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ส่วนงานวิจัยของสุริยะ พันธุ์ดี (2536) ที่ได้ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 – 5 จำนวน 540 คน ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดพุทธศาสนาในโรงเรียนกับจิตลักษณะ และพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า ในกลุ่มรวมนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนเองสูงเท่าใด จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ แววิเศษ (2534) ศึกษาวัยรุ่นชาย ในเขตกรุงเทพมหานคร จากวิทยาลัย 4 แห่ง จำนวน 250 คนแบ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท และเพื่อนของนักศึกษาดังกล่าวที่ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท พบว่าการมุ่งอนาคต ร่วมกับจิตลักษณะอื่น ๆ คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม สุขภาพจิต ทักษะคิดต่อการทะเลาะวิวาท สามารถทำนายลักษณะการคบเพื่อนอย่างไม่เหมาะสมได้ 31 % ในกลุ่มรวม โดยมีทัศนคติและลักษณะมุ่งอนาคตเป็นตัวทำนายที่สำคัญ

ในด้านพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ได้มีการวิจัยเด็กนักเรียน ประถมศึกษาจำนวนหนึ่ง โดยการฝึกลักษณะมุ่งอนาคตและความสามารถควบคุมตนเอง เปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่ได้ฝึก ผลการศึกษาของเกรียงศักดิ์ ไชยยา (2534) ปรากฏว่ามีการฝึกให้นักเรียนควบคุมตนเองในเรื่องความต้องการทางเพศ ควบคู่ไปกับการให้คำปรึกษารายกลุ่ม แก่นักศึกษา กับการใช้วิธีการเรียนจากปัญหา พบว่าการฝึกควบคุมตนเองสามารถทำให้นักศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์แบบต่างเพศ งดหรือหยุดร่วมเพศกับโสเภณีได้ร้อยละ 11 และใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 รวมทั้งนักศึกษากลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ เกิดพฤติกรรมในการหลีกเลี่ยงจากสิ่งยั่วยุให้เกิดความต้องการทางเพศ มีการระบายนารมณ์ทางเพศด้วยกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น และยังคงควบคุมความต้องการทางเพศของคนไว้ได้

นอกจากนั้นในการวิจัยหลายเรื่องพบว่า ตัวแปรทางจิตหลายด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมหนึ่งๆ ได้มากกว่าตัวแปรทางจิตด้านเดียว หรือน้อยด้าน เช่น การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพของผู้ใหญ่ไทยที่ต้องใช้จิตลักษณะรวมกันถึง 3 ตัว จึงพบความแตกต่างของพฤติกรรม (อุบล เลี้ยววาริณ, 2536) ดังนั้นจึงสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า จิตลักษณะหลายด้าน (ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ ความพร้อมที่จะกระทำฯ ความเชื่ออำนาจในตน สุขภาพจิตดี และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง) ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมได้มากกว่าจิตลักษณะด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

สรุปได้ว่า เยาวชนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต และความสามารถควบคุมตนเองมาก จะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่าเยาวชนที่มีลักษณะอนาคตและความควบคุมตนเองน้อย และเนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่จะคบเพื่อนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตน ดังนั้น เยาวชนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองได้มาก จะมีพฤติกรรมคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่าเยาวชนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองได้น้อย

ดังนั้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมต่ำ

1.4.4.4 สุขภาพจิต กับพฤติกรรมการคบของเพื่อนอย่างเหมาะสม

สุขภาพจิตกับพฤติกรรมการคบเพื่อน

สุขภาพจิต เป็นลักษณะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งลักษณะหนึ่งของมนุษย์ นักจิตวิทยาหลายแขนงพบว่า สุขภาพจิตเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่น ๆ และพฤติกรรมหลายประเภทของมนุษย์ โดยเฉพาะไอเซนค (Eysenck, 1970b: 60 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิก, 2524: 1) เชื่อว่าส่วนหนึ่งของสุขภาพจิตที่วัดได้เป็นลักษณะอาการทางประสาท ร่วมกับความเฉลียวฉลาด และความชอบเข้าสังคมจะช่วยให้เข้าใจบุคคลนั้นได้อย่างลึกซึ้ง และอาจใช้ทำนายพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลได้อย่างแม่นยำ สุขภาพจิตดี หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อยหรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วณิชทานนท์, 2536: 38) สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะพื้นฐานที่

สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งเป็นสาเหตุในการพัฒนาลักษณะจิตอีก 5 ประการของคนดีและคนเก่ง สุขภาพจิตที่ดีเป็นสิ่งจำเป็น แก่การรับรู้สภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเรียนรู้จาก สภาพแวดล้อมได้มาก แม้บุคคลมีสติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมมาก แต่ถ้าสุขภาพจิต ไม่ดีก็จะไม่สามารถได้รับประโยชน์จากประสบการณ์เดิมที่ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543: 90) ในความหมายสุขภาพจิตของมนุษย์ (Jahoda, 1970 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญ แชน ประจวบปัจฉิม, 2524: 3-4) ได้รวบรวมเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาสุขภาพจิตของบุคคลที่ใช้ แพร่หลายในวิชาจิตวิทยา 6 ประเภท คือ ทัศนคติต่อตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง ความ ควบคุมสภาพแวดล้อม ความเจริญเติบโตพัฒนาการและความเป็นจริงแห่งตน การรับรู้ความ เป็นจริงและบูรณาการของบุคลิภาพเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 6 ประเภทนี้แสดงถึงลักษณะ สุขภาพจิตที่ดีของบุคคล

สุขภาพจิตดี ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึง การ ไม่รู้สึกวิตกกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตื้นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร ซึ่งในการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดีคนเก่งนั้น สุขภาพจิตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543: 55, 90)

สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ อื่นๆ และพฤติกรรมของบุคคล ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อยหรืออยู่ใน ปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและมีพฤติกรรมที่ เหมาะสม ซึ่งในงานวิจัยนี้ มีทั้งพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นลักษณะของ พฤติกรรมที่เหมาะสม ดังนั้นการมีสุขภาพจิตดีของกลุ่มผู้ถูกศึกษา จึงน่าจะเป็นตัวแปรที่มี ความสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ด้วย ดังนั้นงานวิจัยที่สนับสนุนความคิดนี้

ผลงานวิจัยในอดีตที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มของผู้ใหญ่ ที่สนับสนุนว่าบุคคลที่มี สุขภาพจิตดีมักเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนาสูงด้วย ผลเช่นนี้ปรากฏในบุคคลต่าง ประเภทกัน อาทิในระดับพนักงาน เช่น งานวิจัยของ ธวัชชัย ศรีพรงาม (2547) เรื่องปัจจัยทาง จิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม สิ่งทอและปั่นด้าย บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) เรื่องการเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อการพัฒนา พฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ นอกจากนี้ยังมีในระดับของนักศึกษา เช่น งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดแสน์ (2545: 99) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาจำนวน 400 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชาย 169 คน นักศึกษาหญิงจำนวน 231 คน กล่าวว่าพฤติกรรมรักษาระเบียบ คือ การที่บุคคลปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสถานที่ท่องเที่ยวของกฎหมายในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษ เช่น การรักษาความสะอาด ไม่เบียดเบียนทำลาย เป็นต้น พบว่า สุขภาพจิตดีเป็นตัวทำนายที่ สำคัญลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมรักษาระเบียบ เมื่อร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 3 ตัว รวมเป็น 4 ตัว

สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 26.8% ในกลุ่มเพศหญิง และสุขภาพจิตเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมเดียวกัน เมื่อรวมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว รวมเป็น 5 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 34.2% ในนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด ส่วนในระดับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยปรากฏผลในทำนองเดียวกันในพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมรักษาสัตว์ (สุกมล มุ่งพัฒนสุนทร, 2546: 96, 109, 201) เป็นต้น

งานวิจัยที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มเด็ก ของสุภาสิณี นุ่มเนียน (2546: 100, 183) เรื่อง ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 576 คน โดยที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ จำนวน 284 คน และอาศัยอยู่ในต่างจังหวัด 292 คน นักวิจัยพบว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย นอกจากนี้ในงานวิจัยยังพบอีกว่าสุขภาพจิตดีเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 4 ของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนเมื่อรวมกับตัวแปรอื่นอีก 5 ตัว รวมเป็น 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ได้ 66.6% ในกลุ่มที่บิดามีการศึกษาสูง

สุขภาพจิตกับพฤติกรรมไม่เพียงปรารถนา เช่น งานวิจัยของ พิชัย มณีรักษ์ (2547: 89, 114, 176) ทำการศึกษาเรื่องการได้รับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 364 คน นักวิจัยพบว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และในงานวิจัยเดียวกันนี้ นักวิจัยยังพบอีกว่าสุขภาพจิตดี เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมก้าวร้าว เมื่อรวมกับตัวทำนาย จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ อีก 7 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวได้ 31.7% ในกลุ่มรวม โดยพบรายละเอียดว่า สุขภาพจิตดีแปรผันไปทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมก้าวร้าว งานวิจัยของพูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2537: 67) เรื่องปัจจัยทางครอบครัวและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาของนักเรียนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 416 คน นักวิจัยพบว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยคือ ฐานะค่อนข้างต่ำ ครอบครัวเคร่งครัดพุทธศานามาก โรงเรียนส่งเสริมพุทธศานามาก กลุ่มเพศหญิงในชุมชนพัฒนาน้อย ในงานวิจัยเดียวกันนี้พบอีกว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี เป็นผู้ที่มีการคบเพื่อนอย่างไม่เหมาะสมน้อยกว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตไม่ดี ผลเช่นนี้พบในกลุ่มเพศชายและโรงเรียนที่ส่งเสริมพุทธศานามาก

สุขภาพจิตกับพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เช่น งานวิจัยของ กมลวรรณ สุวรรณโชติ (2548: 69, 124) เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน สถานศึกษา และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตรของ

นักศึกษาปริญญาตรี โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 440 คน แบ่งเป็น นักศึกษาสายวิทย์จำนวน 214 คน และนักศึกษาสายสังคมจำนวน 226 คน กล่าวว่าพฤติกรรม การทำตนให้น่าคบหา คือ การปฏิบัติตนของนักศึกษาที่ชวนให้เพื่อนอยากเข้าใกล้ อยากเข้าไป ติดต่อขอคำปรึกษาหรือคบหาสมาคมด้วยมีลักษณะที่น่าไว้วางใจ น่าเชื่อถือและเป็นที่พึงของ เพื่อนได้ รวมทั้งการแสดงออกที่เพื่อนเห็นว่าน่ายกย่อง นำเอาอย่างให้ปฏิบัติตาม พบว่า นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีสูงมีพฤติกรรมการทำตนให้น่าคบหาสูงกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี ต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม นักศึกษาที่เรียนสายสังคม และในงานวิจัยเดียวกันนี้นักวิจัยยัง พบอีกว่า สุขภาพจิตเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมการทำตนให้น่าคบหาเมื่อ ร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการทำตนให้น่าคบหาได้ 39.3% ในกลุ่มเพศหญิง 44.4% ในกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ โดยรายละเอียดพบว่า นักศึกษาที่มี สุขภาพจิตดีสูง ก็ยังมีพฤติกรรมการทำตนให้น่าคบหากับด้วย

งานวิจัยที่สอดคล้องกันพบในงานวิจัยของพระมหาไชยา กาละปักษ์ (2549: 121, 241) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน สถานศึกษา สื่อ และจิตลักษณะที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพบุรุษของนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนอาชีว ศึกษานาน 636 คน มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีมารยาททางสังคม คือ พฤติกรรม สุขภาพเรียบร้อย หมายถึง การแสดงออกถึงความสุภาพอ่อนโยนทั้งกาย วาจา การมีกิริยาท่าทาง ดี แต่งกายดี ให้เกียรติผู้อื่นรวมถึงการกระทำที่ตึงามต่อบุคคลอื่นทั้งทางกาย ทางวาจา ซึ่ง เหมาะสมกับกาลเทศะ พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีมากมีพฤติกรรมสุขภาพ เรียบร้อยมากกว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และใน งานวิจัยเดียวกันนี้ยังพบอีกว่า สุขภาพจิตเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมสุขภาพ เรียบร้อยเมื่อร่วมกับตัวทำนายอื่นอีก 5 ตัว รวมเป็น 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมสุขภาพ เรียบร้อยได้ 51.3% ในกลุ่มรวม

จากการประมวลเอกสารสามารถสรุปได้ว่า สุขภาพจิตมีส่วนเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมนำพึงปรารถนา เช่น พฤติกรรมรักษาสัตว์ พฤติกรรมการรับผิดชอบต่อหน้าที่ พฤติกรรมการทำตนน่าคบหา พฤติกรรมกตัญญูคุณทวด พฤติกรรมสุขภาพเรียบร้อย พฤติกรรม รักษาระเบียบ พฤติกรรมไม่ก้าวร้าว พฤติกรรมไม่ทะเลาะวิวาท ทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มี สุขภาพจิตดีมาก น่าจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มี สุขภาพจิตดีน้อย

1.4.4.5 การนับถือศาสนา กับ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

พระพุทธศาสนาเป็นแกนนำและเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย วิถีชีวิต ของคนไทย ผูกพันอยู่อย่างแนบแน่นกับพระพุทธศาสนา ความเชื่อถือและหลักปฏิบัติใน พระพุทธศาสนาซึมแทรกผสมผสานอยู่ในแนวความคิดจิตใจแทบทุกด้านของชีวิตคนไทย ตลอดเวลายาวนานและในทางจิตใจเห็นได้ชัดว่า หลักธรรมความประพฤติปฏิบัติการดำเนินชีวิต

และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและเนื่องด้วยพระพุทธศาสนาได้หล่อหลอมชีวิตจิตใจและลักษณะนิสัยของคนไทย ให้เป็นผู้มีจิตใจกว้างขวางและร่าเริงแจ่มใส ชอบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แสดงความเป็นมิตร เข้ากับใคร ๆ ได้ง่าย ยินดีในการให้และการแบ่งปัน พร้อมทั้งจะบริจาคและให้ความช่วยเหลืออย่างที่เราเรียกว่าเป็นคนมีน้ำใจอันเป็นลักษณะเด่นชัด ที่ชนต่างชาติมักสังเกตเห็นและประทับใจ จนตั้งสมญาเมืองไทยว่าเป็นดินแดนแห่งความยิ้มแย้ม หรือสยามเมืองยิ้ม (พระธรรมปิฎก, 2538: 16-17)

ศาสนาทุกศาสนา สอนให้คนเป็นคนดี มีเมตตาและเห็นใจเพื่อนมนุษย์ การนับถือศาสนาอย่างถูกต้องตามหลักคำสอนของศาสนา จึงเป็นผลดีต่อจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540: 98-99) ได้กล่าวว่า ศาสนามีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล ด้วยเหตุผลอย่างน้อย 5 ประการ คือ 1) คำสั่งสอนหรือหลักปฏิบัติของทุกศาสนา คือ การให้ผู้นับถือศาสนานั้น ๆ ทำแต่ความดี และละเว้นความชั่ว เช่น ควรรักเพื่อนมนุษย์และช่วยเหลือกัน การรักษาศีล เป็นต้น 2) ความเชื่อเกี่ยวกับพระเจ้าว่า เป็นผู้มีความรักและคอยช่วยเหลือบุคคลที่ทำความดี และในขณะเดียวกันพระเจ้าย่อมจะลงโทษ บุคคลที่ทำผิดคำสั่งสอนของศาสนานั้น 3) ในแทบทุกศาสนา มีความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ อันเป็นการให้รางวัลและลงโทษบุคคลหลังความตาย 4) กลุ่มหรือองค์กรทางศาสนา จะมีมาตรการต่าง ๆ กัน ในการออกกฎเกณฑ์ตรวจตรา และให้รางวัล หรือลงโทษสมาชิกได้ และ 5) ผู้นำทางศาสนา ผู้ใหญ่ในครอบครัว และผู้ใหญ่ที่เป็นสมาชิกในกลุ่มศาสนา ตลอดจนเพื่อนญาติ ผู้ร่วมงาน อาจเป็นแบบอย่างในการทำดี หรือทำชั่วแก่บุคคลได้ เช่น การชักชวนกันทำบุญ บริจาคทรัพย์ หรือการดื่มสุรา การลักทรัพย์ เป็นต้น

ดังนั้นการนับถือศาสนาของบุคคล จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านต่าง ๆ 4 ประการ ได้แก่ 1) ศาสนาทำให้บุคคลรู้สึกว่ามีชีวิตมีความหมาย บุคคลมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน และมีการมองโลกในแง่ดี 2) ศาสนาทำให้บุคคลมีความรู้สึกที่สามารถควบคุมผลที่จะเกิดกับตนได้มากขึ้นสามารถจัดการกับความเครียด และแก้ปัญหาได้ดี 3) ผู้ที่นับถือศาสนาอย่างเคร่งครัด ทำให้คนอื่นยอมรับ และทำให้บุคคลมีเครือข่ายการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง และ 4) ศาสนาทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีงามในชีวิตประจำวันและมีวิถีชีวิตที่เหมาะสม ทำให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีคุณภาพชีวิตสูงและรู้สึกเป็นสุข (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2540: 127) เพราะฉะนั้นการนับถือศาสนาของบุคคล จึงเป็นลักษณะภายในตัวบุคคล ที่เป็นสื่อทางความคิดที่ช่วยให้บุคคลทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลนั้น

ความหมายโดยทั่วไปของ “การนับถือพุทธศาสนา” นั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน เช่น พระธรรมปิฎก (2538: 98-99) ได้กล่าวว่า พระพุทธศาสนาเท่าที่คนไทยเราเกี่ยวข้อง อาจแยกได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านที่เป็นพระธรรมวินัย โดยเฉพาะส่วนที่เรียกว่าพุทธธรรมอย่างหนึ่ง และด้านที่เป็นวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่ง อย่างแรกคือ พระธรรมวินัย หมายถึง

หลักการเดิม แท้ ๆ ล้วน ๆ ของพระพุทธศาสนา หรือตัวแท้ตัวจริงของพระพุทธศาสนานั้น ตามที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน หรือทรงแสดงและทรงบัญญัติไว้ ซึ่งปรากฏอยู่ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาและรักษาสืบทอดต่อกันมาด้วยการจารึกจดจำและอ้างอิงพระคัมภีร์เหล่านั้น อย่างหลังคือ วัฒนธรรม หมายถึง พระพุทธศาสนาอย่างที่คนไทยรู้จัก และประเพณีปฏิบัติ สืบสืบทอดกันมา จนซึมแทรกเข้าไปในชีวิตประจำวัน กลายเป็นส่วนหนึ่งแห่งลักษณะนิสัยและ ความเป็นอยู่ซึ่งปรากฏออกมาทางวิถีชีวิตของชุมชนและอาศัยชุมชนที่ดำเนินตามวิถีชีวิตนั้นนั่นแหละเป็นเครื่องรักษาสืบทอดตัวมันเอง

พระพุทธศาสนาฝ่ายพระธรรมวินัย ต้องอาศัยการศึกษาเล่าเรียน และตั้งใจ ปฏิบัติจึงจะปรากฏตัวและแสดงผลได้ แต่พระพุทธศาสนาฝ่ายวัฒนธรรมปรากฏตัวและแสดงผล อย่างเป็นไปเองในวิถีชีวิตที่ดำเนินอยู่โดยไม่ต้องรู้ตัว ถึงอย่างไรก็ตาม พระพุทธศาสนาฝ่าย ธรรมวินัย และพระพุทธศาสนาฝ่ายวัฒนธรรมนั้นต่างก็สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

การนับถือศาสนา ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของความเชื่อ การปฏิบัติทางศาสนา ซึ่งในเรื่องของความเชื่อมีประเด็นที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือเชื่อเรื่องไตร สรรณคมน์ (พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์) ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม(สวรรค์ นรก และการ เวียนว่ายตายเกิด) และเรื่องนิพพาน (การหมดสิ้นกิเลส) ส่วนการปฏิบัติทางศาสนา มีประเด็นที่ สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) ด้านทาน ซึ่งได้แก่ การให้ในหลายลักษณะ ตั้งแต่การให้วัตถุสิ่งของ ตลอด จนถึงการทำอภัย และให้ธรรมะเป็นทาน 2) ด้านศีล ได้แก่ การละเว้นการกระทำที่เบียดเบียน ตนเอง และเบียดเบียนผู้อื่นทางกายและวาจา และ 3) ด้านภาวนาสมาธิ คือ การสวดมนต์และ การทำจิตใจให้สงบ

งานวิจัยที่ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการนับถือศาสนา กับทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของสุทธิดา ทองตุงคลี (2548: 109, 115) ได้ ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างบ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ ความตั้งใจที่จะดูแลญาติผู้สูงอายุ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัด ฉะเชิงเทรา จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 473 คนนักวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีการนับถือ ศาสนามาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมดูแลญาติผู้สูงอายุมากกว่า นักเรียนที่มีการนับถือ ศาสนาน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 15 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การนับ ถือศาสนาเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 เมื่อร่วมกับตัวทำนายทางจิตลักษณะเดิมและ สถานการณ์อีก 6 ตัว รวมเป็น 7 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมดูแลญาติ ผู้สูงอายุ ได้ 38.0% นอกจากนี้ยังพบผลที่สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรดี โสภางค์ (2547: 77, 110) ที่ทำการศึกษปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ เจ้าหน้าที่งานจัดเก็บ รายได้ และนักวิชาการจัดเก็บรายได้ ตั้งแต่ระดับ 1 ถึงระดับ 6 ซึ่งปฏิบัติงานเป็นผู้จัดเก็บ รายได้ และค่าธรรมเนียมทุกประเภทของเทศบาล โดยสังกัดกองคลัง หรือสำนักงานคลัง ของ

เทศบาลทั่วประเทศ จำนวน 342 คน ในส่วนนี้ปรากฏผลว่า ผู้ที่มีการนับถือพุทธศาสนาสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่องานสูงกว่า ผู้ที่มีการนับถือพุทธศาสนาต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มอายุมาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มการศึกษาสูง และกลุ่มเวลาทำงานมาก และในงานวิจัยเดียวกันนี้ นักวิจัยยังพบอีกว่า การนับถือพุทธศาสนาเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของทัศนคติที่มีต่องาน เมื่อร่วมกับตัวทำนายทางจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์อีก 6 ตัว รวมเป็น 7 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่องาน ได้ 30.1% ในกลุ่มรวม เช่นเดียวกับงานวิจัยของชัยยุทธ กุลตั้งวัฒนา และคณะ (2547: 126) เรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรมในการบริการของมัคคุเทศก์ไทย โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ มัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 598 ราย นักวิจัยพบผลว่า มัคคุเทศก์ที่มีลักษณะทางศาสนาสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีพฤติกรรมจริยธรรมในงานมัคคุเทศก์สูงกว่า มัคคุเทศก์ที่มีลักษณะทางพุทธศาสนาต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 15 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มมัคคุเทศก์ที่มีการศึกษาสูง

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้ที่มีการนับถือศาสนาสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่าง ๆ มาก เช่น ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดูแลญาติผู้สูงอายุ ทัศนคติที่ดีต่องาน ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในงานมัคคุเทศก์ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษาสัตว์ และเจตคติต่อพฤติกรรมให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นต้น ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนาสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนประเภทตรงข้าม

นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าการนับถือศาสนามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ดังเช่น งานวิจัยของ วิไลวรรณ ตั้งสกุล (2546: 56) ที่ศึกษา ปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตสังคมที่เกี่ยวกับความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายสายพาณิชยการ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชายระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีสายพาณิชยการ รวมทั้งสิ้น 300 ราย นักวิจัยพบผลว่า นักศึกษาที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูง เป็นผู้มี ความมุ่งรับผิดชอบครอบครัวมากกว่า นักศึกษาที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม

งานวิจัยของสุทธิดา ทองศฤงคลี (2548: 109, 115) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างบ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะดูแลญาติผู้สูงอายุ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 473 คน นักวิจัยพบผลว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนาสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมดูแลบุคคลครอบครัวในปัจจุบันมากกว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนาต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 16 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การนับถือศาสนาเป็นตัว

ทำนายสำคัญลำดับที่ 1 เมื่อรวมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิม อีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมดูแลบุคคลในครอบครัวในปัจจุบันได้ 33.9% ในกลุ่มรวม

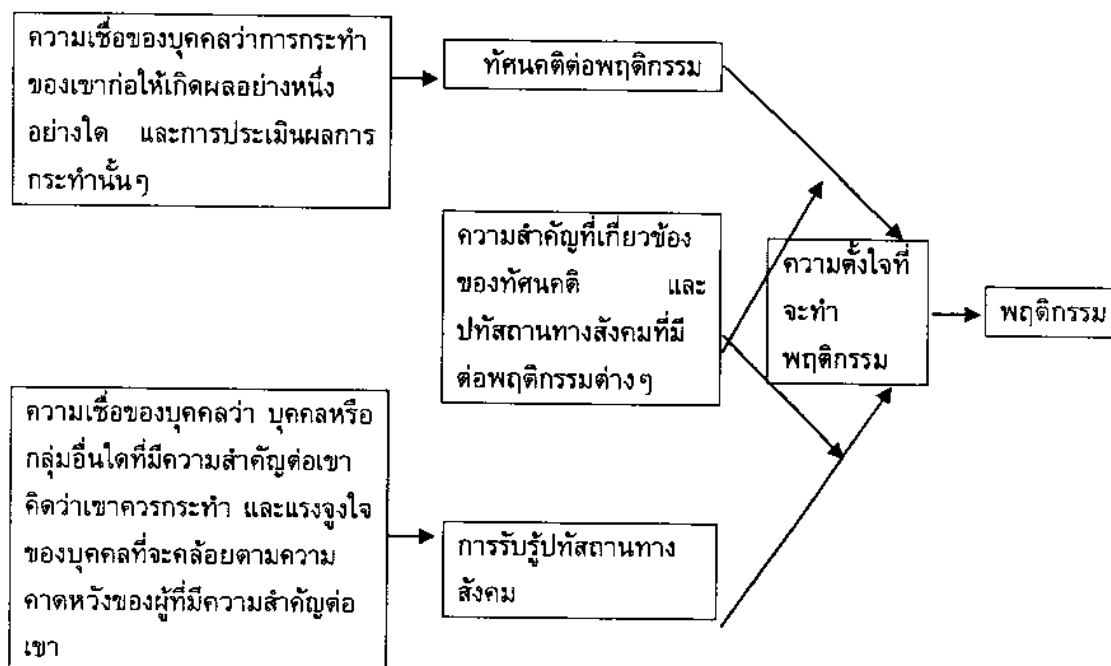
ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้ที่มีการนับถือศาสนามากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่าง ๆ มาก เช่น ความมุ่งรับผิดชอบครอบครัว เป็นต้น ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่านักเรียนที่มีการนับถือศาสนามาก เป็นผู้ที่มีความประพฤติการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม

โดยสรุปแล้ว งานวิจัยนี้คาดว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนามาก เป็นผู้ที่มีความประพฤติการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า หรือมีความประพฤติการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนาน้อย

1.4.5 จิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ได้กล่าวถึงตัวแปรทางจิตสังคม ที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic Interaction) เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล กับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้จิตลักษณะตัวนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญ และมีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ได้ดีโดย ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล (A Reasoned Action Theory) ของ Ajzen และ Fishbein (1980) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ใช้ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมของบุคคล โดยมีความเชื่อมโยงของตัวแปรต่างๆ ทางสถานการณ์ และจิตลักษณะในเชิงเหตุผลอย่างชัดเจน ดังรายละเอียดในภาพที่ 1.3

ทฤษฎีนี้อธิบายได้ว่า พฤติกรรมของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของจิตหรือเจตนาของบุคคลนั้น โดยการใช้ข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งประกอบด้วยความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดหรือมีอิทธิพลต่อเขา ผ่านการรับรู้ทัศนคติทางสังคม และความเชื่อของผลที่เกิดจากการกระทำของเขาว่าควรกระทำหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นดีหรือเสีย ซึ่งเป็นการประเมินค่าต่อสิ่งนั้นๆ ที่เขาได้พบเห็น ทำให้เกิดทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เขาเกี่ยวข้องกับตัว จากการเรียนรู้และประเมินพฤติกรรมผ่านสิ่งแวดล้อมของบุคคล ทำให้ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ ที่มีต่อพฤติกรรมแตกต่างกัน (Ajzen & Fishbein, 1980: 5-11) ซึ่งในงานวิจัยนี้ ได้มีการศึกษาถึงจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับอิทธิพลของเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ตัวแปร คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติต่อการเพื่อนที่เป็นคนดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1.3 โครงสร้างของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และองค์ประกอบที่กำหนด
พฤติกรรมของบุคคล

แหล่งที่มา: Ajzen & Fishbein, 1980: 8.

1.4.5.1 ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ทัศนคติ (Attitude) เป็นลักษณะทางจิตใจของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล กับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้จิตลักษณะตัวนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญ และมีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล มีผู้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ต่าง ๆ กัน เช่น Allport (1935: 798-844) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ สภาวะทางจิตซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะโต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อม ลักษณะนี้เกิดขึ้นจากประสบการณ์ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดทิศทางที่แต่ละบุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งของ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ Thurstone (1967 อ้างถึงใน พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคณะ, 2528: 82) ที่ให้ความหมายว่า ทัศนคติ เป็นความรู้สึกทางด้านบวก และลบของบุคคลที่มีต่อวัตถุทางจิตวิทยา วัตถุทางจิตวิทยา หมายความว่า สัญลักษณ์ใด ๆ ก็ตาม บุคคล ความคิด วลี คติพจน์ บุคคลอาจมีความรู้สึกทางด้านบวกหรือลบต่อวัตถุทางจิตวิทยานี้แตกต่างกันไป

นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาสังคมชาวไทยที่ได้ให้คำนิยามของคำว่า ทัศนคติไว้ เช่น ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 3) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็น

ส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก สอดคล้องกับ พิศมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคณะ (2528: 81) กล่าวว่า ทศนคติ หมายถึง ความเชื่อ และความรู้สึกเชิงประเมินค่าของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผ่านเข้ามาในประสบการณ์ของบุคคล ความรู้สึกเชิงประเมินค่านี้เป็นได้จากทางบวกถึงลบ ทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงออกตอบโต้ต่อสิ่งต่าง ๆ นอกจากนั้น ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2531: 65) ได้ให้คำนิยามของทศนคติไว้อย่างชัดเจนว่า ทศนคติ หมายถึง จิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคลเกิดจากความรู้สึกเชิงประเมินค่าของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งนั้น คือความรู้สึกว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์หรือมีโทษมากน้อยเพียงใด เมื่อเกิดความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจสิ่งหนึ่ง บุคคลนั้นจะมีความพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้น ไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความชอบหรือไม่ชอบของตนต่อสิ่งนั้น ฉะนั้น บุคคลจึงสามารถมีทศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ มากมาย แม้แต่ทศนคติต่อตนเอง หรือทศนคติต่อการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

ทศนคติของบุคคลต่อสิ่งหนึ่ง ๆ โดยหลักทั่วไป มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบทางความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) หมายถึง การรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสันเทตทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับวัตถุทางทศนคตินั้น แต่องค์ประกอบนี้จะต้องมีลักษณะที่มีทิศทาง ประกอบด้วย กล่าวคือ ทางด้านดีหรือเลว ประโยชน์หรือโทษ จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริง (Fact) ตามปกติเท่านั้น 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Effective Component) หมายถึงอารมณ์ของบุคคลเกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้น เช่นเดียวกับองค์ประกอบแรก ซึ่งต้องมีลักษณะเป็นทิศทางด้วย ซึ่งหมายถึง ความชอบ หรือความพอใจ-ไม่พอใจ และต้องสอดคล้องกันกับองค์ประกอบแรกด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดี มีประโยชน์ บุคคลก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น แต่ถ้าเชื่อว่าสิ่งนั้นเลว หรือมีโทษ บุคคลก็จะไม่ชอบ ไม่พอใจสิ่งนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2523: 66-67) และ 3) องค์ประกอบทางด้านความมุ่งกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ สนับสนุน ทะนุบำรุง ส่งเสริม สิ่งที่เขาชอบ เขาพอใจ และพร้อมที่จะทำลาย ทำร้าย หรือทำเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่ชอบ ไม่พอใจ องค์ประกอบนี้ก็ยังอยู่ภายในจิตใจของบุคคล และยังไม่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2531: 122)

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เชิงประเมินค่า ความรู้สึกต่อสิ่งนั้น และความพร้อมที่จะกระทำ จะมีความสัมพันธ์อย่างสอดคล้อง แต่โดยทั่วไปแล้วสิ่งที่เราสังเกตได้ หรือสามารถสะท้อนให้ทราบถึงทศนคติของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ คือ การแสดงออกของบุคคล หรือพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมนี้เป็นส่วนที่ต่อเนื่องจากองค์ประกอบที่สาม คือ ความพร้อมที่จะกระทำ (พิศมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคณะ, 2528: 85) ทั้งการปฏิบัติ หรือพฤติกรรม การแสดงออกที่สังเกตได้กับทศนคติต่างก็มีความสัมพันธ์ และมีผลต่อกันและกันดังกล่าว จึงเป็นที่เชื่อกันว่า ทศนคติมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล และขณะเดียวกันการแสดงออกหรือการปฏิบัติของบุคคลก็มีผลต่อทศนคติของบุคคลนั้นด้วย (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526: 5)

ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษา ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงให้นิยามของทศนคติต่อเพื่อนที่เป็นคนดี ว่าหมายถึง ลักษณะทางจิตใจของนักเรียน ที่เกิดจากความรู้สึกเชิงประเมินค่าในทางที่เป็นประโยชน์หรือโทษ หรือความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อเพื่อนที่เป็นคนดี และมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์หรือโทษ ที่นำไปสู่การเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่อไป

ทศนคติเป็นสิ่งที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ส่วนใหญ่เกิดมาจากการเรียนรู้ โดยการที่คนเราได้มีประสบการณ์ตรงหรืออ้อมก็แล้วแต่กับสิ่งที่เป็เป้าของทศนคติ เมื่อเราเกิดมาในโลกนี้ เรามีได้นำเอาความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบคนเวียดนามติดตัวมาด้วย เรามีได้นำเอาความเกลียดชังมาด้วย เรามีได้นำเอาความรักชาติไทยแต่เนียมสินคำญี่ปุ่นติดตัวมาด้วยเช่นกัน ความรู้สึกเหล่านี้เกิดขึ้นมาจากกลไกหลายอย่างในสังคม เช่นเด็กที่โตขึ้นมาในครอบครัวจะได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่พี่น้อง และญาติในการสร้างทศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนครูและกลุ่มเพื่อนก็มีอิทธิพลในการสร้างและการเปลี่ยนทศนคติ รวมทั้งประสบการณ์ส่วนตัวและสื่อสารมวลชนก็มีส่วนต่อทศนคติของคนเป็นอย่างมาก

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ ทศนคติของบุคคลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นพบว่าทศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย ในระดับผู้ใหญ่ นิสิตนักศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น ในงานวิจัยของนิภาพร โชติสุดแสนห์ (2545: 82) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กับพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 400 คน ผู้วิจัยพบว่า ผู้ที่มีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า ผู้ที่มีทศนคติต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และนักวิจัยยังพบอีกว่า ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว เมื่อร่วมกับตัวทำนายคือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และการมีแบบอย่างจากบิดามารดา อีก 2 ตัว รวมเป็น 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 43.4% พบผลในกลุ่มรวม นอกจากนี้ผลงานวิจัยของ พระมหาสัญญา สวัสดิ์โรสง (2549: 154) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนา กับพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนา โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งที่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตร 3 โรงเรียน และไม่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตร 3 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม 6 โรงเรียน จำนวน 485 คน ผู้วิจัยพบว่า ผู้ที่มีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนับถือศาสนามากกว่า ผู้ที่มีทศนคติที่ดีพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนาน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม นักวิจัยยังพบอีกว่า ทศนคติที่ดีพฤติกรรมนับถือพุทธศาสนาเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนาและพฤติกรรมความเชื่อทางพุทธ

เมื่อรวมกับตัวทำนายจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 7 ตัว รวมเป็น 8 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนาและความเชื่อทางพุทธได้ 38.1% พบผลในกลุ่มรวม ผลเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมความตั้งใจที่จะทำงานอาสาในอนาคต ของคมนา วัชรานินทร์ (2546: 127) พฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ของสุชาติณี ทองลิ้ม (2548: 157, 205) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ ดวงกมล ทรัพย์ทิพยากร (2547: 231) พฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนตัวและส่วนรวมของ ฐานันดร เปียศิริ (2545: 182-185) เป็นต้น

จากการประมวลผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ๆ มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากตามไปด้วย เช่น พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว พฤติกรรมความตั้งใจที่จะทำงานอาสาในอนาคต พฤติกรรมการนับถือศาสนา พฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า เป็นต้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติต่อเพื่อนที่เป็นคนดีมาก น่าจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีทัศนคติต่อเพื่อนที่เป็นคนดีน้อย

1.4.5.2 การมีภูมิคุ้มกันภายในตน กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่าง

เหมาะสม

แนวคิดในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ตนเองโดยเฉพาะในด้านความเข้มแข็งทางร่างกายนั้น ทางสาธารณสุขและการแพทย์ในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันตน โดยการสร้างภูมิคุ้มกันให้ร่างกายมีความแข็งแรง อาจแบ่งได้เป็นหลายแนวทาง โดยที่สำคัญ เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะและมีประโยชน์ ตลอดจนการทำจิตใจให้ปลอดโปร่ง เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง เป็นแนวทางที่มีการส่งเสริมมากในปัจจุบัน (กระทรวงสาธารณสุข, 2549: 1-5) นอกจากนี้ แนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของร่างกายเพื่อต้านทานเชื้อโรค อาจกระทำได้โดยการให้ร่างกายถูกโจมตีโดยเชื้อโรคที่อ่อนแรง จากการฉีดวัคซีน หรือปลูกฝี โดยการทำให้ร่างกายของผู้ที่มีสุขภาพดีได้รับเชื้อที่ตายแล้วในปริมาณน้อยมากจนไม่สามารถก่ออันตรายใดๆแก่ร่างกายได้ หรืออาจเป็นเชื้อที่ทำให้อ่อนฤทธิ์ลง จุลชีพเหล่านี้จะสอนให้ร่างกายป้องกันตนเองและกระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกายขึ้นเพื่อต่อต้านโรคนั้นๆ แต่จะไม่ทำให้เกิดโรคซึ่งจะทำให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาต่อต้านเชื้อโรคเหล่านั้น ดังนั้นการสร้างภูมิคุ้มกันตามแนวทางของสาธารณสุขจึงเป็นการทำให้ร่างกายมีความต้านทานเชื้อโรค เพื่อป้องกันมิให้เกิดโรคหรือทำให้โรคมีความรุนแรงน้อยลง

แนวคิดของการถูกโจมตีแบบอ่อนเพื่อการการสร้างภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง ได้ถูกนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างทฤษฎีการปลูกเชื้อเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน (Inoculation Theory) ของ McGuire (1964: 191-192) เพื่ออธิบายกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันการถูกชักจูงให้เปลี่ยนความเชื่อหรือความคิดของบุคคล ภูมิคุ้มกันนี้สร้างโดยการที่บุคคลถูกโจมตีอย่างไม่รุนแรงใน

ประเด็นสำคัญที่กระทบต่อความคิดและความรู้สึกดั้งเดิม เช่น โจมตีความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อการใช้ช้อนกลางในการทานอาหารเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับคุณค่าและความรู้สึกที่เคยมีต่อวิธีการปฏิบัติตนในการทานอาหาร การโจมตีนี้จะกระตุ้นบุคคลให้ต้องแสวงหาหลักฐานข้อมูลเพื่อนำมาล้างข้อกล่าวหาต่าง ๆ ทำให้บุคคลมีความมั่นคงในความคิดและการกระทำเดิมของตน หรืออีกนัยหนึ่งบุคคลเกิดภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงยิ่งขึ้น เมื่อถูกโจมตีในเรื่องเดียวกันในปริมาณที่รุนแรงมากขึ้น ก็สามารถจะตอบโต้และเอาชนะได้ไม่ยากนัก

การสร้างภูมิคุ้มกันตามทฤษฎีนี้ จึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางความเชื่อและความคิด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางจิต (Psychological Immunity) (Duryea, Ranson & English, 1990: 169-178) ซึ่งนักวิชาการสายจิตพฤติกรรมศาสตร์ ในโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนากระบวนการไทย ได้ใช้ทฤษฎีนี้เป็นส่วนหนึ่งในการค้นคว้าวิจัยสร้างแบบวัดภูมิคุ้มกันภายในตน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย โดย งามตา วณิชทานนท์ (2550: 31-59) ให้ความหมายของการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ว่าหมายถึง การมีความพร้อมทางการรู้การคิด แรงจูงใจและวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอที่จะจัดการกับสถานการณ์ชั่วร้ายหรือการถูกปลุกปั่นโจมตีจากบุคคลอื่น (ที่มุ่งสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดหรือเจตคติ) ด้วยจิตลักษณะที่แข็งแกร่งและความสามารถในการเตรียมตนหลายด้าน

จากความหมายในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตมาก เป็นผู้ที่มี

- 1) มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถตัดสินใจได้ว่า อะไรคือสิ่งที่ดี หรืออะไรคือสิ่งที่ไม่ดี และ
- 2) จากความรู้ ความเข้าใจดังกล่าวนี้ ทำให้บุคคลที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตมาก เป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจที่จะกระทำการใดๆ ต่อจากนั้น อย่างถูกต้องเหมาะสม

ดังนั้น จากการประมวลเอกสารข้างต้น ในงานวิจัยนี้ จึงได้กำหนดความหมายของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ว่าหมายถึง ความสามารถในการรับรู้และตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของนักเรียน โดยมีความสามารถในการรับรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมของเพื่อนของตนนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เช่น รับรู้ว่าเพื่อนที่เล่นการพนันเป็นคนที่ไม่ดี เป็นต้น ซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ที่ตนเองยอมรับหรือปฏิเสธเพื่อนคนนั้น เช่น เพื่อนที่เล่นการพนัน อาจชักพาไปในทางเสื่อมเสียได้มาก เป็นต้น

ผลการวิจัยในอดีต แสดงให้เห็นว่า การสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตตามทฤษฎีของ McGuire สามารถปฏิบัติให้เห็นผลได้ ซึ่งช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้มาก เช่น การฝึกเพื่อนอนุรักษ์เจตคติต่อการทำงานราชการที่เหมาะสมไว้ให้คงอยู่ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2531) ได้ฝึกการต้านทานการเปลี่ยนเจตคติไว้ 2 ส่วน ส่วนแรก คือ ฝึกการซึ่งกระทำโดยการแสวงหาข้อสนับสนุน การแสดงบทบาทที่สนับสนุนเจตคติเดิมของตน และการเกาะยึดความคิดที่ต้องการอนุรักษ์กับเจตคติอื่นที่มีความมั่นคงมากกว่า สำหรับ ส่วนที่สอง ฝึกสร้างภูมิคุ้มกัน โดยฝึกเตรียมตัวรับสถานการณ์การถูกปลุกปั่นโจมตีให้เกิดการเปลี่ยนเจตคติที่ดีอยู่แล้ว โดยการหาหลักฐานมาหักล้างข้อโจมตีอย่างอ่อนนั้น มีการเตือนว่าจะถูกโจมตี และการ

ฝึกลดความน่าเชื่อถือของผู้ที่โจมตีหรือชักจูง โดยพบว่า ขั้วราชการที่ถูกฝึกเช่นนี้ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติต่อการทำงานราชการไปในทิศทางและปริมาณที่เหมาะสมมากขึ้นด้วย ซึ่งนำไปสู่ประสิทธิผลในการทำงานที่ดีขึ้น การฝึกในทำนองนี้ยังถูกนำไปใช้ในการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนาที่จะนำสู่การพัฒนาตัวพฤติกรรมนั้นอีกด้วย เช่น การลดการทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา (McGuire, 1964) การปฏิเสธการชักจูงการสูบบุหรี่จากเพื่อนในวัยรุ่น (Perry, Maccoby & McAlister, 1980: 40-45;; Evan, Rozelle & Maxwell, 1981: 399-414; Cole'Godin & Gagre', 2006: 747-759)

จากการประมวลเอกสารข้างต้น จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย เช่น ลดการทะเลาะวิวาท ลดการสูบบุหรี่ เป็นต้น ผลเช่นนี้ปรากฏอย่างเด่นชัดในเด็กวัยรุ่น ดังนั้นจึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย

1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวแปร ออกเป็น 4 ด้านด้วยกัน ตามประเภทของตัวแปร คือ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1. กลุ่มภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์มี 4 ตัวแปร คือ การอบรมแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ
2. กลุ่มภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิมมี 4 ตัวแปร คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต ความคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

เป็นกลุ่มพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งมี 2 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี
2. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

ตัวแปรประสาณ (Mediating Variables)

เป็นตัวแปรแทรกเชื่อม คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อย (Moderating Variables)

ลักษณะทางชีวสังคม และภูมิหลังของนักศึกษา หมายถึง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา ได้แก่ ชื่อ อายุ ผลการเรียน ประเภทสถานศึกษา สายการเรียน รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา รายได้ของบิดา รายได้ของมารดา จำนวนเพื่อนชาย จำนวนเพื่อนหญิง จำนวนเพื่อนรุ่นพี่ และจำนวนเพื่อนรุ่นน้อง

1.6 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

กลุ่มพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย 2 ตัวแปรย่อย คือ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี หมายถึง การตัดสินใจที่จะปฏิเสธหรือขัดแย้งการชักจูงจากเพื่อนที่มีความประพฤติที่ไม่ดีงามเหมาะสม เช่น ปฏิเสธที่จะไปเที่ยวสถานบันเทิงตอนกลางคืน ปฏิเสธการดื่มสุรา/ยาเสพติด ปฏิเสธการเล่นการพนัน เป็นต้น เป็นแบบมาตรวัดประเมิณรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี น้อย

พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่ช่วยให้เพื่อนไม่ถูกชักจูงไปในทางเสื่อมเสียหรือเรื่องเหลวไหลไม่สมควร โดยการช่วยเหลือ ห้ามปรามหรือดักเตือนเพื่อน รวมทั้งการปกป้องเพื่อนจากเรื่องที่ไม่ดีงามทั้งหลายด้วย เช่น ดักเตือนเมื่อเพื่อนจะเสพยาเสพติด ดักเตือนเมื่อเพื่อนจะหนีเรียน เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า โดยการปรับปรุงแบบวัดของ กมลวรรณ สุวรรณโชติ เป็นแบบมาตรวัดประเมิณรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี น้อย

กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม คือ

การมีภูมิคุ้มกันภายในตน หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของนักเรียน โดยมีความสามารถในการรับรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมของเพื่อนของ

คนนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เช่น ระบุว่าเพื่อนที่เล่นการพนันเป็นคนที่ไม่ดี เป็นต้น ซึ่งนำไปสู่ความสามารถใน การตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ที่ตนเองยอมรับหรือปฏิเสธเพื่อนคนนั้น เช่น เพื่อนที่เล่นการพนัน อาจชักพาไปในทางเสื่อมเสียได้มาก เป็นต้น เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่าจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย

ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของนักเรียน ที่เกิดจากความรู้สึกเชิงประเมินค่าในทางที่เป็นประโยชน์หรือโทษ หรือความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อเพื่อนที่เป็นคนดี และมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์หรือโทษ ที่นำไปสู่การเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่อไป เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่าจำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อย

กลุ่มตัวแปรภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ การอบรมแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ คือ

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หมายถึง หมายถึง การที่นักเรียนระบุว่าผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับตนที่สุด ปฏิบัติต่อตนในลักษณะให้ความรัก ยอมรับ ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ความสำคัญแก่ตนมากน้อยเพียงใด และอธิบายถึงเหตุผลในการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของตน มีการให้รางวัลเมื่อทำความดี ลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ และมีความสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์มากน้อยเพียงใด เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่าจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย

การสนับสนุนทางสังคมจากครู หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจาก ครูในโรงเรียน ในเรื่องที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมทั้งการปฏิเสธเพื่อนด้านที่ไม่ดี และการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ใน 2 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น คนในครอบครัวให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนให้ความช่วยเหลือเพื่อน 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น ครู

ชักชวน แนะนำให้ทำกิจกรรมกับเพื่อนในทางที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการสนับสนุนทางสังคมจากครูน้อย

การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนบุตรหลานที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งชายและหญิงของตน ในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เหมาะสมในการเลือกคบเพื่อน โดยจะต้องไม่หลงเชื่อเพื่อนที่ชวนไปเที่ยวเตร่ตอนกลางคืน ตลอดจนการแนะนำและดักเตือนเพื่อนไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายที่ไม่ดี เช่น การพนัน ยาเสพติด เป็นต้น เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 18 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 18 – 104 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองน้อย

การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม คือ เพื่อนมีความประพฤติดี และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเฉพาะที่เป็นประโยชน์ หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นโทษ เช่น การเล่นการพนัน หรือเสพสิ่งเสพติด จากการกระทำหรือการปฏิบัติของสื่อ จนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ เป็นต้น ตลอดจนในเรื่องการกระทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ทั้ง 2 ด้าน และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย

กลุ่มภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิมประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา คือ

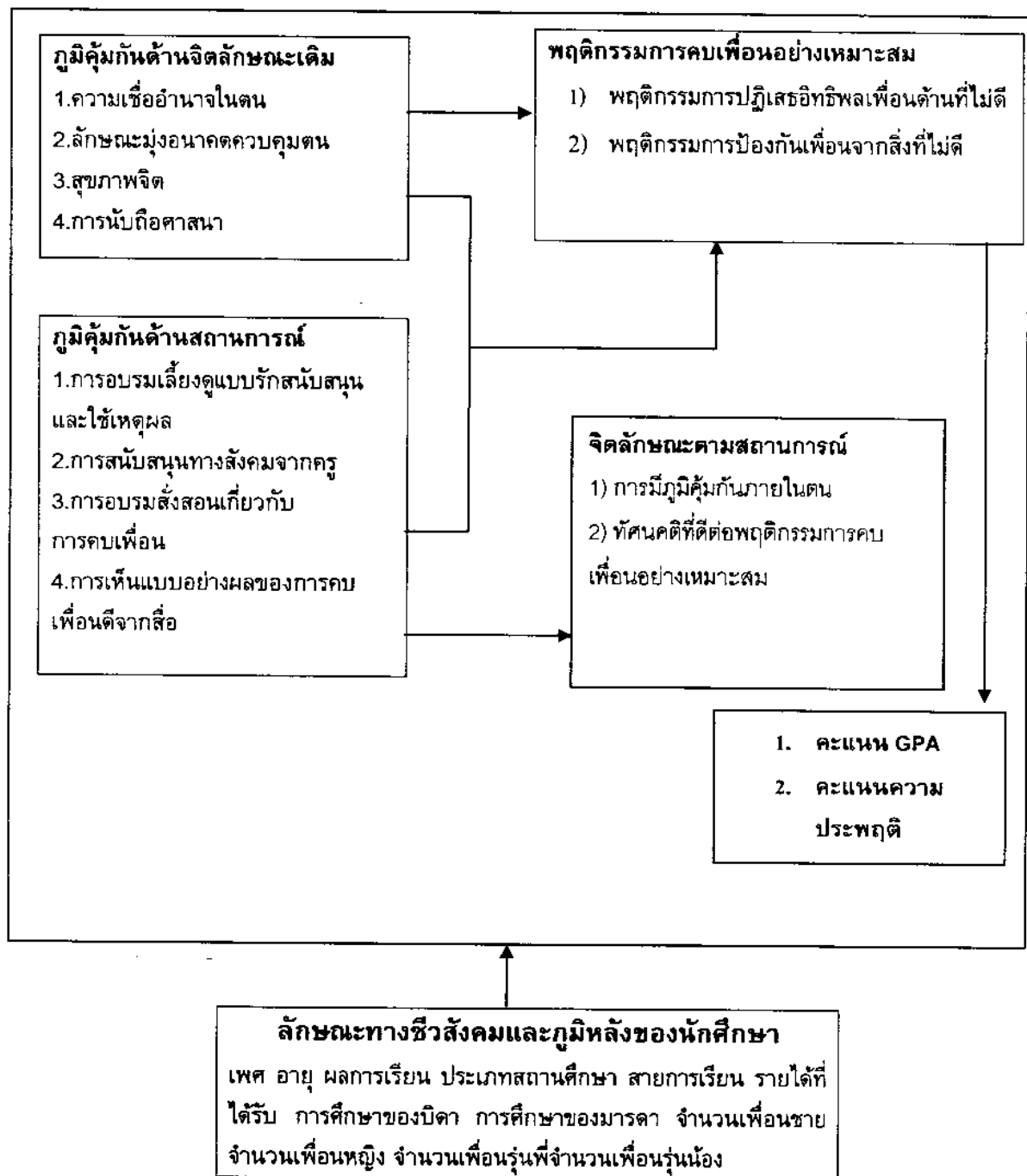
ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อว่า ถ้าตนกระทำความดี ย่อมจะได้รับผลในทางดีและน่าพอใจ และถ้าตนกระทำความชั่วก็ย่อมถูกลงโทษหรือได้รับผลที่ไม่น่าพอใจ หรือการรับรู้ถึงผลของการกระทำและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เกิดจากการกระทำ หรือความสามารถของตนเอง เป็นสิ่งที่ตนเองสามารถควบคุมได้ ตนสามารถทำนายได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตนเอง และผู้อื่น และสามารถควบคุมให้เกิดผลตามต้องการได้ และไม่เชื่อ

เรื่องโชคเคราะห์ความบังเอิญ เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคาดการณ์ในอนาคตเล็งเห็นความสำคัญที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคตได้ รวมถึงความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้เป็นคนที่สามารถทนได้รอได้ เพื่อรับประโยชน์ที่สำคัญและยิ่งใหญ่กว่าที่จะมีมาในอนาคต เพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามมา หรือเห็นความสำคัญและคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตน้อย

สุขภาพจิตดี หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึง การไม่รู้สึกวิตกกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตื้นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

การนับถือศาสนา หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของความเชื่อ การปฏิบัติทางศาสนา ซึ่งในเรื่องของความเชื่อมีประเด็นที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือเชื่อเรื่องไตรสรณคมน์ (พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์) ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม(สวรรค์ นรก และการเวียนว่ายตายเกิด) และเรื่องนิพพาน (การหมดสิ้นกิเลส) ส่วนการปฏิบัติทางศาสนา มีประเด็นที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) ด้านทาน ซึ่งได้แก่ การให้ในหลายลักษณะ ตั้งแต่การให้วัตถุสิ่งของ ตลอดจนถึงการให้อภัย และให้ธรรมะเป็นทาน 2) ด้านศีล ได้แก่ การละเว้นการกระทำที่เบียดเบียนตนเอง และเบียดเบียนผู้อื่นทางกายและวาจา และ 3) ด้านภาวนาสมาธิ คือ การสวดมนต์และการทำจิตใจให้สงบ เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการนับถือศาสนามาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการนับถือศาสนาน้อย

ภาพที่ 1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในงานวิจัย

1.7 สมมติฐานในการวิจัย

จากการประมวลเอกสารผลงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ ภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์ ภูมิคุ้มกันด้านจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีมากกว่า หรือพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ติจากสื่อ น้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนโรงเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และ มีสุขภาพจิตดี มาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีมากกว่า หรือพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และ มีสุขภาพจิตดีน้อย

สมมติฐานที่ 3 ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 ที่เป็นจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน, ความเชื่ออำนาจในตน, สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 ซึ่งเป็นสถานการณ์อีก 4 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ, การสนับสนุนทางสังคมจากครู, การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ) รวมเป็น 8 ตัวแปร สามารถทำนายจิตตามสถานการณ์ที่ 1 และ 2 (การมีภูมิคุ้มกันภายในตนเอง และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม) ได้มากกว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 เพียงลำพัง อย่างน้อย 5%

สมมติฐานที่ 4 ตัวทำนายชุดที่ 5 ซึ่งประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 3 จำนวน 8 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน, ความเชื่ออำนาจในตน, สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา, การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ, การสนับสนุนทางสังคมจากครู, การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ) ทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีมากกว่า หรือพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า ตัวทำนายชุดใดชุดหนึ่งเพียงลำพังอย่างน้อย 5%

สมมติฐานที่ 5 กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 4 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล, การสนับสนุนทางสังคมจากครู, การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ) ร่วมกับกลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ความเชื่ออำนาจในตน, ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน, สุขภาพจิตดี และการนับ

ถือศาสนา) กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน
 อย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน) และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2
 ด้าน (พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่
 ดี) รวมเป็น 12 ตัวแปร สามารถจำแนกผู้ที่เป็นคนดีและคนเก่งมาก ออกจากกลุ่มผู้ที่เป็นคนดี
 และคนเก่งน้อยได้อย่างถูกต้อง เท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 50"

บทที่ 2

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร” นี้ เป็น การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation Comparative Study) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้นำแบบวัดที่มีคุณภาพสูงมาใช้ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งมีการสร้างแบบวัดใหม่และปรับปรุงแบบวัดบางในบางส่วนเพื่อให้ตรงกับเนื้อหาที่วิจัยมากขึ้น แล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล โดยให้นักเรียนตอบแบบวัดต่าง ๆ และนำไปสู่การวิเคราะห์ทางสถิติตามลำดับ ในส่วนนี้ได้กล่าวถึงวิธีการวิจัย ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและการหาคุณภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยนี้ได้ศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดแพร่ โดยแบ่งเป็นนักเรียนจากโรงเรียนสายสายสามัญ 2 โรงเรียน และนักเรียนจากโรงเรียนสายสายอาชีพ จำนวน 2 โรงเรียน รวม 4 โรงเรียน ในการเลือกสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นกำหนดโควตา (Stratified Quota Random Sampling) ในการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนจากตัวแปรในการสุ่มตัวอย่าง 4 ตัวแปรได้แก่ 1) ประเภทโรงเรียน 2 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนสายสามัญ และโรงเรียนสายอาชีพ 2) จำนวนโรงเรียนในแต่ละประเภท ประเภทละ 2 โรงเรียน 3) จำนวนห้องเรียนแต่ละโรงเรียน จำนวน 4 ห้องเรียน และ 4) จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียนคาดประมาณโดยเฉลี่ยห้องเรียนละ 35 คน ($2 \times 2 \times 4 \times 35$) โดยคาดว่าจะเก็บได้ 560 คน แต่เก็บได้จริงรวมทั้งสิ้น 639 คน

2.2 เครื่องมือวัดตัวแปร

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือวัดตัวแปร 5 ประเภท ประกอบด้วย แบบวัดกลุ่มพฤติกรรม การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แบบวัดกลุ่มภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์ แบบวัดกลุ่มภูมิคุ้มกันด้าน จิตลักษณะเดิม แบบวัดกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และแบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม ภูมิหลัง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 แบบวัดกลุ่มพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม วัดโดยการให้นักศึกษา รายงานปฏิบัติของตนในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับการคบเพื่อน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย 2 ตัวแปรร้อย คือ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี และพฤติกรรมการ ป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แบบวัดพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี แบบวัดนี้มีเนื้อหา เกี่ยวกับการรายงานการตัดสินใจที่จะเลือกคบเพื่อนที่มีความประพฤติที่ดั่งงามเหมาะสม เช่น ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ดักเตือนตัวเองและเพื่อนไม่ให้กระทำผิดได้ง่าย เป็นต้น และรู้จักตัดสินใจ เลือกที่จะปฏิเสธเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ชอบเที่ยวกลางคืน ชอบพูดคำหยาบ ดื่ม เหล้า เล่นการพนัน หรือสูบบุหรี่ โกหก ชอบเอาเปรียบ เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดมาตราประเมิณรวม ค่าที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ วรณี วรณชาติ (2541) จำนวน 20 ข้อ จากนั้นนำไป ปรึษาผู้ทรงคุณวุฒิให้ช่วยปรับปรุงแก้ไข แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และคัดเหลือ จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิณ 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มี ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 5.41 ถึง 10.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับ คะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .33 ถึง .63 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .83

ตัวอย่าง แบบวัดพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี

(0) ถ้าเพื่อนชักชวนให้หลบหนีการเรียนไปเที่ยวเตร่ตามสถานที่ต่างๆ ฉันมักจะไม่วัดใจเขา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อน ด้านไม่ดี มี 2 ด้าน คือ ข้อความที่แสดงพฤติกรรมด้านบวก และข้อความที่แสดงพฤติกรรมด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้ จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนได้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดพฤติกรรมการปฏิเสธ
อิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบ
วัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีมาก

2) แบบวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แบบวัดนี้มีเนื้อหา
เกี่ยวกับการกระทำที่ แสดงถึงการชี้แนะตักเตือน ช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนให้กระทำพฤติกรรม
ที่เหมาะสม ทั้งทางด้านกาย วาจา และจิตใจ อีกทั้งมีลักษณะที่ป้องกันไม่ให้เพื่อนกระทำพฤติกรรม
ที่จะนำไปในทางที่เสื่อมเสีย เช่น ขัดขวางไม่ให้เพื่อนไปดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืน การ
ห้ามเพื่อนไม่ให้ไปสถานที่อันตรายหรือตักเตือนเพื่อนไม่ให้ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเกินความจำเป็น
 เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดมาตราประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 18 ข้อ จากนั้นนำไป
ปรึษาผู้ทรงคุณวุฒิให้ช่วยปรับปรุงแก้ไข แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และคัดเหลือ
จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มี
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 3.64 ถึง 8.00 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับ
คะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .15 ถึง .57 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ
.77

ตัวอย่าง แบบวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

(0) ฉันไม่กล้าเตือนเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อนคบหาคนที่เกเร

จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มี 2 ด้าน คือ ข้อความที่แสดงพฤติกรรมด้านบวก และข้อความที่แสดงพฤติกรรมด้านลบ
ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก ประกอบด้วยข้อ 2,3,5,8,10 การให้คะแนนได้จาก 6, 5, 4,
3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ ประกอบด้วยข้อ 1,4,6,7,9 การให้คะแนนได้จาก 1, 2, 3, 4,
5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อ ในแบบวัดพฤติกรรมการป้องกัน
เพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้
มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมาก

2.2.2 แบบวัดกลุ่มตัวแปรภูมิคุ้มกันด้านสถานการณ์ ประกอบด้วยแบบวัด 4 ตัวแปร ได้แก่ แบบวัดการอบรมแบบรักษาสันสนุนและใช้เหตุผล แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง แบบวัดการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง และแบบวัดการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ มีรายละเอียดของแบบวัดดังนี้

1) **แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาสันสนุนและใช้เหตุผล** แบบวัดนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการที่นักเรียนรับรู้ว่ามีผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับตนที่สุด ปฏิบัติต่อตนในลักษณะให้ความรัก ยอมรับ ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ความสำคัญแก่ตนมากน้อยเพียงใด และอธิบายถึงเหตุผลในการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของตน มีการให้รางวัลเมื่อทำความดี ลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ และมีความสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์มากน้อยเพียงใด แบบวัดนี้นำมาจากแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาสันสนุนและใช้เหตุผล ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วนิทาพันธ์ (2536) จากงานวิจัยเรื่อง “ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น ที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน” ที่นำมาใช้ในงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543) เรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ” เป็นแบบมาตรวัดประเมิณรวมค่า จำนวน 20 ข้อ แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และใช้ทั้ง 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 4.67 ถึง 9.82 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .30 ถึง .63 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .90

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาสันสนุนและใช้เหตุผล

(0) ฉันมั่นใจและรู้ว่าพ่อแม่ท่านรักฉันมาก

จริงที่สุด

จริง

ค่อนข้างจริง

ค่อนข้างไม่จริง

ไม่จริง

ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาสันสนุนและใช้เหตุผล มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาสันสนุนและใช้เหตุผล พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาสันสนุนและใช้เหตุผลมาก

2) แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครู แบบวัดนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากครูในโรงเรียน ในเรื่องที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรม การคบเพื่อนอย่างเหมาะสมทั้งการปฏิเสธเพื่อนด้านที่ไม่ดี และการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ใน 2 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนให้ความช่วยเหลือเพื่อน 2) ด้าน ข้อมูลข่าวสาร เช่น ครูชักชวน แนะนำให้ทำกิจกรรมกับเพื่อนในทางที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น เป็นแบบมาตรวัดประเมิณรวมค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ จากนั้นนำไปปรึกษา ผอ.คุณวุฒิให้ช่วยปรับปรุงแก้ไข แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และคัดเหลือ จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจ จำแนกรายข้อระหว่าง 6.10 ถึง 10.40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม ที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .42 ถึง .64 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .82

ตัวอย่าง แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครู

(0) ถ้าฉันมีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อน ฉันสามารถขอคำปรึกษาจากครูได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครู มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริง ที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการสนับสนุนจากครู มี พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก

3) แบบวัดการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง แบบวัดนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนบุตรหลานที่เป็นนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายทั้งชายและหญิงของตนในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในการเลือกคบเพื่อน โดยจะต้องไม่หลงเชื่อเพื่อนที่ชวนไปเที่ยวเตร่ตอนกลางคืน ตลอดจนการแนะนำและตักเตือนเพื่อนไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายที่ไม่ดี เช่น การพนัน ยาเสพติด เป็นต้น ๑ วัดด้วยแบบวัดมาตรประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 18 ข้อ จากนั้นนำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิให้ช่วยปรับปรุงแก้ไข แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และใช้ทั้ง 18 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มี

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 3.74 ถึง 8.71 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .20 ถึง .58 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .83

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน

(0) ผู้ปกครองฉันให้ระวังเพื่อนที่คบด้วย หากต้องไปไหนด้วยกัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน มี 2 ด้าน คือ ข้อความที่แสดงพฤติกรรมด้านบวก และข้อความที่แสดงพฤติกรรมด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริง ที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 18 -108 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก

4) แบบวัดการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ เป็นแบบวัดเกี่ยวกับการที่นักเรียนรับรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เช่น เพื่อนมีความประพฤติดี และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเฉพาะที่เป็นประโยชน์ หรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นโทษ เช่น การเล่นการพนัน หรือเสพสิ่งเสพติด เป็นต้น โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ เป็นต้น เป็นแบบมาตรวัดประเมิณรวมค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 16 ข้อ ให้ได้จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.70 ถึง 9.30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .21 ถึง .52 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .81

ตัวอย่าง แบบวัดการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ

(0) ฉันเคยอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ว่า การยอมให้เพื่อนที่เมาขับรถนำไปสู่อุบัติเหตุที่ร้ายแรง ดังนั้น ฉันจะไม่ยอมให้เพื่อนที่ดื่มสุราขับรถ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดี จากสื่อ มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริง ที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก

2.2.3 แบบวัดกลุ่มจิตลักษณะเดิม มี 4 ตัวแปร คือ แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบบวัดสุขภาพจิตดี และแบบวัดการนับถือศาสนา

1) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า เกี่ยวกับปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนในอนาคต และบังคับตนเองให้อดใจรอได้ หรือเลือกที่นะไม่รับ ประโยชน์เล็กน้อยทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะตามมาภายหลัง แบบวัดนี้นำมาจากแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามดา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) จากงานวิจัยเรื่อง “ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น ที่อยู่ในสภาวะเสี่ยง ในครอบครัวและทางป้องกัน” เป็นแบบวัดชนิดมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และคัดเหลือ จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.10 ถึง 6.63 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .18 ถึง .45 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .60

ตัวอย่าง แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

(0) ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือจนสกปรก

จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนรอบข้าง มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริง ที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก

2) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับการที่บุคคลมีความเชื่อว่า ถ้าตนกระทำความดีย่อมจะได้รับผลในทางดีและน่าพอใจ และถ้าตนกระทำความชั่วก็ย่อมถูกลงโทษหรือได้รับผลที่ไม่น่าพอใจ หรือการรับรู้ผลของการกระทำและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับคนนั้น เกิดจากการกระทำ หรือความสามารถของตนเอง เป็นสิ่งที่ตนเองสามารถควบคุมได้ คนสามารถทำนายได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตนเอง และผู้อื่น และสามารถควบคุมให้เกิดผลตามต้องการได้ และไม่เชื่อเรื่องโชคเคราะห์ความบังเอิญ แบบวัดนี้มาจากแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนของดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วณิชทานนท์ (2536) จากงานวิจัยเรื่อง “ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น ที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน” เป็นแบบวัดชนิดมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และคิดเหลือ จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.98 ถึง 7.77 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .25 ถึง .50 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .75

ตัวอย่าง แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน

(0) เป็นการยากที่จะชักจูงให้เพื่อนเชื่อตาม

จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดความเชื่ออำนาจในตน มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริง ที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดความเชื่ออำนาจในตน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 -60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก

3) แบบวัดสุขภาพจิตดี ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับลักษณะทางจิต และอารมณ์ที่แสดงถึง การไม่รู้สึกรู้สีกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตกง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร แบบวัดนี้ นำมาจากแบบวัดสุขภาพจิตดี ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วณิชานนท์ (2536) จากงานวิจัยเรื่อง “ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น ที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน” เป็นแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า จำนวน 20 ข้อ แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และคัดเหลือ จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.37 ถึง 11.00 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .34 ถึง .69 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .86

ตัวอย่าง แบบวัดสุขภาพจิตดี

(0) ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ฉันจะโกรธเอาง่าย ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดสุขภาพจิตดี มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านลบ ประกอบด้วยข้อความด้านลบทั้งหมด การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดสุขภาพจิตดี พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมาก

4) แบบวัดการนับถือศาสนา เป็นแบบวัดปริมาณและคุณภาพของความเชื่อ การปฏิบัติทางศาสนา ซึ่งในเรื่องของความเชื่อมีประเด็นที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือเชื่อเรื่องไตรสรณคมน์ (พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์) ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม(สวรรค์ นรก และการเวียนว่ายตายเกิด) และเรื่องนิพพาน (การหมดสิ้นกิเลส) ส่วนการปฏิบัติทางศาสนา มีประเด็นที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) ด้านทาน ซึ่งได้แก่ การให้ในหลายลักษณะ ตั้งแต่การให้วัตถุสิ่งของ ตลอดจนถึงการให้อภัย และให้ธรรมะเป็นทาน 2) ด้านศีล ได้แก่ การละเว้นการกระทำที่เบียดเบียนตนเอง และเบียดเบียนผู้อื่นทางกายและวาจา และ 3) ด้านภาวนาสมาธิ คือ การสวดมนต์และการทำจิตใจให้สงบ ตัวแปรการนับถือศาสนา นี้ เป็นแบบวัดที่นำมาจากงานวิจัยมหาคเรื่อง “ความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย : การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต”

(ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2540) ซึ่งเป็นแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อ และคัดเหลือ จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 4.10 ถึง 9.40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .24 ถึง .56 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .63

ตัวอย่าง แบบวัดการนับถือศาสนา

(0) คงต้องรอให้รวยกว่านี้ก่อน ฉันจึงจะทำบุญให้ทานแก่ผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการนับถือศาสนามี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริง ที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการนับถือศาสนา มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการนับถือศาสนามาก

2.2.4 แบบวัดกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยแบบวัด 2 ตัวแปร ได้แก่ แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตน และ แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) **แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตน** แบบวัดนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้และตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของนักเรียน โดยมีความสามารถในการรับรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมของเพื่อนของคนนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เช่น รับรู้ว่าเพื่อนที่เล่นการพนันเป็นคนที่ไม่ดี เป็นต้น ซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ที่ตนเองยอมรับหรือปฏิเสธเพื่อนคนนั้น เช่น เพื่อนที่เล่นการพนัน อาจชักพาไปในทางเสื่อมเสียได้มาก เป็นต้น แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบ และมีมติที่สอง คือ การตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลในมิติแรกในเชิงของการยอมรับหรือปฏิเสธ โดยแต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบ ผู้วิจัยทำการสร้างรวม 20 ข้อ จากนั้นนำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิให้ช่วยปรับปรุงแก้ไข แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และใช้ 15 ข้อ แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 6.67 ถึง 21.95 ค่าสัมประ

สถิติสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมข้อนั้นมีค่าระหว่าง .22 ถึง .59 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .82

ตัวอย่าง แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

(0) ฉันคิดว่า คนที่เล่นการพนันเป็นคนไม่ดี

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
ฉันคิดว่าคนที่เล่นการพนัน อาจชักพาฉันไปในทางเสื่อมเสียได้มาก					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตนในแต่ละมิติ มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวกในมิติแรก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับจาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบในมิติแรก การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับจาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านบวกในมิติที่สอง การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับจาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบในมิติที่สอง ประกอบด้วย การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับจาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนของผลคูณระหว่างมิติแรกและมิติที่สองทุกข้อในแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตน แบบวัดนี้จึงมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 540 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก

2) แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แบบวัดนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะทางจิตใจของนักเรียน ที่เกิดจากความรู้สึกเชิงประเมินค่าในทางที่เป็นประโยชน์หรือโทษ หรือความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อเพื่อนที่เป็นคนดี และมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์หรือโทษ ที่นำไปสู่การเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่อไป วัดโดยแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทางที่ประมวลมา เป็นแบบวัดชนิดมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 15 ข้อ จากนั้นนำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิให้ช่วยปรับปรุงแก้ไข แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และคัดเหลือ จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.74 ถึง 5.97 ค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ระหว่างรายชื่อกับคะแนนรวมที่ไม่รวมชื่อนั้นมีค่าระหว่าง .23 ถึง .62 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนี้ เท่ากับ .69

ตัวอย่าง แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

(0) ถ้าเพื่อนมีเรื่องกลุ้มใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไร ฉันพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันที

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม มี 2 ด้าน คือ ข้อความด้านบวก และข้อความด้านลบ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อความด้านลบ การให้คะแนนให้จาก 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับ จาก จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก

2.2.5 แบบวัดลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง

เป็นแบบวัดที่สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนผู้ตอบ เช่น เพศ เกรดเฉลี่ย ประเภสถานศึกษา สายการเรียน รายได้ของนักเรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดา จำนวนเพื่อนชาย จำนวนเพื่อนหญิง จำนวนเพื่อนรุ่นพี่ จำนวนเพื่อนรุ่นน้อง เป็นต้น อยู่ในลักษณะของการให้เลือกตอบ หรือเติมคำในช่องว่าง

2.3 วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

งานวิจัยเรื่องนี้ประกอบด้วยเครื่องมือวัดที่สำคัญจำนวน 13 แบบวัด โดยแบบวัดที่สร้างขึ้นและปรับปรุงโดยผู้วิจัยในงานวิจัยนี้ มี 7 แบบวัด คือ แบบวัดพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี แบบวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครู แบบวัดการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน แบบวัดการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตน และ แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม สำหรับวิธีการสร้างและการหาคุณภาพแบบวัดกระทำดังนี้

ขั้นแรก ทำการประมวลเอกสารเพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดนิยามของแต่ละตัวแปร เมื่อได้นิยามแล้วจึงทำการสร้างประโยคในแต่ละและแบบวัดให้ครอบคลุมตามนิยามนั้น โดยสร้างในปริมาณ 2 เท่าของที่ต้องการใช้จริง แล้วได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ (Face Validity) ว่าข้อความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และตัดข้อที่ใช้ไม่ได้ออกไป ข้อที่ผ่านการคัดเลือกจึงถูกนำไปทดสอบกับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน

ขั้นที่สอง หาค่าอำนาจจำแนก (Discriminant Power) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง คือ 120 คน แล้วหลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้สถิติ 2 ประเภท คือ 1) การหาอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 30% และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ด้วยสถิติ t-ratio โดยข้อที่ผ่านเกณฑ์ คือ ข้อที่ได้ค่า t มากกว่า 2.00 ขึ้นไป และ 2) การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อนั้น (Item – Total Correlation) โดยข้อที่ผ่านเกณฑ์ คือ ข้อที่ได้ค่า r มากกว่า 0.20 ขึ้นไป จากนั้นทำการคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสองนี้ โดยข้อความที่เลือกจะต้องครอบคลุมนิยามปฏิบัติการของแต่ละตัวแปรด้วย

ขั้นสุดท้าย หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากข้อที่ผ่านเกณฑ์และครอบคลุมนิยามปฏิบัติการจากขั้นที่สองแล้วในแต่ละแบบวัด จึงทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแต่ละฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (ตารางที่ 2.1)

ตารางที่ 2.1 คุณภาพของเครื่องมือวัดในการวิจัย

เครื่องมือวัด	จำนวนข้อ	พิสัยค่า t-ratio	พิสัยค่า r	ค่าความเชื่อมั่น
1. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี *	15	5.41 ถึง 10.10	.33 ถึง .63	.83
2. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี**	15	3.64 ถึง 8.00	.15 ถึง .57	.77
3. การยอมรับแบบรักสมับสนุนและใช้เหตุผล	20	4.67 ถึง 9.82	.30 ถึง .63	.90
4. การสนับสนุนทางสังคมจากครู**	12	6.10 ถึง 10.40	.42 ถึง .64	.82
5. การยอมรับสิ่งสอนจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน**	18	3.74 ถึง 8.71	.20 ถึง .58	.83
6. การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ**	15	2.70 ถึง 9.30	.21 ถึง .52	.81
7. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	12	2.10 ถึง 6.63	.18 ถึง .48	.60
8. ความเชื่ออำนาจในตน	10	2.98 ถึง 7.77	.25 ถึง .50	.75
9. สุขภาพจิตดี	15	2.37 ถึง 11.00	.34 ถึง .69	.86
10. การนับถือศาสนา	12	4.10 ถึง 9.40	.24 ถึง .56	.63
11. การมีภูมิคุ้มกันภายในตน**	15	6.67 ถึง 21.95	.22 ถึง .59	.82
12. ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม**	12	2.74 ถึง 5.97	.23 ถึง .62	.69

* เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุง ** เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้จัดทำแบบวัดสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยทำการขอหนังสือจากทางสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงทางโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อได้รับการตอบรับหรือได้รับอนุญาตแล้ว จึงทำการประสานกับทางโรงเรียนหรือครูผู้รับผิดชอบในแต่ละชั้นเรียนโดยตรง เพื่อทำการนัดวันที่จะนำแบบสอบถามและแบบวัดไปทำการเก็บข้อมูลจากนักเรียน โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ควบคุมการตอบด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงแบบสอบถามให้กับผู้ช่วยวิจัยในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถาม และแบบวัดอย่างละเอียด ก่อนทำการเก็บ

2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ทางสถิติในครั้งนี้คำนวณโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.5 โดยใช้สถิติ 2 ประเภท คือ

2.5.1 สถิติอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2 ถ้าพบปฏิสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่ระดับ .05 เป็นต้นไป ก็จะทำให้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละสมมติฐานต่อไป

2) การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Entered และ Stepwised โดยใช้ตัวทำนายหลายตัวในการทำนายตัวถูกทำนายทีละ 1 ตัว โดยใช้เกณฑ์แตกต่างเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5% (Cohen,1997: 413, 414) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 3 และ 4

3) การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 5

2.5.2 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม และ กลุ่มตัวอย่าง เช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation) เป็นต้น

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” เป็นการวิจัยเชิงสัมพันธ์-เปรียบเทียบ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงปัจจัยทางด้านสถานการณ์ ปัจจัยทางด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะได้มีการทดสอบสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ รวม 5 ข้อ โดยจะได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่าง ๆ และจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ และก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐาน จะได้นำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เข้าใจลักษณะสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนำไปสู่การกำหนดตัวแปรเพื่อการแบ่งกลุ่มย่อยต่อไป

3.1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสายสามัญและสายอาชีพ จาก 4 โรงเรียนในจังหวัดแพร่ รวมทั้งสิ้น 639 คน (ตารางที่ 3.1) แบ่งตาม 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย 301 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 และ เพศหญิง 338 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 2) ประเภทสถานศึกษา แบ่งเป็น นักเรียนในโรงเรียนสายสามัญ จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 และนักเรียนในวิทยาลัย จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 3) สายการเรียนในโรงเรียนสายสามัญ แบ่งเป็น นักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์ จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 และนักเรียนมัธยมสายศิลปศาสตร์ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 4) สายการเรียนในวิทยาลัย แบ่งเป็น นักเรียนวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์ จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 และนักเรียนวิทยาลัยสายศิลปศาสตร์ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 5) สายการเรียนรวม แบ่งเป็นนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 และ

นักเรียนสายศิลปศาสตร์ จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 6) เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อสัปดาห์ (รายได้) โดยมีพิสัยระหว่าง 100 – 1,000 บาท มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 270 บาท ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 250 บาท และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 123.07 แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นจุดตัด คือ นักเรียนที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 250 บาทต่อสัปดาห์ เป็นนักเรียนที่มีรายได้น้อย มีจำนวน 385 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 และ นักเรียนที่มีรายได้มากกว่า 250 บาทต่อสัปดาห์ เป็นนักเรียนที่มีรายได้มาก มีจำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 7) การศึกษาบิดา โดยมีพิสัยระหว่าง 1-22 ปี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 9.7 ปี ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 9 ปี และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.85 แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ 11 ปี เป็นจุดตัด คือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี เป็นนักเรียนที่บิดามีศึกษาน้อย มีจำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 และ นักเรียนที่บิดามีการศึกษามากกว่า 11 ปี เป็นนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก มีจำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 8) การศึกษามารดา โดยมีพิสัยระหว่าง 1-22 ปี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 9.02 ปี ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 9 ปี และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.75 แบ่งเป็น 2 กลุ่มใช้ 8 ปี เป็นจุดตัด คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี เป็นนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย มีจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 และ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามากกว่า 8 ปี เป็นนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีจำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 9) จำนวนเพื่อนหญิง โดยมีพิสัยระหว่าง 1-70 คน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.97 คน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 5 คน และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.99 แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ค่ามัธยฐาน เป็นจุดตัด คือ นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนหญิงต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 คน เป็นนักเรียนที่เพื่อนหญิงน้อย มีจำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 และ นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมากกว่า 5 คน เป็นนักเรียนที่เพื่อนหญิงมาก มีจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 10) จำนวนเพื่อนชาย โดยมีพิสัยระหว่าง 1-100 คน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 7.38 คน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 4 คน และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 12.49 แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ค่ามัธยฐาน เป็นจุดตัด คือ นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนชายต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4 คน เป็นนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย มีจำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายมากกว่า 4 คน เป็นนักเรียนที่เพื่อนชายมาก มีจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 11) จำนวนเพื่อนรุ่นพี่ โดยมีพิสัยระหว่าง 1-100 คน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.65 คน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 3 คน และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.61 แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ค่ามัธยฐาน เป็นจุดตัด คือ นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนรุ่นพี่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน เป็นนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย มีจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มากกว่า 3 คน เป็นนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 และ 12) จำนวนเพื่อนรุ่นน้อง โดยมีพิสัยระหว่าง 1-100 คน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 6.03 คน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 3 คน และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.08 แบ่งเป็น 2

ตารางที่ 3.1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

	ลักษณะเบื้องต้นของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ*
1. เพศของนักเรียน	ชาย	301	47.1
	หญิง	338	52.9
2. ประเภทสถานศึกษา	นักเรียนในโรงเรียนสายสามัญ	329	51.5
	นักเรียนในวิทยาลัย	310	48.5
3. สายการเรียนในโรงเรียนสายสามัญ	สายวิทยาศาสตร์	163	49.5
	สายศิลปศาสตร์	166	50.5
4. สายการเรียนในวิทยาลัย	สายวิทยาศาสตร์	187	60.3
	สายศิลปศาสตร์	123	39.7
5. สายการเรียนรวม	สายวิทยาศาสตร์	350	54.8
	สายศิลปศาสตร์	289	45.2
6. เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อสัปดาห์ (รายได้)	นักเรียนที่มีรายได้น้อย	385	61.7
	นักเรียนที่มีรายได้มาก	239	38.3
7. การศึกษาบิดา	นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย	334	55.2
	นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก	271	44.8
8. การศึกษามารดา	นักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย	301	49.8
	นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก	303	50.2
9. จำนวนเพื่อนหญิง	นักเรียนที่เพื่อนหญิงน้อย	323	61.1
	นักเรียนที่เพื่อนหญิงมาก	206	38.9
10. จำนวนเพื่อนชาย	นักเรียนที่เพื่อนชายน้อย	228	53.9
	นักเรียนที่เพื่อนชายมาก	195	46.1
11. จำนวนเพื่อนรุ่นพี่	นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	54.9
	นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก	146	45.1
12. จำนวนเพื่อนรุ่นน้อง	นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย	170	58.6
	นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก	120	41.4

หมายเหตุ: * ไม่รวมค่า Missing Value

กลุ่มโดยใช้ค่ามัธยฐาน เป็นจุดตัด คือ นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนรุ่นน้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน เป็นนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมากกว่า 3 คน เป็นนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4

สำหรับค่าสถิติเบื้องต้นของกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ แสดงอยู่ในตารางที่ 1-25 ในภาคผนวก ข

3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับของความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

ในส่วนนี้ได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของตัวแปรตาม 3 ตัวแปร คือ กลุ่มพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และ พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 1 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติที่ติดต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อว่า ถ้าตนกระทำความดีย่อมจะได้รับผลในทางดีและน่าพอใจ และถ้าตนกระทำความชั่วก็ย่อมถูกลงโทษหรือได้รับผลที่ไม่น่าพอใจ หรือการรับรู้ผลของการกระทำและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เกิดจากการกระทำหรือความสามารถของตนเอง เป็นสิ่งที่ตนเองสามารถควบคุมได้ ตนสามารถทำนายได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตนเอง และผู้อื่น และสามารถควบคุมให้เกิดผลตามต้องการได้ และไม่เชื่อเรื่องโชคเคราะห์ความบังเอิญ พิสัยของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่าระหว่าง 10 -59 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 37.61 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.40) (ตารางที่ ข.1) นักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย เป็นนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และนักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มากกว่าค่าเฉลี่ย เป็นนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก

การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เช่น เพื่อนมีความประพฤติดี และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเฉพาะที่เป็นประโยชน์ หรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นโทษ เช่น การเล่นการพนัน หรือเสพสิ่งเสพติด เป็นต้น โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น พิสัยของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่าระหว่าง 39 -90 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 67.46 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 11.19) (ตารางที่ ข.1) นักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย เป็นนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และนักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มากกว่าค่าเฉลี่ย เป็นนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก

การมีภูมิคุ้มกันภายในตน หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของนักเรียน โดยมีความสามารถในการรับรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมของเพื่อนของตน

นั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เช่น ระบุว่าเพื่อนที่เล่นการพนันเป็นคนที่ไม่ดี เป็นต้น ซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ที่ตนเองยอมรับหรือปฏิเสธเพื่อนคนนั้น เช่น เพื่อนที่เล่นการพนัน อาจชักพาไปในทางเสื่อมเสียได้มาก เป็นต้น พิสัยของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่าระหว่าง 116 - 517 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 280.38 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 72.32) (ตารางที่ ข.1) นักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย เป็นนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย และนักเรียนที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มากกว่าค่าเฉลี่ย เป็นนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย และ เพศหญิง 2) ประเภทสถานศึกษา แบ่งเป็น นักเรียนในโรงเรียนสายสามัญ และนักเรียนในวิทยาลัย 3) สายการเรียนในโรงเรียนสายสามัญ แบ่งเป็น นักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนมัธยมสายศิลปศาสตร์ 4) สายการเรียนในวิทยาลัย แบ่งเป็น นักเรียนวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนวิทยาลัยสายศิลปศาสตร์ 5) สายการเรียนรวม แบ่งเป็น นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนสายศิลปศาสตร์ 6) เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อสัปดาห์ (รายได้) แบ่งเป็น นักเรียนที่มีรายได้น้อย และ นักเรียนที่มีรายได้มาก 7) การศึกษาบิดา แบ่งเป็น นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก 8) การศึกษามารดา แบ่งเป็น นักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก 9) จำนวนเพื่อนหญิง แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนหญิงน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก 10) จำนวนเพื่อนชาย แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก 11) จำนวนเพื่อนรุ่นพี่ แบ่งเป็น นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก และ 12) จำนวนเพื่อนรุ่นน้อง แบ่งเป็น นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนรุ่นน้องน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ละตัวแปรตามดังต่อไปนี้

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี หมายถึง การตัดสินใจที่จะปฏิเสธหรือขัดแย้งการชักจูงจากเพื่อนที่มีความประพฤติดังกล่าวไม่เหมาะสม เช่น ปฏิเสธที่จะไปเที่ยวสถานบันเทิงตอนกลางคืน ปฏิเสธการดื่มสุรา/ยาเสพติด ปฏิเสธการเล่นการพนัน เป็นต้น พิสัยของคะแนนจริงจากแบบวัดมีค่า 35 - 90 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.28 คะแนน และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 11.98 ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม พฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.2) คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และ 2) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ปรากฏว่า คะแนนของพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.2) คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 7 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดา มีการศึกษามาก และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่มาก 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 23 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนหญิง และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องน้อย และ 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 6 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.2) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดา มีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.26)

ตารางที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพล
เพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบ
เพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่ม
ย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีตาม
ระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดี่ยว (ตอน 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวนคน	ค่าเอฟ							%
		เชื่ออำนาจ	แบบอย่างจากสื่อ	ภูมิคุ้มกัน	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขxค	
		ก	ข	ค	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขxค	ทำนาย
รวม	639	3.04	64.18***	112.69***	5.04*	3.84*	6.80**	<1	42.4%
เพศชาย	301	<1	27.27	29.43***	<1	<1	<1	<1	35.1%
เพศหญิง	338	<1	24.10***	73.29***	10.99***	2.16	5.50*	<1	35.6%
โรงเรียนมัธยม	329	5.66*	33.78***	32.31***	<1	<1	1.34	1.13	38.1%
วิทยาลัย	310	1.36	35.05***	66.57***	8.82	3.87*	1.70	<1	45.7%
มัธยม/วิทย์	163	5.41*	20.68***	10.93***	<1	2.77	1.12	1.59	43.9%
มัธยม/ศิลป์	166	1.57	12.50***	18.98***	<1	4.56*	5.69*	<1	37.2%
วิทยาลัย/วิทย์	187	5.32*	22.82***	21.96***	2.91	<1	<1	<1	42.5%
วิทยาลัย/ศิลป์	123	<1	12.78***	36.26***	4.46*	2.16	<1	<1	47.1%
รวม/วิทย์	350	7.76**	49.73***	43.65***	1.64	4.37*	<1	2.21	48.0%
รวม/ศิลป์	289	<1	20.26***	58.70***	1.33	<1	8.70	1.10	38.0%
รายได้น้อย	385	1.70	59.72***	82.33***	6.56	3.16	1.43	<1	47.7%
รายได้มาก	239	<1	8.65*	37.37***	<1	<1	8.69	1.45	36.7%
กศ.นิศาต่ำ	334	<1	45.25***	60.63***	11.56***	10.53***	3.32	<1	43.4%
กศ.นิศาสูง	271	3.75*	12.34***	56.13***	<1	<1	8.03**	<1	46.0%
กศ.มารศาต่ำ	301	1.10	43.83***	40.80***	14.00***	11.00***	1.54	2.87	43.7%
กศ.มารศาสูง	303	7.90**	17.62***	80.29***	<1	<1	10.17**	<1	45.4%
เพื่อนหญิงน้อย	323	<1	38.90***	56.86***	7.10**	6.56*	3.23	<1	43.6%
เพื่อนหญิงมาก	206	1.30	8.66**	61.40***	<1	<1	11.32***	<1	44.3%
เพื่อนชายน้อย	228	1.43	13.50***	44.20***	<1	<1	1.40	2.13	39.9%
เพื่อนชายมาก	195	3.50	21.30***	19.31***	<1	<1	<1	<1	43.5%
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	<1	4.25*	82.10***	12.42***	3.60	10.48***	<1	52.8%
เพื่อนรุ่นพี่มาก	146	4.75*	7.86**	18.10***	1.90	<1	<1	1.24	39.8%
รุ่นน้องน้อย	170	2.91	19.12***	28.55***	1.60	<1	<1	<1	45.2%
รุ่นน้องมาก	120	<1	<1	33.45***	<1	1.25	4.33*	<1	46.0%

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, และ *** $p < .001$

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.45	น้อย	62.18
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	70.63	น้อย	60.993
เพศชาย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	67.79	น้อย	60.29
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	67.94	น้อย	60.14
เพศหญิง	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.10	น้อย	64.14
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	72.31	น้อย	61.92
โรงเรียนมัธยม	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	66.76	น้อย	63.36
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.22	น้อย	60.91
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.13	น้อย	61.00
วิทยาลัย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.11	น้อย	62.41
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.56	น้อย	60.96
สายการเรียนมัธยม สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	67.52	น้อย	62.47
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.93	น้อย	60.06
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	68.58	น้อย	61.41
สายการเรียนมัธยม สายศิลป์	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	68.42	น้อย	61.52
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.22	น้อย	60.72
สายการเรียนวิทยาลัย สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	67.57	น้อย	63.05
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.99	น้อย	60.63
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.90	น้อย	60.72
สายการเรียนวิทยาลัย สายศิลป์	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.10	น้อย	63.76
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	72.22	น้อย	61.60
สายการเรียนรวม สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	66.93	น้อย	63.23
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.76	น้อย	60.39
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.47	น้อย	60.70
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.90	น้อย	60.72

ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 5 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย 2) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการ

คบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อยข้างต้น และ 4) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มิพบพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในอีก 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มิพบพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากที่สุด และผลเช่นเดียวกันนี้ยังปรากฏในอีก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และยังพบผลเพิ่มเติมอีก 2 ประการในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ตารางที่ ข.27) คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย เป็นผู้ที่มิพบพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ผลเช่นเดียวกันนี้ยังปรากฏในอีก 3 กลุ่มย่อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย และ 2) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก แต่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย เป็นผู้ที่มิพบพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างความเชื่ออำนาจในตน และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 6 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.2) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.28) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ สรุปได้ดังนี้ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อยและมาก นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มิพบพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 2) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมากและมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มิพบพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลในข้อ 1 ถึง 3 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อยที่กล่าวมาข้างต้น และ 3) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่มิพบพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 6 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ใน

โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 5 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย รวมทั้งยังพบผลอีก 2 ประการ ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ในกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม (ตารางที่ ข.29) ว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และ 2) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย นอกจากนี้ยังพบผลอีกประการหนึ่ง จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ตารางที่ ข.30) ว่าในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ผลเช่นนี้ยังปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 7 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.2) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.31) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ ทุกคู่เป็นคู่ที่สำคัญ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีมาก นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก 3) นักเรียนที่มีการเห็น

แบบอย่างผลการคบเพื่อนดีมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีน้อยและมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีน้อย นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 5) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลในข้อ 3 ถึง 5 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า 1) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องมาก 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในทุกกลุ่มย่อยที่กล่าวมาข้างต้น รวมทั้งยังพบผลอีกประการหนึ่ง ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ในกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องมาก (ตารางที่ ข.32) คือ ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ไม่พบว่าพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมาก คือ 1) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยมที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก กลุ่มนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก 6 ประเภท คือ กลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 6 ประเภท คือ กลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพบในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก 4 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และและกลุ่มนักเรียน

ที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 7 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนมีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก

นอกจากนี้ยังพบผลที่กลับกับความคาดหมายว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 4 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก 2 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย รวมทั้งยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย แต่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก ที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก และกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย แต่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามระดับความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี หมายถึง การปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่ช่วยให้เพื่อนไม่ถูกชักจูงไปในทางเสื่อมเสียหรือเรื่องเหลวไหลไม่สมควร โดยการช่วยเหลือ ห้ามปรามหรือตักเตือนเพื่อน รวมทั้งการปกป้องเพื่อนจากเรื่องที่ไม่ดีงามทั้งหลายด้วย เช่น ตักเตือนเมื่อเพื่อนจะเสพยาเสพติด ตักเตือนเมื่อเพื่อนจะหนีเรียน เป็นต้น พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 33 – 90 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.93 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.52 ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมาก

ตารางที่ 3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามระดับความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดี่ยว (ตอน 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวนคน	ค่าเอฟ							%
		เชื่ออำนาจ	แบบอย่างจากสื่อ	ภูมิคุ้มกันฯ	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขxค	
		ก	ข	ค					ทำนาย
รวม	639	<1	45.93***	55.41***	8.80*	5.64*	15.04***	2.00	33.2%
เพศชาย	301	2.01	18.84***	9.20*	<1	<1	2.24	4.81*	26.6%
เพศหญิง	338	<1	12.29***	39.92***	14.57***	7.10**	10.55***	<1	24.8%
โรงเรียนมัธยม	329	6.93**	28.00***	8.40*	<1	<1	4.24*	<1	30.3%
วิทยาลัย	310	<1	20.16***	43.50***	10.10*	8.60*	3.04	<1	36.6%
มัธยม/วิทย์	163	4.90*	29.99***	<1	<1	<1	<1	<1	39.0%
มัธยม/ศิลป์	166	3.21	5.21*	6.83**	2.62	1.34	10.61***	<1	27.7%
วิทยาลัย/วิทย์	187	3.80*	16.23***	18.52***	4.30*	<1	<1	<1	36.1%
วิทยาลัย/ศิลป์	123	<1	3.93*	12.15***	2.70	8.82*	1.83	<1	31.8%
รวม/วิทย์	350	7.40**	53.50***	18.70***	7.22**	1.31	<1	<1	44.0%
รวม/ศิลป์	289	<1	5.90*	22.44***	<1	2.20	15.14***	1.40	24.9%
รายได้น้อย	385	2.90	31.35***	25.75***	2.50	<1	3.90*	<1	31.3%
รายได้มาก	239	<1	11.13***	29.72***	9.10*	9.10*	14.20***	2.20	38.3%
กศ.บิดาต่ำ	334	<1	41.20***	38.03***	7.04**	4.02*	7.40**	<1	36.5%
กศ.บิดาสูง	271	2.90	6.24*	20.12***	3.02	2.80	9.70*	2.80	33.7%
กศ.มารดาต่ำ	301	<1	32.10***	28.40***	6.80**	4.20*	4.23*	1.70	36.3%
กศ.มารดาสูง	303	4.80*	11.03***	28.11***	3.10	3.20	13.40***	2.32	33.8%
เพื่อนหญิงน้อย	323	<1	25.33***	24.21***	1.31	6.94**	7.81**	5.90*	33.5%
เพื่อนหญิงมาก	206	1.10	7.54**	34.10***	6.30*	1.10	10.70***	<1	36.2%
เพื่อนชายน้อย	228	<1	5.85*	26.50***	5.81*	4.50*	5.90*	<1	130.9%
เพื่อนชายมาก	195	8.81*	15.51***	15.80***	<1	6.43*	1.51	<1	42.2%
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	<1	4.21*	38.50***	9.03**	4.30*	4.92*	3.43	40.0%
เพื่อนรุ่นพี่มาก	146	1.70	7.33**	10.13*	<1	<1	<1	<1	32.2%
รุ่นน้องน้อย	170	4.30*	8.74*	16.00***	2.41	<1	1.32	1.20	37.8%
รุ่นน้องมาก	120	<1	11.40***	3.54	<1	1.60	<1	2.23	40.7%

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, และ *** $p < .001$

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมกำบังกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.53	น้อย	64.71
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	70.81	น้อย	64.42
เพศชาย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	67.70	น้อย	61.90
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	66.80	น้อย	62.75
เพศหญิง	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	71.80	น้อย	67.92
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	73.30	น้อย	66.40
โรงเรียนมัธยม	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	68.71	น้อย	65.30
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.50	น้อย	63.52
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	68.90	น้อย	65.10
วิทยาลัย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.61	น้อย	65.00
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.93	น้อย	63.65
สายการเรียนมัธยม สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	67.45	น้อย	63.20
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.61	น้อย	60.01
สายการเรียนมัธยม สายศิลป์	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.10	น้อย	65.90
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	70.40	น้อย	65.60
สายการเรียนวิทยาลัย สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	67.20	น้อย	63.73
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.04	น้อย	61.90
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.30	น้อย	61.65
สายการเรียนวิทยาลัย สายศิลป์	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	72.12	น้อย	68.66
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	73.43	น้อย	67.35
สายการเรียนรวม สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	67.30	น้อย	64.02
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.01	น้อย	61.30
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	68.22	น้อย	63.10
สายการเรียนรวม สายศิลป์	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.90	น้อย	67.90
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	72.34	น้อย	66.33
รายได้น้อย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.70	น้อย	64.60
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	70.40	น้อย	64.90
รายได้มาก	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.24	น้อย	65.40
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.80	น้อย	63.90
การศึกษามัธยมศึกษา	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	71.70	น้อย	64.54
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.55	น้อย	64.68
การศึกษามัธยมศึกษา	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.34	น้อย	65.59
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	70.83	น้อย	64.10
การศึกษามหาวิทยาลัย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	71.60	น้อย	64.70
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.40	น้อย	64.90
การศึกษามหาวิทยาลัย	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	68.72	น้อย	66.00
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.44	น้อย	65.25
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	70.70	น้อย	63.99
เพื่อนหญิงน้อย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	71.53	น้อย	65.70
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.50	น้อย	65.74
เพื่อนหญิงมาก	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.80	น้อย	66.60
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	73.20	น้อย	64.23
เพื่อนชายน้อย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.80	น้อย	66.04
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.84	น้อย	63.94
เพื่อนชายมาก	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	68.60	น้อย	63.80
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.40	น้อย	63.00

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.41	น้อย	62.93
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.51	น้อย	67.40
เพื่อนรุ่นพี่มาก	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	73.70	น้อย	64.20
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	69.12	น้อย	63.43
เพื่อนรุ่นน้องน้อย	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	69.62	น้อย	62.93
	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	69.52	น้อย	66.10
เพื่อนรุ่นน้องมาก	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	70.30	น้อย	65.34
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	71.13	น้อย	64.50
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	71.30	น้อย	62.95

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม พฤติกรรมการป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.3) คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และ 2) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ปรากฏว่าคะแนนของพฤติกรรมการป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.3) คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 7 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายมาก และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องน้อย 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย และ 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันการเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มี

ภูมิคุ้มกันในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 22 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 10 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.3) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.33) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้พบในอีก ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 8 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย 2) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีเชื่ออำนาจในตนน้อย และนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลในข้อ 2 และ 3 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย 4) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 3 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย นอกจากนี้ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนหญิง (ตารางที่ ข.34) ยังพบผลเพิ่มเติม อีก 3 ประการว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และเห็น

แบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มียุติธรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 8 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย เป็นผู้ที่มียุติธรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก 3) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย เป็นผู้ที่มียุติธรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

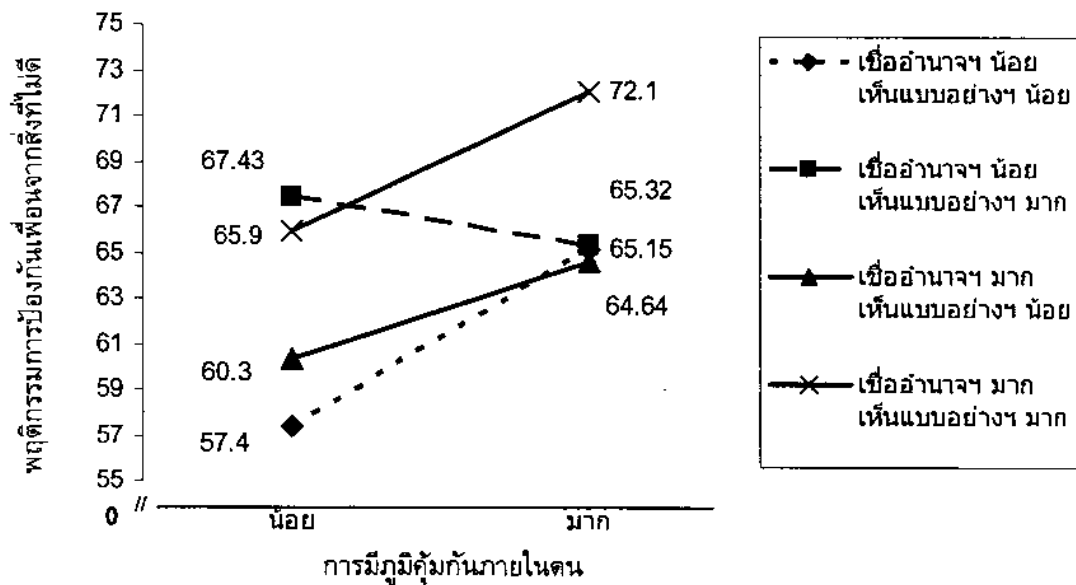
นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างความเชื่ออำนาจในตน และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 10 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.3) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.35) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มียุติธรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 9 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มียุติธรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 8 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย 3) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมากและมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มียุติธรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย และ 4) ในหมู่นักเรียนที่มี

ภูมิคุ้มกันภายในตนเอง นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 7 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนเองน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 7 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย รวมทั้งยังพบผลอีก 2 ประการ ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ตารางที่ ข.36) ว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนเองมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองน้อย และ 2) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนเองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากที่สุด อีกทั้งยังพบอีกว่าในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนหญิง (ตารางที่ ข.37) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนเองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 3 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตนเอง ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 13 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.3) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.38) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนเองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนเองน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 6 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย 2) นักเรียนที่เห็น

แบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลในข้อ 2 ถึง 4 นี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในทุกกลุ่มย่อย อีกทั้งยังพบผลเพิ่มเติมอีกประการหนึ่ง ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ตารางที่ ข.39) ว่าในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่รายได้ต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่างความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะใน 2 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.3) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนชาย (ตารางที่ ข.40 และภาพที่ 3.1) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 17 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 7 คู่ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 4) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมากและมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีน้อย

ภาพที่ 3.1 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี พิจารณาตามความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ในกลุ่มนักเรียนชาย และในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 5) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 6) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 7) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลในข้อ 3 ถึง 7 ปรากฏในทุกกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อยด้วย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากที่สุด รวมทั้งยังพบอีกประการหนึ่ง ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย (ตารางที่ ข.41) ว่าในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย แต่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก

[illegible]

รายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 2 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

นอกจากนี้ยังพบผลที่กลับกับความคาดหมายว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 6 ประเภท คือ กลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก 3 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย แต่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ยังพบผลที่สนับสนุนสมมุติฐานที่ 1 ว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากที่สุด ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนชาย

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของนักเรียน ที่เกิดจากความรู้สึกเชิงประเมินค่าในทางที่เป็นประโยชน์หรือโทษ หรือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อเพื่อนที่เป็นคนดี และมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์หรือโทษ ที่นำไปสู่การเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่อไป เป็นแบบมาตรฐานวัดประเมินรวมค่า จำนวน 12 ข้อ ดังนั้นพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 32 – 72 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.30 คะแนน และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.11 ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัว ทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.4) คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และ 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ปรากฏว่าคะแนนของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.4) คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 22 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 23 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม และ 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 23 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ ผลเช่นนี้ปรากฏเพียงหนึ่งกลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.4) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่ม

ตารางที่ 3.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับ ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวนคน	ค่าเอฟ							%
		เชื่ออำนาจ	แบบอย่างจากสื่อ	ภูมิคุ้มกัน					
		ก	ข	ค	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขxค	
ทำนาย									
รวม	639	16.53****	55.45****	42.83****	1.64	<1	17.90****	<1	35.2%
เพศชาย	301	8.62*	23.62****	9.44*	<1	<1	5.33*	<1	30.8%
เพศหญิง	338	5.80*	21.34****	27.23****	3.10	<1	10.00*	<1	26.3%
โรงเรียนมัธยม	329	11.84***	5.70*	8.60*	<1	<1	8.32*	<1	22.3%
วิทยาลัย	310	6.30*	37.41****	32.04****	3.60	7.41**	3.51	<1	40.5%
มัธยม/วิทย์	163	4.20*	<1	1.40	<1	<1	<1	<1	12.4%
มัธยม/ศิลป์	166	6.24*	4.70*	6.60**	<1	<1	8.10*	<1	29.1%
วิทยาลัย/วิทย์	187	5.60*	28.40****	15.12****	<1	2.00	<1	<1	43.8%
วิทยาลัย/ศิลป์	123	1.31	10.10*	11.00***	3.37	3.70	1.10	<1	32.1%
รวม/วิทย์	350	11.30***	37.31****	18.73****	<1	<1	5.63*	<1	40.3%
รวม/ศิลป์	289	6.40**	17.25****	16.90****	1.01	<1	8.23*	<1	28.7%
รายได้น้อย	385	10.40***	26.40****	17.43****	2.00	3.64	5.82*	<1	31.4%
รายได้มาก	239	8.64*	25.60****	26.44****	<1	<1	9.75*	<1	42.5%
กศ.บิตาต่ำ	334	12.02****	46.74****	37.44****	4.90*	5.42*	7.81**	<1	43.6%
กศ.บิตาสง	271	8.30*	14.00****	7.80**	1.31	1.60	5.90*	<1	28.4%
กศ.มาราต่ำ	301	13.90****	42.50****	32.44****	<1	4.00*	1.70	<1	45.8%
กศ.มาราสง	303	6.50**	14.50****	13.10****	<1	<1	17.04****	<1	28.3%
เพื่อนหญิงน้อย	323	7.80**	25.50****	18.40****	<1	4.13*	3.66	<1	31.8%
เพื่อนหญิงมาก	206	8.73*	23.02****	22.90****	1.04	<1	10.70***	<1	44.0%
เพื่อนชายน้อย	228	4.80*	5.00*	19.54****	1.71	1.43	6.83**	<1	31.2%
เพื่อนชายมาก	195	8.41*	17.25****	12.40***	<1	<1	3.40	<1	40.3%
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	1.70	7.90**	15.90****	1.50	1.83	4.34*	1.50	31.6%
เพื่อนรุ่นพี่มาก	146	6.70**	9.90*	10.50*	<1	1.80	2.00	<1	41.5%
รุ่นน้องน้อย	170	3.41	10.50***	14.36****	1.30	1.13	5.40*	<1	36.2%
รุ่นน้องมาก	120	6.70**	4.01*	7.00**	<1	<1	<1	<1	44.1%

* p < 0.05, ** p < 0.01, และ *** p < .001

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่ติดพฤติกรรม			
		การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.99	น้อย	54.70
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.95	น้อย	53.70
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.70	น้อย	53.96
เพศชาย	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.45	น้อย	53.71
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.34	น้อย	52.81
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	56.51	น้อย	53.64
เพศหญิง	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.40	น้อย	55.55
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.20	น้อย	54.71
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.43	น้อย	54.50
โรงเรียนมัธยม	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	58.80	น้อย	55.84
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.31	น้อย	56.30
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.54	น้อย	56.10
วิทยาลัย	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	55.80	น้อย	53.73
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.25	น้อย	52.30
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.10	น้อย	52.44
สายการเรียนมัธยม สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	59.20	น้อย	56.40
สายการเรียนมัธยม สายศิลป์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	58.50	น้อย	55.62
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.30	น้อย	55.81
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.51	น้อย	55.60
สายการเรียนวิทยาลัย สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.10	น้อย	53.34
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.81	น้อย	51.61
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	56.97	น้อย	52.45
สายการเรียนวิทยาลัย สายศิลป์	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	56.74	น้อย	52.80
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	56.83	น้อย	52.70
สายการเรียนรวม สายวิทย์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.98	น้อย	54.13
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.20	น้อย	52.95
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.40	น้อย	53.71
สายการเรียนรวม สายศิลป์	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.10	น้อย	55.00
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.75	น้อย	54.34
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.72	น้อย	54.40
รายได้น้อย	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.70	น้อย	54.40
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.34	น้อย	53.70
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	56.99	น้อย	54.02
รายได้มาก	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	58.02	น้อย	55.14
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	59.10	น้อย	54.10
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	59.10	น้อย	54.10
การศึกษามัธยมน้อย	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.90	น้อย	54.40
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.11	น้อย	53.20
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.85	น้อย	53.42
การศึกษามัธยมมาก	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.60	น้อย	54.72
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.99	น้อย	54.30
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.53	น้อย	54.80
การศึกษามัธยมน้อย	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.80	น้อย	53.84
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.91	น้อย	52.74
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.60	น้อย	53.10
การศึกษามัธยมมาก	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.54	น้อย	55.50

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม			
		การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
เพื่อนหญิงน้อย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.10	น้อย	54.94
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.98	น้อย	55.02
	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	56.98	น้อย	54.62
เพื่อนหญิงมาก	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.93	น้อย	53.70
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.81	น้อย	53.98
	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.64	น้อย	55.03
เพื่อนชายน้อย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.50	น้อย	54.22
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.44	น้อย	54.22
	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.00	น้อย	54.80
เพื่อนชายมาก	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	56.97	น้อย	54.76
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.10	น้อย	53.70
	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.54	น้อย	54.10
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	58.41	น้อย	53.30
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.02	น้อย	53.70
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.70	น้อย	54.70
เพื่อนรุ่นพี่มาก	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.30	น้อย	54.10
	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.13	น้อย	53.50
เพื่อนรุ่นน้องน้อย	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.52	น้อย	53.10
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.60	น้อย	53.03
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.80	น้อย	53.90
เพื่อนรุ่นน้องมาก	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	58.10	น้อย	53.52
	ความเชื่ออำนาจในตน	มาก	57.84	น้อย	53.60
	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	มาก	57.40	น้อย	54.10
	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	มาก	57.90	น้อย	53.54

นักเรียนที่มีจิตามีการศึกษาน้อย (ตารางที่ ข.42) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่มิทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มิทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ น้อย 3) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มิทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ น้อย และ 4) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มิทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ น้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก

และมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างความเชื่ออำนาจในตน และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลเช่นนี้ปรากฏแต่เฉพาะใน 4 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.4) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (ตารางที่ ข.43) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย 3) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมากและมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อยและมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย และ 4) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ผลในข้อ 3 ถึง 4 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 15 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.4) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนชายน้อย กลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.44) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 4 คู่ โดยทุกคู่เป็นคู่ที่สำคัญ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายใน

คนมาก นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีน้อย นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ผลในข้อ 2 ถึง 4 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในทุกกลุ่มย่อย รวมทั้งยังพบผลอีก 2 ประการ ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ตารางที่ ข.45) คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก คือ 1) นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก กลุ่มนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 4 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 2) นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย 12 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อน

ชายน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ น้อย 14 ประเภท คือ กลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชาย น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย

3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับของ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอน เกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

ในส่วนนี้ได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของตัวแปรตาม 4 ตัวแปร คือ กลุ่มพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพล เพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี และกลุ่มจิตลักษณะตาม สถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบ เพื่อนอย่างเหมาะสม โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หมายถึง หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ ว่าผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับตนที่สุด ปฏิบัติต่อตนในลักษณะให้ความรัก ยอมรับ ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ความสำคัญแก่ตนมากน้อยเพียงใด และอธิบายถึงเหตุผลในการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของตน มีการให้รางวัลเมื่อทำความดี ลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ และมีความสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์มากน้อยเพียงใด พิสัยของคะแนนที่ได้จากการวัดมีค่า 40-120 ซึ่งคะแนนถูกแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย เป็นเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 93.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 13.84) ผู้ที่ได้คะแนนรวม มากกว่าค่าเฉลี่ย เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

ชายน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ น้อย 14 ประเภท คือ กลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทยในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชาย น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย

3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับของ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอน เกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

ในส่วนนี้ได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของตัวแปรตาม 4 ตัวแปร คือ กลุ่มพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพล เพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี และกลุ่มจิตลักษณะตาม สถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบ เพื่อนอย่างเหมาะสม โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หมายถึง หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ ว่าผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับตนที่สุด ปฏิบัติต่อตนในลักษณะให้ความรัก ยอมรับ ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ความสำคัญแก่ตนมากน้อยเพียงใด และอธิบายถึงเหตุผลในการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของตน มีการให้รางวัลเมื่อทำความดี ลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ และมีความสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์มากน้อยเพียงใด พิสัยของคะแนนที่ได้จากการวัดมีค่า 40-120 ซึ่งคะแนนถูกแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย เป็นเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 93.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 13.84) ผู้ที่ได้คะแนนรวม มากกว่าค่าเฉลี่ย เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนบุตรหลานที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งชายและหญิงของตน ในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เหมาะสมในการเลือกคบเพื่อน โดยจะต้องไม่หลงเชื่อเพื่อนที่ชวนไปเที่ยวเตร่ตอนกลางคืน ตลอดจนการแนะนำและชักชวนเพื่อนไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายที่ไม่ดี เช่น การพนัน ยาเสพติด เป็นต้น พิสัยของคะแนนที่ได้จากการวัดมีค่า 40-108 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 85.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 12.07) ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย

สุขภาพจิตดี หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึง การไม่รู้สึกรู้สีกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นเต้นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร พิสัยของคะแนนที่ได้จากการวัดมี ค่า 17-86 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 53.96 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.66) ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย และ เพศหญิง 2) ประเภทสถานศึกษา แบ่งเป็น นักเรียนในโรงเรียนสายสามัญ และนักเรียนในวิทยาลัย 3) สายการเรียนในโรงเรียนสายสามัญ แบ่งเป็น นักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนมัธยมสายศิลปศาสตร์ 4) สายการเรียนในวิทยาลัย แบ่งเป็น นักเรียนวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนวิทยาลัยสายศิลปศาสตร์ 5) สายการเรียนรวม แบ่งเป็น นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนสายศิลปศาสตร์ 6) เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อสัปดาห์ (รายได้) แบ่งเป็น นักเรียนที่มีรายได้น้อย และ นักเรียนที่มีรายได้มาก 7) การศึกษาบิดา แบ่งเป็น นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก 8) การศึกษามารดา แบ่งเป็น นักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก 9) จำนวนเพื่อนหญิง แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนหญิงน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก 10) จำนวนเพื่อนชาย แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก 11) จำนวนเพื่อนรุ่นพี่ แบ่งเป็น นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก และ 12) จำนวนเพื่อนรุ่นน้อง แบ่งเป็น นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนรุ่นน้องน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ละตัวแปรตามดังต่อไปนี้

3.3.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.5) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และ 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ปรากฏว่า คะแนนของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.5) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 12 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย และ 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 17 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มี

รายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ผลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะใน 1 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.5) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.46) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 3) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และ 4) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีน้อยที่สุด

คะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏใน 3 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.5) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนหญิง (ตารางที่ ข.47) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 4 คู่ โดยทุกคู่เป็นคู่ที่สำคัญ คือ 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอน

ตารางที่ 3.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน และสุขภาพจิตดี ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวนคน	ค่าเอฟ							%
		อบรมเลี้ยงดู ก	การอบรมสั่งสอน ข	สุขภาพจิตดี ค	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขxค	
รวม	639	14.10****	77.70****	19.80****	1.02	1.15	1.50	2.82	21.3%
เพศชาย	301	4.70*	15.60****	3.70	<1	<1	<1	<1	13.4%
เพศหญิง	338	6.44*	15.64****	16.01****	<1	<1	5.14*	<1	16.6%
โรงเรียนมัธยม	329	9.40*	16.10****	12.73****	<1	<1	2.21	1.65	16.0%
วิทยาลัย	310	<1	67.71****	5.53*	1.52	<1	<1	<1	26.1%
มัธยม/วิทย์	163	2.30	10.96***	4.64*	<1	<1	<1	1.30	12.8%
มัธยม/ศิลป์	166	8.71*	3.80*	6.60**	3.00	2.00	4.90*	<1	21.5%
วิทยาลัย/วิทย์	187	<1	30.60****	5.24*	3.00	<1	2.32	<1	23.5%
วิทยาลัย/ศิลป์	123	<1	18.30****	3.00	<1	1.20	1.50	<1	26.2%
รวมวิทย์	350	3.70	57.80****	13.12****	4.12*	<1	<1	2.17	25.0%
รวมศิลป์	289	6.30**	19.40****	10.04**	<1	<1	7.70**	<1	19.2%
รายได้น้อย	385	2.10	60.97****	24.40****	<1	1.40	1.06	4.11*	23.4%
รายได้มาก	239	16.40****	15.31****	1.15	<1	<1	<1	<1	20.9%
กศ.บิดาต่ำ	334	7.91**	52.41****	9.01**	<1	<1	<1	8.23**	23.8%
กศ.บิดาสสูง	271	5.10*	20.70****	6.50**	<1	2.00	<1	<1	19.1%
กศ.มารดาต่ำ	301	2.00	61.80****	8.11**	<1	<1	1.30	1.01	25.7%
กศ.มารดาสูง	303	9.00**	21.30****	7.90**	<1	2.01	<1	2.10	17.4%
เพื่อนหญิงน้อย	323	1.42	46.40****	14.40****	<1	2.50	3.00	4.60*	21.6%
เพื่อนหญิงมาก	206	7.00**	24.60****	3.00	<1	<1	<1	<1	20.6%
เพื่อนชายน้อย	228	2.10	20.60****	14.31****	<1	<1	<1	<1	19.1%
เพื่อนชายมาก	195	6.50**	11.90****	1.70	<1	<1	<1	<1	19.9%
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	<1	20.32****	5.81*	<1	3.20	2.02	1.62	17.2%
เพื่อนรุ่นพี่มาก	146	3.02	10.90****	3.62	<1	<1	<1	<1	21.5%
รุ่นน้องน้อย	170	6.00*	9.50**	5.44*	<1	3.49	1.30	<1	20.0%
รุ่นน้องมาก	120	<1	11.41****	2.00	<1	<1	<1	1.10	18.5%

* p < 0.05, ** p < 0.01, และ *** p < .001

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ			
		พฤติกรรมกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	66.70	น้อย	63.20
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	69.02	น้อย	60.80
	สุภาพจิตดี	มาก	67.00	น้อย	62.83
เพศชาย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	63.30	น้อย	59.90
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	64.70	น้อย	58.50
เพศหญิง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	69.61	น้อย	66.00
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	70.61	น้อย	64.99
	สุภาพจิตดี	มาก	70.65	น้อย	64.96
โรงเรียนมัธยม	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	67.14	น้อย	62.90
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	67.80	น้อย	62.23
	สุภาพจิตดี	มาก	67.50	น้อย	62.54
วิทยาลัย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	70.60	น้อย	59.30
	สุภาพจิตดี	มาก	66.53	น้อย	63.30
สายการเรียนมัธยม สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	70.42	น้อย	63.95
	สุภาพจิตดี	มาก	69.30	น้อย	65.10
สายการเรียนมัธยม สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	65.62	น้อย	59.90
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	64.64	น้อย	60.84
	สุภาพจิตดี	มาก	65.25	น้อย	60.23
สายการเรียนวิทยาลัย สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	69.90	น้อย	58.41
	สุภาพจิตดี	มาก	66.51	น้อย	61.80
สายการเรียนวิทยาลัย สายศิลป์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	71.00	น้อย	62.10
สายการเรียนรวม สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	70.20	น้อย	60.40
	สุภาพจิตดี	มาก	67.64	น้อย	62.97
สายการเรียนรวม สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	66.51	น้อย	62.94
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	67.90	น้อย	61.60
	สุภาพจิตดี	มาก	66.98	น้อย	62.50
รายได้น้อย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	70.25	น้อย	61.11
	สุภาพจิตดี	มาก	68.60	น้อย	62.80
รายได้มาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	66.71	น้อย	60.20
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	66.60	น้อย	60.30
การศึกษานិคาต่ำ	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	66.90	น้อย	63.30
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	69.70	น้อย	60.44
	สุภาพจิตดี	มาก	66.97	น้อย	63.14
การศึกษานิคาสูง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	66.30	น้อย	62.90
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	68.04	น้อย	61.10
	สุภาพจิตดี	มาก	66.51	น้อย	62.63
การศึกษามารดาต่ำ	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	69.90	น้อย	59.80
	สุภาพจิตดี	มาก	66.70	น้อย	62.98
การศึกษามารดาสูง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	66.83	น้อย	62.42
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	68.02	น้อย	61.23
	สุภาพจิตดี	มาก	66.70	น้อย	62.60
เพื่อนหญิงน้อย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	69.53	น้อย	60.03
	สุภาพจิตดี	มาก	67.43	น้อย	62.14
เพื่อนหญิงมาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	67.41	น้อย	62.90
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	69.41	น้อย	60.90
เพื่อนชายน้อย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	67.90	น้อย	61.11

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

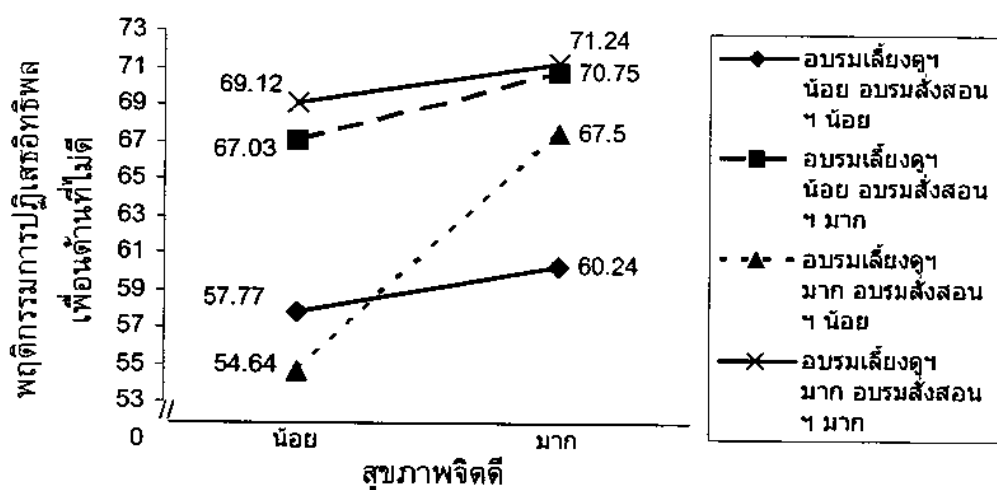
(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ			
		พฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
เพื่อนรายน้อย	สุขภาพจิตดี	มาก	67.31	น้อย	61.70
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	64.82	น้อย	59.80
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	65.73	น้อย	58.85
เพื่อนรุ่นพี่มาก	สุขภาพจิตดี	มาก	68.10	น้อย	63.82
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	65.93	น้อย	58.40
เพื่อนรุ่นน้องน้อย	สุขภาพจิตดี	มาก	66.96	น้อย	62.51
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	มาก	67.60	น้อย	61.93
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	66.90	น้อย	62.61
เพื่อนรุ่นน้องมาก	สุขภาพจิตดี	มาก	68.21	น้อย	58.45
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน	มาก	68.21	น้อย	58.45

เกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลในข้างต้นนี้ปรากฏในอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม และกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะใน 3 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.5) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ตารางที่ ข.48 และภาพที่ 3.2) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 21 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 8 คู่ ได้แก่ 1) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก แต่มีสุขภาพจิตดีน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย-ผลเช่นนี้ยังปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก แต่มีสุขภาพจิตดีน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี

มากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย แต่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสขอธิพลงเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย แต่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสขอธิพลงเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 5) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสขอธิพลงเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย 6) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีมากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสขอธิพลงเพื่อนด้านที่ไม่

ภาพที่ 3.2 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิเสขอธิพลงเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี พิจารณาดตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 7) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย แต่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มียุติธรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 8) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มียุติธรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลในข้อ 4 ถึง 8 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย ยังปรากฏผลเพิ่มเติมอีกหนึ่งประการว่า ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มียุติธรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมาก คือ 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 3 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก แต่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย แต่มีสุขภาพจิตดีมาก 3 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้เล็กน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก 3 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้เล็กน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้เล็กน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่ม

นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 3 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์สายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก 2 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก แต่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

3.3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัว ทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.6) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และ 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ปรากฏว่า คะแนนของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.6) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 6 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนหญิง

ตารางที่ 3.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวนคน	อบรมเลี้ยงดู ก	การอบรมสั่งสอน ข	ค่าเอฟ					%
				สุขภาพจิตดี ค	ก x ข	ก x ค	ข x ค	ก x ข x ค	
รวม	639	7.32**	105.99****	14.41****	2.20	<1	2.23	1.20	22.9%
เพศชาย	301	<1	17.60****	3.26	<1	<1	<1	<1	11.5%
เพศหญิง	338	5.10*	30.97****	9.70**	<1	<1	4.50*	<1	17.8%
โรงเรียนมัธยม	329	2.45	30.60****	20.50****	1.23	<1	4.70*	<1	19.8%
วิทยาลัย	310	<1	70.84****	1.33	5.10*	<1	<1	<1	26.8%
มัธยม/วิทย์	163	<1	30.35****	14.80****	2.10	<1	1.74	1.74	26.4%
มัธยม/ศิลป์	166	3.14	5.11*	5.60*	<1	<1	3.20	<1	15.9%
วิทยาลัย/วิทย์	187	<1	30.10****	3.13	4.20*	<1	<1	<1	21.7%
วิทยาลัย/ศิลป์	123	2.71	14.60****	<1	2.14	<1	<1	<1	21.1%
รวม/วิทย์	350	2.72	81.76****	15.30****	1.52	<1	<1	1.53	29.7%
รวม/ศิลป์	289	4.00*	19.80****	2.13	<1	<1	2.51	<1	14.4%
รายได้น้อย	385	<1	68.99****	20.92****	2.10	<1	<1	<1	23.6%
รายได้มาก	239	13.90****	30.00****	<1	<1	1.70	5.20*	<1	26.3%
กค.บิดาน้อย	334	5.60*	60.81****	2.30	3.60	<1	<1	2.72	24.3%
กค.บิดามาก	271	1.80	38.82****	14.60****	<1	3.40	3.30	<1	26.8%
กค.มารดาน้อย	301	2.30	55.13****	3.00	2.05	<1	<1	<1	23.6%
กค.มารดามาก	303	4.70*	44.52****	15.40****	<1	<1	2.55	1.04	24.9%
เพื่อนหญิงน้อย	323	2.30	54.70****	3.80*	<1	4.00*	4.00*	<1	24.5%
เพื่อนหญิงมาก	206	3.05	31.80****	7.50**	<1	<1	1.31	2.51	22.7%
เพื่อนชายน้อย	228	2.40	34.61****	12.90****	<1	<1	2.33	2.00	24.0%
เพื่อนชายมาก	195	1.60	14.72****	<1	<1	<1	<1	<1	17.6%
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	3.03	27.94****	10.10**	<1	3.04	9.50**	<1	27.2%
เพื่อนรุ่นพี่มาก	146	1.11	12.80****	3.00	<1	<1	<1	<1	21.2%
รุ่นน้องน้อย	170	13.50****	17.45****	4.70*	2.70	1.71	4.22*	<1	29.2%
รุ่นน้องมาก	120	<1	13.10****	5.30*	2.00	<1	<1	<1	24.4%

* p < 0.05, ** p < 0.01, และ *** p < .001

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ			
		พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	67.77	น้อย	65.60
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	70.85	น้อย	62.50
	สุภาพจิตดี	มาก	68.22	น้อย	65.13
เพศชาย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	66.34	น้อย	60.55
เพศหญิง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	70.64	น้อย	67.97
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	72.60	น้อย	66.02
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	71.14	น้อย	67.47
โรงเรียนมัธยม	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	69.74	น้อย	63.26
	สุภาพจิตดี	มาก	69.20	น้อย	63.85
วิทยาลัย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	72.13	น้อย	61.90
สายการเรียนมัธยม สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	71.56	น้อย	63.10
	สุภาพจิตดี	มาก	70.30	น้อย	64.40
สายการเรียนมัธยม สายศิลป์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	67.63	น้อย	63.63
	สุภาพจิตดี	มาก	67.72	น้อย	63.54
สายการเรียนวิทยาลัย สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	70.30	น้อย	60.42
สายการเรียนวิทยาลัย สายศิลป์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	73.29	น้อย	66.14
สายการเรียนรวม สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	71.16	น้อย	61.40
	สุภาพจิตดี	มาก	68.40	น้อย	64.16
สายการเรียนรวม สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	68.90	น้อย	66.30
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	70.50	น้อย	64.70
รายได้น้อย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	71.64	น้อย	63.20
	สุภาพจิตดี	มาก	69.74	น้อย	65.10
รายได้มาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	68.20	น้อย	63.01
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	69.40	น้อย	61.79
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	72.16	น้อย	63.34
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	69.10	น้อย	61.17
	สุภาพจิตดี	มาก	67.54	น้อย	62.70
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	71.98	น้อย	63.28
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	69.41	น้อย	61.20
	สุภาพจิตดี	มาก	67.71	น้อย	62.90
เพื่อนหญิงน้อย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	71.50	น้อย	62.80
	สุภาพจิตดี	มาก	68.30	น้อย	65.98
เพื่อนหญิงมาก	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	71.72	น้อย	63.60
	สุภาพจิตดี	มาก	69.63	น้อย	65.70
เพื่อนชายน้อย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	70.41	น้อย	62.70
	สุภาพจิตดี	มาก	68.90	น้อย	64.20
เพื่อนชายมาก	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	67.60	น้อย	60.90
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	71.40	น้อย	63.60
	สุภาพจิตดี	มาก	69.81	น้อย	65.12
เพื่อนรุ่นพี่มาก	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	68.34	น้อย	61.31
เพื่อนรุ่นน้องน้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	69.20	น้อย	63.70
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	69.60	น้อย	63.30
	สุภาพจิตดี	มาก	68.03	น้อย	64.80
เพื่อนรุ่นน้องมาก	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	70.70	น้อย	62.02
	สุภาพจิตดี	มาก	69.11	น้อย	63.60

กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดา การศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการ ป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน น้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 4 กลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่ มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไป ตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการ อบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ผลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะใน 2 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.6) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย เมื่อ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (ตารางที่ ข.49) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอน เกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 2) ในหมู่ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรม สั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 3) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และได้รับการอบรมสั่งสอน เกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และได้รับการ อบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลในข้อ 1 ถึง 3 ปรากฏในทุกกลุ่ม นักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัยด้วย และ 4) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการ คบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยง ดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจาก ผู้ปกครองน้อย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไป ตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และ สุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.6) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิง น้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.50) ปรากฏว่ามีคู่ที่

แตกต่างกันมีนัยสำคัญรวม 3 คู่ โดยทุกคู่เป็นคู่ที่สำคัญ คือ 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏใน 6 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.6) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนหญิง (ตารางที่ ข.51) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในอีก 3 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลในข้อ 2 ถึง 4 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในทุกกลุ่มย่อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมาก คือ 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 2 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 6 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัว ทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.7) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

และใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และ 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ปรากฏว่าทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.7) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 18 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เพื่อนรุ่นน้องน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย และ 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 20 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และในอีก 14 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.7) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ต่ำ กลุ่มนักเรียนที่รายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มรวม (ตารางที่ ข.52) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก นักเรียนที่

ตารางที่ 3.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ							%
		อบรมเลี้ยงดู ก	อบรมสั่งสอน ข	สุขภาพจิตดี ค	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขxค	
รวม	639	27.51****	88.50****	22.99****	12.70****	<1	<1	<1	27.7%
เพศชาย	301	4.62*	42.11****	22.25****	8.10**	3.50	2.20	1.40	30.7%
เพศหญิง	338	12.05***	13.40****	2.90	3.22	<1	<1	<1	13.8%
โรงเรียนมัธยม	329	2.31	14.21****	21.50****	<1	<1	2.32	1.10	14.0%
วิทยาลัย	310	11.70***	62.99****	3.50	6.41**	<1	<1	4.50*	35.2%
มัธยม/วิทยาลัย	163	1.10	4.90*	12.95****	1.30	<1	<1	1.95	14.5%
มัธยม/ศิลป์	166	<1	7.83**	7.30**	<1	<1	1.11	<1	14.2%
วิทยาลัย/วิทยาลัย	187	2.42	44.95****	6.21**	8.20**	<1	<1	<1	39.8%
วิทยาลัย/ศิลป์	123	7.82**	15.73****	<1	1.70	1.11	3.53	2.30	29.3%
รวม/วิทยาลัย	350	19.22****	72.30****	23.64****	9.54**	<1	<1	<1	37.3%
รวม/ศิลป์	289	8.60**	18.96****	2.31	3.44	<1	<1	<1	16.4%
รายได้น้อย	385	18.54****	41.20****	13.34****	4.14*	<1	<1	<1	24.9%
รายได้มาก	239	7.60**	44.84****	10.41***	11.00***	<1	1.83	<1	33.6%
กศ.บิดาต่ำ	334	17.81****	58.70****	12.84****	4.52*	<1	<1	<1	32.2%
กศ.บิดาสูง	271	8.44**	29.72****	14.63****	4.12*	<1	3.94*	<1	25.5%
กศ.มารดาต่ำ	301	13.85****	59.34****	17.90****	4.90*	<1	<1	<1	35.2%
กศ.มารดาสูง	303	9.50**	25.80****	12.60****	3.63	<1	3.21	<1	22.6%
เพื่อนหญิงน้อย	323	9.85**	50.50****	10.15**	2.50	5.22*	5.65*	<1	29.9%
เพื่อนหญิงมาก	206	9.21**	27.34****	8.44**	8.92**	<1	<1	<1	27.0%
เพื่อนชายน้อย	228	12.19***	32.80****	5.33*	7.46**	<1	<1	2.06	27.5%
เพื่อนชายมาก	195	1.02	40.97****	15.40****	8.20**	1.06	1.09	<1	36.4%
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	5.72*	27.96****	12.11***	1.25	<1	<1	<1	25.9%
เพื่อนรุ่นพี่มาก	146	5.20*	21.44****	6.70**	7.22**	<1	<1	<1	36.2%
รุ่นน้องน้อย	170	13.10****	29.89****	7.40**	2.37	<1	1.05	<1	32.4%
รุ่นน้องมาก	120	1.03	10.30**	12.74***	5.60*	<1	<1	<1	35.2%

* p < 0.05, ** p < 0.01, และ *** p < .001

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
		มาก	น้อย	มาก	น้อย
รวม	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.70	น้อย	53.91
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.80	น้อย	52.81
	สุภาพจิตดี	มาก	56.57	น้อย	54.03
เพศชาย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	55.61	น้อย	53.72
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.52	น้อย	51.81
	สุภาพจิตดี	มาก	56.73	น้อย	52.59
เพศหญิง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	57.97	น้อย	55.04
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.04	น้อย	54.96
โรงเรียนมัธยม	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.28	น้อย	55.47
	สุภาพจิตดี	มาก	58.60	น้อย	55.16
วิทยาลัย	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	55.31	น้อย	52.66
	สุภาพจิตดี	มาก	57.05	น้อย	50.92
สายการเรียนมัธยม สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.63	น้อย	56.47
	สุภาพจิตดี	มาก	59.31	น้อย	55.79
สายการเรียนมัธยม สายศิลป์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.94	น้อย	54.80
	สุภาพจิตดี	มาก	57.88	น้อย	54.84
สายการเรียนวิทยาลัย สายวิทย์	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.25	น้อย	50.85
	สุภาพจิตดี	มาก	55.92	น้อย	53.20
สายการเรียนวิทยาลัย สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	55.62	น้อย	52.08
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	56.37	น้อย	51.32
สายการเรียนรวม สายวิทย์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	57.04	น้อย	53.96
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.50	น้อย	52.51
	สุภาพจิตดี	มาก	57.22	น้อย	53.80
สายการเรียนรวม สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.54	น้อย	54.05
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.15	น้อย	53.45
รายได้น้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.60	น้อย	53.73
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.28	น้อย	53.04
	สุภาพจิตดี	มาก	56.37	น้อย	53.95
รายได้มาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	57.10	น้อย	54.52
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.87	น้อย	52.70
	สุภาพจิตดี	มาก	57.28	น้อย	54.30
การศึกษานิตาต่ำ	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.88	น้อย	53.78
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.15	น้อย	52.51
	สุภาพจิตดี	มาก	56.65	น้อย	54.01
การศึกษานิตาสสูง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.60	น้อย	54.22
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.62	น้อย	53.18
	สุภาพจิตดี	มาก	56.95	น้อย	53.84
การศึกษามารพาคต่ำ	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.57	น้อย	53.73
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.087	น้อย	52.219
	สุภาพจิตดี	มาก	56.763	น้อย	53.54
การศึกษามารพาสสูง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.78	น้อย	54.38
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.56	น้อย	53.60
	สุภาพจิตดี	มาก	56.96	น้อย	54.19
เพื่อนหญิงน้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.31	น้อย	53.75
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.93	น้อย	52.13

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
เพื่อนหญิงมาก	สุขภาพจิตดี	มาก	56.32	น้อย	53.73
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	57.420	น้อย	54.80
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.40	น้อย	53.85
เพื่อนชายน้อย	สุขภาพจิตดี	มาก	57.36	น้อย	54.85
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.75	น้อย	53.85
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.68	น้อย	52.92
เพื่อนชายมาก	สุขภาพจิตดี	มาก	56.26	น้อย	54.34
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	59.06	น้อย	51.72
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	สุขภาพจิตดี	มาก	57.64	น้อย	53.14
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.72	น้อย	54.40
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.14	น้อย	52.99
เพื่อนรุ่นพี่มาก	สุขภาพจิตดี	มาก	57.30	น้อย	53.88
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.54	น้อย	53.64
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.04	น้อย	52.15
เพื่อนรุ่นน้องน้อย	สุขภาพจิตดี	มาก	56.74	น้อย	53.45
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	56.87	น้อย	53.10
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	57.84	น้อย	52.14
เพื่อนรุ่นน้องมาก	สุขภาพจิตดี	มาก	56.41	น้อย	53.57
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	58.24	น้อย	53.33
	สุขภาพจิตดี	มาก	58.52	น้อย	53.10

ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในอีก 11 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่รายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และ 4) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอน

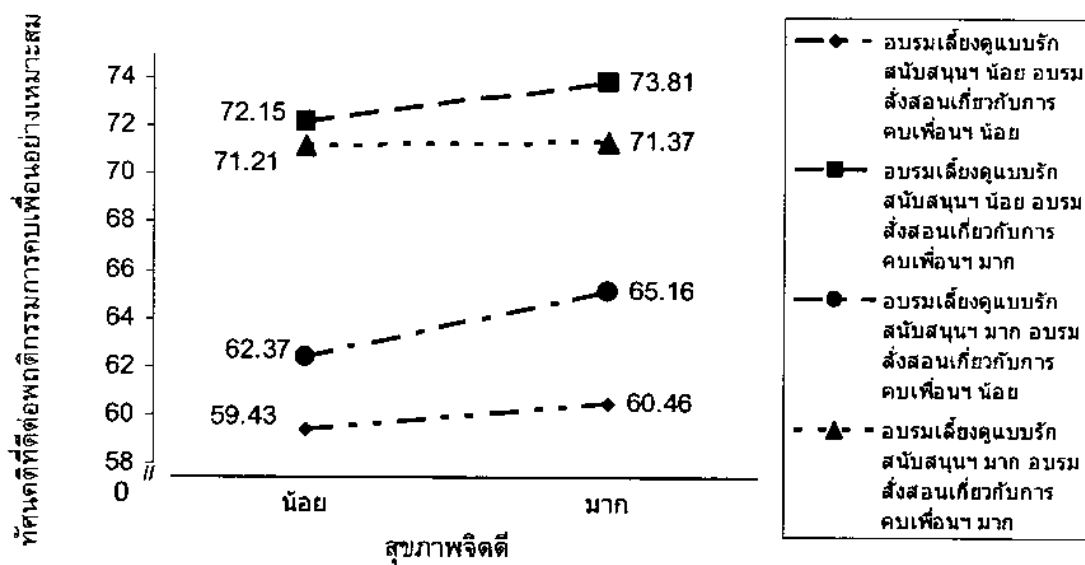
เกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ผลในข้อ 2 ถึง 4 ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในทุกกลุ่มย่อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.7) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.53) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 3 คู่ โดยทุกคู่เป็นคู่ที่สำคัญ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 3) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏใน 2 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.7) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย (ตารางที่ ข.54) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 4 คู่ โดยทุกคู่เป็นคู่ที่สำคัญ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย

และมีสุขภาพจิตดีน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลในข้อ 1 ถึง 4 ปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อยที่สุด ผลเช่นนี้ยังปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามากอีกด้วย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะใน 1 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.7 และภาพที่ 3.2) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.55) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 3.3 ค่าเฉลี่ยทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย

[illegible]

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก คือ 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 15 ประเภท คือ กลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก และกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้

มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 3 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 2 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ยังพบผลที่สนับสนุนสมมุติฐานที่ 2 ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มียุติคุณคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย

3.3.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของการมีภูมิคุ้มกันภายใน ตน ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรม สั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี

การมีภูมิคุ้มกันภายในตน หมายถึง การสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันตนเองจากเพื่อนที่ไม่ดี ซึ่งประกอบด้วย 2 มิติ คือ 1) การรับรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมของเพื่อนนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เช่น การที่นักเรียนรับรู้ว่าการที่เล่นการพนันเป็นคนที่ไม่ดี เป็นต้น 2) การตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ที่ตนเองยอมรับหรือปฏิเสธ พร้อมทั้งมีวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ พิสัยของคะแนนจริงจากแบบวัดมีค่า 116-517 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 280.38 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 72.32 ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นผู้ที่มีการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน

ตารางที่ 3.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตที่ดีที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวนคน	ค่าเอฟ							% ทำนาย
		อบรมเลี้ยงดู ก	การอบรมสั่งสอน ข	สุขภาพจิตดี ก	ก x ข	ก x ก	ข x ก	กxขxก	
รวม	639	17.50***	119.61***	3.33	2.97	1.426	2.164	<1	25.9%
เพศชาย	301	10.70***	39.30***	4.42*	<1	<1	<1	<1	26.5%
เพศหญิง	338	6.54**	25.83***	<1	2.30	<1	1.70	1.61	16.4%
โรงเรียนมัธยม	329	6.70**	20.70***	5.10*	<1	<1	1.40	<1	15.0%
วิทยาลัย	310	3.83*	96.75***	<1	2.50	<1	<1	<1	34.3%
มัธยม/วิทย์	163	2.10	9.50**	1.20	<1	<1	<1	<1	11.0%
มัธยม/ศิลป์	166	4.70*	8.72**	3.40	<1	<1	2.34	<1	18.7%
วิทยาลัย/วิทย์	187	2.32	42.20***	1.45	1.90	2.23	<1	<1	32.8%
วิทยาลัย/ศิลป์	123	<1	27.30***	1.03	<1	<1	<1	<1	29.9%
รวม/วิทย์	350	9.95**	76.33***	4.41*	3.52	2.45	<1	<1	30.7%
รวม/ศิลป์	289	5.10*	34.45***	<1	<1	<1	3.04	<1	20.6%
รายได้น้อย	385	5.50*	75.40***	2.92	2.10	2.54	2.90	<1	25.5%
รายได้มาก	239	15.30***	35.03***	1.20	<1	<1	<1	<1	28.3%
กศ.มิตาต่ำ	334	8.42**	74.40***	<1	1.33	<1	1.41	<1	27.9%
กศ.มิตาส่ง	271	8.93**	38.80***	3.10	2.00	1.50	2.74	2.40	27.0%
กศ.มารดาต่ำ	301	3.40	90.50***	<1	1.30	<1	3.84	<1	32.0%
กศ.มารดาสูง	303	13.64***	28.70***	6.60**	<1	<1	<1	<1	22.7%
เพื่อนหญิงน้อย	323	1.84	77.63***	5.50*	2.80	6.00*	4.53*	<1	30.1%
เพื่อนหญิงมาก	206	7.00**	37.24***	<1	<1	<1	<1	<1	24.6%
เพื่อนชายน้อย	228	6.40**	34.10***	2.72	2.35	<1	1.73	<1	23.5%
เพื่อนชายมาก	195	8.20**	23.60***	<1	<1	<1	<1	<1	27.8%
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	178	2.00	38.50***	4.40*	<1	<1	1.50	<1	25.1%
เพื่อนรุ่นพี่มาก	146	3.43	26.90***	<1	<1	<1	<1	<1	29.7%
รุ่นน้องน้อย	170	12.20***	30.32***	6.30**	<1	1.04	1.11	1.80	31.2%
รุ่นน้องมาก	120	<1	16.53***	<1	<1	<1	<1	<1	26.1%

* p < 0.05, ** p < 0.01, และ *** p < .001

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	289.62	น้อย	266.80
เพศชาย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	248.31	น้อย	308.10
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	282.87	น้อย	254.83
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	295.75	น้อย	241.95
	สุภาพจิตดี	มาก	277.87	น้อย	259.83
เพศหญิง	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	300.838	น้อย	277.122
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	312.556	น้อย	265.405
โรงเรียนมัธยม	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	295.148	น้อย	273.724
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	303.260	น้อย	265.613
	สุภาพจิตดี	มาก	293.746	น้อย	275.127
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	282.648	น้อย	267.33
วิทยาลัย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	313.47	น้อย	236.516
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	313.246	น้อย	275.737
สายการเรียนมัธยม สายวิทย์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	286.813	น้อย	262.09
สายการเรียนมัธยม สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	291.282	น้อย	257.622
สายการเรียนวิทยาลัย สายวิทย์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	307.220	น้อย	235.681
สายการเรียนวิทยาลัย สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	316.175	น้อย	245.39
สายการเรียนรวม สายวิทย์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	290.58	น้อย	267.25
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	311.23	น้อย	246.61
	สุภาพจิตดี	มาก	286.68	น้อย	271.20
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	288.94	น้อย	269.52
สายการเรียนรวม สายศิลป์	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	304.57	น้อย	253.90
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	289.194	น้อย	272.562
รายได้น้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	311.75	น้อย	250.01
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	291.98	น้อย	256.30
รายได้มาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	300.77	น้อย	247.51
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	289.63	น้อย	267.80
การศึกษามัธยมศึกษา	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	311.20	น้อย	246.20
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	291.12	น้อย	265.13
การศึกษามัธยมศึกษา	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	305.19	น้อย	251.05
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	285.45	น้อย	271.60
การศึกษามัธยมศึกษา	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	314.50	น้อย	242.53
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	282.30	น้อย	260.60
การศึกษามัธยมศึกษา	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	299.43	น้อย	253.50
	สุภาพจิตดี	มาก	287.44	น้อย	265.45
เพื่อนหญิงน้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	316.40	น้อย	244.40
	สุภาพจิตดี	มาก	289.93	น้อย	270.83
เพื่อนหญิงมาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	287.37	น้อย	261.42
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	304.34	น้อย	244.46
เพื่อนชายน้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	287.70	น้อย	265.74
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	302.10	น้อย	251.40
เพื่อนชายมาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	283.05	น้อย	250.38
	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	294.49	น้อย	238.94
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	321.45	น้อย	256.42
	สุภาพจิตดี	มาก	299.871	น้อย	277.99
เพื่อนรุ่นพี่มาก	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	297.70	น้อย	234.50

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
เพื่อนรุ่นน้องน้อย	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	มาก	299.95	น้อย	263.93
	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	310.36	น้อย	253.51
	สุขภาพจิตดี	มาก	294.84	น้อย	269.03
เพื่อนรุ่นน้องมาก	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง	มาก	303.20	น้อย	237.10

แปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระทีละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.8) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และ 2) พบผลที่กลับกับความคาดหมายว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ปรากฏว่าการมีภูมิคุ้มกันภายในตนแปรปรวนไปตามระดับตัวแปรอิสระทีละตัวทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.8) คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 16 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในทุกกลุ่มย่อย และ 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน 7 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.8) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบ

ค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.56) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 3 คู่ โดยทุกคู่เป็นคู่ที่สำคัญ คือ 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการมีความสัมพันธ์กันภายในตน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.8) ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.57) ปรากฏว่ามีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ โดยพบคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย 4) ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กันภายในตนมาก คือ 1) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย แลกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรวม

และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อยอีกด้วย

3.4 ผลการทำนาย จิตลักษณะตามสถานการณ์ โดยใช้จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

ในส่วนนี้จะได้ทำการวิเคราะห์เพื่อแสวงหาเปอร์เซ็นต์การทำนาย ตัวทำนายที่สำคัญและลำดับความสำคัญของตัวแปรตาม 2 ตัว ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ แบบรวมและแบบเป็นขั้น (Enter and Stepwise) โดยมีชุดตัวทำนายรวมทั้งสิ้น 5 ชุด คือ ตัวทำนายชุดที่ 1 เป็นชุดตัวทำนายทางจิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ตัวทำนายชุดที่ 2 เป็นชุดทำนายทางสถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ตัวทำนายชุดที่ 3 เป็นชุดทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ตัวทำนายชุดที่ 4 เป็นการรวมตัวแปรจากชุดตัวทำนายที่ 1 และ 3 เข้าด้วยกัน รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 6 ตัว และตัวทำนายชุดที่ 5 เป็นชุดทำนายจิตลักษณะและสถานการณ์ทั้งหมดเข้าด้วยกัน รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 10 ตัว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในชุดที่ 5 ว่าจะทำนายได้มากกว่า ชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2 หรือชุดที่ 3 หรือ ชุดที่ 4 ตามลำดับมากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างอย่างน้อย 5% (Cohen, 1977)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 26 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย และ เพศหญิง 2) ประเภทสถานศึกษา แบ่งเป็น นักเรียนในโรงเรียนสายสามัญ และนักเรียนในวิทยาลัย 3) สายการเรียนในโรงเรียนสายสามัญ แบ่งเป็น นักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนมัธยมสายศิลปศาสตร์ 4) สายการเรียนในวิทยาลัย แบ่งเป็น นักเรียนวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนวิทยาลัยสายศิลปศาสตร์ 5) สายการ

และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 3) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ผลเช่นนี้พบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย ผลเช่นนี้ยังปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อยอีกด้วย

3.4 ผลการทำนาย จิตลักษณะตามสถานการณ์ โดยใช้จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

ในส่วนนี้จะได้ทำการวิเคราะห์เพื่อแสวงหาเปอร์เซ็นต์การทำนาย ตัวทำนายที่สำคัญและลำดับความสำคัญของตัวแปรตาม 2 ตัว ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ แบบรวมและแบบเป็นขั้น (Enter and Stepwise) โดยมีชุดตัวทำนายรวมทั้งสิ้น 5 ชุด คือ ตัวทำนายชุดที่ 1 เป็นชุดตัวทำนายทางจิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ตัวทำนายชุดที่ 2 เป็นชุดทำนายทางสถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ตัวทำนายชุดที่ 3 เป็นชุดทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ตัวทำนายชุดที่ 4 เป็นการรวมตัวแปรจากชุดตัวทำนายที่ 1 และ 3 เข้าด้วยกัน รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 6 ตัว และตัวทำนายชุดที่ 5 เป็นชุดทำนายจิตลักษณะและสถานการณ์ทั้งหมดเข้าด้วยกัน รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 10 ตัว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในชุดที่ 5 ว่าจะทำนายได้มากกว่า ชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2 หรือชุดที่ 3 หรือ ชุดที่ 4 ตามลำดับมากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างอย่างน้อย 5% (Cohen, 1977)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 26 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย และ เพศหญิง 2) ประเภทสถานศึกษา แบ่งเป็น นักเรียนในโรงเรียนสายสามัญ และนักเรียนในวิทยาลัย 3) สายการเรียนในโรงเรียนสายสามัญ แบ่งเป็น นักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนมัธยมสายศิลปศาสตร์ 4) สายการเรียนในวิทยาลัย แบ่งเป็น นักเรียนวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนวิทยาลัยสายศิลปศาสตร์ 5) สายการ

เรียนรวม แบ่งเป็น นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนสายศิลปศาสตร์ 6) เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อสัปดาห์ (รายได้) แบ่งเป็น นักเรียนที่มีรายได้น้อย และ นักเรียนที่มีรายได้มาก 7) การศึกษาบิดา แบ่งเป็น นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก 8) การศึกษามารดา แบ่งเป็น นักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก 9) จำนวนเพื่อนหญิง แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนหญิงน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก 10) จำนวนเพื่อนชาย แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก 11) จำนวนเพื่อนรุ่นพี่ แบ่งเป็น นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก 12) จำนวนเพื่อนรุ่นน้อง แบ่งเป็น นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนรุ่นน้องน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก และ 13) เกรดเฉลี่ย แบ่งเป็น นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทีละตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

3.4.1 ผลการทำนาย ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยใช้จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.9) พบว่า จิตลักษณะทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมได้ 30.3% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .36, .18 และ .16 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ยังมีการนับถือศาสนา มาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และยังมี ความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนผู้นั้น ยังมีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 24 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.9) พบว่า กลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้ 43.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .42 และ .33 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก โดยทำนายได้ 42% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .45 และ .27 ซึ่งการแปรผลพบเพิ่มเติมว่า นักเรียนยังมีสุขภาพจิตดีมาก ยังเป็นผู้ที่มีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย และกลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม โดยทำนายได้เพียง 13.3% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ความเชื่ออำนาจในตน และ

ตารางที่ 3.9 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยใช้จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์เป็นตัวทำนายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4ตัว)			ชุด 2 สถานการณ์ (6-8ตัว)			ชุด 3 จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ (1-8 ตัว)		
		%	ทำนาย	ค่าเบต้า	%	ทำนาย	ค่าเบต้า	%	ทำนาย	ค่าเบต้า
รวม	638	30.3%	4.2,1	.36,.18,.16	38%	8,6,5,7	.28,.23,.15,.13	40.4%	8,4,6,5,7,1,2	.16,.19,.18,.10,.12,.09,.08
เพศชาย	300	32.4%	4,2,3	.40,.17,.15	36.1%	8,6,5	.30,.27,.20	42.6%	4,6,7,3,5,8	.23,.22,.12,.14,.11,.12
เพศหญิง	337	20.3%	4,1,2	.28,.17,.16	22.4%	8,6,5	.28,.20,.14	26.8%	8,4,6,5	.20,.20,.17,.12
โรงเรียนมัธยม	328	20.9%	1,4	.27,.27	19.8%	6,8,5	.25,.23,.12	25.7%	1,4,6	.21,.23,.23
วิทยาลัย	309	32.7%	2,4	.36,.31	41.3%	8,7,6,5	.26,.23,.22,.13	45.3%	8,2,7,6,4	.17,.19,.22,.17,.14
มัธยม/วิทยาลัย	162	13.3%	1,3	.23,.20	11.7%	6,5	.24,.16	17.2%	1,6,3	.17,.20,.17
มัธยม/ศิลป์	185	29.4%	4,1	.40,.26	26%	6,8	.30,.28	35.1%	4,6,1	.34,.25,.18
วิทยาลัย/วิทยาลัย	186	43.9%	4,2	.42,.33	46.2%	8,6,5	.40,.29,.14	51.7%	4,8,2,6	.20,.27,.21,.18
วิทยาลัย/ศิลป์	122	18.1%	2,4	.31,.20	30.3%	7,8,6	.30,.20,.19	33%	7,8,6	.30,.20,.19
รวมวิทยาลัย	349	37%	4,2,3,1	.39,.18,.11,.11	42.4%	8,6,5,7	.33,.22,.16,.12	46.9%	8,6,4,3,5,7	.22,.18,.18,.13,.11,.12
รวมศิลป์	288	23.5%	4,1,2	.32,.18,.14	27.3%	8,6,5,7	.23,.25,.13,.12	33%	8,4,6,7,1	.13,.22,.21,.13,.13
รายได้ต่ำ	384	27.2%	4,1,2	.31,.19,.17	32.5%	8,6,5,7	.27,.22,.17,.12	36.7%	8,6,4,5,1,7	.17,.18,.17,.12,.12,.11
รายได้มาก	238	36.1%	4,2,1	.43,.20,.13	41.4%	8,6,7	.31,.27,.19	46.9%	8,4,6,2,7	.16,.24,.23,.13,.14
กศ.บัณฑิตน้อย	333	37.5%	4,2,1	.41,.22,.14	42.4%	8,6,7,5	.29,.24,.18,.16	48.2%	4,8,6,7,5,1	.24,.19,.18,.15,.11,.10
กศ.บัณฑิตมาก	270	23.8%	4,1,2	.30,.20,.13	29.5%	8,6,5	.30,.24,.15	33.5%	8,6,4,1	.23,.22,.18,.14
กศ.มารดาน้อย	300	37.5%	4,2,1	.39,.24,.16	44.6%	8,6,5,7	.35,.21,.15,.16	49.7%	8,4,6,1,7,5	.27,.17,.16,.14,.14,.10
กศ.มารดามาก	302	25.2%	4,1,2	.33,.17,.13	28.2%	8,6,5	.27,.27,.14	33.5%	4,6,7,1	.27,.25,.14,.13

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4 ตัว)			ชุด 2 สถานการณ์ (6-8 ตัว)			ชุด 3 จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ (1-8 ตัว)			%
		%	จำนวน	ค่าเบี่ยง	%	จำนวน	ค่าเบี่ยง	%	จำนวน	ค่าเบี่ยง	
เพื่อนหญิงน้อย	322	29.9%	4,2,1	.38,22,11	35.9%	8,6,7,5	.23,25,18,15	41.3%	4,6,7,2,5	.26,24,19,14,10	5.4*
เพื่อนหญิงมาก	205	30.5%	4,1,2	.35,21,15	38%	8,6,5	.42,21,12	41.5%	8,4,6,1	.33,17,16,14	3.5
เพื่อนชายน้อย	227	29%	4,2,1	.29,24,18	28.7%	8,5,6,7	.22,19,18,16	36.1%	4,2,7,5,8,1	.17,16,15,12,15,12	6.4*
เพื่อนชายมาก	194	38.1%	4,3,2	.46,17,15	43.7%	8,6,5,7	.30,27,14,15	49.8%	4,6,7,3,8	.25,23,18,15,15	6.1*
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	177	20.6%	4,2,3	.25,23,15	29.7%	8,6,7,5	.23,22,17,15	35.2%	8,6,3,7,2	.16,22,20,22,17	5.5*
เพื่อนรุ่นพี่มาก	145	39.9%	4,1	.52,18	43.4%	8,6,5	.36,26,23	49%	4,5,1,8,5	.26,21,15,19,14	5.6*
รุ่นน้องน้อย	169	28.9%	4,2	.40,21	35.8%	8,5,6,7	.26,21,17,16	41.7%	4,6,7,2,5	.23,18,20,16,14	5.9*
รุ่นน้องมาก	119	42%	2,3	.45,27	40.3%	8,5,6	.39,22,20	50.3%	4,8,3,6	.27,26,22,19	8.3*

หมายเหตุ : ค่าเบี่ยงทุกตัวมีนัยสำคัญที่ .05 และ * แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างน้อย 5.0%

ตัวทำนาย

ตัวที่ 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน   ตัวที่ 5 คือ การยอมรับความเสี่ยงแบบรักสนุกและใช้เหตุผล
 ตัวที่ 2 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตความมุ่งมั่น   ตัวที่ 6 คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครู
 ตัวที่ 3 คือ สุขภาพจิตดี   ตัวที่ 7 คือ การยอมรับสิ่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
 ตัวที่ 4 คือ การนับถือศาสนา   ตัวที่ 8 คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ

สุขภาพจิตดี ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .23 และ .20 ซึ่งการแปรผลพบเพิ่มเติมว่า นักเรียนยังมีความเชื่ออำนาจในตนมาก ยังเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 18.1% ถึง 39.9% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 10 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง (32.4% และ 20.3% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (20.9% และ 32.7% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม (13.3% และ 29.4% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (43.9% และ 18.1% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (37% และ 23.5%ตามลำดับ) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (27.2% และ 36.1% ตามลำดับ) 7) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (37.5% และ 23.8% ตามลำดับ) 8) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (37.5% และ 25.2% ตามลำดับ) 9) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (29% และ 38.1% ตามลำดับ) 10) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (20.6% และ 39.9% ตามลำดับ) และ 12) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก (29.9% และ 42% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 2 คือ สถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.9) พบว่า สถานการณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมได้ 36% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .28, .23, .15 และ .13 ซึ่งหมายความว่า ยิ่งนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก ยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก นักเรียนยิ่งมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากด้วย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 24 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.9) พบว่า กลุ่มที่ตัวทำนายทางสถานการณ์ 4 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ

กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้ 46.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .40, .29 และ .14 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย โดยทำนายได้ 44.6% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ 35, .21, .15 และ .16 ซึ่งการแปรผลพบเพิ่มเติมว่า นักเรียนยังได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองดีจากผู้ปกครองมาก ยิ่งเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย และกลุ่มที่สถานการณทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม โดยทำนายได้เพียง 11.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .24 และ .16 ซึ่งการแปรผลของแต่ละตัวทำนายของทั้งสามกลุ่มนี้เหมือนกับกลุ่มรวม

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 19.8% ถึง 43.7% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 10 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง (36.1% และ 22.4% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (19.8% และ 41.3% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม (11.7% และ 26% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (46.2% และ 30.3% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (42.4% และ 27.3% ตามลำดับ) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (32.5% และ 41.4% ตามลำดับ) 7) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (42.4% และ 29.5% ตามลำดับ) 8) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (44.6% และ 28.2% ตามลำดับ) 9) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (29.7% และ 43.7% ตามลำดับ) และ 10) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (29.7% และ 43.4% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ การรวมชุดตัวทำนายที่ 1 จิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา และตัวทำนายชุดที่ 2 ทางสถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การ

อบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 8 ตัว ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.9) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวนี้สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมได้ 40.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การนับถือศาสนา การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ความเชื่ออำนาจในตน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .16, .19, .18, .10, .12, .09 และ .08 ซึ่งหมายความว่านักเรียนยังมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยังมีการนับถือศาสนามาก ยังได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครู ยังได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับสนุนและใช้เหตุผลมาก ยังได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก ยังมีความเชื่ออำนาจในตนมาก และยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก นักเรียนยังมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 24 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.9) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวนี้สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้ 51.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .20, .27, .21 และ .18 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่มร่ามาก ทำนายได้ 50.3% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ สุขภาพจิตดี และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .27, .26, .22 และ .19 ซึ่งการแปรผลพบเพิ่มเติมว่า นักเรียนยังมีสุขภาพจิตดีมาก ยังเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม โดยทำนายได้เพียง 17.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ความเชื่ออำนาจในตน การสนับสนุนทางสังคมจากครู และ สุขภาพจิตดี ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .17, .20 และ .17 ซึ่งการแปรผลพบเพิ่มเติมว่า นักเรียนยังมีความเชื่ออำนาจในตนมาก ยังเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 25.7% ถึง 49.8% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 11 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง (42.6% และ 26.8% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (25.7% และ 45.3% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม (17.2% และ 35.1%

ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (51.7% และ 33% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (46.9% และ 33% ตามลำดับ) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (36.7% และ 46.9% ตามลำดับ) 7) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (48.2% และ 33.5% ตามลำดับ) 8) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (49.7% และ 33.5% ตามลำดับ) 9) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (36.1% และ 49.8% ตามลำดับ) 10) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (35.2% และ 49% ตามลำดับ) และ 11) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก (41.7% และ 50.3% ตามลำดับ)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม มีตัวทำนายที่สำคัญในแต่ละชุดตัวทำนาย คือ 1) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะเดิม เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน 2) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง 3) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดรวม เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การนับถือศาสนา การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ความเชื่ออำนาจในตน และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ 4) ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 หรือ 2 อย่างน้อย 5% ผลเช่นนี้พบใน 15 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

3.4.2 ผลการทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยใช้จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.10) พบว่า จิตลักษณะทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตนได้

19.3% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .30, .17 และ .10 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ยังมีการนับถือศาสนา มาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และ ยังมีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนผู้นั้นยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 24 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.10) พบว่า กลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้ 34.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .50 และ .15 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม โดยทำนายได้ 30.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .49 และ .10 และกลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนหญิง โดยทำนายได้เพียง 8.6% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .18 และ .17 ซึ่งการแปลผลแต่ละตัวทำนายของทั้งสามกลุ่มนี้เหมือนกับกลุ่มรวม

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 11.3% ถึง 27.4% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 7 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง (25.5% และ 8.6% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม (12.4% และ 20.8% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (34.7% และ 13% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (30.4% และ 11.3% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (24.2% และ 17.6%) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (19.1% และ 28% ตามลำดับ) และ 7) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (13.6% และ 27.4%)

เมื่อนำคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 2 คือ สถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.10) พบว่า สถานการณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตนได้ 33.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และ การสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ

**ตารางที่ 3.10 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทํานายและตัวทํานายที่สำคัญของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยใช้จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์เป็น
ตัวทํานายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย**

กลุ่ม	จำ นวน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4ตัว)			ชุด 2 สถานการณ์ (6-8ตัว)			ชุด 3 จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ (1-8 ตัว)			% แตกต่าง
		% ทํานาย	ตัวทํานาย	ค่าเบต้า	% ทํานาย	ตัวทํานาย	ค่าเบต้า	% ทํานาย	ตัวทํานาย	ค่าเบต้า	
รวม	638	19.3%	4,2,1	.30,.17,.10	33.1%	8,7,5,6	.31,.23,.11,.10	34.1%	8,7,5,4,6	.27,.22,.09,.10,.08	1
เพศชาย	300	25.5%	4,2	.41,.15	38.1%	8,5,7	.43,.18,.14	40.2%	8,5,4,6	.35,.14,.18,.13	2.1
เพศหญิง	337	8.6%	4,2	.18,.17	19.4%	7,8,6	.25,.21,.11	19.9%	7,8,6	.25,.21,.11	.5
โรงเรียนมัธยม	328	17.9%	4,1	.26,.25	24.7%	8,5	.42,.16	27.2%	8,1,5	.37,.16,.12	2.5
วิทยาลัย	309	21.3%	2,4	.30,.23	38.7%	7,8	.42,.28	40.5%	7,8,2	.39,.23,.13	1.8
มัธยม/วิทยาลัย	162	12.4%	4,1	.22,.20	24.3%	8,6	.40,.16	25.4%	8,6	.39,.16	1.1
มัธยมศิลป์	165	20.8%	1,4	.28,.27	24.3%	8,5	.37,.23	28.9%	8,5,1	.30,.19,.20	4.6
วิทยาลัย/วิทยาลัย	186	34.7%	4,2	.50,.15	41%	8,7	.43,.25	44.9%	8,4,7	.29,.29,.19	3.9
วิทยาลัย/ศิลป์	122	13%	2	.34	30.5%	7,8	.46,.17	35%	7,8	.50,.17	4.5
รวมวิทยาลัย	349	30.4%	4,2	.49,.10	42.1%	8,6,7	.46,.14,.14	43.7%	8,4,7,6	.36,.19,.12,.10	1.6
รวมศิลป์	288	11.3%	2,4	.25,.14	23.5%	7,8,5	.28,.22,.12	25%	7,8,2,5	.27,.18,.12,.11	1.5
รายได้น้อย	384	18.2%	4,2,1	.26,.15,.14	31.6%	8,7,6	.32,.26,.10	33%	8,7,4	.29,.26,.13	1.4
รายได้มาก	238	21.3%	4,2	.34,.20	35.6%	8,5,7	.33,.21,.19	36.8%	8,5,7	.33,.21,.19	1.2
กศ.ปิตาน้อย	333	24.2%	4,2	.30,.28	33.4%	7,8,5	.30,.29,.13	36.4%	7,8,2,4	.29,.18,.17,.13	3
กศ.ปิตานมาก	270	17.6%	4,1	.31,.20	33.7%	8,7,6,5	.35,.17,.12,.11	34.7%	8,7,1	.37,.21,.14	1
กศ.มารดาน้อย	300	22.1%	4,2	.32,.24	37.9%	7,8	.36,.33	39.2%	7,8	.36,.33	1.3
กศ.มารดาตามาก	302	17.9%	4,1,2	.27,.15,.12	28.2%	8,5,7	.31,.19,.17	29.8%	8,5,7,4	.25,.18,.16,.14	1.6

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4ตัว)			ชุด 2 สถานการณ์ (6-8ตัว)			ชุด 3 จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ (1-8 ตัว)			% แตกต่าง
		%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	
	คน										
เพื่อนหญิงน้อย	322	18.9%	4.2	.33, 19	33.5%	8.7	.34, 31	34.7%	8.7, 4	.27, 30, 13	1.2
เพื่อนหญิงมาก	205	19.8%	4.2	.29, 21	29.5%	7.8, 5	.28, 26, 14	32.1%	7.8, 5	.28, 26, 14	1.6
เพื่อนชายน้อย	227	19.1%	4.2	.35, 15	27.3%	8.7, 5	.32, 19, 14	29.3%	8.4, 7	.27, 19, 18	2
เพื่อนชายมาก	194	28%	4	.52	41.4%	8.5, 6	.45, 21, 14	43%	8.5, 4	.41, 20, 19	1.6
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	177	13.6%	4	.34	30.3%	8.7	.34, 28	31.6%	8.7	.34, 28	1.3
เพื่อนรุ่นพี่มาก	145	27.4%	4.2	.35, 24	34.7%	7.8	.32, 32	38.2%	7.2, 8	.30, 22, 23	3.5
รุ่นน้องน้อย	169	22.6%	4	.45	37.2%	8.5, 7	.39, 22, 17	39.2%	8.5, 7	.39, 22, 17	2
รุ่นน้องมาก	119	24.1%	4.2	.37, 19	35.2%	8.7	.42, 24	37.4%	8.7	.42, 24	2.2

หมายเหตุ : ค่าปกติทุกตัวมีนัยสำคัญที่ .05 และ * แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างน้อย 5.0%

ตัวทำนาย

- ตัวที่ 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน   ตัวที่ 5 คือ การยอมรับเสี่ยงดูแบบรักสนุกและใช้เหตุผล
- ตัวที่ 2 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน   ตัวที่ 6 คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครู
- ตัวที่ 3 คือ สุขภาพจิตดี   ตัวที่ 7 คือ การยอมรับสิ่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
- ตัวที่ 4 คือ การนับถือศาสนา   ตัวที่ 8 คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ

.31,.23,.11 และ .10 ซึ่งหมายความว่า ยิ่งนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก ยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และยิ่งเป็นผู้ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก นักเรียนยิ่งมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 24 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.10) พบว่า กลุ่มที่ตัวทำนายทางสถานการณ์ 4 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม โดยทำนายได้ 42.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .46, .14 และ .14 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก โดยทำนายได้ 41.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และ การสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .45, .21 และ .14 และกลุ่มที่สถานการณ์ทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนหญิง โดยทำนายได้เพียง 19.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .25, .21 และ .11 ซึ่งการแปรผลของแต่ละตัวทำนายของทั้งสามกลุ่มนี้เหมือนกับกลุ่มรวม

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือนี้อยู่ระหว่าง 23.5% ถึง 38.7% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 6 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง (38.1% และ 19.4% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (24.7% และ 38.7% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (41% และ 30.5% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (42.1% และ 23.5% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (37.9% และ 28.2%) และ 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (27.3% และ 41.4% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายใน มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ การรวมชุดตัวทำนายที่ 1 จิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา และตัวทำนายชุดที่ 2 ทางสถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 8 ตัว ผลการวิเคราะห์

ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.10) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวนี้ สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ได้ 34.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การนับถือศาสนา และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .27, .22, .09, .10 และ .08 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนยังมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยังได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก ยังได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ยังมีการนับถือศาสนามาก และยังได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก นักเรียนยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 24 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.10) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้ 44.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การนับถือศาสนา และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .29, .29 และ .19 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม ทำนายได้ 43.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การนับถือศาสนา การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .36, .19, .12 และ .10 และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนหญิง โดยทำนายได้เพียง 19.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .25, .21 และ .11

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 25% ถึง 43% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 7 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง (40.2% และ 19.9% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (27.2% และ 40.5% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (44.9% และ 35% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (43.7% และ 25% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (39.2% และ 29.8%) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (29.3% และ 43% ตามลำดับ) และ 7) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (31.6% และ 38.2% ตามลำดับ)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้การมีภูมิคุ้มกันภายในคน มีตัวทำนายที่สำคัญในแต่ ละชุดตัวทำนาย คือ 1) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะเดิม เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน 2) ตัวทำนายที่ สำคัญในชุดสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดี จากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และใช้เหตุผล และการสนับสนุนทางสังคมจากครู 3) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดรวม เรียงลำดับ จากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการ คบเพื่อนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การนับถือศาสนา และ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และ 4) ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนาย ชุดที่ 1 หรือ 2 อย่างน้อย 5% ผลเช่นนี้ไม่พบในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย

3.5 ผลการทำนายพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยใช้จิตลักษณะ เดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

ในส่วนนี้จะได้ทำการวิเคราะห์เพื่อแสวงหาเปอร์เซ็นต์การทำนาย ตัวทำนายที่สำคัญ และลำดับความสำคัญของตัวแปรตาม 2 ตัว ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การ วิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ แบบรวมและแบบเป็นขั้น (Enter and Stepwise) โดยมีชุดตัว ทำนายรวมทั้งสิ้น 3 ชุด คือ ตัวทำนายชุดที่ 1 เป็นชุดตัวทำนายทางจิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ตัว ทำนายชุดที่ 2 เป็นชุดทำนายทางสถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจาก ผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ตัวทำนายชุดที่ 3 เป็นชุดทำนาย จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ตัวทำนายชุดที่ 4 เป็นการรวมตัวแปรจากชุดตัวทำนายที่ 1 และ 2 เข้าด้วยกัน รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 8 ตัว และตัวทำนายชุดที่ 5 เป็นชุดทำนายจิตลักษณะ ทั้งหมดเข้าด้วยกัน รวมเป็นตัวทำนายทั้งสิ้น 10 ตัว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณ การทำนายในชุดที่ 5 ว่าจะทำนายได้มากกว่า ชุดที่ 3 หรือ ชุดที่ 4 ตามลำดับจากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างอย่างน้อย 5% (Cohen, 1977)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 26 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย และ เพศหญิง 2) ประเภทสถานศึกษา แบ่งเป็น นักเรียนในโรงเรียน

สายสามัญ และนักเรียนในวิทยาลัย 3) สายการเรียนในโรงเรียนสายสามัญ แบ่งเป็น นักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนมัธยมสายศิลปศาสตร์ 4) สายการเรียนในวิทยาลัย แบ่งเป็น นักเรียนวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนวิทยาลัยสายศิลปศาสตร์ 5) สายการเรียนรวม แบ่งเป็น นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ และนักเรียนสายศิลปศาสตร์ 6) เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อสัปดาห์ (รายได้) แบ่งเป็น นักเรียนที่มีรายได้น้อย และ นักเรียนที่มีรายได้มาก 7) การศึกษาบิดา แบ่งเป็น นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก 8) การศึกษามารดา แบ่งเป็น นักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก 9) จำนวนเพื่อนหญิง แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนหญิงน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก 10) จำนวนเพื่อนชาย แบ่งเป็น นักเรียนที่เพื่อนชายน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก 11) จำนวนเพื่อนรุ่นพี่ แบ่งเป็น นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก 12) จำนวนเพื่อนรุ่นน้อง แบ่งเป็น นักเรียนที่มีจำนวนเพื่อนรุ่นน้องน้อย และ นักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก และ 13) เกรดเฉลี่ย แบ่งเป็น นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทีละตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

3.5.1 ผลการทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และ จิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.11) พบว่า จิตลักษณะทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีได้ 26.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ 32.23 และ .10 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ยังมีการนับถือศาสนามาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และยังมี ความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.11) พบว่า กลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายได้มากที่สุด 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม โดยทำนายได้ 33.8% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา และความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .51 และ .13 และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก โดยทำนายได้ 33.8% เช่นกัน โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .43 และ .22 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก โดยทำนาย

ได้ 31.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .37 และ .29 ซึ่งการแปรผลพบเพิ่มเติมว่า นักเรียนยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ยิ่งเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย และกลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนหญิง โดยทำนายได้เพียง 21% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การนับถือศาสนา และสุขภาพจิตดี ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .26, .24 และ .13 ซึ่งการแปรผลพบเพิ่มเติมว่า นักเรียนยังมีสุขภาพจิตดีมาก ยิ่งเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากขึ้นด้วย

ฟิลลิปเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 21.5% ถึง 30.8% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 9 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (28.8% และ 21% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม (24.9% และ 30.8% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (30.6% และ 23.1% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (33.8% และ 24.5% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (21.7% และ 29.5% ตามลำดับ) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก (22.6% และ 31.1% ตามลำดับ) 7) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (22% และ 33.8% ตามลำดับ) 8) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (21.5% และ 27.2% ตามลำดับ) และ 9) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก (29.3% และ 22.6% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลด้านที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 2 คือ สถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.11) พบว่า สถานการณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธรีทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีได้ 33% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .42, .11, .10 และ .09 ซึ่งหมายความว่า ยิ่งนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก และยิ่งเป็นผู้ที่

ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก นักเรียนยังมีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.11) พบว่า กลุ่มที่ตัวทำนายทางสถานการณ์ 4 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้ 39.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .56 และ .12 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก โดยทำนายได้ 38% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .53 และ .18 และกลุ่มที่สถานการณ์ทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนหญิง โดยทำนายได้เพียง 22.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .33, .16 และ .12 ซึ่งการแปรผลของแต่ละตัวทำนายของทั้งสามกลุ่มนี้เหมือนกับกลุ่มรวม

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 25.2% ถึง 36.9% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 6 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง (27.9% และ 22.2% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (39.9% และ 26.1% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (36.9% และ 28.5% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (36% และ 29.7% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (28.2% และ 38% ตามลำดับ) และ 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก (32.7% และ 27.5% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.11) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีได้ 33.3% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .49 และ .18 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก และยังมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก นักเรียนยังมีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากด้วย

ตารางที่ 3.11 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ ของพฤติกรรมกรรมการปฏิเสธสิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำ นวนคน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4ตัว)	ชุด 2 สถานการณ์ (5-8 ตัว)	ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (9-10 ตัว)	ชุด 4 จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (1-4, 9-10 ตัว)	ชุด 5 รวม (1-10)
		% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย
รวม	638	26.1%	33%	33.3%	40.6%	43.9%
เกรดเฉลี่ยต่ำ	312	19.4%	26.4%	28.5%	34.4%	38.1%
เกรดเฉลี่ยสูง	311	30.2%	33.6%	34.4%	43.8%	46.9%
เพศชาย	300	21.6%	27.9%	27.6%	34.1%	37.1%
เพศหญิง	337	20.6%	22.2%	25.4%	34.2%	36.7%
โรงเรียนมัธยม	328	28.8%	34%	27.1%	39.8%	45.1%
วิทยาลัย	309	21%	34%	37%	41.3%	45.6%
มัธยม/วิทยาลัย	162	24.9%	32.8%	24%	37.6%	44.4%
มัธยม/ศิลป์	165	30.8%	35.1%	28.6%	40.3%	46.5%
วิทยาลัย/วิทยาลัย	186	30.6%	33.5%	33.5%	40.6%	45.3%
วิทยาลัย/ศิลป์	122	23.1%	29.4%	35.4%	47.7%	50.7%
รวมวิทยาลัย	349	33.8%	39.9%	35.4%	43.7%	47.1%
รวมศิลป์	288	24.5%	26.1%	30.7%	40.7%	43.2%
รายได้น้อย	384	26.2%	36.9%	36%	43.7%	49.1%
รายได้มาก	238	24.9%	28.5%	31%	37.3%	39.3%
กศ. บัณฑิตน้อย	333	24.8%	32.9%	32.5%	38%	42.5%
กศ. บัณฑิตมาก	270	27.5%	33.5%	37.5%	45.5%	47.8%
กศ. มารดา/น้อย	300	21.7%	36%	31%	36.2%	42.5%

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวนคน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4 ตัว)	ชุด 2 สถานการณ์ (5-8 ตัว)	ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (9-10 ตัว)	ชุด 4 จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (1-4, 9-10 ตัว)	ชุด 5 รวม (1-10)	% ต่างต่าง
		% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	
กต.มารตมาก	302	29.5%	29.7%	36.3%	45.3%	47.1%	1.8
เพื่อนหญิงน้อย	322	22.6%	33.1%	33.7%	39.2%	43.6%	4.4
เพื่อนหญิงมาก	205	31.1%	29.8%	34.5%	44.1%	45.8%	1.7
เพื่อนชายน้อย	227	22%	28.2%	32.1%	39.6%	43.2%	3.6
เพื่อนชายมาก	194	33.8%	38%	35.6%	44%	47.3%	3.3
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	177	21.5%	25.2%	45.2%	49.1%	50.7%	1.6
เพื่อนรุ่นพี่มาก	145	27.2%	28%	31.7%	38.3%	40.4%	2.1
รุ่นน้องน้อย	169	29.3%	32.7%	36.7%	44.3%	48%	3.7
รุ่นน้องมาก	119	22.6%	27.5%	39.8%	42.7%	44.9%	2.2

หมายเหตุ ค่าเบี่ยงเบนมีนัยสำคัญที่ .05 และ * แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างน้อย 5 %

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.11) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย โดยทำนายได้ 45.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .60 และ .16 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก ทำนายได้ 39.8% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .62 และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ โรงเรียนมัธยม โดยทำนายได้เพียง 24% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .48

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 25.4% ถึง 37.5% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 6 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (27.1% และ 37% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (36% และ 31% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (32.5% และ 37.5% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (31% และ 36.3% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (36.1% และ 49.8% ตามลำดับ) และ 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (45.2% และ 31.7% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 6 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี การนับถือศาสนา การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.11) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัวนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีได้ 40.6% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .41, .21, .16 และ .16 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ยังมีการนับถือศาสนามาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และยังมีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนยังมีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.11) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย โดยทำนายได้ 49.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา

และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .56, .16 และ .14 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย ทำนายได้ 47.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .54, .23 และ .14 และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนชาย โดยทำนายได้เพียง 34.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .37, .24 และ .12

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 34.2% ถึง 45.5% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 4 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (40.6% และ 47.7% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (37.3% และ 43.7% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (38% และ 45.5% ตามลำดับ) และ 4) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษามาก (36.2% และ 45.3% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสทธิทธิพลด้านที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอย พหุคูณแบบรวมและแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 5 คือ จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 10 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี การนับถือศาสนา การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.11) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 2 ตัวนี้สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีได้ 43.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการนับถือศาสนา ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .34, .25, .13 และ .14 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ยังมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และยังมีการนับถือศาสนา นักเรียนยังมีพฤติกรรมการปฏิเสทธิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.11) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 10 ตัวนี้สามารถทำนายได้มากที่สุด 2 ตัว คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้ 50.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .54, .23 และ .14 และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมี

ภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .56, .16, และ .14 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย ทำนายได้ 49.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา และสุขภาพจิตดี ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .31, .36, .14 และ .10 และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 10 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนหญิง โดยทำนายได้เพียง 36.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .35, .17, .16, .11 และ .11

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 37.1% ถึง 48% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 4 คู่ คือ 1)) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (45.3% และ 50.7% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (49.1% และ 39.3% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (42.5% และ 47.8% ตามลำดับ) และ 4) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (50.7% และ 40.4% ตามลำดับ)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี มีตัวทำนายที่สำคัญในแต่ละชุดตัวทำนาย คือ 1) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะเดิม เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน 2) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง 3) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 4) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน 5) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดรวม เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการนับถือศาสนา และ 6) ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือ 4 อย่างน้อย 5% ผลเช่นนี้พบใน 5 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดาไม่มี

การศึกษาน้อย (5.3%,6.8%,6.2%,5.4% และ 6.3% ตามลำดับ) (รายละเอียด ตารางที่ ข.71 และ ข.72)

3.5.2 ผลการทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอย พหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.12) พบว่า จิตลักษณะทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตนได้ 22.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .28,.24 และ .10 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ยังมีการนับถือศาสนา มาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และยังมี ความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนผู้นั้นยังมีพฤติกรรม การป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.12) พบว่า กลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก โดยทำนายได้ 30.6% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา ความเชื่ออำนาจในตน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .36,.17 และ .15 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก โดยทำนายได้ 29.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การนับถือศาสนา ความเชื่ออำนาจในตน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .28,.22 และ .22 และกลุ่มที่จิตลักษณะเดิมทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย โดยทำนายได้เพียง 11.6% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .34

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 16% ถึง 29% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 7 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (29% และ 17.3% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (25.1% และ 11.6% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (31.9% และ 16% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (20.8% และ 29.7% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่

มารดามีการศึกษาน้อย กับกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (18.8% และ 29% ตามลำดับ)
 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (20% และ 30.6% ตามลำดับ) และ 7) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก (28.8% และ 23.7% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอย พหุคูณแบบรวมและแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 2 คือ สถานการณ์ 4 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.12) พบว่า สถานการณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรม การป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีได้ 30.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .28, .20 และ .20 ซึ่งหมายความว่า ยิ่งนักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก และยิ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก นักเรียนยังมีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.12) พบว่า กลุ่มที่ตัวทำนายทาง สถานการณ์ 4 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม โดยทำนายได้ 41.5% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .43, .20 และ .13 และกลุ่มที่มี เพอร์เซนต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม โดยทำนายได้ 38.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .40, .23 และ .16 และกลุ่มที่สถานการณ์ทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม โดยทำนายได้เพียง 19.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .21, .20 และ .14 ซึ่งการแปรผลของแต่ละตัวทำนายของทั้งสาม กลุ่มนี้เหมือนกับกลุ่มรวม

พิสัยเปอร์เซนต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือนี้อยู่ระหว่าง 20.8% ถึง 37.5% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซนต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 6 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม

ตารางที่ 3.12 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมปกป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4ตัว)	ชุด 2 สถานการณ์ (5-8 ตัว)	ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (9-10 ตัว)	ชุด 4 จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (1-4,9-10 ตัว)	ชุด 5 รวม (1-10)	% แตกต่าง
		% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	
รวม	638	22.9%	30.7%	30%	34.8%	38.7%	3.9
เกรดเฉลี่ยต่ำ	312	16.1%	21.8%	29.1%	31.6%	33.4%	1.8
เกรดเฉลี่ยสูง	311	28%	38.6%	27.9%	36.4%	43.9%	7.5*
เพศชาย	300	18.7%	22.2%	22.5%	27%	29.3%	2.3
เพศหญิง	337	16.9%	20.8%	22.1%	27.4%	31.7%	3.3
โรงเรียนมัธยม	328	29%	31.4%	26.7%	37.7%	42.7%	5*
วิทยาลัย	309	17.3%	30.6%	32.6%	34.3%	38.4%	4.1
มัธยม/วิทยาลัย	162	27.1%	38.9%	25.8%	38.4%	49.6%	11.2*
มัธยม/ศิลป์	165	29.8%	26.5%	25.3%	36%	39.6%	3.6
วิทยาลัย/วิทย์	186	25.1%	30.3%	33.3%	35.8%	38.8%	3
วิทยาลัย/ศิลป์	122	11.6%	21.8%	24.6%	26.9%	30.8%	3.9
รวม/วิทย์	349	31.9%	41.5%	37.2%	42.9%	48.3%	5.4*
รวม/ศิลป์	288	16%	19.1%	21.4%	26.4%	29.5%	3.1
รายได้น้อย	384	22.3%	31.3%	29.8%	34.8%	40.2%	5.4*
รายได้มาก	238	24.9%	31.5%	30.4%	36.1%	40%	3.9
กศ.นิดาน้อย	333	20.8%	32%	30.2%	33.4%	39%	5.6*
กศ.นิดามาก	270	29.7%	33.7%	33%	42.1%	46.7%	4.6

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวนคน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (1-4 ตัว)	ชุด 2 สถานการณ์ (5-8 ตัว)	ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (9-10 ตัว)	ชุด 4 จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (1-4, 9-10 ตัว)	ชุด 5 รวม (1-10)	% ต่างต่าง
		% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	
กศ.มารดาน้อย	300	18.8%	32.3%	30.5%	33%	38.1%	5.1*
กศ.มารดามาก	302	29%	31.7%	32%	40.6%	44.7%	4.1
เพื่อนหญิงน้อย	322	25.2%	32.2%	33.4%	39.2%	43%	3.8
เพื่อนหญิงมาก	205	23.7%	26.9%	25.7%	32.3%	35%	2.7
เพื่อนชายน้อย	227	20%	27.3%	29.5%	33.7%	37.2%	3.5
เพื่อนชายมาก	194	30.6%	33.1%	33.9%	40.9%	43%	2.1
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	177	23.7%	25.7%	37.7%	43%	45.1%	2.1
เพื่อนรุ่นพี่มาก	145	21.4%	28.5%	29.7%	32.6%	36.7%	4.1
รุ่นน้องน้อย	169	28.8%	31.5%	32.2%	39.5%	43.3%	3.8
รุ่นน้องมาก	119	23.7%	37.5%	30.6%	34.6%	43.6%	9*

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < .001, **** p < .000

(38.9% และ 26.5% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (30.3% และ 21.8% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (41.5% และ 19.1% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก (32.2% และ 26.9% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (27.3% และ 33.1% ตามลำดับ) และ 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก (31.5% และ 37.5% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอย พหุคูณแบบรวมและแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.12) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ได้ 30% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .34 และ .32 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนยังมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก และยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก นักเรียนยังมีพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.12) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย โดยทำนายได้ 37.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .40 และ .33 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม ทำนายได้ 37.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .39 และ .33 และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม โดยทำนายได้เพียง 21.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .29 และ .28

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือนี้อาจระหว่าง 22.1% ถึง 37.5% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 7 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (26.7% และ 32.6% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (33.3% และ 24.6% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ใน

วิทยาลัย (33.3% และ 24.6% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (37.2% และ 21.4% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก (33.4% และ 25.7% ตามลำดับ) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (33.9% และ 37.7% ตามลำดับ) และ 7) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (37.7% และ 29.7% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอย พหุคูณแบบรวมและแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 6 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี การนับถือศาสนา การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.12) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัวนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีได้ 34.8% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการนับถือศาสนา ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .26, .25, .17 และ .13 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนยังมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก ยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และยังมี การนับถือศาสนา มาก นักเรียนยังมีพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.12) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 6 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย โดยทำนายได้ 43% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .36, .29 และ .21 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม ทำนายได้ 42.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การนับถือศาสนา การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .29, .20, .23 และ .12 และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม โดยทำนายได้เพียง 26.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .25, .23 และ .22

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือนี้อยู่ระหว่าง 26.9% ถึง 42.1% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 7 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (35.8% และ

26.9% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (42.9% และ 26.4%) 3) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (33.4% และ 42.1% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (33% และ 40.6% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กับกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก (39.2% และ 32.3% ตามลำดับ) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (33.7% และ 40.9% ตามลำดับ) และ 7) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (43% และ 32.6% ตามลำดับ)

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมาทำการวิเคราะห์แบบถดถอย พหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 5 คือ จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 10 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี การนับถือศาสนา การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การเห็นแบบอย่างผล การคบเพื่อนดีจากสื่อ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.12) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 10 ตัวนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ได้ 38.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 3.12) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 10 ตัวนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ได้ 38.7% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .13, .21, .17, .13, .13 และ .12 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนยังมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก ยังมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ยังมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก ยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ยังได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และยังมีการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก นักเรียนยังมีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 26 กลุ่มย่อย (ตารางที่ 3.12) พบว่า ตัวทำนายทั้ง 10 ตัวนี้ สามารถทำนายได้มากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม โดยทำนายได้ 49.6% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .37, .28, .18 และ .17 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงรองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม ทำนายได้ 48.3% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน

การสนับสนุนทางสังคมจากครู และความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .32,.21,.16,.13 และ .10 และกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 10 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนชาย โดยทำนายได้เพียง 29.3% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .21,.20,.17 และ .14

พิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 29.5% ถึง 46.7% เมื่อเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันเกิน 5% มี 8 คู่ คือ 1) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กับกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม (49.6% และ 39.6% ตามลำดับ) 2) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (38.8% และ 30.8% ตามลำดับ) 3) กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กับ กลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (48.3% และ 29.5% ตามลำดับ) 4) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (39% และ 46.7% ตามลำดับ) 5) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กับกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก (38.1% และ 44.7% ตามลำดับ) 6) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย กับกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก (43% และ 35% ตามลำดับ) 7) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย กับกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (37.2% และ 43% ตามลำดับ) และ 8) กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (45.1% และ 36.7% ตามลำดับ)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้พฤติกรรมกำบังกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี มีตัวทำนายที่สำคัญในแต่ละชุดตัวทำนาย คือ 1) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะเดิม เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน 2) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง 3) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน 4) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการนับถือศาสนา 5) ตัวทำนายที่สำคัญในชุดรวม เรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการสนับสนุนทางสังคมจากครู และ 6) ตัวทำนาย

ชุดที่ 5 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือ 4 อย่างน้อย 5% ผลเช่นนี้พบใน 7 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่มร่ามาก (5%, 11.2%, 5.4%, 5.4%, 5.6%, 5.1% และ 9% ตามลำดับ) (รายละเอียด ตารางที่ ข.73 และ ข.74)

3.6 ปริมาณการทำนายการเป็นคนดีและคนเก่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ เป็นการการทำนายการเป็นคนดีและคนเก่ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ประเภท คือ การเป็นคนดีและคนเก่งมาก และการเป็นคนดีและคนเก่งน้อย

การเป็นคนดีและคนเก่งมาก หมายถึง ปริมาณของนักศึกษาที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมที่ดีจากครูมาก(คนดีมาก) และเป็นผู้ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูง (คนเก่งมาก) โดยได้ใช้คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้เป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้ เป็นผู้ที่มีการเป็นคนดีและคนเก่งมาก

การเป็นคนดีและคนเก่งน้อย หมายถึง ปริมาณของนักศึกษาที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมที่ดีจากครูน้อย(คนดีน้อย) และเป็นผู้ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ (คนเก่งน้อย) โดยได้ใช้คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้เป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าหรือเท่ากับคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้ เป็นผู้ที่มีการเป็นคนดีและคนเก่งน้อย

สำหรับผู้ที่มีพฤติกรรมด้านหนึ่งมาก และอีกด้านหนึ่งน้อย จะถูกตัดออกจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพื่อต้องการผลการวิเคราะห์จำแนกประเภทที่ชัดเจน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทำนายการเป็นคนดีและคนเก่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในครั้งนี้ จะใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) ซึ่งการวิเคราะห์จำแนกประเภทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกตัวแปรกลุ่มหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่ต้องการศึกษา (ตัวแปรตาม) จนถึงขั้นที่จะสามารถแยกประชากรเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ โดยวิธีการจำแนกประชากรนั้น มีวิธีดำเนินการดังนี้ คือ 1) คำนวณค่าคะแนน Discriminant t ซึ่งเป็นฟังก์ชันเชิงเส้นของตัวแปรอิสระที่ดีที่สุดของพลวิจัย (Subject) ทุกราย ที่นำมาเข้าสมการวิเคราะห์จำแนกประเภท 2) ทำการคำนวณค่า t ที่ใช้เป็นจุดตัด (cut of point) ในการทำนายการจำแนกกลุ่ม โดยวิธีแบ่งพลวิจัยเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมปฏิบัติชอบอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้นจึงมีค่า t เฉลี่ยอยู่

ชุดที่ 5 สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือ 4 อย่างน้อย 5% ผลเช่นนี้พบใน 7 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์โรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่มน้องมาก (5%, 11.2%, 5.4%, 5.4%, 5.6%, 5.1% และ 9% ตามลำดับ) (รายละเอียด ตารางที่ ข.73 และ ข.74)

3.6 ปริมาณการทำนายการเป็นคนดีและคนเก่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ เป็นการทำนายการเป็นคนดีและคนเก่ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ประเภท คือ การเป็นคนดีและคนเก่งมาก และการเป็นคนดีและคนเก่งน้อย

การเป็นคนดีและคนเก่งมาก หมายถึง ปริมาณของนักศึกษาที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมที่ดีจากครูมาก(คนดีมาก) และเป็นผู้ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูง (คนเก่งมาก) โดยได้ใช้คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้เป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้ เป็นผู้ที่มีการเป็นคนดีและคนเก่งมาก

การเป็นคนดีและคนเก่งน้อย หมายถึง ปริมาณของนักศึกษาที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมที่ดีจากครูน้อย(คนดีน้อย) และเป็นผู้ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ (คนเก่งน้อย) โดยได้ใช้คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้เป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าหรือเท่ากับคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองตัวแปรนี้ เป็นผู้ที่มีการเป็นคนดีและคนเก่งน้อย

สำหรับผู้ที่มีพฤติกรรมด้านหนึ่งมาก และอีกด้านหนึ่งน้อย จะถูกตัดออกจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพื่อต้องการผลการวิเคราะห์จำแนกประเภทที่ชัดเจน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทำนายการเป็นคนดีและคนเก่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในครั้งนี้ จะใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) ซึ่งการวิเคราะห์จำแนกประเภทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกตัวแปรกลุ่มหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่ต้องการศึกษา (ตัวแปรตาม) จนถึงขั้นที่จะสามารถแยกประชากรเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ โดยวิธีการจำแนกประชากรนั้น มีวิธีดำเนินการดังนี้ คือ 1) คำนวณค่าคะแนน Discriminant t ซึ่งเป็นฟังก์ชันเชิงเส้นของตัวแปรอิสระที่ดีที่สุดของพลวิจัย (Subject) ทุกราย ที่นำมาเข้าสมการวิเคราะห์จำแนกประเภท 2) ทำการคำนวณค่า t ที่ใช้เป็นจุดตัด (cut of point) ในการทำนายการจำแนกกลุ่ม โดยวิธีแบ่งพลวิจัยเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้นจึงมีค่า t เฉลี่ยอยู่

ตารางที่ 3.13 ผลการวิเคราะห์จำแนกประเภทเพื่อทำนายการเป็นคนดีและคนเก่งของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่ม	จำนวนคน	ลำดับตัวแปร ที่เข้าสู่สมการ	คะแนน มาตรฐาน	Eigen Value	Canonical Corr.	Wilks' Λ	ค่า Chi-Square	การทำนาย สมาชิกกลุ่ม ถูกต้อง(%)
รวม	428	8,1,11,6,2	.55, .37, .32, .27, -.27	0.36	0.51	0.74	129.01***	74.3
ชาย	195	10,6	.57, .65	0.12	0.32	0.9	21.06***	65.1
หญิง	233	12,4,8	.62, .46, .39, -.33	0.34	0.5	0.75	66.43***	78.1
โรงเรียนมัธยม	245	10,4,6	.56, .37, .35	0.43	0.55	0.7	86.52***	77.6
วิทยาลัย	183	8	1	0.03	0.17	0.97	5.41*	64.5
มัธยมวิทย์	112	11	1	0.42	0.54	0.7	38.50***	75
มัธยมศิลป์	133	9,3,6	.54, .32, .53	0.48	0.57	0.68	50.89***	76.7
วิทยาลัยวิทย์	104							
วิทยาลัยศิลป์	79							
รวมวิทย์	216	8,11	.67, .44	0.47	0.57	0.68	81.99***	75
รวมศิลป์	212	10,1,8,9	.52, .49, .47, -.34	0.32	0.5	0.76	57.64***	71.7
รายได้น้อย	262	8,4	.82, .38	0.45	0.56	0.69	95.44***	77.5
รายได้มาก	163	6,1,11,2	.64, .55, .50, -.47	0.34	0.5	0.75	46.55***	71.8
กศ.บิคาณ้อย	213	8,3	.90, .33	0.22	0.42	0.82	41.33***	70.9
กศ.บิคาณาก	194	8,1,11	.54, .37, .36	0.42	0.54	0.71	66.51***	75.3
กศ.มารดาณ้อย	193	8	1	0.15	0.37	0.87	27.25***	68.4
กศ.มารดาณาก	218	8,1,10	.61, .44, .27	0.44	0.55	0.7	78.64***	73.4
เพื่อนหญิงน้อย	215	8,11,3,4	.43, .40, .35, .30	0.35	0.51	0.74	63.18***	74.9
เพื่อนหญิงมาก	145	8,6,7	1.01, .37, -.46	0.53	0.59	0.66	59.87***	79.3
เพื่อนชายน้อย	155	8,10	.65, .52	0.31	0.49	0.76	40.94***	72.3
เพื่อนชายมาก	132	12	1	0.16	0.37	0.86	19.15***	65.9
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	125	11,4,1	.70, .50, .34	0.47	0.57	0.68	47.34***	75.2
เพื่อนรุ่นพี่มาก	95	8	1	0.2	0.41	0.93	17.01***	67.4
รุ่นน้องน้อย	116	4,11,10	.52, .45, .39	0.52	0.59	0.66	47.18***	74.1
รุ่นน้องมาก	82	8,12	.67, .49	0.33	0.5	0.75	22.67***	74.4

* p < 0.05, ** p < 0.01, และ *** p < .001

ตารางที่ 3.13 (ต่อ)

ตัวทำนาย		
ตัวที่ 1 คือ	ความเชื่ออำนาจในตน	การสนับสนุนทางสังคมจากครู
ตัวที่ 2 คือ	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
ตัวที่ 3 คือ	สุขภาพจิตดี	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ตัวที่ 4 คือ	การนับถือศาสนา	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ตัวที่ 5 คือ	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล	ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

2 ค่า ต่อจากนั้นจึงนำค่า t ของทั้งสองกลุ่มมารวมกันแล้ว หาดด้วย 2 ซึ่งค่าที่ได้นี้ ถือว่าเป็นค่า t (cut of point) ที่ใช้ในการจำแนกกลุ่ม 3) นำค่า t ของพลวิชัยแต่ละราย ที่คำนวณได้ตามข้อ 1 มาเปรียบเทียบกับค่า t ที่ใช้เป็นจุดตัดที่คำนวณได้ตามข้อ 2 โดยค่า t ของพลวิชัยที่น้อยกว่า จุดตัด จะถูกทำนายให้เป็นสมาชิกของกลุ่มการเป็นคนดีและคนเก่งน้อย ส่วนพลวิชัยที่มีค่า t สูงกว่า จุดตัด จะถูกทำนายให้เป็นสมาชิกของกลุ่มการเป็นคนดีและคนเก่งมาก 4) นำค่าที่ได้จากการทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่ม ไปเปรียบกับการเป็นสมาชิกกลุ่มจริงๆ ตามคะแนนที่ได้จากตัวแปรตามทั้งสอง ซึ่งจะได้จำนวนคิดเป็นร้อยละของการจำแนกการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ถูกต้อง ในระดับต่างๆ หากการจำแนกการเป็นสมาชิกกลุ่มมีจำนวนคิดเป็นร้อยละที่ถูกต้องมากนั้น แสดงว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการจำแนกสามารถจำแนกการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ดี (Jacques Tacq, 1997)

ในการวิเคราะห์จำแนกประเภทในครั้งนี้ จะใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบเป็นขั้นตอน (Discriminant Analysis Stepwise) จะใช้ตัวแปรในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 12 ตัว คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี การนับถือศาสนา การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง การเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

ผลการวิเคราะห์การจำแนกประเภทประเภทปรากฏว่า สามารถร่วมกันทำนายการเป็นคนดีและคนเก่ง โดยสามารถทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่มในกลุ่มรวมได้ถูกต้อง 74.3 % จำนวนทั้งสิ้น 428 คน (ตารางที่ 3.13) ซึ่งสมการที่ได้มีอำนาจในการทำนาย โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ $p < .001$ (Canonical Corr. = .51 , Wilk's lambda = .74 , Chi-Square = 129.01) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ความเชื่ออำนาจในตน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี การสนับสนุนทางสังคมจากครู และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ถ่าน้ำหนัก Discriminant .55,.37,.32,.27,-.27 ตามลำดับ)

สำหรับในกลุ่มย่อยสามารถทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก ซึ่งสามารถทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้อง 79.3% ซึ่งสมการที่ได้มีอำนาจในการทำนาย โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ $p < .001$ (Canonical Corr. = .59 , Wilk's lambda = .66 , Chi-Square = 59.87) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การสนับสนุนทางสังคมจากครู และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง (ถ่าน้ำหนัก Discriminant 1.01,.37,-.46 ตามลำดับ)

สำหรับในกลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย ซึ่งสามารถทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ต่ำที่สุด โดยทำนายได้ถูกต้อง 64.5% ซึ่งสมการที่ได้มีอำนาจในการทำนาย โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ $p <$

.001 (Canonical Corr. = .17 , Wilk's lambda = .97 , Chi-Square = 5.41) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ (ค่าน้ำหนัก Discriminant = 1)

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของเปอร์เซ็นต์ทำนาย ในระหว่างกลุ่มย่อยที่ทำการวิเคราะห์พบว่า มี 3 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% คือ ระหว่างกลุ่มนักเรียนชาย กับ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนในโรงเรียนมัธยม กับ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย กับ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก

สำหรับตัวทำนายพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่นอกเหนือไปจากกลุ่มรวม กลุ่มสูงสุดและต่ำสุด พบว่า ในกลุ่มนักเรียนชาย มีตัวทำนายที่สำคัญคือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการสนับสนุนทางสังคมจากครู สำหรับในกลุ่มนักเรียนหญิง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ ความเชื่ออำนาจในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง การนับถือศาสนา และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ส่วนในกลุ่มนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีตัวทำนายที่สำคัญคือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การนับถือศาสนา และการสนับสนุนทางสังคมจากครู สำหรับในกลุ่มนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยม มีตัวทำนายที่สำคัญคือ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ส่วนในกลุ่มนักเรียนสายศิลปศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตนเอง สุขภาพจิตดี และการสนับสนุนทางสังคมจากครู สำหรับในกลุ่มนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ในสายการเรียนรวม มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ส่วนในกลุ่มนักเรียนสายศิลปศาสตร์ในสายการเรียนรวม มีตัวทำนายที่สำคัญคือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ความเชื่ออำนาจในตนเอง การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการนับถือศาสนา ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การสนับสนุนทางสังคมจากครู ความเชื่ออำนาจในตนเอง พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่ที่บิดามีการศึกษาน้อย มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และสุขภาพจิตดี ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษามาก มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ความเชื่ออำนาจในตนเอง และพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ความเชื่ออำนาจในตนเอง และทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่าง

ผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก มีตัวทำนายที่สำคัญคือ พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย มีตัวทำนายที่สำคัญคือ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี การนับถือศาสนา และความเชื่ออำนาจในตน สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย พบว่าการนับถือศาสนา พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เป็นตัวทำนายที่สำคัญสำหรับกลุ่มนี้ และในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก มีตัวทำนายที่สำคัญคือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สามารถสรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้งหมด 12 ตัวสามารถทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้องระหว่าง 64.5 ถึง 79.3 เปอร์เซนต์ กลุ่มย่อยที่สามารถทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้องมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก ส่วนกลุ่มย่อยที่สามารถทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้องน้อยที่สุด จำนวน 237 คน ได้แก่ กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย นอกจากนี้ยังพบตัวทำนายที่สำคัญที่สุด คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ความเชื่ออำนาจในตน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี การสนับสนุนทางสังคมจากครู และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จากผลการทำนายดังกล่าวแสดงว่า นักเรียนที่เป็นคนดีและคนเก่งมาก จำนวน 191 คน คือ นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมาก ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก

3.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มี เพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวมที่แตกต่างกัน

ในส่วนนี้ได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของตัวแปรจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม รวม 13 ตัวแปร โดยมีตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะทางชีวสังคมภูมิหลัง 3 ตัวแปร คือ เพศ เกรดเฉลี่ย และ สายการเรียนรวม โดย เพศ ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง เกรดเฉลี่ย

แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยต่ำ และ เกรดเฉลี่ยสูง และ สายการเรียนรวม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ สายวิทยาศาสตร์และสายศิลปศาสตร์ ซึ่งจะนำเสนอผลที่ละตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

3.7.1 ความเชื่ออำนาจในตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนความเชื่ออำนาจในตนแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตน มากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.72 และ 35.26 ตามลำดับ) 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตน มากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.34 และ 36.64 ตามลำดับ) และ 3) นักเรียนที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตน มากกว่านักเรียนที่เรียนสายศิลปศาสตร์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.46 และ 36.53 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.14) แต่ไม่พบว่าคะแนนความเชื่ออำนาจในตนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก คือ นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง และนักเรียนสายวิทยาศาสตร์

3.7.2 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.23 และ 48.38 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.59 และ 49.05 ตามลำดับ) แต่ไม่พบว่าคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก คือ นักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง

3.7.3 สุขภาพจิตดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนสุขภาพจิตดีแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนสุขภาพจิตดี มากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.79 และ 52.17 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนสุขภาพจิตดียังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และเกรดเฉลี่ย (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.58)

พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 6 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง นักเรียนหญิงมีสุขภาพจิตดีมากกว่านักเรียนชาย 2) ในหมู่นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีสุขภาพจิตดีมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ 3) ในหมู่นักเรียนชาย นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ มีสุขภาพจิตดีมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง และ 4) ในหมู่นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ นักเรียนชาย มีสุขภาพจิตดีมากกว่านักเรียนหญิง นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่มีเกรดเฉลี่ยสูง เป็นผู้มีสุขภาพจิตดีมากที่สุด และยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ เป็นผู้มีสุขภาพจิตดีน้อยที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก คือ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง

3.7.4 การนับถือศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการนับถือศาสนาแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนการนับถือศาสนามากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.48 และ 47.34 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการนับถือศาสนายังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และสายการเรียนรวม (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.59) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 3 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 2 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนหญิง มีการนับถือศาสนามากกว่านักเรียนชาย และ 2) ในหมู่นักเรียนหญิง นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ มีการนับถือศาสนามากกว่านักเรียนสายศิลปศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นผู้มีการนับถือศาสนามากที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนามาก คือ นักเรียนหญิง

3.7.5 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนหญิง มีคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94.96 และ 90.56 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และเกรดเฉลี่ย (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.60) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 3 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 2 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนหญิง นักเรียนที่มี

ตารางที่ 3.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

ตัวแปรตาม	จำนวนคน	ค่าเอฟ							%	
		เพศ	เกรดเฉลี่ย	สายการเรียนรวม						
		ก	ข	ค	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขxค		
ทำนาย										
ความเชื่ออำนาจในตน	625	21.44****	4.90*	6.34*	5.11	1.43	3.24	1.56	12	
มุ่งอนาคต	625	16.20****	4.55*	<1	<1	<1	<1	<1	6.9	
สุขภาพจิตดี	625	2.44	5.26*	2.78	5.40*	<1	<1	<1	5.4	
การนับถือศาสนา	625	50.52****	1.78	3.54	<1	8.98**	<1	<1	19.9	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	625	8.72**	2.19	<1	5.30*	<1	<1	<1	5.5	
การสนับสนุนทางสังคมจากครู	625	18.53****	12.41****	<1	<1	2.43	2.51	<1	11.9	
การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง	625	50.52****	1.78	3.54	<1	8.98**	<1	<1	19.9	
การเห็นแบบอย่างที่ดีจากสื่อ	625	71.13****	16.42****	<1	<1	17.82****	<1	<1	27.7	
การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	625	15.63****	10.90***	1.28	2.14	12.90****	<1	1.64	12.4	
ทัศนคติที่ดี	625	35.24****	7.71**	<1	<1	5.10*	3.01	<1	15	
พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพล	625	44.31****	11.53***	<1	<1	5.10*	<1	<1	17.2	
พฤติกรรมการป้องกันเพื่อน	625	49.85****	12.29****	1.64	8.76**	11.42***	3.03	2.12	21.9	
คะแนนความประพฤติ	625	40.49****	42.93****	18.32****	<1	<1	7.96	<1	26.2	

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, และ *** $p < .001$

(ตอน 2)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบตัวแปรตาม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
ความเชื่ออำนาจในตน	เพศ	หญิง	39.72	ชาย	35.26
	เกรดเฉลี่ย	มาก	38.34	น้อย	36.64
	สายการเรียนรวม	ศิลป์	36.53	วิทย์	38.46
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	เพศ	หญิง	51.23	ชาย	48.38
	เกรดเฉลี่ย	มาก	50.59	น้อย	49.05
สุขภาพจิตดี	เกรดเฉลี่ย	มาก	54.79	น้อย	52.17
การนับถือศาสนา	เพศ	หญิง	50.48	ชาย	47.34
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	เพศ	หญิง	94.96	ชาย	90.56
การสนับสนุนทางสังคมจากครู	เพศ	หญิง	54.98	ชาย	51.26
	เกรดเฉลี่ย	มาก	54.64	น้อย	51.60
การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง	เพศ	หญิง	90.04	ชาย	81.59

ตารางที่ 3.14 (ต่อ)

(ตอน 2)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบตัวแปรตาม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
การเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ	เพศ	หญิง	72.35	ชาย	63.49
	เกรดเฉลี่ย	มาก	70.05	น้อย	65.79
การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	เพศ	หญิง	300.60	ชาย	270.99
	เกรดเฉลี่ย	มาก	298.16	น้อย	273.43
ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ	เพศ	หญิง	57.73	ชาย	53.44
	เกรดเฉลี่ย	มาก	55.51	น้อย	55.67
พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	เพศ	หญิง	69.54	ชาย	61.55
	เกรดเฉลี่ย	มาก	67.58	น้อย	61.56
พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	เพศ	หญิง	71.50	ชาย	64.23
	เกรดเฉลี่ย	มาก	69.67	น้อย	66.06
คะแนนพฤติกรรม	เพศ	หญิง	81.98	ชาย	75.06
	เกรดเฉลี่ย	มาก	82.09	น้อย	74.95
	สายการเรียนรวม	ศิลป์	76.19	วิทย์	80.85

เกรดเฉลี่ยสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และ 2) ในหมู่นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง นักเรียนหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังพบอีกว่านักเรียนหญิงที่เรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมาก คือ นักเรียนหญิง

3.7.6 การสนับสนุนทางสังคมจากครูของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศเกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครูแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครูมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.98 และ 51.26 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครู มากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.64 และ 51.60 ตามลำดับ) แต่ไม่พบว่าคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครูแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก คือ นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง

3.7.7 การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนหญิง มีคะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 90.04 และ 81.59 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และสายการเรียนรวม (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.61) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนหญิง ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนชาย 2) ในหมู่นักเรียนสายศิลปศาสตร์ นักเรียนหญิง ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนชาย และ 3) ในหมู่นักเรียนชาย นักเรียนสายศิลปศาสตร์ ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนชายที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีการนับถือศาสนาน้อยที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมาก คือ นักเรียนหญิง

3.7.8 การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 72.35 และ 63.49 ตามลำดับ) 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 70.05 และ 65.79 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และสายการเรียนรวม (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.62) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 6 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนหญิง นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนสายศิลปศาสตร์ 2) ในหมู่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนหญิงมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ

มากกว่านักเรียนชาย 3) ในหมู่นักเรียนสายศิลปศาสตร์ นักเรียนหญิงมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนชาย และ 4) ในหมู่นักเรียนชาย นักเรียนสายศิลปศาสตร์มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากที่สุด และยังพบอีกว่านักเรียนชายที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อยที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก คือ นักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง

3.7.9 การมีภูมิคุ้มกันภายในตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 300.60 และ 270.99 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 298.16 และ 273.43 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และสายการเรียนรวม (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.63) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนหญิง นักเรียนสายวิทยาศาสตร์มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่านักเรียนสายศิลปศาสตร์ 2) ในหมู่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนหญิงมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่านักเรียนชาย และ 3) ในหมู่นักเรียนชาย นักเรียนสายศิลปศาสตร์มีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่า นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนามาก คือ นักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง

3.7.10 ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.73 และ 53.44 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ มีคะแนนทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

มากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.67 และ 55.51 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และสายการเรียนรวม (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.64) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนหญิง นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนสายศิลปศาสตร์ 2) ในหมู่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนหญิง มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนชาย และ 3) ในหมู่นักเรียนสายศิลปศาสตร์ นักเรียนหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก คือ นักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ

3.7.11 พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.54 และ 61.55 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.58 และ 61.56 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และสายการเรียนรวม (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.65) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนหญิง นักเรียนสายศิลปศาสตร์ มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนสายวิทยาศาสตร์ 2) ในหมู่นักเรียนสายศิลปศาสตร์ นักเรียนหญิง มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนชาย และ 3) ในหมู่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่เรียนสายศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมาก คือ นักเรียนหญิง และ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง

3.7.12 พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 71.50 และ 64.23 ตามลำดับ) 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.67 และ 66.06 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดียังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง เพศ และสายการเรียนรวม (ตารางที่ 3.14) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.66) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนชาย 2) ในหมู่นักเรียนสายศิลปศาสตร์ นักเรียนหญิง มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนชาย และ 3) ในหมู่นักเรียนชาย นักเรียนสายศิลปศาสตร์ มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนสายวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนชายที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมาก คือ นักเรียนหญิง และ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง

3.7.13 คะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนความประพฤติแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ทั้งสามตัว (ตารางที่ 14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนหญิง มีคะแนนความประพฤติมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 81.98 และ 75.06 ตามลำดับ) 2) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีคะแนนความประพฤติมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 82.09 และ 74.95 ตามลำดับ) และ 3) นักเรียนที่เรียนสายวิทยาศาสตร์ มีคะแนนความประพฤติมากกว่า นักเรียนที่เรียนสายศิลปศาสตร์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.85 และ 76.19 ตามลำดับ) (ตารางที่ 14) แต่ไม่พบว่าคะแนนความประพฤติ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีคะแนนความประพฤติดีมาก คือ นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง และ นักเรียนสายวิทยาศาสตร์

3.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชายที่แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้ มี 3 ตัวแปร คือ 1) ประเภทสถานศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา และวิทยาลัย 2) การศึกษาบิดา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การศึกษาน้อย และการศึกษามาก และ 3) จำนวนเพื่อนชาย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ จำนวนเพื่อนชายน้อย และจำนวนเพื่อนชายมาก ส่วนตัวแปรตามในที่นี้มี 13 ตัวแปร คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร สถานการณ์ 4 ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2 ตัวแปร และ คะแนนความประพฤติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์เฉพาะในกลุ่มรวม ซึ่งจะนำเสนอผลที่ละตัวแปรตามดังต่อไปนี้

3.8.1 ความเชื่ออำนาจในตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนความเชื่ออำนาจในตน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.47 และ 35.63 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.34 และ 36.64 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนความเชื่ออำนาจในตนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.8.2 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.05 และ 48.18 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มี

คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.05 และ 48.18 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.8.3 สุขภาพจิตดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา
การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชายที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนสุขภาพจิตดี แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก มีคะแนนสุขภาพจิตดีมากกว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.58 และ 52.35 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนสุขภาพจิตดีมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.78 และ 52.15 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนสุขภาพจิตดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.8.4 การนับถือศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มี ประเภท
สถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการนับถือศาสนา แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนการนับถือศาสนา มากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 52.39 และ 45.38 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนการนับถือศาสนา ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง ประเภทสถานศึกษา และจำนวนเพื่อนชาย (ตารางที่ 3.15) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.67) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 5 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีการนับถือศาสนา มากกว่านักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก 2) ในหมู่นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการนับถือศาสนา มากกว่านักเรียนในวิทยาลัย และ 3) ในหมู่นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการนับถือศาสนา มากกว่านักเรียนในวิทยาลัย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมที่มีเพื่อนชายน้อย เป็นผู้ที่มีการนับถือศาสนา มากที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนา มาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.8.5 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 95.90 และ 88.41 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.8.6 การสนับสนุนทางสังคมจากครูของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครู แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครูมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.34 และ 49.59 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครูมากกว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 52.81 และ 51.13 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครูแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

3.8.7 การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 87.56 และ 79.10 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 84.98 และ 81.68 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) นอกจากนี้ยัง

ตารางที่ 3.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตาม สถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

ตัวแปรตาม	จำนวนคน	ค่าเอฟ							%
		ประเภทสถานศึกษา ก	การศึกษาบิดา ข	จำนวนเพื่อนชาย ค	ก x ข	ก x ค	ข x ค	ก x ข x ค	
ความเชื่ออำนาจในตน	404	14.15***	1.31	4.30*	<1	1.71	1.10	<1	7.5%
มุ่งอนาคต	404	6.60**	<1	6.70**	<1	<1	<1	<1	4.5%
สุขภาพจิตดี	404	2.35	4.03*	5.57*	1.94	3.53	<1	2.1	5.4%
การนับถือศาสนา	404	53.17***	3.65	2.84	<1	4.21*	<1	<1	14.9%
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	404	25.73***	<1	1.27	1.60	1.66	<1	<1	8.1%
การสนับสนุนทางสังคมจากครู	404	29.99***	3.73*	1.64	<1	<1	<1	<1	8.1%
การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง	404	44.84***	1.10	6.83**	<1	<1	<1	3.69*	14.7%
การเห็นแบบอย่างดีจากสื่อ	404	59.75***	1.37	14.03***	<1	<1	<1	<1	17.8%
การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	404	32.82***	2.63	2.82	<1	<1	<1	<1	9.5%
ทัศนคติที่ดี	404	51.71***	2.52	5.20*	1.90	1.94	1.21	<1	15.7%
พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อน	404	16.52***	<1	5.46	<1	<1	1.43	<1	6.8%
พฤติกรรมการป้องกันเพื่อน	404	23.69***	8.81**	5.30*	1.30	<1	1.76	1.48	9.9%
คะแนนความประพฤติ	404	9.50**	1.16	7.95**	4.10*	1.85	2.52	1.44	7.5%

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, และ *** $p < .001$

(ตอน 2)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบตัวแปรตาม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
ความเชื่ออำนาจในตน	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	35.63	ร.ร.มัธยม	38.47
	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	36.27	น้อย	37.83
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	48.18	ร.ร.มัธยม	50.05
	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	48.18	น้อย	50.05
สุขภาพจิตดี	การศึกษาบิดา	มาก	54.58	น้อย	52.35
	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	52.15	น้อย	54.78
การนับถือศาสนา	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	45.38	ร.ร.มัธยม	52.39
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	88.41	ร.ร.มัธยม	95.90
การสนับสนุนทางสังคมจากครู	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	49.59	ร.ร.มัธยม	54.34
	การศึกษาบิดา	มาก	51.13	น้อย	52.81
การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	79.10	ร.ร.มัธยม	87.56

ตารางที่ 3.15 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบตัวแปรตาม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
การเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	81.68	น้อย	84.98
	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	61.26	ร.ร.มัธยม	70.18
	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	63.56	น้อย	67.88
การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	245.96	ร.ร.มัธยม	289.43
	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	51.89	ร.ร.มัธยม	57.24
	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	53.72	น้อย	55.41
พฤติกรรมกรปฏิบัติสิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	60.51	ร.ร.มัธยม	65.72
	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	61.61	น้อย	64.61
	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	62.51	ร.ร.มัธยม	68.02
พฤติกรรมกรป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	การศึกษาศึกษา	มาก	63.59	น้อย	66.94
	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	63.96	น้อย	66.57
	ประเภทสถานศึกษา	วิทยาลัย	61.26	ร.ร.มัธยม	70.18
คะแนนความประพฤติ	จำนวนเพื่อนชาย	มาก	65.05	น้อย	66.40

พบอีกว่า คะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่าง ประเภทสถานศึกษา การศึกษาศึกษา และจำนวนเพื่อนชาย (ตารางที่ 3.15) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.68) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 17 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 6 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และนักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก 2) ในหมู่นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก และนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย 3) ในหมู่นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย 4) ในหมู่นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย 5) ในหมู่นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก และนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย และ 6) ในหมู่นักเรียนในวิทยาลัย และนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครองมากกว่านักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการ

คบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.8.8 การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 70.18 และ 61.26 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.88 และ 63.56 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าจะคะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.8.9 การมีภูมิคุ้มกันภายในตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 289.43 และ 245.96 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าจะคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.8.10 ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.24 และ 51.89 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ

55.41 และ 53.72 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.8.11 พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.72 และ 60.51 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.61 และ 61.61 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.8.12 พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มี ประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 68.02 และ 62.51 ตามลำดับ) 2) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.94 และ 63.59 ตามลำดับ) และ 3) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.57 และ 63.96 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) แต่ไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมาก คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.8.13 คะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีประเภทสถานศึกษา การศึกษาบิดา และจำนวนเพื่อนชาย ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าคะแนนความประพฤติ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนในโรงเรียนมัธยม มีคะแนนความประพฤติมากกว่านักเรียนในวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 70.18 และ 61.26 ตามลำดับ) และ 2) นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย มีคะแนนความประพฤติมากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.40 และ 65.05 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.15) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนความประพฤติ ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง ประเภทสถานศึกษา และการศึกษาบิดา (ตารางที่ 3.15) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.69) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 3 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 2 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนในโรงเรียนวิทยาลัย นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีความประพฤติดีกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก และ 2) ในหมู่นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความประพฤติดีกว่านักเรียนในวิทยาลัย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนในวิทยาลัยที่บิดามีการศึกษามาก เป็นคู่ที่มีความประพฤติดีน้อยที่สุด จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีคะแนนความประพฤติดีมากที่สุด คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยม และ นักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย

3.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม

สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ที่แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้ มี 3 ตัวแปร คือ 1) การศึกษามารดา และได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การศึกษามารดาน้อย และการศึกษามารดามาก 2) จำนวนเพื่อนหญิง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพื่อนหญิงน้อย และเพื่อนหญิงมาก และ 3) รายได้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ รายได้น้อย และรายได้มาก ส่วนตัวแปรตามในที่นี้มี 13 ตัวแปร คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร สถานการณ์ 4 ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2 ตัวแปร และ คะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์เฉพาะในกลุ่มรวม ซึ่งจะนำเสนอผลที่ละตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

3.9.1 ความเชื่ออำนาจในตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนความเชื่ออำนาจในตน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.03 และ 37.48 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าคะแนนความเชื่ออำนาจในตนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

3.9.2 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนที่มีรายได้น้อย มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่มีรายได้มาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.94 และ 49.23 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่าง การศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ (ตารางที่ 3.16) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ ข.70) พบว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญรวม 8 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 4 คู่ คือ 1) ในหมู่นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก และนักเรียนที่มีรายได้น้อย นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และนักเรียนที่มีรายได้มาก นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย นักเรียนที่มีรายได้น้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่มีรายได้มาก 4) ในหมู่นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย และนักเรียนที่มีรายได้มาก นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก คือ นักเรียนที่มีรายได้น้อย

3.9.3 สุขภาพจิตดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลไม่พบว่า คะแนนสุขภาพจิตดี แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแต่อย่างใด (ตารางที่ 3.16) และไม่พบว่าคะแนนสุขภาพจิตดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ

ตารางที่ 3.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะ ตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ตอน 1) และค่าเฉลี่ยของจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตลักษณะตามสถานการณ์ พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และคะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับของตัวแปรอิสระที่พบอิทธิพลเดียว (ตอน 2)

(ตอน 1)

ตัวแปรตาม	จำนวน คน	ค่าเอฟ							ทำนาย
		การศึกษา มารดา	จำนวนเพื่อน หญิง	รายได้					
				ก	ก x ข	ก x ค	ข x ค	กxขx ค	
ความเชื่ออำนาจในตน	505	4.93*	3.50	<1	<1	<1	3.45	3.15	2.8%
มุ่งอนาคตฯ	505	<1	<1	7.50**	<1	<1	<1	4.93*	2.7%
สุขภาพจิตดี	505	2.69	<1	<1	<1	<1	<1	1.04	1%
การนับถือศาสนา	505	8.70**	3.85*	6.02**	<1	<1	<1	<1	3.7%
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล	505	11.72***	<1	1.04	1.34	<1	1.00	1.79	3.7%
การสนับสนุนทางสังคมจากครู	505	5.26*	1.82	2.39	<1	<1	<1	2.32	2.2%
การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง	505	16.30***	1.20	2.52	<1	1.10	<1	<1	4.2%
การเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ	505	7.94**	<1	2.42	<1	<1	<1	1.30	2.3%
การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	505	3.18	<1	1.13	<1	<1	<1	2.62	1.7%
ทัศนคติที่ดี	505	7.88**	1.39	<1	<1	<1	<1	1.91	2.5%
พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อน	505	1.52	<1	3.16	<1	1.36	<1	1.20	1.6%
พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	505	<1	<1	2.19	<1	<1	<1	<1	.7%
คะแนนความประพฤติ	505	6.88**	<1	1.79	1.73	<1	1.26	2.90	3.1%

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, และ *** $p < .001$

(ตอน 2)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
ความเชื่ออำนาจในตน	การศึกษามารดา	มาก	39.03	น้อย	37.48
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	รายได้	มาก	49.23	น้อย	50.94
การนับถือศาสนา	การศึกษามารดา	มาก	50.55	น้อย	47.38
	จำนวนเพื่อนหญิง	มาก	50.02	น้อย	47.91
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล	รายได้	มาก	47.65	น้อย	50.29
	การศึกษามารดา	มาก	96.06	น้อย	91.63
การสนับสนุนทางสังคมจากครู	การศึกษามารดา	มาก	54.16	น้อย	52.34
การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองจากผู้ปกครอง	การศึกษามารดา	มาก	88.75	น้อย	84.26
การเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ	การศึกษามารดา	มาก	69.76	น้อย	66.79
ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม	การศึกษามารดา	มาก	56.90	น้อย	55.10
คะแนนความประพฤติ	การศึกษามารดา	มาก	80.92	น้อย	78.10

3.9.4 การนับถือศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการนับถือศาสนา แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ทั้งสามตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนการนับถือศาสนามากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.55 และ 47.38 ตามลำดับ) 2) นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก มีคะแนนการนับถือศาสนามากกว่า นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.02 และ 47.91 ตามลำดับ) และ 3) นักเรียนที่มีรายได้น้อย มีคะแนนการนับถือศาสนามากกว่านักเรียนที่มีรายได้มาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.29 และ 47.65 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าคะแนนการนับถือศาสนาแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการนับถือศาสนามาก คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก นักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก และนักเรียนที่มีรายได้น้อย

3.9.5 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 96.06 และ 91.63 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผล แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผลและใช้เหตุผลมาก คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

3.9.6 การสนับสนุนทางสังคมจากครูของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครู แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงสองตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.16 และ 52.34 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าคะแนนการสนับสนุนทางสังคมจากครูแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมจากครูมาก คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

3.9.7 การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 88.75 และ 84.26 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าจะคะแนนการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

3.9.8 การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.76 และ 66.79 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าจะคะแนนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

3.9.9 การมีภูมิคุ้มกันภายในตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่พบว่าจะคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแต่อย่างใด (ตารางที่ 3.16) และไม่พบว่าจะคะแนนการมีภูมิคุ้มกันภายในตนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ

3.9.10 ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 56.90 และ 55.40 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าจะคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่าง

เหมาะสม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก

3.9.11 พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ที่มีการศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแต่อย่างใด (ตารางที่ 3.16) และไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ

3.9.12 พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน

ปลาย ที่มี การศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่พบว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแต่อย่างใด และไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ

3.9.13 คะแนนความประพฤตินักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีการศึกษา

มารดา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้ ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนความประพฤติ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว เพียงหนึ่งตัว (ตารางที่ 3.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งระดับตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นักเรียนที่มารดามีการศึกษามาก มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนมากกว่านักเรียนที่มารดาการศึกษาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.92 และ 78.10 ตามลำดับ) (ตารางที่ 3.16) แต่ไม่พบว่าคะแนนความประพฤติแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระใดๆ จึงสรุปได้ว่านักเรียนที่มีความประพฤติดี คือ นักเรียนที่มารดาการศึกษามาก

บทที่ 4

การสรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องเรื่อง “การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation Comparative Study) ในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึง ภูมิคุ้มกันทางด้านจิตลักษณะเดิม 4 ด้าน คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา และภูมิคุ้มกันทางด้านสถานการณ์ 4 ด้าน คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ อีก 2 ด้าน ประกอบด้วย ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ด้าน คือ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ตลอดจนการศึกษาตัวแปรที่สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 5 จำนวน 639 คน โดยที่การวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 ที่ผ่านมาได้ทำการวิเคราะห์ผลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 24 กลุ่ม ซึ่งแบ่งตามลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ ประเภทสถานศึกษา สายการเรียน รายได้ การศึกษาบิดา การศึกษามารดา จำนวนเพื่อนหญิง จำนวนเพื่อนชาย จำนวนเพื่อนรุ่นพี่น้อย จำนวนเพื่อนรุ่นพี่มาก จำนวนเพื่อนรุ่นน้องน้อย และจำนวนเพื่อนรุ่นน้องมาก ซึ่งจากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ทำให้ได้ข้อสรุปผลจากการวิจัยที่สร้างความรู้ความเข้าใจของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ในนักเรียนมากขึ้น อันจะนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันทั้งภายใน และภายนอก ในการเลือกคบเพื่อน สำหรับนักเรียนและเยาวชน และยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการให้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นเยาวชนของไทยต่อไป โดยบทนี้จะกล่าวถึงการสรุปและอภิปรายผลตามสมมุติฐาน สรุปผลนอกเหนือสมมุติฐาน กลุ่มเสี่ยง และข้อเสนอแนะ ข้อดี ข้อจำกัดซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

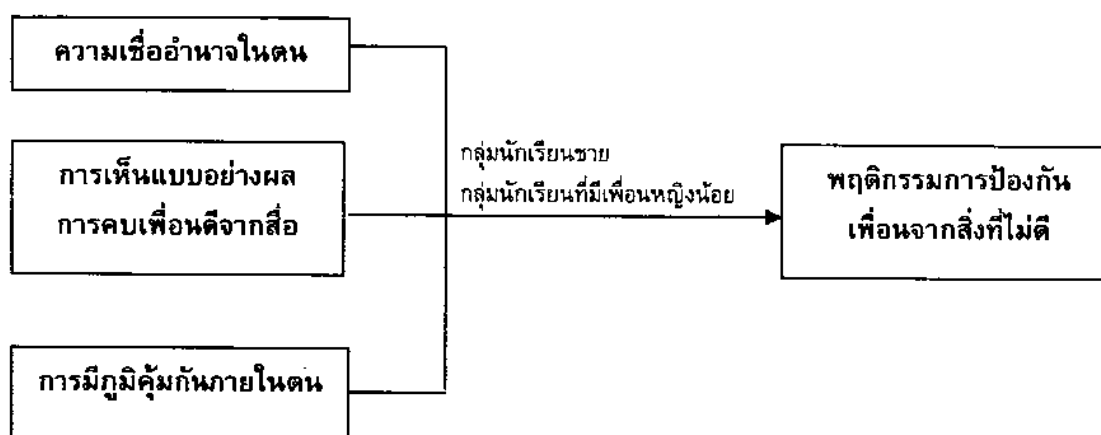
จากการประมวลเอกสารทางด้านทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ทำให้ผู้วิจัยสามารถคาดถึงผลการวิจัยหลายด้านที่อาจพบในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยตั้งสมมติฐานไว้รวม 5 ข้อ ด้วยกัน ซึ่งถูกทดสอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในบทที่ 3 และสามารถสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานในแต่ละข้อได้ รายละเอียดดังนี้

4.1.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า หรือพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีมากกว่า หรือพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนที่ติจากสื่อน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย

สมมติฐานนี้ทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ 1) ความเชื่ออำนาจในตน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และกลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย 2) การเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และกลุ่มที่มีการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และ 3) การมีภูมิคุ้มกันภายในตน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก และกลุ่มที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ส่วนตัวแปรตามมี 3 ตัวแปร คือ 1) ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2) พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และ 3) พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางพบที่สนับสนุนสมมติฐาน ใน 1 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่าง ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน (ภาพที่ 4.1) และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อมาก และมีภูมิคุ้มกันภายในตนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย มีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อน้อย และมีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย (ตารางที่ 3.3) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนชาย และนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย (ตารางที่ ข.40 และ ข.41) ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 เฉพาะในกลุ่มย่อย

ภาพที่ 4.1 ผลของปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

ดังนั้นผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน มีความสำคัญต่อพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ซึ่งนักวิจัยในอดีตพบว่า การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรกๆ ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนา (เช่น สิริมล ธีระประทีป, 2549) ส่วนผู้ที่ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ มากกว่าผู้ที่ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย (เช่น สุกมล มุ่งพัฒนสุนทร, 2546; สุภะรัฐ ยอดระบำ, 2548) และผู้ที่มีการรับรู้ความเสี่ยงมาก เป็นผู้ที่ มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ มากกว่าผู้ที่มีความเสี่ยงน้อย (เช่น ธวัชชัย ศรีพรงาม, 2547) ผลในทำนองเดียวกันนี้ยังปรากฏในการทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของ กุหลาบ ไทโรโพธิ์ภู (2546) โดยพบว่า ผู้ที่มีการรับรู้มาก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และการเห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวมากกว่า ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตน เมื่อร่วมกับการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ จึงสามารถซึมซับการเรียนรู้เหล่านี้ได้อย่างดี และเมื่อนักเรียนมีภูมิคุ้มกันภายในตนด้วย จึงทำให้นักเรียนผู้นั้นมีพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากด้วย

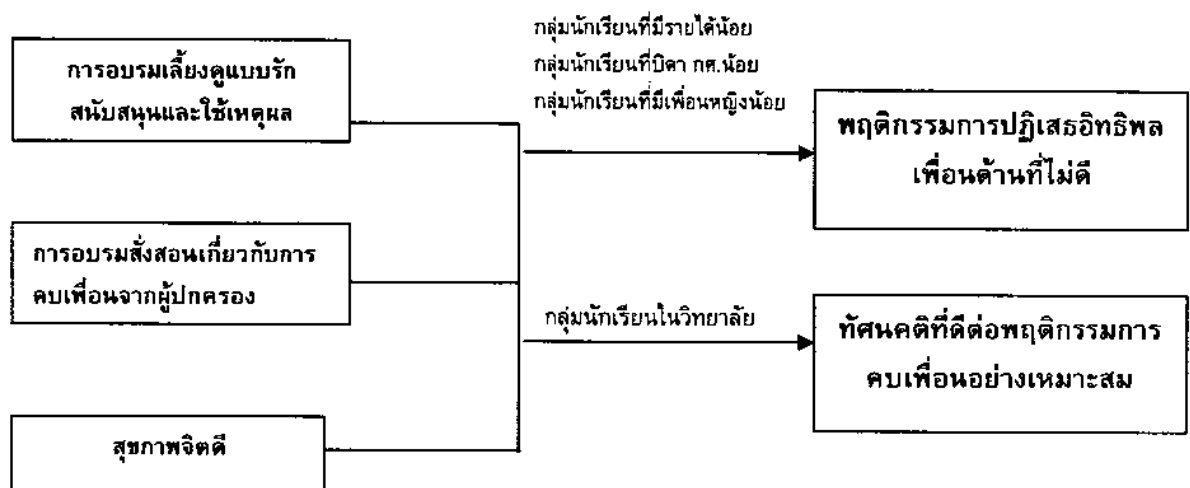
4.1.2 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า หรือ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีมากกว่า หรือ พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย ส่วนตัวแปรตามมี 4 ตัวแปร คือ 1) ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2) การมีภูมิคุ้มกันภายในตน 3) พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และ 4) พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

สมมติฐานนี้ทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก 2) การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และ 3) สุขภาพจิตดี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างโดยรวมทั้งหมด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าคะแนนของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี โดยพบผลเช่นนี้ในตัวแปรตาม 2 ตัว คือ 1) พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี (ภาพที่ 4.2) และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย (ตารางที่ 3.5) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย (ตารางที่ ข.45) 2) ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม (ภาพที่ 4.2) และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองมาก

และมีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มียัทัศน์คติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย (ตารางที่ 3.7) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย (ตารางที่ ข.52) ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 เฉพาะในกลุ่มย่อย

ภาพที่ 4.2 ผลของปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

ดังนั้นผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี มีความสำคัญต่อพฤติกรรมกาปฏิเสธริทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมซึ่งนักวิจัยในอดีตพบว่า การอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรกๆ ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนา (เช่น ลีริมล วีระประทีป, 2549) ส่วนผู้ที่ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ มากกว่าผู้ที่ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย (เช่น สุกมล มุ่งพัฒนสุนทร, 2546; สุภารัฐ ยอดระบำ, 2548) และผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มียัทัศน์คติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ มากกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย (เช่น ธวัชชัย ศรีพรงาม, 2547) ผลในทำนองเดียวกันนี้ยังปรากฏในการทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของ กุหลาบ ไทโรโพธิ์ภู (2546) โดยพบว่า ผู้ที่มีการรับรู้มาก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และการเห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวมากกว่า ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์จาก

ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นการอบรมเลี้ยงดูพื้นฐานที่สำคัญ เมื่อร่วมกับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง ในเนื้อหาหนึ่งๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้ คือการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง จึงสามารถซึมซับการอบรมเหล่านี้ได้ดี และเมื่อนักเรียนมีสุขภาพจิตดีด้วย จึงทำให้นักเรียนผู้นั้นมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก และมีพฤติกรรมการปฏิบัติ อิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากด้วย

4.1.3 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3

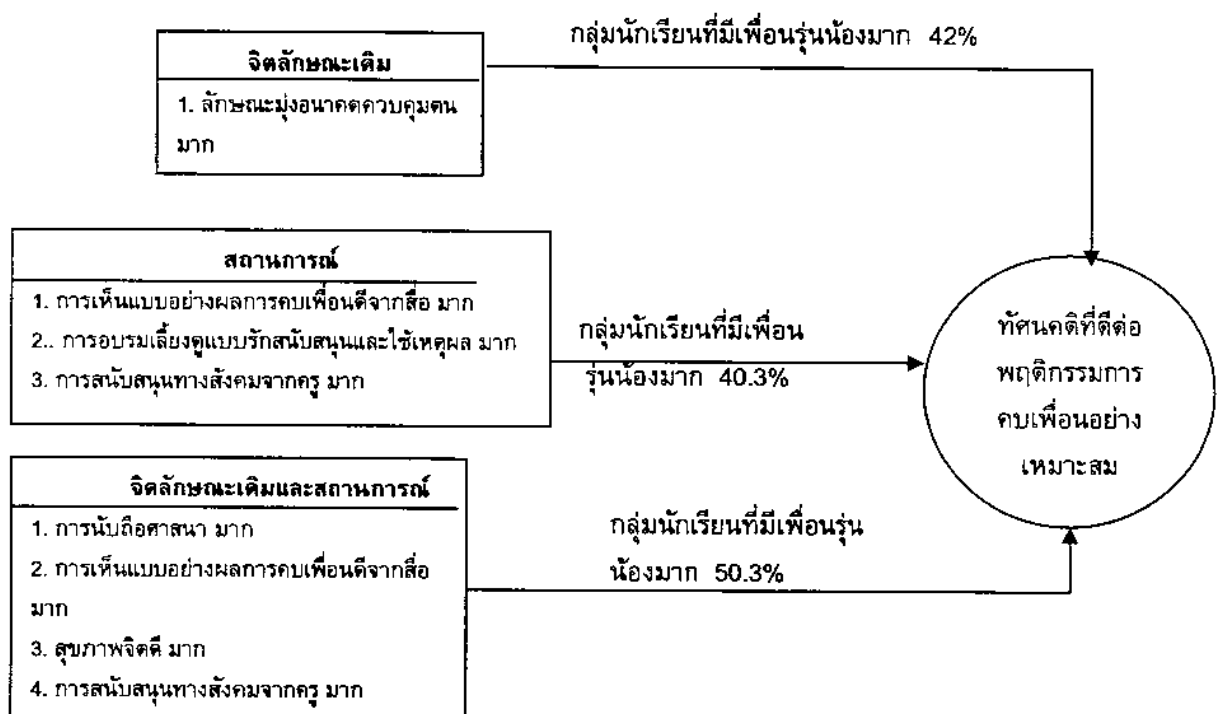
สมมติฐานที่ 3 มีเนื้อความว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 ที่เป็นจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน, ความเชื่ออำนาจในตน, สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 ซึ่งเป็นสถานการณ์อีก 4 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ, การสนับสนุนทางสังคมจากครู, การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ) รวมเป็น 8 ตัวแปร สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตนเองได้มากกว่า หรือทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมได้มากกว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 เพียงลำพังอย่างน้อย 5%

สมมติฐาน นี้คาดว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวทำนายทางจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน, ความเชื่ออำนาจในตน, สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 ลักษณะทางสถานการณ์ 4 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ, การสนับสนุนทางสังคมจากครู, การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ ซึ่งรวมเป็น 10 ตัวแปร สามารถทำนาย ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หรือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตนเอง ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 หรือ 2 เพียงลำพัง อย่างน้อย 5% จึงจะยอมรับ

จากการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มรวม โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างมีเพียง 4.4% แต่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อย พบว่า มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างกันอย่างน้อย 5% มี 17 กลุ่มย่อย จาก 24 กลุ่ม โดยพบคู่ที่สำคัญ คือได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนสายศิลปศาสตร์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษามาก และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างที่เกินเกณฑ์อยู่ระหว่าง 5.1 % ถึง 10% โดยกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันมากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก เท่ากับ 10% (ภาพที่ 4.3) ตัวทำนายชุดที่ 3 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมากได้ 50.3% (ตารางที่ 3.9) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย

คือ การนับถือศาสนา การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ สุขภาพจิตดี และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ตามลำดับ ในขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ร่วมกันทำนายได้ 42% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ สุขภาพจิตดี และตัวทำนายชุดที่ 2 คือ สถานการณ์ 4 ตัวแปร โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ทำนายได้ 40.3%

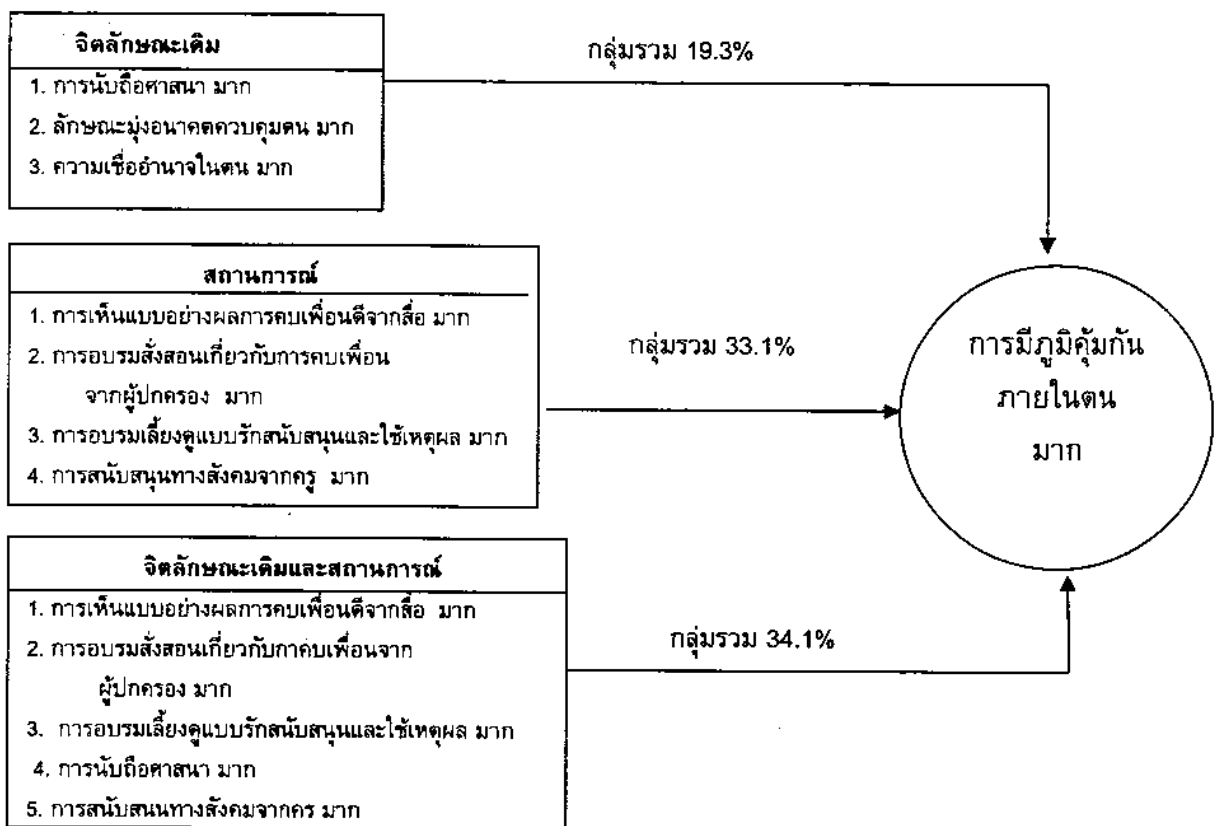
ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 อย่างเด่นชัด

ภาพที่ 4.3 ผลการทำนายและเปอร์เซ็นต์ทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยใช้กลุ่มตัวแปร จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์

สำหรับการมีภูมิคุ้มกันภายในตนไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐาน ในกลุ่มรวมโดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างกันเพียง 1 % และไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มย่อยด้วย เพราะพบพิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างระหว่าง 0.5% ถึง 4.6% เท่านั้น โดยกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันมากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่สายศิลปศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เท่ากับ 4.6 % (ภาพที่ 4.4) โดยตัวทำนายชุดที่ 3 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายได้ 34.1% (ตารางที่ 3.10) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อน

ดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
สนับสนุนและใช้เหตุผล การนับถือศาสนา และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ตามลำดับ
ในขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 1 คือจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ร่วมกันทำนายได้ 19.3% โดยมีตัว
ทำนายที่สำคัญ คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน
และตัวทำนายชุดที่ 2 คือ สถานการณ์ 4 ตัวแปร โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากไป
น้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจาก
ผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการสนับสนุนทางสังคมจากครู
ทำนายได้ 33.1%

ภาพที่ 4.4 ผลการทำนายและเปอร์เซ็นต์ทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยใช้กลุ่มตัวแปร จิตลักษณะ สถานการณ์ และสองกลุ่มรวมกัน ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน จึงไม่พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังพบสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาที่โดยเฉพาะการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม โดยปรากฏผลที่สอดคล้องกันว่า ตัวแปรด้านจิตลักษณะ

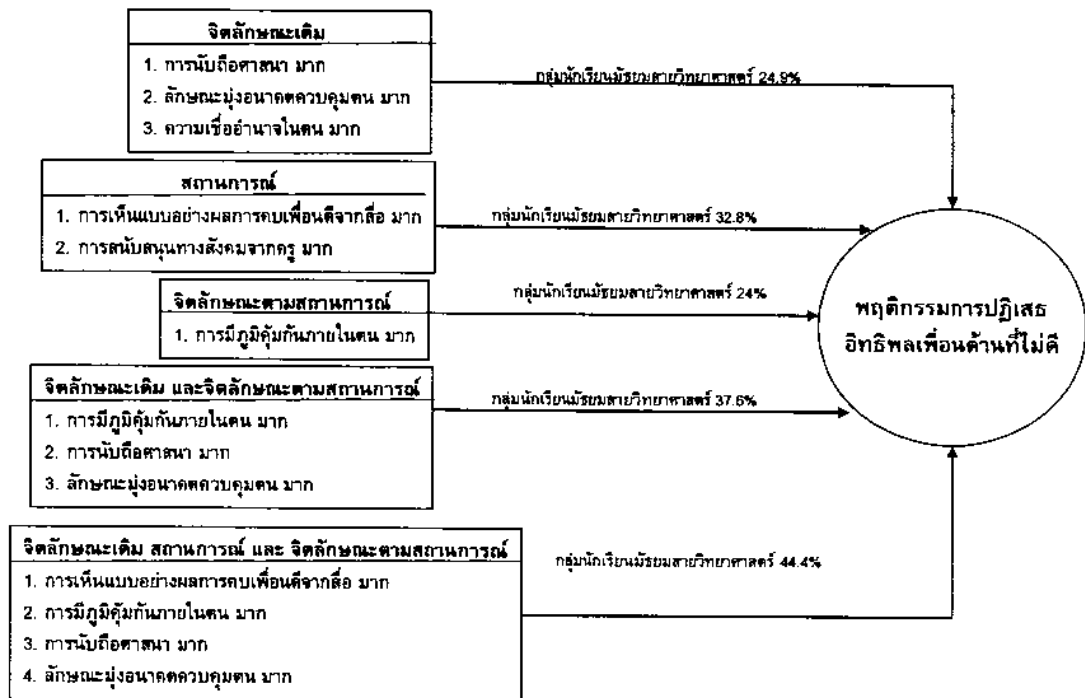
เดิมร่วมกับสถานการณ์ สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมได้มากกว่า ตัวแปรด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

อย่างไรก็ตาม ผลวิจัยในเรื่องนี้ปรากฏผลที่สำคัญอีกว่า ตัวทำนายชุดสถานการณ์ สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตนได้มากกว่า ตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม ผลเช่นเดียวกันนี้ยังปรากฏในงานวิจัยในอดีตอีกด้วย (กมลวรรณ สุวรรณโชติ, 2548: 102)

4.1.4 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 4 กล่าวว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ซึ่งประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 3 จำนวน 8 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน, ความเชื่ออำนาจในตน, สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา, การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ, การสนับสนุนทางสังคมจากครู, การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการเห็นแบบอย่างผลของการคบเพื่อนดีจากสื่อ) ทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีมากกว่า หรือพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีมากกว่าตัวทำนายชุดใดชุดหนึ่งเพียงลำพังอย่างน้อย 5%

จากการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มรวม โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างมีเพียง 3.3% แต่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐาน (ตารางที่ 3.11 และภาพที่ 4.4) 5 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนในโรงเรียนมัธยม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างที่เกินเกณฑ์อยู่ระหว่าง 5.3% ถึง 6.8% โดยกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันมากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เท่ากับ 6.8% โดยตัวทำนายรวม 10 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ได้ 44.4% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ในขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 4 ที่ประกอบด้วยจิตลักษณะ 6 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ได้ 37.6% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สำหรับตัวทำนายชุดที่ 3 รวม 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ได้ 24.0% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ในขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ สถานการณ์ 4 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ได้ 32.8% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการสนับสนุนทางสังคมจากครู และตัวทำนายชุดที่ 1 คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ร่วมกันทำนายได้ 24.6% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การนับถือศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน

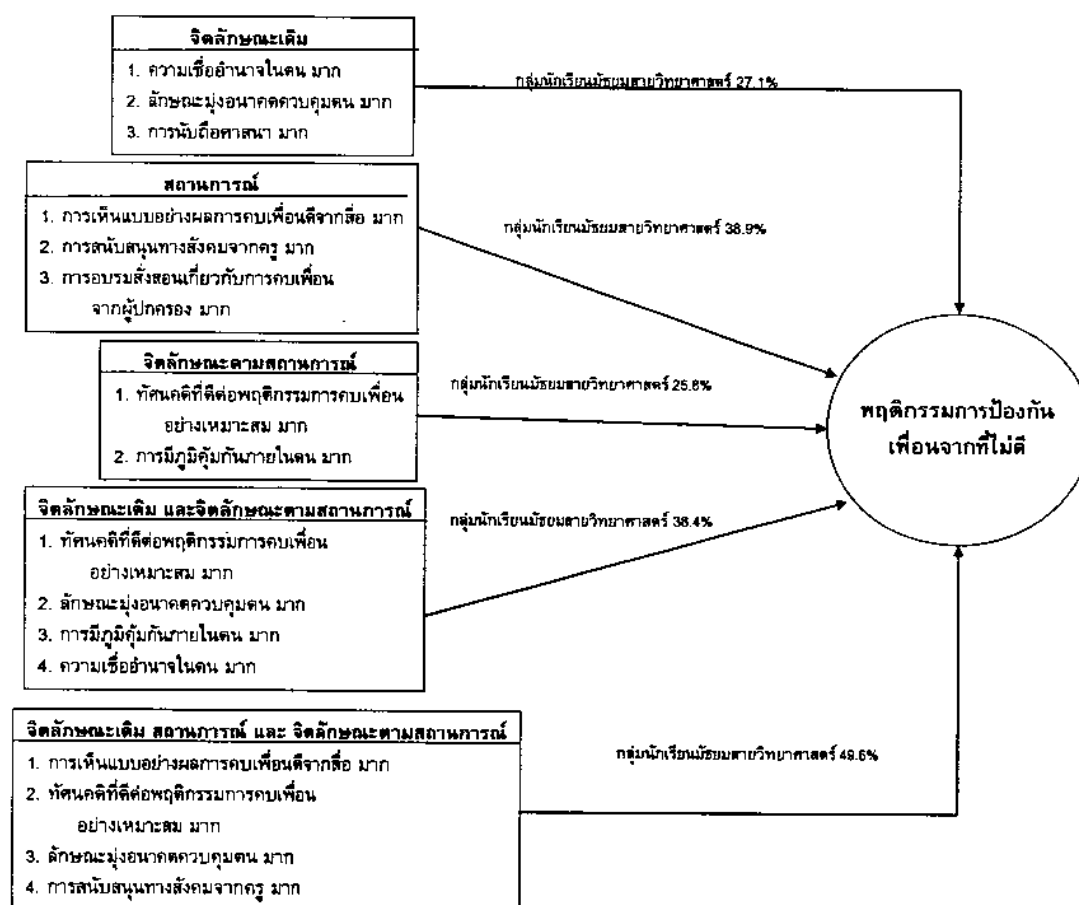

ภาพที่ 4.5 ผลทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี โดยกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาสายวิทยาศาสตร์

ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 4 ในกลุ่มรวม แต่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในบางกลุ่มย่อยเท่านั้น

จากผลการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ไม่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มรวม โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายแตกต่างกันเพียง 3.9 % แต่ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อย พบว่า มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างกันอย่างน้อย 5% มี 8 กลุ่มย่อย จาก 26 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง กลุ่มนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ในสายการเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องมาก โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์แตกต่างที่เกินเกณฑ์อยู่ระหว่าง 5 % ถึง 11.2% โดยกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันมากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เท่ากับ 11.2% (ภาพที่ 4.6) ทำนายชุดที่ 5 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีได้ 49.6% (ตารางที่ 3.12) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ

เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการสนับสนุนทางสังคมจากครู ตามลำดับ ในขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะเดิมร่วมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมกรป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ได้ 38.4% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ สำหรับตัวทำนายชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมกรป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ได้ 25.8% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน นอกจากนี้ ตัวทำนายชุดสถานการณ์ รวม 4 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมกรป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ได้ 38.9% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ ส่วนตัวทำนายชุดจิตลักษณะ 2 ตัวแปร ร่วมกันทำนายได้ 27.1% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการนับถือศาสนา

ภาพที่ 4.6 ผลทำนายพฤติกรรมกรป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี โดยกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมสายวิทยาศาสตร์

จากผลการศึกษาว่า ตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมร่วมกับ สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 10 ตัวทำนาย สามารถทำให้อำนาจการทำนายพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ทำนายได้มากกว่ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ อย่างน้อย 5% เป็นผลที่สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาสิณี นุ่มเนียม (2546: 180) ที่ปรากฏว่า ตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมร่วมกับ สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัว ได้แตกต่าง 5.6% ในกลุ่มนักเรียนชาย และทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียน ได้แตกต่าง 5.6% ในกลุ่มนักเรียนชายเช่นเดียวกัน ส่วนงานวิจัยของสุกมล มุ่งพัฒนสุนทร (2546: 201) ปรากฏว่า ตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมร่วมกับสถานการณ์และจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาสัตว์ที่ตนเองกระทำได้แตกต่าง 7.0% ในกลุ่มรวม และในบางกลุ่มย่อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ สุวรรณโชติ (2548: 125, 128) ที่ปรากฏผลว่าตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมร่วมกับ สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมการทำตนให้น่าคบหาได้แตกต่าง 11.5% ในกลุ่มรวม ทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างเพื่อนได้แตกต่าง 6.1% ในกลุ่มรวม และทำนายพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีได้แตกต่าง 7.9% ในกลุ่มนักศึกษาชาย

จากผลที่พบข้างต้นทำให้ทราบว่า ตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม ร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ และตัวทำนายชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี และพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ได้มากกว่าชุดตัวทำนายที่ 1 หรือชุดที่ 2 หรือชุดที่ 3 เพียงชุดใดชุดหนึ่งตามลำพัง ผลเช่นนี้สนับสนุนรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่กล่าวว่า การใช้ตัวทำนายหลายสายและสายละหลายตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้มากกว่า การใช้ตัวทำนายน้อยสายและน้อยตัวแปร ผลที่สนับสนุนรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมนี้ยังพบผลที่สอดคล้องในงานวิจัยในอดีต เช่น งานวิจัยของรังสรรค์ หังสนาวิน (2549) ที่พบว่า ตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมกับชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกับชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมอุทิศตนในงาน พฤติกรรมการทำงานโดยยึดหลักการพัฒนาชุมชน และพฤติกรรมการทำงานอย่างมุ่งมั่นอดทน ได้มากกว่าตัวทำนายชุดใดชุดหนึ่งตามลำพัง อย่างน้อย 5% ผลในงานนี้ ยังพบในงานวิจัยอื่นๆ (เช่น ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546); วิทยาญจน์ เดือนดาว (2546); ธวัชชัย ศรีพรงาม (2547); อภิรดี โสภางค์ (2547) เป็นต้น)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นได้ว่า สมมติฐานนี้ได้รับการสนับสนุนในกลุ่มย่อยเท่านั้น จากการศึกษาที่พบว่า จิตลักษณะและสถานการณ์รวมกัน 8 ตัวสามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่

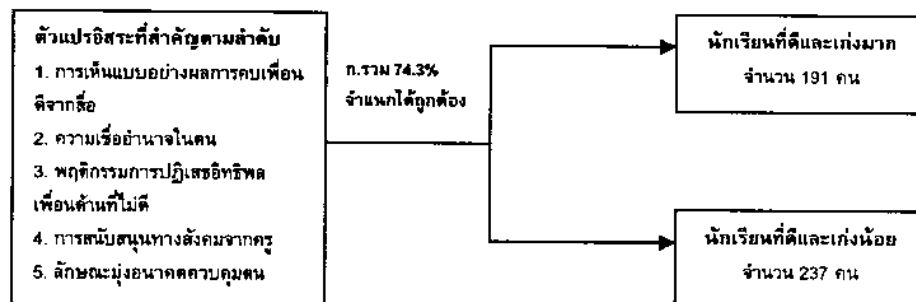
1 หรือ 2 เพียงลำพัง อย่างน้อย 5% เป็นผลที่สนับสนุนรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่ว่า การใช้ตัวแปรหลายสายๆ ละหลายด้าน จะสามารถอธิบายพฤติกรรมได้มากกว่า การใช้ตัวแปรน้อยสาย และสายละน้อยด้าน

ผลการวิจัยเช่นนี้สอดคล้องกับผลจากการวิจัยในอดีต โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม เช่น พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตลอดจนพฤติกรรมการสนับสนุนเพื่อนในทางที่ดีในหลายกลุ่มตัวอย่าง เช่น พนักงานปิ่นด้านทอผ้า (รัชชัย ศรีพรงาม, 2547) นักเรียนมัธยม (สุกมล มุ่งพัฒนาสูตร, 2546) นักศึกษาปริญญาตรี (กมลวรรณ สุวรรณโชติ, 2548) เป็นต้น

4.1.5 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 5 “กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ 4 ด้าน ร่วมกับตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม 4 ด้าน จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม 2 ด้าน รวมเป็น 12 ตัวแปร สามารถจำแนก ผู้เป็นคนดีมากและคนเก่งมาก ออกจากกลุ่มผู้เป็นคนดีน้อยและคนเก่งน้อยได้อย่างถูกต้อง เท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 50”

สมมติฐานที่ 5 นี้ได้คาดหมายว่าตัวทำนาย รวม 12 ตัว จะสามารถจำแนกการเป็นคนดีและคนเก่ง 2 ประเภทได้ คือ การเป็นคนดีมากและคนเก่งมาก และการเป็นคนดีน้อยและคนเก่งน้อย โดยมีปริมาณการทำนายเป็นเช่นไร

ภาพที่ 4.7 ความสัมพันธ์ทางบวกในการจำแนกประเภทการเป็นคนดีและคนเก่ง

จากผลการวิเคราะห์จำแนกประเภท แบบเป็นขั้นตอนของการเป็นคนดีและคนเก่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้ตัวทำนาย 12 ตัว พบว่า ตัวแปรที่เข้าสู่สมการจำแนกมีจำนวน 5 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ความเชื่ออำนาจในตน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี การสนับสนุนทางสังคมจากครู ซึ่งเป็นตัวแปรด้านสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิม และลำดับต่อมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวแปรสุดท้าย จากการวิเคราะห์ผลเพื่อดูอำนาจการทำนาย พบว่า การเห็นแบบอย่างผลการคบ

เพื่อนดีจากสื่อมีน้ำหนักในการทำนายได้สูงสุด เท่ากับ .55 รองลงมาคือ ความเชื่ออำนาจในตน เท่ากับ .37 (ตารางที่ 3.13) และมีค่าตัดสินสมการจำแนกประเภท มีอำนาจทำนายได้ปานกลาง เท่ากับ .32 และมีค่าอำนาจในการแบ่งแยกปานกลาง (ตารางที่ 3.13) และตัวแปรทั้งหมด 12 ตัว สามารถร่วมกันทำนายการเป็นคนดีมากและคนเก่งมาก ออกจากการเป็นคนดีน้อย ได้ถูกต้อง 74.3 เปอร์เซนต์ จึงสรุปได้ว่า ข้อมูลจากการวิจัยนี้ให้การสนับสนุนสมมติฐานที่ 5 นี้ อย่างชัดเจน

จากการสรุปและอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 5 ข้อ ในการวิจัยนี้ อาจกล่าวได้ว่าข้อมูลในการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐาน 1 ข้อ คือ สมมติฐานที่ 5 ได้รับการสนับสนุนบางส่วน คือ 1 2 3 และ 4 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดที่คาดไว้

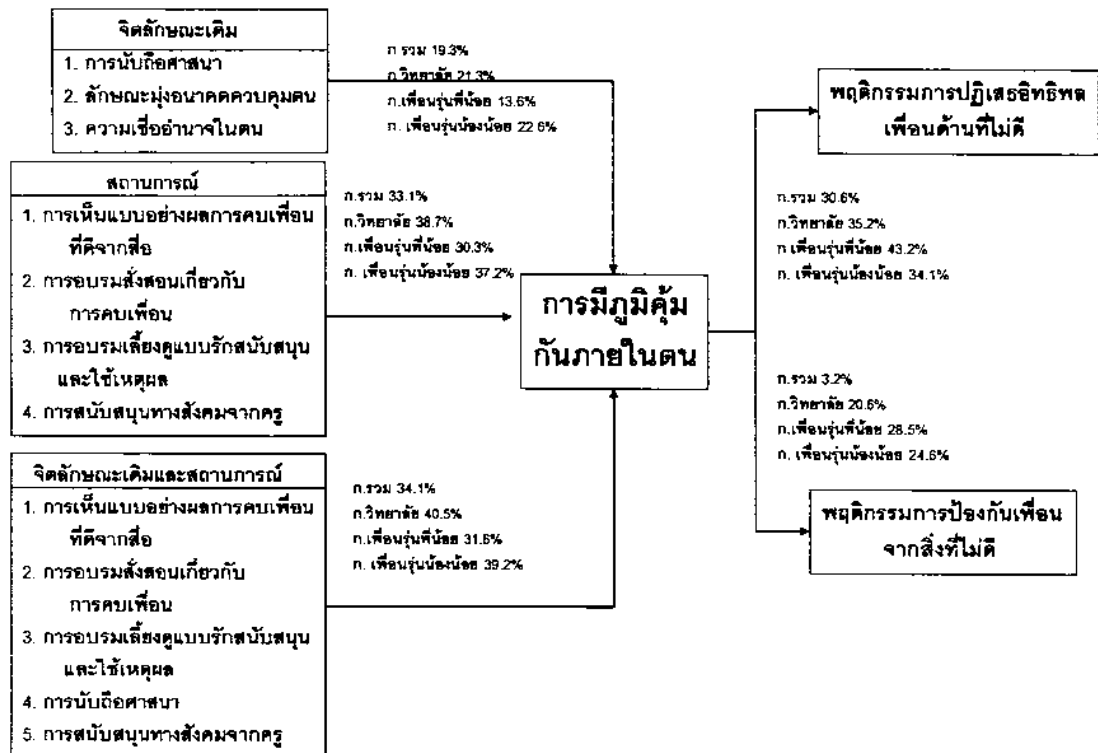
4.2 การสรุปผลนอกเหนือสมมติฐาน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อมูลในบทที่แล้ว ทำให้พบว่ามีประเด็นที่สำคัญ นอกเหนือจากผลที่พบในการอภิปรายตามสมมติฐานข้างต้น ซึ่งน่าจะนำมาสรุป เพื่อประโยชน์ ในการนำไปใช้ในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ได้ต่อไป โดยจะนำเสนอผลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเสี่ยง กลุ่มตัวแปรทางสภาพแวดล้อม กลุ่มตัวแปรทางจิต ลักษณะเดิม ปัจจัยเชิงเหตุและผลของกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 ปัจจัยเชิงเหตุและผลของการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

จากผลการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ แบบโดยรวมและแบบเป็นขั้นของพฤติกรรม การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม (ตารางที่ 3.10 ในบทที่ 3 และภาพที่ 4.8) พบว่า การมีภูมิคุ้มกัน ภายในตน เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับแรกของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมเหล่านี้ โดยพบว่า การมีภูมิคุ้มกันภายในตน สามารถทำนาย 1) พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อน ด้านที่ไม่ดี ในกลุ่มรวม 30.6% กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย 35.2% กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่ น้อย 43.2% และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 34.1% และ 2) พฤติกรรมการป้องกัน เพื่อนด้านที่ไม่ดี ในกลุ่มรวม 3.2% กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย 20.6% กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อน รุ่นพี่น้อย 28.5% และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 24.6%

จากผลการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ แบบโดยรวมและแบบเป็นขั้น ซึ่งมีตัวแปร ตามคือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ชุด คือ ชุด 1 เป็นกลุ่มตัวทำนายฝ่ายจิต ลักษณะเดิม 4 ตัวแปร คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ในกลุ่มรวม 19.3% กลุ่มนักเรียน

ภาพที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุและผลของการมีภูมิคุ้มกัน

ในวิทยาลัย 21.3% กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย 13.6% และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 22.6%

กลุ่มตัวแทนฝ่ายสถานการณ์ เป็นชุด 2 มี 4 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการสนับสนุนทางสังคมจากครู สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ในกลุ่มรวม 33.1% กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย 38.7% กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย 30.3% และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 37.2%

การรวมกลุ่มตัวแทนในชุดที่ 1 และชุดที่ 2 เป็นชุด 3 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ในกลุ่มรวม 34.1% กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย 40.5% กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย 31.6% และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นน้องน้อย 39.2%

4.2.2 กลุ่มเสี่ยง และปัจจัยปกป้อง

กลุ่มนักเรียนที่เสี่ยงในที่นี้หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่น่าปรารถนาน้อยหรือมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ปรากฏกลุ่มเสี่ยง ดังนี้

ประการแรก นักเรียนที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดีในปริมาณน้อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก และ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยมีปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน การนับถือศาสนา และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ประการที่สอง นักเรียนที่มีพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนในทางที่ไม่ดีในปริมาณน้อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยมีปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ คือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม การมีภูมิคุ้มกันภายในตน และ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ

ประการที่สาม นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยมีปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ การนับถือศาสนา การสนับสนุนทางสังคมจากครู การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ประการที่สี่ นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย และ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยมีปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

สำหรับกลุ่มนักเรียนที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน คือ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมทั้งสองด้านในปริมาณที่น้อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย กลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก และ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยมีปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญของทั้งสองพฤติกรรม คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ และ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน

4.3 ข้อดีและข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” นี้เป็นการวิจัยที่ได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก และได้พยายามวางแผนการวิจัยให้ถูกต้องตามแบบแผนการวิจัยมากที่สุด ตลอดจนการพยายามหาวิธีต่างๆ เพื่อที่จะให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถตอบคำถามตามสมมติฐานได้อย่างชัดเจน แต่การวิจัยในแต่ละเรื่องย่อมจะต้องมีข้อดีและข้อจำกัดเกิดขึ้น ซึ่งการวิจัยเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกันที่มีข้อดีและข้อจำกัด ดังต่อไปนี้

4.3.1 ข้อดีของการวิจัย

ประการแรก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการนำเอาสาเหตุหลายฝ่ายร่วมกัน ได้แก่ ปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม และปัจจัยทางสถานการณ์ โดยมีจิตตามเป็นตัวประสาน ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นได้ที่บุคคลๆ หนึ่งจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสามารถชี้ให้เห็นชัดเจนว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่อยู่ในสถานการณ์ต่างๆ และจิตลักษณะต่างๆ ในปริมาณที่มากและน้อยต่างกัน จะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใด

ประการที่สอง ได้มีการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นจำนวน 639 คน เพื่อทำการวิเคราะห์ผลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยนี้ จะช่วยให้พบปัจจัยเชิงเหตุที่ต่างกันในกลุ่มนักเรียนต่างประเภทกัน ผลการศึกษาที่ปรากฏจึงมีความละเอียดและเจาะจงกลุ่มมากยิ่งขึ้น และสามารถนำผลการศึกษานี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ให้เหมาะสมกับนักเรียนประเภทต่างๆ ได้

ประการที่สาม แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นการนำแบบวัดของผู้เฒ่ามาใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นแบบวัดที่มีคุณภาพสูงตามวัตถุประสงค์ และอีกส่วนที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นใหม่ โดยผ่านขั้นตอนการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และได้มีการหาอำนาจจำแนก (Discrimination Power) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งแสดงถึงคุณภาพของเครื่องมือวัดที่ทำให้ผลที่วัดเชื่อถือได้ และอาจนำไปใช้ในการวัดและพัฒนาต่อไป

ประการที่สี่ วิธีการดำเนินการวิจัย ได้ดำเนินการอย่างรัดกุม คือ 1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับความอนุเคราะห์ จากคณะครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการช่วยเก็บข้อมูล ทำให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลที่ได้รับมา 2) แบบวัดที่ใช้ในการวิจัย ได้มีการสลับชุดคำถามเป็น 2 รูปแบบ เพื่อลดผลเสียจากการเบื่อหน่ายในการตอบคำถามในชุดหลังๆ 3) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้สถิติหลายรูปแบบคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเป็นคนดีและคนเก่ง การวิเคราะห์หากกลุ่มเสี่ยง และการเปรียบเทียบค่าสัมพัทธ์ประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทำให้เกิดข้อสรุปที่ละเอียด สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยและพัฒนาต่อไป

4.3.2 ข้อจำกัดของการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดของการวิจัย 3 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการแรก การวิจัยนี้เป็นการศึกษาในลักษณะความสัมพันธ์เปรียบเทียบ ดังนั้นข้อมูลที่พบจึงเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเท่านั้น ซึ่งผลของการวิจัยยังมิได้มีการพิสูจน์เพื่อยืนยันถึงสาเหตุ และผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่าง

เหมาะสม ในงานวิจัยนี้ได้อย่างชัดเจนนัก ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันผลที่พบนี้ให้มากยิ่งขึ้น จึงควรมีการวิจัยเชิงทดลอง จากนั้นจึงสร้างสาเหตุตามที่พบผลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาผลที่พบว่าตรงกับงานวิจัยนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ประการที่สอง ในการวิจัยนี้ต้องศึกษาตัวแปรหลายตัวแปร ดังนั้นแบบวัดจึงมีหลายชุด ทำให้ผู้ตอบต้องใช้เวลาในการตอบมาก เป็นสาเหตุให้ผู้ตอบแบบวัดบางคนเกิดความเบื่อหน่าย ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ข้อมูลที่ได้ อาจไม่ตรงกับความเป็นจริงบ้าง ผู้วิจัยจึงได้แก้ปัญหาด้วยวิธีการดังนี้ 1) สร้างแรงจูงใจในการตอบด้วยการให้ของที่ระลึกเล็กๆ น้อยๆ ประเภท ปากกา สมุดบันทึกเล่มเล็กๆ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือ 2) เก็บแบบวัดเพิ่มจากที่เดิมตั้งเป้าหมายไว้ 560 ชุด เป็น 640 ชุด เพื่อตัดแบบวัดที่กลุ่มตัวอย่างไม่เต็มใจตอบหรือตอบไม่สมบูรณ์ออก และจากการนำแบบวัดมาคัดแล้วคงเหลือแบบวัดที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลได้ 639 ชุด

ประการสุดท้าย ในการวิจัยนี้วัดจิตลักษณะ สถานการณ์ และพฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นการวัดจากแหล่งเดียว ข้อมูลที่ได้จึงอาจมีความสัมพันธ์กันมากกว่าความเป็นจริงได้

4.4 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยสามารถเสนอแนะการพัฒนาได้ 4 ประการ คือ

ประการแรก การพัฒนางานกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนในทางที่ไม่ดีน้อย สิ่งที่ต้องพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ โดยผู้ปกครอง ควรคัดเลือกรายการจากสื่อที่แสดงแบบอย่างที่ดี เช่น “ เมื่อฉันเห็นโฆษณาทางทีวี เรื่องเกี่ยวกับการคบเพื่อน แล้วเกิดปัญหาการตั้งท้องโดยไม่ได้ป้องกัน ดังนั้นจึงทำให้ฉันระมัดระวังในการคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้น” ซึ่งผู้ปกครองควรให้คำแนะนำปรึกษาแก่บุตรหลาน เมื่อมีสื่อประเภทนี้ออกมา เพื่อให้เด็กได้เข้าใจถึงผลดี และผลเสียของความประพฤติที่ไม่เหมาะสม นอกจากนั้นควรมีการพัฒนา และสร้างภูมิคุ้มกันภายในตน ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) การรับรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมของเพื่อนนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เช่น การที่นักเรียนรับรู้ ว่าคนที่เล่นการพนันเป็นคนที่ไม่ดี เป็นต้น 2) การตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ที่ตนเองยอมรับหรือปฏิเสธ พร้อมทั้งมีวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ผู้ปกครองอาจสร้างสถานการณ์จำลอง (Role-play) เช่น การที่เด็กรับรู้ว่าเป็นคนที่เล่นการพนันเป็นคนไม่ดี และไม่สมควรเอาเยี่ยงอย่าง หากไปคบกับคนๆ นี้จะทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นได้ เพื่อฝึกให้เด็กหัดคิด และประเมินสถานการณ์ที่รับรู้ เพื่อตัดสินใจเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะปฏิเสธ รวมทั้งส่งเสริมด้าน ศาสนา ทางด้านคุณธรรม และพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งหมายความว่าถึง

ความสามารถของนักเรียนในการคาดการณ์ในอนาคตเล็งเห็นความสำคัญที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคตได้ รวมถึงความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้เป็นคนที่สามารถทนได้รอได้ เพื่อรับประโยชน์ที่สำคัญและยิ่งใหญ่กว่าที่จะมีมาในอนาคต เพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามมา หรือเห็นความสำคัญและคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ประการที่สอง การพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนที่มีพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีน้อย สิ่งที่ต้องพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมกาคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตใจของนักเรียน ที่เกิดจากความรู้สึกเชิงประเมินค่าในทางที่เป็นประโยชน์หรือโทษ หรือความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อเพื่อนที่เป็นคนดี และมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์หรือโทษ ที่นำไปสู่การเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมต่อไป โดยผู้ปกครอง หรือครู ควรชี้แนะในสิ่งดังกล่าวให้แก่บุตรหลานให้รู้จักแยกแยะ เช่น ยกตัวอย่างให้แก่เด็กได้เข้าใจว่า “หากเพื่อนมีความจำเป็นต้องขาดเรียนนาน ฉันก็จะคอยส่งข่าวคราวเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้เพื่อน” และอีกตัวอย่างหนึ่งคือ “ฉันรู้สึกชื่นชมเพื่อนที่คอยเตือนสติป้องกันไม่ให้เพื่อนไปเที่ยวกลางคืน หรือป้องกันเพื่อนไม่ให้ทะเลาะกัน” ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้เกิดความเข้าใจในเหตุการณ์ดังกล่าว พร้อมทั้งจะตัดสินใจในทางที่ถูกต้อง นอกจากนี้ควรมีสรางภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ในการป้องกันตนเองจากเพื่อนที่ไม่ดี ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และในส่วนของการเห็นแบบอย่างผล การคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ ควรได้รับการพัฒนาดังที่ได้เสนอไว้ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

ประการที่สาม การพัฒนานักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีภูมิคุ้มกันภายในตนน้อย สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก กระทำได้โดย การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง ซึ่งหมายรวมถึงการที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนบุตรหลานที่เป็นนักเรียนในสายสามัญศึกษา และนักเรียนในสายอาชีพทั้งชายและหญิงของตน ในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เหมาะสมในการเลือกคบเพื่อน โดยจะต้องไม่หลงเชื่อเพื่อนที่ชวนไปเที่ยวเตร่ตอนกลางคืน ตลอดจนการแนะนำและชักชวนเพื่อนไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายที่ไม่ดี เช่น การพนัน ยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลจากผู้ปกครอง จะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้ การพัฒนาเช่นนี้ จะยิ่งทำให้นักเรียนกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนในวิทยาลัย และ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง ได้รับการพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ

ประการที่สี่ การพัฒนาในกลุ่มรวมให้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม กระทำโดยการสร้างภูมิคุ้มกันภายในตนให้แก่เด็กนักเรียน เช่น ฝึกให้เด็กหัดคิด และแยกแยะในการกระทำที่ดีและไม่ดี เพื่อประเมินสถานการณ์อีกทั้งพร้อมที่จะตัดสินใจเลือกที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ตลอดจนต้องให้บุตรหลานข้างทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการคัดเลือกสื่อที่เหมาะสมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคบเพื่อน เพื่อให้เด็กมีการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ ได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครู

โดยสามารถกระทำได้โดยข้อเสนอแนะดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนการพัฒนาด้านจิตใจ ควรพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และพัฒนาทางด้านคุณธรรมในการนับถือศาสนา เพื่อให้การพัฒนาในกลุ่มเด็ก เยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติได้มีภูมิคุ้มกันที่ดี อีกทั้งประกอบด้วย คุณลักษณะลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

4.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่องนี้สามารถเสนอแนะการวิจัยต่อไปได้ดังนี้

ประการแรก ควรทำการศึกษาจิตลักษณะเดิมตัวใหม่ ที่นอกเหนือจากจิตลักษณะเดิมที่ศึกษาไปแล้วในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยอาจจะศึกษาในเรื่องเอกลักษณ์แห่งตน และเรื่องค่านิยมในการคบเพื่อนของวัยรุ่นเพิ่มเติมในครั้งต่อไปด้วย

ประการที่สอง ควรทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินผลการฝึกอบรมจิตลักษณะและสถานการณ์ที่สำคัญเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งในกลุ่มรวม หรือกลุ่มเสี่ยง โดยในการพัฒนาพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี ควรทำ การวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินผลการฝึกอบรมในกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย และกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย โดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการนับถือศาสนา ส่วนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี ควรจัดฝึกอบรมในกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม โดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการสนับสนุนทางสังคมจากครู

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน
ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนาย
และตัวทำนายที่สำคัญ

ตารางที่ ข.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรในกลุ่มรวม (จำนวน 639 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	37.62	7.40	1.00	0.39**	0.64**	0.38**	0.36**	0.32**	0.21**	0.42**	0.27**	0.41**	0.31**	0.29**	0.19**	0.26**
2. ลักษณะบุคลิกคตควาบุคน	48.82	6.66		1	0.31**	0.32**	0.41**	0.44**	0.40**	0.51**	0.40**	0.44**	0.47**	0.45**	0.13**	0.23**
3. สุขภาพจิตดี	53.96	10.67			1	0.33**	0.27**	0.21**	0.04	0.26**	0.16**	0.26**	0.24**	0.17**	0.14**	0.18**
4. การนับถือศาสนา	48.94	10.83				1	0.28**	0.41**	0.29**	0.45**	0.25**	0.41**	0.30**	0.23**	0.21**	0.25**
5. ภายนอกอันดูงามรักตนกับตนเองในตนเอง	93.23	13.84					1	0.43**	0.50**	0.43**	0.35**	0.40**	0.33**	0.33**	0.12**	0.16**
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.88	8.33						1	0.51**	0.58**	0.43**	0.50**	0.42**	0.47**	0.24**	0.26**
7. ภายนอกอันดูงามรักตนกับตนเองในตนเอง	85.43	12.08							1	0.65**	0.52**	0.54**	0.40**	0.46**	0.14**	0.13**
8. การเห็นแบบอย่างของการคบเพื่อนดีจากสื่อ	67.46	11.19								1	0.61**	0.58**	0.60**	0.54**	0.29**	0.35**
9. การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	280.39	72.33									1	0.46**	0.62**	0.52**	0.18**	0.22**
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมคบเพื่อนอย่างเหมาะสม	55.30	7.11										1	0.41**	0.53**	0.20**	0.24**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธหรือหนีเพื่อนด้านที่ไม่ดี	66.28	11.99											1	0.63**	0.28**	0.31**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	56.94	10.52												1	0.20**	0.21**
13. คะแนนความประพฤติ	78.45	11.54													1	0.50**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.95	0.67														1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 , ** .01

ตารางที่ ข.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรในกลุ่มนักเรียนชาย (จำนวน 301 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	35.86	6.70	1.00	0.41**	0.58**	0.44**	0.26**	0.25**	0.19**	0.37**	0.28**	0.39**	0.25**	0.29**	0.08	0.06
2. ลักษณะบุคลิกภาพตามคุณตน	48.16	6.65		1.00	0.35**	0.46**	0.46**	0.43**	0.38**	0.49**	0.39**	0.46**	0.43**	0.42**	0.07	0.16**
3. สุขภาพจิตดี	53.05	9.73			1.00	0.37**	0.15**	0.11**	0.00	0.28**	0.20**	0.29**	0.20**	0.16**	0.10	0.04
4. การนับถือศาสนา	47.67	8.39				1.00	0.39**	0.46**	0.43**	0.53**	0.38**	0.52**	0.37**	0.29**	0.13*	0.09
5. ทัศนคติต่อพฤติกรรมที่ผิดและชั่ว	90.79	14.05					1.00	0.42**	0.61**	0.45**	0.39**	0.44**	0.29**	0.29**	0.03	0.00
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	50.56	8.29						1.00	0.50**	0.54**	0.42**	0.49**	0.38**	0.41**	0.16**	0.13**
7. ทัศนคติต่อพฤติกรรมที่ผิดและชั่ว	80.36	12.18							1.00	0.63**	0.52**	0.55**	0.33**	0.37**	-0.01	-0.08
8. การเห็นแบบอย่างพฤติกรรมที่ผิดและชั่ว	62.33	10.58								1.00	0.62**	0.54**	0.54**	0.46**	0.12*	0.14**
9. การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	258.16	68.48									1.00	0.49**	0.63**	0.50**	0.10	0.08
10. ทัศนคติต่อพฤติกรรมที่ผิดและชั่ว	52.85	7.23										1.00	0.38**	0.44**	0.14**	0.09
11. พฤติกรรมการปฏิบัติหรือหลีกเลี่ยงด้านที่ไม่ดี	60.44	11.48											1.00	0.57**	0.17**	0.18**
12. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสิ่งที่ไม่ดี	62.13	10.05												1.00	0.10	0.15**
13. ทัศนคติต่อพฤติกรรมที่ผิดและชั่ว	74.73	11.00													1.00	0.50**
14. การงดเว้น	2.81	0.69														1.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** .01

ตารางที่ 3.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนหญิง (จำนวน 338 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความรู้ด้านทางในตน	39.18	7.65	1.00	0.32**	0.67**	0.33**	0.40**	0.30**	0.10*	0.37**	0.16**	0.34**	0.24**	0.17**	0.17**	0.37**
2. ลักษณะมุ่งอนาคตทางคุณค่า	51.30	6.32		1.00	0.27**	0.22**	0.31**	0.37**	0.31**	0.44**	0.33**	0.33**	0.41**	0.37**	0.06	0.22**
3. สุขภาพจิตดี	54.77	11.39			1.00	0.31**	0.35**	0.27**	0.02**	0.23**	0.10	0.21**	0.25**	0.14*	0.13*	0.27**
4. การนับถือศาสนา	50.08	12.52				1.00	0.19**	0.37**	0.17*	0.41**	0.14*	0.34**	0.24**	0.16**	0.23**	0.34**
5. กลยวิธีแก้ปัญหาแบบสร้างสรรค์และไม่รุนแรง	95.41	13.30					1.00	0.40**	0.35**	0.35**	0.25**	0.29**	0.30**	0.29**	0.12*	0.26**
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	54.95	7.83						1.00	0.40**	0.52**	0.34**	0.41**	0.34**	0.40**	0.18**	0.31**
7. กลยวิธีแก้ปัญหาแบบสร้างสรรค์และไม่รุนแรง	89.94	10.04							1.00	0.52**	0.40**	0.37**	0.26**	0.33**	0.06	0.20**
8. การเห็นแบบอย่างผลการทำงานเพื่อสังคม	72.03	9.65								1.00	0.52**	0.48**	0.50**	0.40**	0.25**	0.46**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับภายในตน	300.18	69.96									1.00	0.31**	0.54**	0.41**	0.10	0.26**
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางสังคม	57.49	6.25										1.00	0.26**	0.48**	0.07	0.29**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	69.59	10.73											1.00	0.56**	0.21**	0.33**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	71.22	8.98												1.00	0.07	0.13*
13. คะแนนความประพฤติ	81.75	11.00													1.00	0.45**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	3.08	0.64														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรในกลุ่มนักเรียนมัธยม (จำนวน 329 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออย่างในตนเอง	39.56	7.16	1.00	0.42**	0.63**	0.49**	0.48**	0.40**	0.24**	0.44**	0.40**	0.45**	0.37**	0.39**	0.27**	0.32**
2. ลักษณะบุคลิกภาพตามคุณตน	50.17	6.39		1.00	0.40**	0.49**	0.34**	0.34**	0.25**	0.43**	0.28**	0.30**	0.47**	0.41**	0.23**	0.27**
3. สุขภาพจิตดี	55.78	10.77			1.00	0.38**	0.40**	0.25**	0.09**	0.27**	0.25**	0.26**	0.31**	0.26**	0.21**	0.23**
4. การนับถือศาสนา	52.83	6.51				1.00	0.36**	0.43**	0.36**	0.56**	0.41**	0.50**	0.52**	0.54**	0.36**	0.39**
5. การยอมรับด้วยแบบวิถีวัฒนธรรมและวิถีพิเศษ	96.16	13.09					1.00	0.29**	0.37**	0.35**	0.30**	0.24**	0.34**	0.35**	0.19**	0.18**
6. การสละตนทางสังคมจากกฎ	54.81	7.98						1.00	0.34**	0.50**	0.34**	0.38**	0.44**	0.48**	0.37**	0.30**
7. การยอมรับอย่างกับกับวัฒนธรรมเพื่อสุขภาพผู้ปกครอง	88.64	9.99							1.00	0.57**	0.39**	0.29**	0.30**	0.39**	0.23**	0.21**
8. การเห็นแบบอย่างของการคบเพื่อนดีจากสื่อ	71.31	9.82								1.00	0.59**	0.42**	0.61**	0.55**	0.40**	0.44**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กันภายในตนเอง	294.11	67.88									1.00	0.28**	0.56**	0.41**	0.30**	0.33**
10. ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมทางกายเพื่อสุขภาพตนเอง	57.55	6.07										1.00	0.30**	0.56**	0.33**	0.28**
11. พฤติกรรมการปฏิบัติต่อหัตถิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	67.03	11.46											1.00	0.59**	0.43**	0.45**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	68.32	9.90												1.00	0.35**	0.33**
13. คะแนนความประพฤติ	80.76	9.83													1.00	0.71**
14. เกรดเฉลี่ย	3.14	0.64														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย (จำนวน 310 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออย่างโนน	35.55	7.10	1.00	0.37**	0.61**	0.24**	0.16**	0.15**	0.08	0.28**	0.07	0.28**	0.19**	0.14*	0.04	0.06
2. ลักษณะบุคลิกภาพของตน	49.45	6.93		1.00	0.21**	0.26**	0.47**	0.53**	0.52**	0.62**	0.50**	0.57**	0.47**	0.48**	0.04	0.16*
3. สุขภาพจิตดี	52.03	10.23			1.00	0.27**	0.08	0.10	-0.09	0.16*	0.01	0.17*	0.12*	0.04	0.01	0.02
4. การนับถือศาสนา	44.82	12.81				1.00	0.16**	0.33**	0.16*	0.28**	0.10	0.26**	0.16*	0.04	0.06	0.05
5. การยอมรับกฎเกณฑ์กับตนเองและสังคม	90.13	13.97					1.00	0.50**	0.56**	0.42**	0.34**	0.44**	0.28**	0.28**	0.00	0.02
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	50.84	8.22						1.00	0.58**	0.57**	0.46**	0.52**	0.36**	0.42**	0.06	0.10
7. การยอมรับข้อดีกับภาพลักษณ์ของโรงเรียน	82.02	13.14							1.00	0.65**	0.57**	0.63**	0.45**	0.49**	0.00	-0.08
8. การเห็นแบบอย่างและการคบเพื่อนที่ดี	63.38	11.13								1.00	0.59**	0.60**	0.58**	0.52**	0.12*	0.11
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับภายในตน	285.83	74.14									1.00	0.54**	0.66**	0.58**	0.03	0.01
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมของตนเอง	52.92	7.36										1.00	0.45**	0.49**	0.01	0.05
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	63.42	12.27											1.00	0.66**	0.13*	0.11
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	65.47	10.96												1.00	0.05	0.03
13. คะแนนความประพฤติ	76.00	12.68													1.00	0.28**
14. การเฉลี่ย	2.75	0.65														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในโรงเรียนมัธยม (จำนวน 163 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเร็วอ่านหนังสือ	40.52	7.01	1.00	0.36**	0.57**	0.42**	0.53**	0.31**	0.22**	0.31**	0.32**	0.44**	0.29**	0.40**	0.16**	0.09
2. ลักษณะเมื่องานอดความบุคคล	51.02	6.05		1.00	0.40**	0.49**	0.30**	0.32**	0.24**	0.39**	0.23**	0.18**	0.39**	0.40**	0.21**	0.17**
3. สุขภาพจิตดี	56.69	10.23			1.00	0.40**	0.43**	0.16**	0.08	0.12*	0.23**	0.29**	0.20**	0.24**	0.12*	0.07
4. การแก้ปัญหาความ	53.60	6.55				1.00	0.30**	0.37**	0.37**	0.51**	0.41**	0.35**	0.50**	0.47**	0.37**	0.31**
5. การยอมรับความคิดเห็นของตนเอง	97.02	11.90					1.00	0.27**	0.32**	0.28**	0.23**	0.20**	0.21**	0.29**	0.11*	0.02
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	55.16	8.11						1.00	0.35**	0.50**	0.36**	0.27**	0.45**	0.52**	0.37**	0.13*
7. การยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่น	89.49	9.83							1.00	0.52**	0.33**	0.16**	0.29**	0.43**	0.17*	0.09
8. การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	73.50	9.17								1.00	0.60**	0.30**	0.61**	0.61**	0.36**	0.36**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับภายในตนเอง	305.47	67.17									1.00	0.15**	0.58**	0.37**	0.36**	0.38**
10. กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของตนเอง	58.52	5.51										1.00	0.15*	0.49**	0.13*	-0.05
11. พฤติกรรมการปฏิบัติตนที่พึงประสงค์	69.10	10.90											1.00	0.54**	0.52**	0.36**
12. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสิ่งที่ไม่ดี	69.90	9.33												1.00	0.39**	0.20**
13. คะแนนความประพฤติ	83.80	8.65													1.00	0.46**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	3.34	0.47														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในโรงเรียนมัธยม (จำนวน 166 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความร้อย่ายางใบเตย	38.62	7.20	1.00	0.45**	0.68**	0.54**	0.44**	0.48**	0.25**	0.52**	0.44**	0.44**	0.41**	0.36**	0.30**	0.43**
2. ลักษณะรูปร่างของดอกคาบูกวน	49.33	6.62		1.00	0.40**	0.47**	0.36**	0.35**	0.25**	0.43**	0.29**	0.36**	0.51**	0.40**	0.20**	0.30**
3. สภาพจิตใจดี	54.89	11.23			1.00	0.37**	0.38**	0.34**	0.08	0.37**	0.24**	0.23**	0.38**	0.26**	0.24**	0.31**
4. การมีสื่อการสอน	52.05	6.41				1.00	0.41**	0.49**	0.33**	0.60**	0.39**	0.62**	0.52**	0.59**	0.36**	0.44**
5. การยอมรับความคิดเห็นและใช้เหตุผล	95.31	14.15					1.00	0.32**	0.40**	0.39**	0.34**	0.26**	0.44**	0.39**	0.21**	0.26**
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	54.46	7.87						1.00	0.33**	0.52**	0.32**	0.46**	0.44**	0.45**	0.41**	0.43**
7. การยอมรับความคิดเห็นจากเพื่อน	87.80	10.11							1.00	0.61**	0.44**	0.38**	0.28**	0.34**	0.25**	0.26**
8. การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ	69.15	9.99								1.00	0.56**	0.48**	0.57**	0.47**	0.37**	0.43**
9. การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	282.95	66.92									1.00	0.36**	0.51**	0.42**	0.22**	0.26**
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมของเพื่อน	58.60	6.44										1.00	0.38**	0.58**	0.40**	0.41**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	65.01	11.67											1.00	0.61**	0.35**	0.45**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	66.77	10.23												1.00	0.30**	0.36**
13. คะแนนความประพฤติ	77.77	11.42													1.00	0.76**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.94	0.72														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในวิทยาลัย (จำนวน 187 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเครียดทางใจตน	35.76	6.82	1.00	0.43**	0.50**	0.38**	0.20**	0.18**	0.19**	0.33**	0.23**	0.33**	0.29**	0.29**	0.04	-0.11
2. ลักษณะบุคลิกภาพของตน	48.40	6.82		1.00	0.28**	0.66**	0.49**	0.61**	0.51**	0.57**	0.52**	0.62**	0.42**	0.47**	0.04	0.05
3. สุขภาพจิตดี	52.72	9.73			1.00	0.26**	0.08	0.08	-0.05	0.19**	0.14*	0.23**	0.18**	0.13*	-0.05	-0.07
4. การนับถือศาสนา	47.50	8.24				1.00	0.46**	0.64**	0.59**	0.70**	0.58**	0.61**	0.53**	0.45**	0.17	0.00
5. ทัศนคติต่อตนเองกับสังคมและใช้เหตุผล	88.76	14.31					1.00	0.53**	0.60**	0.40**	0.35**	0.46**	0.26**	0.25**	-0.10	-0.05
6. การนับตนทางสังคมจากครู	49.84	8.19						1.00	0.63**	0.58**	0.48**	0.56**	0.36**	0.46**	0.08	0.08
7. ทัศนคติต่อสิ่งมีชีวิตกับธรรมชาติรอบตัวอยู่ป่าของ	78.28	12.66							1.00	0.68**	0.55**	0.64**	0.40**	0.43**	0.02	-0.12
8. การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	61.15	11.00								1.00	0.65**	0.63**	0.57**	0.51**	0.14*	0.02
9. การมีปฏิสัมพันธ์กันภายในตน	250.78	70.71									1.00	0.57**	0.65**	0.58**	0.07	-0.06
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางลบที่มองอย่างลบระบบ	51.83	7.49										1.00	0.48**	0.50**	0.04	0.01
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	60.99	12.46											1.00	0.67**	0.22**	0.05
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	62.34	10.70												1.00	0.12*	0.07
13. คะแนนความประพฤติ	76.51	11.06													1.00	0.26**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.88	0.60														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในวิทยาลัย (จำนวน 123 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	35.24	7.53	1.00	0.33	0.74	0.18	0.13	0.11	-0.03	0.26	-0.11	0.19	0.08	-0.02	0.04	0.23
2. ลักษณะปฏิกิริยาทางอารมณ์	51.04	8.81		1.00	0.17	0.12	0.42	0.39	0.47	0.65	0.42	0.45	0.48	0.41	0.07	0.47
3. สุภาพจิตใจ	50.98	10.90			1.00	0.27	0.10	0.18	-0.09	0.19	-0.12	0.13	0.10	-0.02	0.07	0.07
4. การนับถือศาสนา	40.74	16.86				1.00	0.01	0.24	0.06	0.17	-0.09	0.14	0.03	-0.08	-0.01	-0.04
5. การยอมรับตนเองแบบมีทัศนคติและจิตใจดี	92.20	13.21					1.00	0.45	0.48	0.41	0.28	0.37	0.26	0.26	0.14	0.21
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.20	8.12						1.00	0.49	0.53	0.36	0.44	0.32	0.30	0.06	0.23
7. การยอมรับตนเองกับภาษาเพื่อนร่วมชั้นเรียน	67.71	11.78							1.00	0.53	0.50	0.56	0.40	0.39	0.02	0.25
8. การเห็นแบบอย่างผลจากการเพื่อนที่ดี	66.77	10.49								1.00	0.45	0.50	0.53	0.40	0.14	0.43
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	288.71	73.65									1.00	0.44	0.64	0.50	0.01	0.27
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางสังคม	54.56	6.89										1.00	0.34	0.41	-0.01	0.26
11. พฤติกรรมการปฏิบัติตนที่ผิดเพี้ยนที่เห็น	67.11	11.02											1.00	0.55	0.07	0.39
12. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสิ่งที่ไม่ดี	70.23	9.59												1.00	0.02	0.24
13. คะแนนความประพฤติ	75.24	14.81													1.00	0.29
14. การตัดสิน	2.54	0.68														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, **.01

ตารางที่ ข.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนสายอาชีพในสายการเรือนรวม (จำนวน 350 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความร้ออำนจโนตน	37.98	7.30	1.00	0.43**	0.56**	0.46**	0.40**	0.32**	0.31**	0.43**	0.36**	0.46**	0.36**	0.41**	0.19**	0.11*
2. ดัชนีประจักษ์ของมากตถวคณตน	49.62	6.59		1.00	0.36**	0.61**	0.45**	0.51**	0.44**	0.52**	0.43**	0.49**	0.45**	0.47**	0.15**	0.17*
3. สุขภาพจิตดี	54.57	10.15			1.00	0.36**	0.27**	0.16**	0.09	0.23**	0.24**	0.31**	0.24**	0.23**	0.09	0.06
4. การนับถือศาสนา	50.34	8.09				1.00	0.47**	0.58**	0.59**	0.69**	0.57**	0.60**	0.57**	0.53**	0.34**	0.25**
5. การยอมรับรูปแบบวิถีชนบทแบบชนชั้นสูง	92.61	13.85					1.00	0.47**	0.56**	0.45**	0.36**	0.45**	0.32**	0.34**	0.08	0.10*
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.37	8.55						1.00	0.57**	0.60**	0.49**	0.51**	0.46**	0.54**	0.26**	0.21**
7. การยอมรับวิถีชีวิตวิถีชนบทเพื่ออยู่อย่างพอเพียง	83.50	12.71							1.00	0.70**	0.55**	0.59**	0.45**	0.52**	0.22**	0.14*
8. การเห็นแบบอย่างผลจากการปรับเปลี่ยนจากสื่อ	66.90	11.90								1.00	0.68**	0.62**	0.64**	0.62**	0.36**	0.32**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กันภายในตน	276.25	74.20									1.00	0.50**	0.66**	0.56**	0.28**	0.24**
10. ทักษะที่ถือปฏิบัติตามกรอบวัฒนธรรม	54.95	7.43										1.00	0.45**	0.57**	0.22**	0.17*
11. พฤติกรรมการปฏิบัติอิทธิพลเพื่อนส่านที่ไม่ดี	64.77	12.42											1.00	0.66**	0.39**	0.28**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	65.86	10.76												1.00	0.30**	0.24**
13. คะแนนความประพฤติ	79.91	9.94													1.00	0.41**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	3.10	0.58														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนสายศิลป์ในสายการเรียนรวม (จำนวน 289 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตนเอง	37.18	7.52	1.00	0.36**	0.71**	0.33**	0.32**	0.34**	0.12*	0.42**	0.17**	0.35**	0.24**	0.15*	0.19**	0.39**
2. ลักษณะมุ่งอนาคตทางคุณธรรม	50.06	6.74		1.00	0.27**	0.14**	0.37**	0.34**	0.35**	0.51**	0.35**	0.37**	0.50**	0.42**	0.12*	0.32**
3. สุขภาพจิตดี	53.22	11.24			1.00	0.32	0.28**	0.29**	0.00	0.30**	0.06	0.21**	0.25**	0.11*	0.17**	0.26**
4. การนับถือศาสนา	47.26	13.25				1.00	0.17**	0.32**	0.12*	0.30**	0.04	0.31**	0.13*	0.05	0.12*	0.22**
5. การยอมรับรูปแบบกับสังคมและวัฒนธรรม	83.99	13.82					1.00	0.38**	0.43**	0.41**	0.31**	0.32**	0.35**	0.31**	0.18**	0.26**
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	53.50	8.04						1.00	0.40**	0.53**	0.34**	0.47**	0.37**	0.36**	0.24**	0.37**
7. การยอมรับด้วยวิถีทางเพื่อผลประโยชน์	87.76	10.83							1.00	0.56**	0.47**	0.46**	0.33**	0.35**	0.13*	0.24**
8. การเห็นแบบอย่างและการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ	68.14	10.26								1.00	0.50**	0.50**	0.53**	0.41**	0.28**	0.44**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับภายในตนเอง	285.40	69.79									1.00	0.38**	0.57**	0.45**	0.11*	0.24**
10. ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมทางสังคมอย่างเหมาะสม	55.73	8.70										1.00	0.34**	0.47**	0.20**	0.37**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนที่ไม่ดี	65.90	11.43											1.00	0.59**	0.20**	0.38**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	68.24	10.09												1.00	0.15**	0.25**
13. คะแนนความประพฤติ	76.69	13.01													1.00	0.54**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.78	0.73														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้น้อย (จำนวน 385 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตนเอง	37.91	7.29	1.00	0.44**	0.66**	0.36**	0.41**	0.33**	0.24**	0.44**	0.30**	0.41**	0.33**	0.33**	0.15*	0.30**
2. ลักษณะมุ่งอนาคตครบทุกคน	50.43	6.70		1.00	0.37**	0.32**	0.39**	0.41**	0.37**	0.51**	0.35**	0.42**	0.46**	0.45**	0.15*	0.32**
3. สุขภาพจิตดี	53.83	10.42			1.00	0.34**	0.32**	0.23**	0.08	0.31**	0.17**	0.27**	0.29**	0.24**	0.14*	0.24**
4. การนับถือศาสนา	49.73	10.81				1.00	0.28**	0.39**	0.30**	0.43**	0.28**	0.40**	0.33**	0.26**	0.27**	0.31**
5. ทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมกับตนเองและสังคม	93.30	13.79					1.00	0.40**	0.45**	0.38**	0.30**	0.39**	0.30**	0.30**	0.11*	0.21**
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	53.34	8.08						1.00	0.49**	0.57**	0.42**	0.46**	0.43**	0.45**	0.24**	0.33**
7. ทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมกับครูเพื่อหาข้อดี	85.83	11.22							1.00	0.63**	0.53**	0.50**	0.43**	0.44**	0.15*	0.22**
8. การเห็นแบบอย่างของการคบเพื่อนดีจากสื่อ	66.25	10.80								1.00	0.83**	0.54**	0.64**	0.53**	0.32**	0.45**
9. การมีภูมิคุ้มกันภายในตนเอง	284.30	72.55									1.00	0.43**	0.63**	0.50**	0.18*	0.27**
10. ทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมกับครูเพื่อหาข้อดี	55.31	6.72										1.00	0.38**	0.53**	0.17*	0.30**
11. พฤติกรรมการปฏิบัติจริยธรรมเพื่อนด้านที่ไม่ดี	66.20	11.78											1.00	0.63**	0.29**	0.35**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	67.64	10.25												1.00	0.18*	0.25**
13. คะแนนความประพฤติ	78.13	11.94													1.00	0.50**
14. เกรดเฉลี่ย	2.94	0.69														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้มาก (จำนวน 239 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความซื่อสัตย์สุจริต	37.24	7.61	1.00	0.32**	0.60**	0.40**	0.31**	0.31**	0.19**	0.39**	0.23**	0.42**	0.27**	0.24**	0.27**	0.18**
2. ศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกคน	48.85	6.39		1.00	0.23**	0.27**	0.43**	0.45**	0.42**	0.50**	0.47**	0.46**	0.46**	0.45**	0.11*	0.06
3. สุขภาพจิตดี	54.10	11.09			1.00	0.33**	0.22**	0.20**	0.00	0.20**	0.15*	0.24**	0.16*	0.07	0.14*	0.08
4. การนับถือศาสนา	47.63	10.92				1.00	0.25**	0.41**	0.27**	0.46**	0.22**	0.41**	0.23**	0.19**	0.14*	0.17*
5. การยอมรับวัฒนธรรมต่างชาติและวัฒนธรรมไทย	93.14	14.04					1.00	0.45**	0.56**	0.50**	0.44**	0.39**	0.39**	0.38**	0.16*	0.06
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.20	8.65						1.00	0.51**	0.57**	0.43**	0.55**	0.38**	0.48**	0.26**	0.14*
7. การสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพต่อสถาบันของ	84.90	13.20							1.00	0.67**	0.50**	0.58**	0.36**	0.48**	0.15*	-0.02
8. การเห็นแบบอย่างผลการเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี	66.48	11.89								1.00	0.59**	0.63**	0.54**	0.54**	0.26**	0.18**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	275.24	72.01									1.00	0.49**	0.62**	0.53**	0.18**	0.13*
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางลบของเพื่อน	55.44	7.67										1.00	0.46**	0.55**	0.27**	0.14*
11. พฤติกรรมการปฏิเสธหรือปฏิเสธเพื่อนที่ไม่ดี	63.82	12.26											1.00	0.63**	0.29**	0.23**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	66.05	10.95												1.00	0.24**	0.14*
13. คะแนนความประพฤติ	79.31	10.80													1.00	0.52**
14. การดูแล	2.99	0.65														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่ปติมีการศึกษาน้อย (จำนวน 334 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	36.79	7.29	1.00	0.35**	0.63**	0.33**	0.30**	0.26**	0.16*	0.37**	0.19**	0.40**	0.22**	0.17**	0.17*	0.19**
2. ลักษณะปองหนาคความกุ่มคน	49.84	6.63		1.00	0.25**	0.24**	0.39**	0.45**	0.43**	0.55**	0.43**	0.48**	0.48**	0.44**	0.08	0.15*
3. สุขภาพจิตดี	52.63	10.80			1.00	0.31**	0.20**	0.18**	-0.03	0.22**	0.08	0.24**	0.14**	0.07	0.11*	0.16*
4. การนับถือศาสนา	47.84	11.67				1.00	0.21**	0.42**	0.25**	0.41**	0.21**	0.40**	0.21**	0.16*	0.19**	0.16*
5. การยอมรับและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรม	91.86	13.94					1.00	0.47**	0.52**	0.39**	0.32**	0.42**	0.32**	0.33**	0.06	0.08
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.56	8.10						1.00	0.55**	0.62**	0.46**	0.56**	0.42**	0.47**	0.22**	0.20**
7. การยอมรับและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรม	84.48	12.10							1.00	0.65**	0.53**	0.59**	0.44**	0.50**	0.11*	-0.01
8. การเห็นแบบอย่างผลจากการคบเพื่อนดังจากสื่อ	66.13	11.28								1.00	0.60**	0.64**	0.58**	0.55**	0.24**	0.25**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	276.69	72.92									1.00	0.53**	0.63**	0.56**	0.09	0.10*
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมภายนอก	54.90	7.35										1.00	0.48**	0.53**	0.19**	0.21**
11. พฤติกรรมการปฏิบัติตนที่ผิดเพื่อนที่คบได้	64.70	12.01											1.00	0.66**	0.24**	0.22**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	67.25	10.67												1.00	0.17**	0.15**
13. คะแนนความประพฤติ	78.17	12.02													1.00	0.41**
14. การทะเลาะ	2.88	0.88														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่ปติมีการศึกษามาก (จำนวน 239 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	38.83	7.44	1.00	0.42**	0.63**	0.43**	0.42**	0.39**	0.25**	0.44**	0.36**	0.41**	0.39**	0.43**	0.19**	0.31**
2. ลักษณะปฏองนาถศวบทวณตน	50.07	6.66		1.00	0.38**	0.43**	0.40**	0.41**	0.34**	0.47**	0.35**	0.37**	0.47**	0.46**	0.17**	0.31**
3. สุขภาพจิตดี	55.86	10.31			1.00	0.39**	0.34**	0.27**	0.10*	0.28**	0.25**	0.28**	0.34**	0.30**	0.17**	0.15*
4. การนับถือศาสนา	50.30	9.69				1.00	0.37**	0.38**	0.33**	0.50**	0.32**	0.43**	0.43**	0.36**	0.21**	0.36**
5. กอขบสวสัณฐะภวณสวสัณฐะภวณ	95.57	13.25					1.00	0.40**	0.49**	0.48**	0.39**	0.39**	0.34**	0.33**	0.21**	0.21**
6. การนับตนทางสังคมจากครู	53.34	8.61						1.00	0.42**	0.52**	0.40**	0.43**	0.43**	0.49**	0.26**	0.32**
7. กอขบสวสัณฐะภวณสวสัณฐะภวณ	86.95	11.90							1.00	0.63**	0.50**	0.47**	0.37**	0.44**	0.17**	0.25**
8. การเห็นแบบอย่างผลกรทบเพื่อนดีจากสื่อ	69.39	11.01								1.00	0.63**	0.52**	0.63**	0.54**	0.34**	0.43**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับภายในตน	287.04	72.22									1.00	0.36**	0.64**	0.47**	0.29**	0.36**
10. หักขณดีที่ด้อยพหุกรรมภวณสวสัณฐะภวณ	56.01	8.69										1.00	0.36**	0.57**	0.22**	0.28**
11. พหุกรรมภวณสวสัณฐะภวณสวสัณฐะภวณ	66.11	12.05											1.00	0.60**	0.31**	0.39**
12. พหุกรรมภวณสวสัณฐะภวณสวสัณฐะภวณ	66.84	10.51												1.00	0.24**	0.30**
13. คณณความประพคต	79.69	10.43													1.00	0.59**
14. เกรตถลย	3.09	0.63														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรในกลุ่มนักเรียนที่มารถามีการศึกษาต่อ (จำนวน 301 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	36.93	7.20	1.00	0.36**	0.81**	0.31**	0.28**	0.25**	0.16**	0.34**	0.20**	0.42**	0.23**	0.21**	0.11	0.17*
2. ลักษณะบุคลิกภาพ	49.78	6.75		1.00	0.24**	0.21**	0.42**	0.45**	0.45**	0.52**	0.41**	0.48**	0.46**	0.45**	0.07	0.20**
3. สุขภาพจิตดี	53.10	10.35			1.00	0.29**	0.17**	0.14**	-0.02	0.19**	0.05	0.28**	0.14*	0.10	0.11*	0.16*
4. การนับถือศาสนา	47.56	12.04				1.00	0.24**	0.42**	0.24**	0.37**	0.20**	0.35**	0.20**	0.14**	0.17*	0.16*
5. การยอมรับตนเองกับสังคม	91.36	14.01					1.00	0.47**	0.55**	0.39**	0.29**	0.43**	0.27**	0.33**	0.04	0.12*
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.20	8.24						1.00	0.58**	0.61**	0.45**	0.57**	0.41**	0.46**	0.18*	0.23**
7. การยอมรับตนเองกับสังคมในครอบครัว	83.53	12.48							1.00	0.68**	0.55**	0.59**	0.45**	0.49**	0.09	0.04
8. การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	66.12	11.23								1.00	0.62**	0.66**	0.59**	0.55**	0.21**	0.26**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	275.51	71.56									1.00	0.56**	0.62**	0.55**	0.12*	0.14*
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมของเพื่อน	54.61	7.39										1.00	0.45**	0.51**	0.15*	0.23**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	64.54	11.70											1.00	0.65**	0.25**	0.23**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	67.13	10.49												1.00	0.20**	0.19**
13. คะแนนความประพฤติ	77.35	12.39													1.00	0.39**
14. การดูแล	2.86	0.68														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษามาก (จำนวน 303 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความร้อยอำนาจโนตน	38.50	7.64	1.00	0.42**	0.87**	0.45**	0.44**	0.38**	0.24**	0.47**	0.32**	0.40**	0.35**	0.37**	0.23**	0.31**
2. ลักษณะบุคลิกภาพความควบคุมตน	50.00	6.58		1.00	0.41**	0.43**	0.38**	0.41**	0.33**	0.50**	0.38**	0.38**	0.48**	0.45**	0.17**	0.23**
3. สุขภาพจิตดี	54.98	11.04			1.00	0.40**	0.39**	0.3**	0.10	0.34**	0.28**	0.26**	0.32**	0.25**	0.14**	0.16*
4. การมีเกียรติยศ	50.32	9.48				1.00	0.30**	0.38**	0.31**	0.53**	0.28**	0.45**	0.40**	0.36**	0.22**	0.33**
5. ทัศนคติต่อตนเองกับสังคมและผู้อื่น	95.51	13.25					1.00	0.40**	0.43**	0.44**	0.39**	0.35**	0.35**	0.33**	0.17**	0.13*
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	53.88	8.45						1.00	0.39**	0.53**	0.39**	0.44**	0.43**	0.49**	0.29**	0.28**
7. ทัศนคติที่มีต่อภาษาแม่กับภาษาที่สอง	87.65	11.32							1.00	0.59**	0.47**	0.45**	0.35**	0.45**	0.17**	0.15*
8. การเห็นแบบอย่างผลการเรียนเพื่อนที่จากสื่อ	69.00	11.00								1.00	0.58**	0.48**	0.61**	0.54**	0.34**	0.40**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	285.48	73.07									1.00	0.33**	0.63**	0.48**	0.22**	0.27**
10. ทัศนคติที่ดีต่อภาษาแม่กับภาษาที่สอง	56.13	6.64										1.00	0.38**	0.58**	0.26**	0.24**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี	66.23	12.11											1.00	0.63**	0.27**	0.35**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	66.83	10.65												1.00	0.21**	0.24**
13. คะแนนความประพฤติ	80.00	10.06													1.00	0.58**
14. การลดเสียง	3.08	0.62														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย (จำนวน 323 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่อส่วนตัวในตนเอง	37.72	7.51	1.00	0.38**	0.65**	0.34**	0.38**	0.26**	0.19**	0.35**	0.25**	0.34**	0.25**	0.23**	0.13*	0.30**
2. ลักษณะบุคลิกภาพตามกลุ่มชน	50.11	6.62		1.00	0.25**	0.27**	0.39**	0.41**	0.41**	0.53**	0.39**	0.46**	0.47**	0.49**	0.09	0.28**
3. สุขภาพจิตดี	54.65	10.34			1.00	0.31**	0.32**	0.18*	0.04	0.22**	0.11*	0.20**	0.20**	0.11*	0.12*	0.24**
4. การนับถือศาสนา	48.25	12.31				1.00	0.23**	0.38**	0.25**	0.41**	0.21**	0.37**	0.24**	0.18**	0.20**	0.29**
5. การยอมรับตนเองกับทัศนคติที่มีต่อตนเอง	93.03	14.38					1.00	0.37**	0.51**	0.43**	0.31**	0.39**	0.31**	0.30**	0.11*	0.14*
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.91	8.53						1.00	0.49**	0.54**	0.41**	0.50**	0.40**	0.49**	0.16*	0.23**
7. การยอมรับตนเองกับทัศนคติที่มีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน	85.96	12.06							1.00	0.64**	0.52**	0.59**	0.38**	0.47**	0.08	0.13*
8. การเห็นแบบอย่างผลการเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี	68.44	11.12								1.00	0.61**	0.57**	0.60**	0.53**	0.20**	0.34**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	286.44	73.49									1.00	0.45**	0.60**	0.47**	0.11*	0.20**
10. ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมภายนอกของตนเอง	55.60	7.34										1.00	0.39**	0.55**	0.10	0.23**
11. พฤติกรรมการปฏิบัติตนต่อเพื่อนที่ตนเองไม่ชอบ	65.83	11.85											1.00	0.60**	0.24**	0.32**
12. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสิ่งที่ไม่ดี	67.96	10.23												1.00	0.17*	0.23**
13. คะแนนความประพฤติ	78.63	11.87													1.00	0.47**
14. การจดจำ	2.93	0.66														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงมาก (จำนวน 206 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออย่างโนน	38.80	7.14	1.00	0.39**	0.60**	0.45**	0.39**	0.44**	0.28**	0.48**	0.29**	0.49**	0.31**	0.30**	0.25**	0.21**
2. ลักษณะไปเจอมาศความคบสน	50.22	6.71		1.00	0.34**	0.32**	0.37**	0.42**	0.36**	0.46**	0.37**	0.38**	0.48**	0.38**	0.14*	0.17**
3. สุขภาพจิตดี	54.34	11.07			1.00	0.38**	0.29**	0.28**	0.11	0.29**	0.16*	0.27**	0.23**	0.20**	0.10	0.12*
4. การนับถือศาสนา	50.35	9.81				1.00	0.27**	0.42**	0.32**	0.51**	0.28**	0.47**	0.36**	0.32**	0.24**	0.23**
5. การยอมรับกฎเกณฑ์สังคมและวัฒนธรรม	94.52	13.24					1.00	0.51**	0.44**	0.42**	0.37**	0.41**	0.38**	0.36**	0.19**	0.25**
6. การนับสนทนทางสังคมจากครู	53.75	8.22						1.00	0.52**	0.62**	0.43**	0.52**	0.43**	0.41**	0.36**	0.38**
7. การยอมรับกับภาษาหรือภาษาของ	87.33	11.60							1.00	0.64**	0.53**	0.50**	0.42**	0.41**	0.25**	0.17*
8. การเห็นแบบอย่างและการยกเพื่อนจากสื่อ	68.46	11.38								1.00	0.59**	0.61**	0.58**	0.54**	0.42**	0.44**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับคน	282.30	72.42									1.00	0.44**	0.66**	0.56**	0.27**	0.30**
10. ทักษะที่ดีของสังคมภาษาหรือภาษาของ	56.41	6.47										1.00	0.40**	0.50**	0.30**	0.28**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธหรือปฏิเสธเพื่อนเล่นที่ไม่ดี	68.48	12.40											1.00	0.66**	0.31**	0.30**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	68.45	10.52												1.00	0.21**	0.21**
13. คะแนนความประพฤติ	79.89	11.50													1.00	0.57**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	3.05	0.65														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายน้อย (จำนวน 228 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	37.84	7.16	1.00	0.38**	0.59**	0.31**	0.31**	0.29**	0.25**	0.37**	0.23**	0.41**	0.27**	0.32**	0.18*	0.27**
2. ลักษณะบุคลิกภาพความขงุนขาน	50.12	6.13		1.00	0.34**	0.35**	0.37**	0.48**	0.42**	0.49**	0.39**	0.47**	0.39**	0.39**	0.14*	0.28**
3. สุขภาพจิตดี	54.35	10.32			1.00	0.27**	0.27**	0.16*	0.05	0.24**	0.15*	0.18*	0.26**	0.19**	0.16*	0.17*
4. การนับถือศาสนา	49.68	10.71				1.00	0.32**	0.36**	0.32**	0.43**	0.30**	0.40**	0.36**	0.24**	0.20**	0.31**
5. การยอมรับตนเองกับทัศนคติที่มีต่อตนเอง	93.17	13.37					1.00	0.44**	0.50**	0.38**	0.30**	0.41**	0.28**	0.31**	0.12*	0.20**
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.76	7.78						1.00	0.55**	0.61**	0.39**	0.49**	0.44**	0.46**	0.26**	0.31**
7. การยอมรับตนเองกับทัศนคติที่มีต่อเพื่อน	85.68	11.54							1.00	0.68**	0.46**	0.55**	0.33**	0.42**	0.18**	0.19**
8. การเห็นแบบอย่างผลจากการคบเพื่อนดีจากสื่อ	67.86	10.40								1.00	0.57**	0.52**	0.53**	0.49**	0.28**	0.36**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	275.78	87.00									1.00	0.41**	0.61**	0.48**	0.14*	0.25**
10. ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมของตนเอง	55.17	6.58										1.00	0.31**	0.54**	0.22**	0.32**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ไม่ดี	64.81	11.18											1.00	0.54**	0.25**	0.29**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	66.84	10.16												1.00	0.12*	0.19*
13. คะแนนความประพฤติ	79.54	11.69													1.00	0.48**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.99	0.62														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชวยมาก (จำนวน 195 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่อด้านจิตตน	36.25	6.68	1.00	0.47**	0.59**	0.52**	0.38**	0.38**	0.28**	0.45**	0.32**	0.44**	0.38**	0.33**	0.12*	0.10
2. ลักษณะบุคลิกภาพจิตตน	48.10	6.95		1.00	0.39**	0.57**	0.44**	0.46**	0.36**	0.51**	0.36**	0.44**	0.52**	0.48**	0.09	0.19**
3. สุขภาพจิตดี	52.69	9.90			1.00	0.43**	0.26**	0.19**	0.10	0.33**	0.21**	0.34**	0.28**	0.20**	0.04	0.03
4. การมีเชื้อศาสนา	48.11	7.41				1.00	0.41**	0.57**	0.52**	0.69**	0.55**	0.66**	0.58**	0.51**	0.16*	0.11*
5. ทัศนคติต่อเพื่อนที่สนิทสนมและใช้เหตุผล	91.21	14.41					1.00	0.47**	0.55**	0.45**	0.41**	0.44**	0.39**	0.35**	0.06	0.05
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	51.31	8.15						1.00	0.59**	0.62**	0.54**	0.55**	0.48**	0.46**	0.17*	0.14*
7. ทัศนคติต่อเพื่อนที่สนิทสนมและใช้เหตุผล	81.31	12.34							1.00	0.66**	0.54**	0.60**	0.43**	0.45**	0.00	-0.03
8. การเห็นแบบอย่างและการคบเพื่อนที่ดีจากสื่อ	63.56	11.60								1.00	0.65**	0.63**	0.63**	0.59**	0.15*	0.18*
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	259.62	73.13									1.00	0.55**	0.66**	0.57**	0.18*	0.09
10. ทัศนคติที่ถือปฏิบัติกับเพื่อนที่สนิทสนม	53.44	7.81										1.00	0.52**	0.47**	0.14*	0.06
11. พฤติกรรมการปฏิบัติต่อเพื่อนที่สนิทสนม	61.28	12.11											1.00	0.68**	0.22**	0.23**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	63.17	10.49												1.00	0.23**	0.21**
13. คะแนนความประพฤติ	74.87	11.47													1.00	0.53**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.82	0.71														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่น้อย (จำนวน 178 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	37.10	7.64	1.00	0.32**	0.62**	0.39**	0.28**	0.28**	0.07	0.34**	0.18**	0.33**	0.20**	0.32**	0.20**	0.26**
2. ลักษณะไม่ชอบความคลุมเครือ	49.90	8.07		1.00	0.14*	0.22**	0.37**	0.38**	0.34**	0.46**	0.35**	0.40**	0.41**	0.48**	0.10	0.27**
3. สุขภาพจิตดี	53.15	10.42			1.00	0.28**	0.23**	0.11*	-0.12	0.10	0.02	0.14*	0.08	0.14*	0.06	0.11
4. การนับถือศาสนา	48.94	12.00				1.00	0.22**	0.43**	0.19**	0.43**	0.10	0.26**	0.18*	0.15*	0.38**	0.29**
5. ทัศนคติต่อแบบอย่างพฤติกรรมและใช้เหตุผล	92.42	13.71					1.00	0.31**	0.38**	0.29**	0.26**	0.34**	0.18*	0.26**	0.08	0.16*
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.62	8.77						1.00	0.36**	0.52**	0.33**	0.41**	0.38**	0.43**	0.25**	0.31**
7. ทัศนคติต่อแบบอย่างพฤติกรรมของเพื่อนรุ่นพี่	85.87	11.72							1.00	0.61**	0.51**	0.52**	0.36**	0.41**	0.15*	0.22**
8. การเห็นแบบอย่างผลการตอบเพื่อแก้ปัญหา	68.22	11.25								1.00	0.80**	0.63**	0.53**	0.49**	0.29**	0.37**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก	289.58	73.57									1.00	0.46**	0.67**	0.59**	0.18*	0.29**
10. ทัศนคติต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม	55.46	8.86										1.00	0.37**	0.55**	0.13*	0.25**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนที่ไม่ดี	66.16	11.81											1.00	0.66**	0.29**	0.36**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	67.89	10.53												1.00	0.09	0.23**
13. คะแนนความประพฤติ	79.13	12.22													1.00	0.52**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.99	0.60														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่นพี่มาก (จำนวน 146 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเร็วอ่านใจในตนเอง	38.84	7.17	1.00	0.48**	0.59**	0.41**	0.34**	0.32**	0.33**	0.44**	0.33**	0.49**	0.37**	0.31**	0.11	0.08
2. ลักษณะบุคลิกภาพตามคุณลักษณะ	48.32	6.81		1.00	0.42**	0.50**	0.38**	0.43**	0.42**	0.52**	0.46**	0.47**	0.58**	0.42**	0.05	0.09
3. สุขภาพจิตดี	52.71	10.34			1.00	0.41**	0.25**	0.17*	0.13*	0.34**	0.23**	0.33**	0.34**	0.25**	0.09	0.06
4. การนับถือศาสนา	47.65	9.37				1.00	0.38**	0.39**	0.43**	0.57**	0.44**	0.56**	0.47**	0.37**	0.13*	0.19*
5. ทัศนคติต่อแบบอย่างพฤติกรรมของรุ่นพี่	91.46	14.67					1.00	0.45**	0.55**	0.46**	0.34**	0.47**	0.35**	0.33**	0.11*	0.15*
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	51.16	8.21						1.00	0.64**	0.53**	0.37**	0.51**	0.32**	0.40**	0.17*	0.09
7. ทัศนคติต่อแบบอย่างพฤติกรรมของรุ่นพี่	83.10	12.29							1.00	0.68**	0.54**	0.60**	0.37**	0.42**	0.04	0.01
8. การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนรุ่นพี่	63.89	11.66								1.00	0.61**	0.63**	0.59**	0.56**	0.21**	0.24**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับรุ่นพี่	258.27	70.53									1.00	0.47**	0.65**	0.54**	0.20**	0.17*
10. ทัศนคติต่อพฤติกรรมของรุ่นพี่	53.64	7.72										1.00	0.41**	0.49**	0.18*	0.10
11. พฤติกรรมการปฏิบัติตนเพื่อเพื่อนรุ่นพี่	61.43	12.50											1.00	0.57**	0.18*	0.18*
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนรุ่นพี่	64.01	10.73												1.00	0.19*	0.20**
13. คะแนนความประพฤติ	76.61	11.49													1.00	0.47**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.87	0.64														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่มน้อย (จำนวน 170 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	38.12	7.36	1.00	0.52**	0.58**	0.34**	0.31**	0.34**	0.31**	0.44**	0.37**	0.45**	0.34**	0.44**	0.22*	0.26**
2. ลักษณะบุคลิกภาพตามตน	49.01	6.36		1.00	0.34**	0.41**	0.40**	0.42**	0.42**	0.46**	0.41**	0.47**	0.44**	0.46**	0.11*	0.24**
3. สุขภาพจิตดี	54.86	9.80			1.00	0.29**	0.13**	0.18**	0.04	0.23**	0.17*	0.21**	0.24**	0.23**	0.14*	0.14*
4. การนับถือศาสนา	49.01	10.62				1.00	0.38**	0.42**	0.34**	0.46**	0.34**	0.43**	0.44**	0.32**	0.40**	0.43**
5. ทัศนคติต่อแบบแผนทางสังคมและวัฒนธรรม	93.01	14.10					1.00	0.50**	0.50**	0.40**	0.40**	0.47**	0.34**	0.37**	0.10	0.19*
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	52.32	8.21						1.00	0.56**	0.57**	0.39**	0.48**	0.42**	0.44**	0.22**	0.29**
7. ทัศนคติต่อวิชาชีพกับอาชีพที่อยากจะทำ	85.09	12.24							1.00	0.69**	0.56**	0.59**	0.39**	0.46**	0.14**	0.23**
8. การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	67.39	11.24								1.00	0.65**	0.60**	0.60**	0.55**	0.26**	0.39**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับภายในตน	283.09	72.74									1.00	0.49**	0.65**	0.57**	0.21**	0.31**
10. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางลบที่อยากพบ	54.91	7.41										1.00	0.43**	0.52**	0.23**	0.34**
11. พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนที่ไม่ดี	65.47	11.93											1.00	0.63**	0.29**	0.33**
12. พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี	87.25	10.39												1.00	0.12*	0.26**
13. คะแนนความประพฤติ	79.47	11.34													1.00	0.49**
14. การงดเลี้ยง	2.97	0.64														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปร ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนรุ่มนึ่งมาก (จำนวน 120 คน)

ตัวแปร	Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ความเชื่ออำนาจในตน	36.55	7.62	1.00	0.39**	0.60**	0.50**	0.43**	0.31**	0.29**	0.40**	0.27**	0.52**	0.27**	0.29**	0.14*	0.04
2. ลักษณะบุ๋บงอคความคบคน	49.13	6.83		1.00	0.31**	0.29**	0.39**	0.39**	0.35**	0.49**	0.46**	0.49**	0.55**	0.44**	0.09	0.13*
3. สุขภาพจิตดี	51.92	11.28			1.00	0.40**	0.41**	0.09	0.06	0.24**	0.20**	0.38**	0.22**	0.19*	0.00	0.01
4. การนับถือศาสนา	48.13	10.30				1.00	0.28**	0.33**	0.33**	0.46**	0.29**	0.53**	0.29**	0.26**	0.23**	0.05
5. ทัศนคติที่ต่อแบบวิถีชีวิตและสังคม	91.46	14.30					1.00	0.30**	0.49**	0.43**	0.28**	0.42**	0.30**	0.32**	0.10	0.19**
6. การสนับสนุนทางสังคมจากครู	51.84	8.43						1.00	0.51**	0.48**	0.34**	0.48**	0.37**	0.44**	0.27**	0.16*
7. ทัศนคติที่ต่อสถาบันการศึกษาที่ตนอยู่	83.77	12.14							1.00	0.68**	0.52**	0.55**	0.37**	0.42**	0.14*	0.06
8. การเห็นแบบอย่างผลกรรเบเพื่อสังคม	64.80	12.10								1.00	0.65**	0.62**	0.61**	0.60**	0.28**	0.25**
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน	264.13	73.01									1.00	0.48**	0.68**	0.56**	0.33**	0.22**
10. ทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมกรรเบเพื่อสังคม	54.10	7.34										1.00	0.43**	0.52**	0.23**	0.08
11. พฤติกรรมกรรเบเพื่อสังคมเพื่อนด้านที่ไม่ดี	61.57	12.36											1.00	0.63**	0.31**	0.28**
12. พฤติกรรมกรรเบเพื่อสังคมเพื่อนด้านที่ดี	64.29	10.66												1.00	0.25**	0.26**
13. คะแนนความประพฤติ	75.73	11.58													1.00	0.54**
14. เกณฑ์เฉลี่ย	2.88	0.60														1.00

* มีนัยสำคัญที่ .05, ** .01

ตารางที่ ข.26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ในกลุ่มรวม

เชื่ออำนาจในตน	แบบอย่างการคบเพื่อนจากสื่อ	n	code	mean	12	11	21
มาก	มาก	227	22	71.26	3.62*	8.86*	10.01*
น้อย	มาก	119	12	67.64		5.24*	6.39*
น้อย	น้อย	204	11	62.40			1.15
มาก	น้อย	89	21	61.95			

ตารางที่ ข.27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ในกลุ่มนักเรียนที่มีคามีการศึกษาน้อย

เชื่ออำนาจ	แบบอย่างการคบเพื่อนจากสื่อ	n	code	mean	12	11	21
มาก	มาก	102	22	71.74	4.53*	8.47*	12*
น้อย	มาก	64	12	67.21		3.94*	7.47*
น้อย	น้อย	117	11	63.27			3.53*
มาก	น้อย	51	21	59.74			

ตารางที่ ข.28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มรวม

เชื่ออำนาจ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	115	12	70.73	0.19	8.03*	11.42*
มาก	มาก	178	22	70.54		7.84*	11.23*
มาก	น้อย	138	21	62.7			3.39*
น้อย	น้อย	208	11	59.31			

ตารางที่ ข.29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มนักเรียนสายศิลป์โรงเรียนมัธยม

เชื่ออำนาจ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	52	12	72.53	6.61*	10.93*	12.63*
มาก	มาก	30	22	65.92		4.32	6.02*
มาก	น้อย	51	21	61.6			1.7
น้อย	น้อย	33	11	59.9			

ตารางที่ ข.30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจ ในตนและการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

เชื่ออำนาจ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	67	12	71.8	3.37*	8.75*	13.09*
มาก	มาก	81	22	68.43		5.38*	9.72*
มาก	น้อย	72	21	63.05			4.34*
น้อย	น้อย	114	11	58.71			

ตารางที่ ข.31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มรวม

แบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	239	22	73.1	4.9*	7.28*	16.9*
น้อย	มาก	54	12	68.2		2.38	12*
มาก	น้อย	107	21	65.82			9.62*
น้อย	น้อย	239	11	56.2			

ตารางที่ ข. 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มเพื่อนรุ่นน้องมาก

แบบอย่างผลการคบ เพื่อนดีจากสื่อ	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	68	12	76.63	4.53*	14.65*	21.48*
มาก	มาก	52	22	72.1		10.12*	16.95*
มาก	น้อย	19	21	61.98			6.83*
น้อย	น้อย	62	11	55.15			

ตารางที่ ข.33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ในกลุ่มรวม

ความเชื่ออำนาจในตน	แบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจาก สื่อ	n	code	mean	12	11	21
มาก	มาก	227	22	72.4	3.7*	6.97*	8.41*
น้อย	มาก	119	12	68.7		3.27*	4.71*
น้อย	น้อย	204	11	65.43			1.44
มาก	น้อย	89	21	63.99			

ตารางที่ ข.34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ในกลุ่มนักเรียนหญิง

ความเชื่ออำนาจในตน	แบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจาก สื่อ	n	code	mean	12	11	21
มาก	มาก	165	22	73.90	3.9*	4.27*	8*
น้อย	มาก	63	11	70.00		.37*	4.1*
น้อย	น้อย	80	12	69.63			3.73*
มาก	น้อย	30	21	65.90			

ตารางที่ ข.35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มรวม

ความเชื่ออำนาจในตน	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	115	12	71.3	0.96	5.31*	8.45*
มาก	มาก	178	22	70.34		4.35*	7.49*
มาก	น้อย	138	21	65.99			3.14*
น้อย	น้อย	208	11	62.85			

ตารางที่ ข. 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนชายมาก

ความเชื่ออำนาจในตน	แบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ	n	code	mean	12	21	11
น้อย	มาก	33	22	73.9	8.98*	10.6*	11.3*
น้อย	มาก	27	12	64.92		1.62	2.32
มาก	น้อย	46	21	63.3			0.7
น้อย	น้อย	89	11	62.6			

ตารางที่ ข.37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มนักเรียนหญิง

ความเชื่ออำนาจในตน	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	77	12	74.74	2.84*	6.84*	9.84*
มาก	มาก	128	22	71.9		4*	7*
มาก	น้อย	67	21	67.9			3*
น้อย	น้อย	66	11	64.9			

ตารางที่ ข.38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตามการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มรวม

แบบอย่างการคบเพื่อน ดีจากสื่อ	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	239	22	74.8	2.2	8.5*	12.69*
น้อย	มาก	54	12	72.6		6.3*	10.49*
มาก	น้อย	107	21	66.3			4.19*
น้อย	น้อย	239	11	62.11			

ตารางที่ ข.39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มนักเรียนที่ปีติจากการศึกษาน้อย

แบบอย่างการคบเพื่อน ดีจากสื่อ	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	111	22	73.61	3.81*	4.11*	14.01*
มาก	น้อย	55	21	69.8		0.3	10.2*
น้อย	มาก	37	12	69.5			9.9*
น้อย	น้อย	131	11	59.6			

ตารางที่ ข.40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ในกลุ่มนักเรียนชาย

เชื่อ อำนาจ	แบบอย่าง สื่อ	ภูมิคุ้มกัน	code	n	mean	121	221	122	112	212	211	111
มาก	มาก	มาก	222	39	72.1	4.67*	6.2*	6.78*	6.95*	7.46*	11.8*	14.7*
น้อย	มาก	น้อย	121	14	67.43		1.53	2.11	2.28	2.79	7.13*	10.03*
มาก	มาก	น้อย	221	23	65.9			0.58	0.75	1.26	5.6*	8.5*
น้อย	มาก	มาก	122	25	65.32				0.17	0.68	5.02*	7.92*
น้อย	น้อย	มาก	112	13	65.15					0.51	4.85*	7.75*
มาก	น้อย	มาก	212	11	64.64						4.34*	7.24*
มาก	น้อย	น้อย	211	48	60.3							2.9
น้อย	น้อย	น้อย	111	128	57.4							

ตารางที่ ข.41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม ความเชื่ออำนาจในตน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

เชื่อ อำนาจ	แบบอย่าง สื่อ	ภูมิคุ้มกัน	code	n	mean	222	122	221	121	212	211	111
น้อย	น้อย	มาก	112	17	73.82	0.56	1.54	2.79	4.26	7.32*	10.41*	14.87*
มาก	มาก	มาก	222	85	73.26		0.98	2.23	3.7	6.76*	9.85*	14.31*
น้อย	มาก	มาก	122	47	72.28			1.25	2.72	5.78*	8.87*	13.33*
มาก	มาก	น้อย	221	33	71.03				1.47	4.53	7.62*	12.08*
น้อย	มาก	น้อย	121	18	69.56					3.06	6.15*	10.61*
มาก	น้อย	มาก	212	12	66.5						3.09	7.55*
มาก	น้อย	น้อย	211	32	63.41							4.46
น้อย	น้อย	น้อย	111	79	58.95							

ตารางที่ ข.42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตามความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

เชื่ออำนาจ	แบบอย่างเพื่อนดีจากสื่อ	n	Code	mean	12	21	11
มาก	มาก	102	22	60.16	4.06	6.54	7.45
น้อย	มาก	64	12	56.1		2.48*	3.39
มาก	น้อย	51	21	53.62			0.91
น้อย	น้อย	117	11	52.71			

ตารางที่ ข.43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตามความเชื่ออำนาจในตน และการเห็นแบบอย่างการคบเพื่อนดีจากสื่อ
และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในวิทยาลัย

เชื่ออำนาจ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	N	Code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	51	12	57.16	0.18	2.58*	6.85*
มาก	มาก	62	22	56.98		2.4	6.67*
มาก	น้อย	61	21	54.58			4.27*
น้อย	น้อย	136	11	50.31			

ตารางที่ ข.44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตาม การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มรวม

แบบอย่างเพื่อนดีจากสื่อ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	n	Code	mean	21	12	11
มาก	มาก	239	22	58.62	1.32	1.84*	8*
มาก	น้อย	107	21	57.3		0.52	6.68*
น้อย	มาก	54	12	56.78			6.16*
น้อย	น้อย	239	11	50.62			

ตารางที่ ข.45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตาม การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ และการมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ในกลุ่มนักเรียนที่บิตามักมีการศึกษาน้อย

แบบอย่างเพื่อนดีจากสื่อ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	n	Code	mean	21	12	11
มาก	มาก	111	22	59.31	2.41*	2.91*	9.36*
มาก	น้อย	55	21	56.90		0.5	6.95*
น้อย	มาก	37	12	56.40			6.45*
น้อย	น้อย	131	11	49.95			

ตารางที่ ข.46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนค่านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล
และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
ในกลุ่มนักเรียนสายวิทย์ในสายการเรียนรวม

แบบอย่างเพื่อนดีจากสื่อ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	48	12	70.3	0.17	7.35*	12.44*
มาก	มาก	117	22	70.13		7.18*	12.27*
มาก	น้อย	63	21	62.95			5.09*
น้อย	น้อย	122	11	57.86			

ตารางที่ ข.47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนหญิง

แบบอย่างเพื่อนดีจากสื่อ	ภูมิคุ้มกันภายในตน	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	139	22	71.84	2.39	2.46	11.3*
น้อย	มาก	47	12	69.45		0.07	8.91*
มาก	น้อย	108	21	69.38			8.84*
น้อย	น้อย	44	11	60.54			

ตารางที่ ข. 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล
การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย

อบรมเลี้ยงดู	อบรมสั่งสอน	สุขภาพจิตดี	code	n	mean	122	222	212	121	112	211	111
มาก	มาก	น้อย	221	47	71.53	0.1	0.84	4.63	6.43*	12.63*	13.24*	13.84*
น้อย	มาก	มาก	122	21	71.43		0.74	4.53	6.33*	12.53*	13.14*	13.74*
มาก	มาก	มาก	222	61	70.69			3.79	5.59*	11.79*	12.4*	13*
มาก	น้อย	มาก	212	28	66.9				1.8	8*	8.61*	9.21*
น้อย	มาก	น้อย	121	40	65.1					6.2*	6.81*	7.41*
น้อย	น้อย	มาก	112	39	58.9						0.61	1.21
มาก	น้อย	น้อย	211	21	58.29							0.6
น้อย	น้อย	น้อย	111	77	57.69							

ตารางที่ ข.49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่มีดี
พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล
และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
ในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย

อบรมเลี้ยงดู	อบรมสั่งสอน	n	code	mean	22	21	11
น้อย	มาก	49	12	72.98	1.69	9.22*	13.04*
มาก	มาก	83	22	71.29		7.53*	11.35*
มาก	น้อย	46	21	63.76			3.82*
น้อย	น้อย	132	11	59.94			

ตารางที่ ข.50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล และสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

อบรมเลี้ยงดู	สุขภาพจิตดี	n	code	mean	11	12	21
มาก	มาก	117	22	70.41	4.22*	4.28*	4.65*
น้อย	น้อย	95	11	66.19		0.06	0.43
น้อย	มาก	57	12	66.13			0.37
มาก	น้อย	54	21	65.76			

ตารางที่ ข.51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตาม การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองและสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนหญิง

อบรมสั่งสอน	สุขภาพจิตดี	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	139	22	73.18	1.17	4.08*	10.24*
มาก	น้อย	108	21	72.01		2.91*	9.07*
น้อย	มาก	47	12	69.1			6.16*
น้อย	น้อย	44	11	62.94			

ตารางที่ ข.52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและใช้เหตุผล
และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
ในกลุ่มนักเรียนรวม

อบรมเลี้ยงดู	อบรมสั่งสอน	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	239	22	58.25	0.9	3.11*	7.78*
น้อย	มาก	107	12	57.35		2.21*	6.88*
มาก	น้อย	104	21	55.14			4.67*
น้อย	น้อย	189	11	50.47			

ตารางที่ ข.53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลและสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

อบรมเลี้ยง	สุขภาพจิตดี	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	117	22	58.54	4.43*	4.47*	5.16*
น้อย	มาก	57	12	54.11		0.04	0.73
มาก	น้อย	54	21	54.07			0.69
น้อย	น้อย	95	11	53.38			

ตารางที่ ข.54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตาม การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

อบรมสั่งสอน	สุขภาพจิตดี	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	103	22	58.26	0.66	3.86*	8.41*
มาก	น้อย	81	21	57.6		3.2*	7.75*
น้อย	มาก	71	12	54.4			4.55*
น้อย	น้อย	68	11	49.85			

ตารางที่ ข.55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการ
คบเพื่อนจากผู้ปกครอง และสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนวิทยาลัย

อบรม เลี้ยงดู	อบรม สั่งสอน	สุขภาพจิต ดี	code	n	mean	121	222	221	212	211	112	111
น้อย	มาก	มาก	122	16	73.81	1.66	2.44	2.6	8.65*	11.44*	13.35*	14.38*
น้อย	มาก	น้อย	121	33	72.15		0.78	0.94	6.99*	9.78*	11.69*	12.72*
มาก	มาก	มาก	222	49	71.37			0.16	6.21*	9*	10.91*	11.94*
มาก	มาก	น้อย	221	34	71.21				6.05*	8.84*	10.75*	11.78*
มาก	น้อย	มาก	212	19	65.16					2.79	4.7	5.73*
มาก	น้อย	น้อย	211	27	62.37						1.91	2.94
น้อย	น้อย	มาก	112	48	60.46						๙.	1.03
น้อย	น้อย	น้อย	111	84	59.43							

ตารางที่ ข.56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การมีภูมิคุ้มกันภายในตน
พิจารณาตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

อบรมเลี้ยงดู	สุขภาพจิตดี	n	code	mean	11	12	21
มาก	มาก	117	22	305.41	30.17*	30.95*	38.99*
น้อย	น้อย	95	11	275.24		0.78	8.82
น้อย	มาก	57	12	274.46			8.04
มาก	น้อย	54	21	266.42			

ตารางที่ ข.57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การมีภูมิคุ้มกันภายในตน
พิจารณาตาม การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครองและสุขภาพจิตดี
ในกลุ่มนักเรียนที่มีเพื่อนหญิงน้อย

อบรมสั่งสอน	สุขภาพจิตดี	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	103	22	317.23	1.73	54.59*	91.07*
มาก	น้อย	81	21	315.5		52.86*	89.34*
น้อย	มาก	71	12	262.64			36.48*
น้อย	น้อย	68	11	226.16			

ตารางที่ ข.58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน สุขภาพจิตดี พิจารณาตาม เพศ และเกรดเฉลี่ย

เพศ	เกรดเฉลี่ย	n	code	mean	11	12	21
หญิง	สูง	200	22	57.02	4.8*	8.35*	12.3*
ชาย	ต่ำ	181	11	52.60		3.55*	7.5*
ชาย	สูง	112	12	52.57			3.95*
หญิง	ต่ำ	132	21	51.73			

ตารางที่ ข.59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การนับถือศาสนา
พิจารณาตามเพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม

เพศ	สายการเรียนรวม	n	code	mean	11	22	12
หญิง	วิทย์	131	21	53.78	6.16*	6.6*	6.68*
ชาย	วิทย์	212	11	47.62		0.44	0.52
หญิง	ศิลป์	201	22	47.18			0.08
ชาย	ศิลป์	81	12	47.10			

ตารางที่ ข.60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล
พิจารณาตามเพศ และเกรดเฉลี่ย

เพศ	สายการเรียนรวม	n	code	mean	11	22	12
หญิง	วิทย์	131	21	53.78	6.16*	6.6*	6.68*
ชาย	วิทย์	212	11	47.62		0.44	0.52
หญิง	ศิลป์	201	22	47.18			0.08
ชาย	ศิลป์	81	12	47.10			

ตารางที่ ข.61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
พิจารณาตาม เพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม

เพศ	สายการเรียนรวม	n	code	mean	22	12	11
หญิง	วิทย์	131	21	90.71	1.33	6.22*	12.02*
หญิง	ศิลป์	201	22	89.38		4.89*	10.69*
ชาย	ศิลป์	81	12	84.49			5.8*
ชาย	วิทย์	212	11	78.69			

ตารางที่ ข.62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
พิจารณาตามเพศ และสายการเรียนรวม

เพศ	สายการเรียนรวม	n	code	mean	22	12	11
หญิง	วิทย์	131	21	74.96	5.23*	9.65*	13.29*
หญิง	ศิลป์	201	22	69.73		4.42*	8.06*
ชาย	ศิลป์	81	12	65.31			3.64*
ชาย	วิทย์	212	11	61.67			

ตารางที่ ข.63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การมีภูมิคุ้มกันภายในตน
พิจารณาตาม เพศ เกรดเฉลี่ย และสายการเรียนรวม

เพศ	เกรดเฉลี่ย	n	code	mean	22	12	11
หญิง	ต่ำ	131	21	309.80	18.39*	21.14*	56.47*
หญิง	สูง	201	22	291.41		2.75	38.08*
ชาย	สูง	81	12	288.66			35.33*
ชาย	ต่ำ	212	11	253.33			

ตารางที่ ข.64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม
พิจารณาตามเพศ และสายการเรียนรวม

เพศ	สายการเรียนรวม	n	code	mean	22	12	11
หญิง	วิทย์	131	21	58.63	1.79*	4.45*	5.92*
หญิง	ศิลป์	201	22	56.84		2.66*	4.13*
ชาย	ศิลป์	81	12	54.18			1.47
ชาย	วิทย์	212	11	52.71			

ตารางที่ ข.65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านที่ไม่ดี
พิจารณาตาม เพศ และสายการเรียนรวม

เพศ	สายการเรียนรวม	n	code	mean	21	12	11
หญิง	ศิลป์	201	22	71.27	3.28*	8.56*	10.88*
หญิง	วิทย์	131	21	67.99		5.28*	7.6*
ชาย	ศิลป์	81	12	62.71			2.32
ชาย	วิทย์	212	11	60.39			

ตารางที่ ข.66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี
พิจารณาตามเพศ และสายการเรียนรวม

เพศ	สายการเรียนรวม	n	code	mean	22	12	11
หญิง	วิทย์	131	21	72.58	2.16	5.95*	10.74*
หญิง	ศิลป์	201	22	70.42		3.79*	8.58*
ชาย	ศิลป์	81	12	66.63			4.79*
ชาย	วิทย์	212	11	61.84			

ตารางที่ ข.67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การนับถือศาสนา
พิจารณาตาม ประเภทสถานศึกษา และจำนวนเพื่อนชาย

ประเภทสถานศึกษา	จำนวนเพื่อนชาย	n	code	mean	12	22	21
มัธยม	น้อย	109	11	54.19	3.6*	8.64*	8.99*
มัธยม	มาก	90	12	50.59		5.04*	5.39*
วิทยาลัย	มาก	98	22	45.55			0.35
วิทยาลัย	น้อย	107	21	45.20			

ตารางที่ ข.68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
พิจารณาตาม ประเภทสถานการศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา และจำนวนเพื่อนชาย

ประเภท	กศ.ปศ.	เพื่อนชาย	n	code	mean	111	112	122	211	221	222	212
มัธยม	มาก	น้อย	69	121	90.38	2.13	2.94	6.18*	7.59*	11.86*	12.8*	12.88*
วิทยาลัย	น้อย	น้อย	40	111	88.25		0.81	4.05	5.46*	9.73*	10.67*	10.75*
วิทยาลัย	น้อย	มาก	27	112	87.44			3.24	4.65	8.92*	9.86*	9.94*
วิทยาลัย	มาก	มาก	63	122	84.20				1.41	5.68*	6.62*	6.7*
มัธยม	น้อย	น้อย	84	211	82.79					4.27	5.21*	5.29*
มัธยม	มาก	น้อย	23	221	78.52						0.94	1.02
มัธยม	มาก	มาก	26	222	77.58							0.08
มัธยม	น้อย	มาก	72	212	77.50							

ตารางที่ ข.69 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความประพฤติก
พิจารณาตาม ประเภทสถานศึกษา และการศึกษามัธยมศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	การศึกษามัธยมศึกษา	n	code	mean	12	11	22
วิทยาลัย	น้อย	156	21	79.91	0.47	1.66	6.9*
มัธยม	มาก	132	12	79.44		1.19	6.43*
มัธยม	น้อย	67	11	78.25			5.24*
วิทยาลัย	มาก	49	22	73.01			

ตารางที่ ข.70 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
พิจารณาตาม การศึกษามัธยมศึกษา จำนวนเพื่อนหญิง และรายได้

กศ.มรดา	เพื่อนหญิง	รายได้	n	code	mean	222	122	111	211	212	121	112
มาก	มาก	น้อย	55	221	39.93	0.2	0.99	1.38	1.55	1.83	2.91*	4.53*
มาก	มาก	มาก	52	222	39.73		0.79	1.18	1.35	1.63	2.71*	4.33*
น้อย	มาก	มาก	32	122	38.94			0.39	0.56	0.84	1.92	3.54*
น้อย	น้อย	น้อย	113	111	38.55				0.17	0.45	1.53	3.15*
มาก	น้อย	น้อย	85	211	38.38					0.28	1.36	2.98*
มาก	น้อย	มาก	61	212	38.10						1.08	2.7*
น้อย	มาก	น้อย	57	121	37.02							1.62
น้อย	น้อย	มาก	50	112	35.40							

ตารางที่ ข.71 ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การดำเนินงานและตัวทำนองที่สำคัญ ของพฤติกรรมกรรมการปฏิเสธข้อพิพาทเพื่อนำที่ผิด โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย ใน กลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวนคน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (4ตัว)			ชุด 2 สถานการณ์ (4ตัว)			ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (2 ตัว)		
		%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า
รวม	638	26.1%	4,2,1	.32,.23,.10	33%	8,5,6,7	.42,.11,.10,.09	33.3%	9,10	.49,.18
เกรดเฉลี่ยต่ำ	312	16.1%	4,2	.26,.21	26.4%	8,7,5	.39,.14,.11	28.5%	9	.53
เกรดเฉลี่ยสูง	311	28%	4,2,1	.28,.27,.16	33.6%	8,6,5	.44,.15,.11	34.4%	9,10	.48,.21
เพศชาย	300	21.6%	4,2	.37,.17	27.9%	8,5	.48,.11	27.6%	9,10	.45,.16
เพศหญิง	337	20.6%	2,4,3	.26,.24,.13	22.2%	8,5,6	.33,.16,.12	25.4%	9,10	.44,.14
โรงเรียนมัธยม	328	28.8%	4,2,1	.31,.25,.15	34%	8,5,6	.44,.18,.13	27.1%	9,10	.44,.18
วิทยาลัย	309	21%	4,2	.31,.22	34%	8,7	.38,.28	37%	9,10	.53,.15
มัธยมศึกษา	162	24.9%	4,2,1	.31,.19,.16	32.8%	8,6	.48,.17	24%	9	.48
มัธยมศึกษาปี	165	30.8%	2,4	.34,.32	35.1%	8,5,6	.37,.27,.15	28.6%	9,10	.41,.24
วิทยาลัยวิทยาศาสตร์	186	30.6%	4	.54	33.5%	8	.57	33.5%	9,10	.43,.24
วิทยาลัย/ศิลป์	122	23.1%	2	.46	29.4%	7,8	.34,.30	35.4%	9,10	.47,.21
รวม/ศิลป์	349	33.8%	4,1	.51,.13	39.9%	8,6	.56,.12	35.4%	9,10	.47,.21
รวม/ศิลป์	288	24.5%	2,4	.40,.18	26.1%	8,5	.40,.21	30.7%	9,10	.49,.13
รายได้น้อย	384	26.2%	4,2,3	.34,.20,.12	36.9%	8,6,7	.49,.11,.10	36%	9,10	.54,.14
รายได้มาก	238	24.9%	4,2	.31,.28	28.5%	8,5	.39,.25	31%	9,10	.40,.25
กศ.ป.ด.น้อย	333	24.8%	4,2	.31,.29	32.9%	8,5,7	.41,.15,.15	32.5%	9,10	.45,.22
กศ.ป.ด.มาก	270	27.5%	4,2,1	.34,.18,.17	33.5%	8,6	.50,.15	37.5%	9,10	.53,.17
กศ.มารดา.น้อย	300	21.7%	4,2	.32,.23	36%	8,7	.43,.23	31%	9,10	.45,.19
กศ.มารดา.มาก	302	29.5%	4,2,1	.32,.22,.16	29.7%	8,5	.47,.15	36.3%	9,10	.51,.18

ตารางที่ ข.71 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวนคน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (4ตัว)			ชุด 2 สถานการณ์ (4ตัว)			ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (2 ตัว)		
		%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า
เพื่อนหญิงน้อย	322	22.6%	4,2	.33,.25	33.1%	8,6,5	.47,.11,.10	33.7%	9,10	.49,.18
เพื่อนหญิงมาก	205	31.1%	4,2	.37,.29	29.8%	8,5,7	.38,.14,.15	34.5%	9,10	.50,.16
เพื่อนชายน้อย	227	22%	4,3	.37,.18	28.2%	8,6	.43,.17	32.1%	9,10	.52,.12
เพื่อนชายมาก	194	33.8%	4,2	.43,.22	38%	8,5	.53,.18	35.6%	9,10	.43,.27
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	177	21.5%	4,2	.33,.23	25.2%	8	.48	45.2%	9,10	.60,.16
เพื่อนรุ่นพี่มาก	145	27.2%	2,4	.29,.28	28%	8,5	.43,.20	31.7%	9	.55
รุ่นน้องน้อย	169	29.3%	4,2	.41,.21	32.7%	8,6	.47,.16	36.7%	9,10	.50,.18
รุ่นน้องมาก	119	22.6%	4,2	.29,.27	27.5%	8	.50	39.8%	9	.62

ตัวทำนาย

ตัวที่ 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน

ตัวที่ 2 คือ ลักษณะบุคลิกตามคุณตน

ตัวที่ 3 คือ สุขภาพจิตดี

ตัวที่ 4 คือ การนับถือศาสนา

ตัวที่ 5 คือ การยอมรับเสียดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

ตัวที่ 6 คือ

การสนับสนุนทางสังคมจากครู

ตัวที่ 7 คือ การยอมรับสิ่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง

ตัวที่ 8 คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ

ตัวที่ 9 คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน

ตัวที่ 10 คือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ตารางที่ ข.72 ผลการทำนายพฤติกรรมกรการปฏิเสชยิทธิพลด้านที่ไม่ได้ โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

กลุ่ม	ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (2 ตัว)		ชุด 4 จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (8 ตัว)		ชุด 5 รวม (1-10)			
	% ทำนาย	% ทำนาย	% ทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนายตัวแรก	ตัวทำนาย	% ทำนาย	ค่าเบต้า
รวม	33.3%	40.6%	9,4,2,1	.41, .21, .16, .10	30.6	9	43.9%	.55
เกรดเฉลี่ยต่ำ	28.5%	34.4%	9,4,2,3	.42, .15, .12, .10	27.6	9	38.1%	.53
เกรดเฉลี่ยสูง	34.4%	43.8%	9,4,2	.41, .27, .20	30.6	9	45.9%	.55
เพศชาย	27.6%	34.1%	9,4,2	.37, .24, .12	26.6	8	37.1%	.52
เพศหญิง	25.4%	34.2%	9,2,4,3	.39, .19, .16, .12	23.6	9	36.7%	.49
โรงเรียน	27.1%	39.8%	4,2,4,1	.35, .27, .22, .10	28.8	8	45.1%	.54
มัธยม								
วิทยาลัย	37%	41.3%	9,4	.51, .23	35.2	9	45.6%	.60
มัธยมวิทย์	24%	37.6%	9,4,2	.39, .26, .20	29.7	8	44.4%	.55
มัธยมศิลป์	28.6%	40.3%	9,2,4	.33, .29, .22	25.5	8	46.5%	.50
วิทยาลัยวิทย์	33.5%	40.6%	4,9,10	.29, .30, .15	32.5	8	45.3%	.57
วิทยาลัยศิลป์	35.4%	47.7%	9,2,3	.54, .23, .14	38.7	9	50.7%	.62
รวมวิทย์	35.4%	43.7%	4,9,1	.33, .36, .11	38.6	8	47.1%	.62
รวมศิลป์	30.7%	40.7%	9,2,4	.43, .28, .13	29.1	9	43.2%	.54
รายได้น้อย	36%	43.7%	9,4,2,3	.46, .22, .11, .10	34.6	8	49.1%	.59
รายได้มาก	31%	37.3%	9,2,3,4	.33, .21, .14, .13	25.7	9	39.3%	.51
กศ. ปริญญา	32.5%	38%	9,4,2	.40, .21, .19	28.6	9	42.5%	.54

ตารางที่ ข.72 (ต่อ)

กลุ่ม	ชุด 3 จัดลักษณะตาม สถานการณ์ (2 ตัว)		ชุด 4 จัดลักษณะเดิม และจัดลักษณะตามสถานการณ์ (8 ตัว)		ชุด 5 รวม (1-10)				
	% ทำนาย	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนายตัว แรก	ตัว ทำนาย	เบต้า	% ทำนาย	ค่าเบต้า
กศ.บิตานมาก	37.5%	45.5%	9,4,2,1	.46,.21,.14,.11	34.9	9	.60	47.8%	9,8,4,2
กศ.มารดาบ่อย	31%	36.2%	9,4,2	.41,.21,.14	31.7	8	.56	42.5%	8,9,7,3
กศ.มารดาตมมาก	36.3%	45.3%	9,4,2,1	.43,.20,.16,.12	33.2	9	.58	47.1%	9,4,8,2
เพื่อนหญิงน้อย	33.7%	39.2%	9,2,4	.44,.18,.18	30.7	9	.56	43.6%	9,8,2
เพื่อนหญิงมาก	34.5%	44.1%	9,4,2	.40,.26,.18	32.4	9	.57	45.8%	9,4,2,8
เพื่อนชายน้อย	32.1%	39.6%	9,4,3	.46,.21,.17	30.9	9	.56	43.2%	9,8,3,6
เพื่อนชายมาก	35.6%	44%	9,4,2,10	.32,.25,.15,.13	34.6	8	.59	47.3%	8,9,4,2
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	45.2%	49.1%	9,4,2	.56,.16,.14	43.2	9	.66	50.7%	9,4,2
เพื่อนรุ่นพี่มาก	31.7%	38.3%	9,4,3	.44,.20,.16	29.9	9	.55	40.4%	9,8,3
รุ่นน้องน้อย	36.7%	44.3%	9,4,2	.44,.25,.14	34.1	9	.58	48%	9,8,4
รุ่นน้องมาก	39.8%	42.7%	9,2	.54,.19	37.9	9	.62	44.9%	9,8

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < .001, **** p < .000

ตัวทำนาย

ตัวที่ 1 คือ ความเชื่ออำนาจในตน

ตัวที่ 2 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคู่มตน

ตัวที่ 3 คือ สุขภาพจิตดี

ตัวที่ 4 คือ การนับถือศาสนา

ตัวที่ 5 คือ การยอมรับเลี้ยงดูแบบบริกสนับสนุนและใช้เหตุผล

ตัวที่ 6 คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครู

ตัวที่ 7 คือ การยอมรับสิ่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง

ตัวที่ 8 คือ การเห็นแบบอย่างผลจากการคบเพื่อนดีจากสื่อ

ตัวที่ 9 คือ การมีภูมิกู้มกับภายในตน

ตัวที่ 10 คือ หักคณิตที่ดีต่อพฤติกรรมมารอบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ตารางที่ ข.73 ผลการเปรียบเทียบแบบออร์เซนตการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดี โดยใช้จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนายในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำ นวน คน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (4ตัว)				ชุด 2 สถานการณ์ (4ตัว)				ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (2 ตัว)			
		% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย
รวม	638	22.9%	4.2,1	.28,.24,.10	30.7%	8.6,7	.28,.20,.20	30%	10,9	.34,.32			
เกรดเฉลี่ยต่ำ	312	16.1%	4,2	.26,.21	21.8%	8.6,7	.22,.18,.17	29.1%	9,10	.37,.28			
เกรดเฉลี่ยสูง	311	28%	4.2,1	.28,.27,.16	36.6%	8.7,6	.28,.25,.23	27.9%	10,9	.38,.25			
เพศชาย	300	18.7%	4,2	.29,.20	22.2%	8,6	.36,.18	22.5%	9,10	.29,.29			
เพศหญิง	337	16.9%	2,4	.28,.23	20.8%	6.7,5,8	.21,.20,.13,.13	22.1%	10,9	.34,.23			
โรงเรียนมัธยม	328	29%	4.2,1	.30,.21,.20	31.4%	8.6,5	.37,.23,.13	26.7%	10,9	.40,.23			
วิทยาลัย	309	17.3%	2,4	.28,.20	30.6%	7.8,6	.32,.21,.13	32.6%	9,10	.41,.26			
มัธยมวิทย์	162	27.1%	1,2,4	.28,.23,.19	38.9%	8.6,7	.40,.23,.16	25.8%	10,9	.38,.26			
มัธยมศิลป์	165	29.8%	4,2	.41,.22	26.5%	8.6,5	.24,.26,.19	25.3%	10,9	.41,.19			
วิทยาลัยวิทย์	186	25.1%	4	.48	30.3%	8,6	.42,.21	33.3%	9,10	.35,.33			
วิทยาลัยศิลป์	122	11.6%	2	.34	21.8%	7	.43	24.6%	9,10	.39,.21			
รวมวิทย์	349	31.9%	4.1,2	.38,.16,.16	41.5%	8.6,7	.43,.20,.13	37.2%	10,9	.39,.33			
รวมศิลป์	288	16%	2,4	.31,.18	19.1%	6.7,8	.21,.20,.14	21.4%	10,9	.29,.28			
รายได้น้อย	384	22.3%	4.2,1	.26,.21,.14	31.3%	8.6,7	.29,.22,.20	29.8%	10,9	.35,.32			
รายได้มาก	238	24.9%	4,2	.31,.28	31.5%	8.5,7,6	.23,.17,.19,.15	30.4%	10,9	.35,.30			
กศ.บีจน้อย	333	20.8%	4,2	.29,.26	32%	8.7,6	.29,.24,.15	30.2%	9,10	.35,.31			
กศ.บีจามาก	270	29.7%	4.1,2	.28,.22,.22	33.7%	6.8,7	.31,.24,.18	33%	10,9	.43,.26			
กศ.มารดาบ่อย	300	18.8%	4,2	.29,.23	32.3%	8.7,6	.33,.22,.13	30.5%	9,10	.34,.31			

ตารางที่ 73 (ต่อ)

กลุ่ม	จำ นวน คน	ชุดที่ 1 จิตลักษณะเดิม (4ตัว)			ชุด 2 สถานการณ์ (4ตัว)			ชุด 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ (2 ตัว)		
		% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบต้า
กต.มารดา	302	29%	4,2,1	27,25,18	31,7%	6,7,8	29,21,22	32%	10,9	41,28
เพื่อนหญิงน้อย	322	25,2%	4,2	33,29	32,2%	8,6,7	24,24,23	33,4%	10,9	39,30
เพื่อนหญิงมาก	205	23,7%	4,2	29,28	26,9%	8,7	35,23	25,7%	9,10	33,27
เพื่อนชายน้อย	227	20%	4,2	28,23	27,3%	8,6,7	27,20,17	29,5%	10,9	36,30
เพื่อนชายมาก	194	30,6%	4,1,2	36,17,15	33,1%	8,6	43,22	33,9%	9,10	37,31
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	177	23,7%	2,4	29,29	25,7%	8,7,6	26,20,17	37,7%	9,10	40,33
เพื่อนรุ่นพี่มาก	145	21,4%	4,1	35,17	28,5%	8,6	40,20	29,7%	9,10	35,31
รุ่นน้องน้อย	169	28,8%	4,1,2	29,20,18	31,5%	8,5	41,25	32,2%	9,10	36,31
รุ่นน้องมาก	119	23,7%	4,2	34,21	37,5%	8,6	50,18	30,6%	9,10	36,32

หมายเหตุ ค่าเบต้าทุกตัวมีนัยสำคัญที่ .05 และ * แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างน้อย 5%

ตัวทำนาย

ตัวที่ 1 คือ	ความเชื่ออำนาจในตน	ตัวที่ 6 คือ	การสนับสนุนทางสังคมจากครู
ตัวที่ 2 คือ	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	ตัวที่ 7 คือ	การยอมรับสิ่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง
ตัวที่ 3 คือ	สุขภาพจิตดี	ตัวที่ 8 คือ	การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ
ตัวที่ 4 คือ	การนับถือศาสนา	ตัวที่ 9 คือ	การมีภูมิคุ้มกันภายในตน
ตัวที่ 5 คือ	การยอมรับเสียงดูแบบรักษามโนธรรมและใช้เหตุผล	ตัวที่ 10 คือ	ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 74 ผลการทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อจากสิ่งที่ไม่ดี โดยใช้ จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

กลุ่ม	ชุด 5 รวม (1-10)									
	ชุด 3 จิต ลักษณะตาม สถานการณ์ (2 ตัว)	ชุด 4 จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (6 ตัว)								
	% ทำนาย	% ทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	ค่าเบต้า	% ทำนาย	ค่าเบต้า	
รวม	30%	34.8%	10,9,2,4	26,25,17,13	23.5	8	.49	38.7%	8,10,9,2,7,6	.13,21,17,13,13,12
เกรดเฉลี่ยต่ำ	29.1%	31.6%	9,10,4	.34,23,15	22.4	9	.47	33.4%	9,10,8,2	.28,23,15,11
เกรดเฉลี่ยสูง	27.9%	36.4%	10,2,9,4	.27,23,18,16	27.8	8	.53	43.9%	10,7,6,8,2	.23,23,17,16,13
เพศชาย	22.5%	27%	9,10,2,4	.22,21,14,13	19.4	8	.44	29.3%	8,10,9,2	.21,20,17,14
เพศหญิง	22.1%	27.4%	10,2,9,4	.27,20,18,10	17.3	10	.42	31.7%	10,2,7,6,9	.25,16,14,16,14
โรงเรียนมัธยม	26.7%	37.7%	10,4,2,9,1	.28,20,19,14,11	24.4	8	.50	42.7%	10,2,7,6,9	.25,18,14,16,14
วิทยาลัย	32.6%	34.3%	9,10,2	.38,22,13	27.1	9	.52	38.4%	9,7,10,8	.27,21,17,13
มัธยมวิทย์	25.8%	38.4%	10,2,9,1	.29,26,20,19	31.5	8	.56	49.6%	8,10,2,6	.37,28,18,17
มัธยมศิลป์	25.3%	36%	4,10,2	.29,28,19	23.9	4	.49	39.6%	4,10,6,2,5	.23,24,18,15,14
วิทยาลัยวิทย์	33.3%	35.8%	9,10,4	.27,26,20	26.5	8	.52	38.8%	8,9,10	.24,26,24
วิทยาลัยศิลป์	24.6%	26.9%	9,10	.38,21	20.6	9	.45	30.8%	9,7,10	.28,23,17
รวมวิทย์	37.2%	42.9%	10,4,9,2	.28,20,23,12	37	8	.61	48.3%	8,10,9,6,1	.32,21,16,13,10
รวมศิลป์	21.4%	26.4%	10,2,9	.25,23,22	14.5	10	.38	29.5%	10,2,9,6,7	.20,19,16,14,11
รายได้น้อย	29.8%	34.8%	10,9,2,4	.28,25,15,14	23.6	8	.49	40.2%	8,10,9,6,7,3	.16,22,17,15,14,10
รายได้มาก	30.4%	36.1%	10,9,2	.30,25,23	23.2	10	.48	40%	10,7,2,9,5	.25,16,19,15,13
กศ.มีเจ้าน้อย	30.2%	33.4%	9,10,2,4	.29,22,14,12	25.1	8	.50	39%	8,9,10,7,6	.20,22,18,14,10
กศ.มีดีมาก	33%	42.1%	10,2,9,1,4	.31,18,18,13,14	27.3	10	.52	46.7%	10,6,2,7,1	.29,20,19,20,14
กศ.มารดาน้อย	30.5%	33%	9,10,4,2	.30,23,12,11	27.1	8	.52	38.1%	8,9,10,7	.25,19,19,14

ตารางที่ 74 (ต่อ)

กลุ่ม	ชุด 3 จิต		ชุด 4 จิตลักษณะเดิม		ชุด 5 รวม (1-10)			
	ลักษณะตาม	สถานะการณ	และจิตลักษณะตามสถานะการณ	(6 ตัว)	ค่า	ตัวทำนาย	%	ค่าเบต้า
	(2 ตัว)				เบต้า	ทำนาย	ทำนาย	ค่าเบต้า
	% ทำนาย	% ทำนาย	ทำนาย	ทำนาย	ทำนาย	ทำนาย	ทำนาย	ทำนาย
กตมาตามาก	32%	40.8%	10,2,9,4,1	29,21,19,12,10	10	25	44.7%	10,2,7,6,9,4
เพื่อนหญิงน้อย	33.4%	39.2%	10,9,2,4	30,24,20,14	10	25.3	43%	10,8,2,9,7,6
เพื่อนหญิงมาก	25.7%	32.3%	9,4,2,10	24,16,19,18	8	21.7	35%	8,9,2,10
เพื่อนชายน้อย	29.5%	33.7%	10,9,2,3	30,28,13,12	10	21.3	37.2%	10,8,9,6
เพื่อนชายมาก	33.9%	40.9%	9,4,1,10	31,20,17,17	8	29.1	43%	8,10,9,1
เพื่อนรุ่นพี่น้อย	37.7%	43%	9,10,2	36,29,21	9	28.5	45.1%	9,10,2,6
เพื่อนรุ่นพี่มาก	29.7%	32.6%	9,10,3	34,28,15	8	23.3	36.7%	8,10,9
รุ่นน้องน้อย	32.2%	39.5%	9,10,2,4	28,22,17,17	9	24.6	43.3%	9,10,2,6
รุ่นน้องมาก	30.8%	34.6%	9,10,3	36,26,17	8	34.4	43.6%	10,2,7,6,9,4

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < .001, **** p < .000

ตัวทำนาย

ตัวที่ 1 คือ ความเชื่ออย่างมาในตน

ตัวที่ 2 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ตัวที่ 3 คือ สุขภาพจิตดี

ตัวที่ 4 คือ การนับถือศาสนา

ตัวที่ 5 คือ การยอมรับสิ่งแวดล้อมและใช้เหตุผล

ตัวที่ 6 คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครู

ตัวที่ 7 คือ การยอมรับสิ่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง

ตัวที่ 8 คือ การเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ

ตัวที่ 9 คือ การมีภูมิคุ้มกันภายในตน

ตัวที่ 10 คือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมและการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

**แบบสอบถาม
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน**

สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน

นักเรียนได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเข้าร่วมในงานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียน

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 13 ชุด นักเรียนสามารถเลือกตอบคำถามได้อย่างอิสระ ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับนักเรียนแต่ละคน ทุกข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และคำตอบของนักเรียนทุกคนจะถือเป็นความลับ ซึ่งในการศึกษาจะใช้คะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด ดังนั้นจึงขอให้นักเรียนที่รักทุกคน ช่วยพิจารณาตอบคำถามทุกข้อ และตอบด้วยความตั้งใจ ข้อมูลที่ได้รับจากจากนักเรียนจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ เมื่อคำตอบครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อ จึงขอความกรุณาอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง อนึ่งคำตอบของนักเรียนทุกคนจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อคะแนนหรือผลการเรียนของนักเรียนทั้งสิ้น ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้จะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางในการพัฒนาเยาวชน และระบบสังคมไทยต่อไป

ผู้วิจัยทราบดีว่า แบบสอบถามชุดนี้มีความยากพอสมควร จึงขอเสนอแนะให้นักเรียนอ่านข้อแนะนำวิธีการตอบให้ชัดเจนก่อนตอบทุกครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจคำถามในแต่ละชุด และเพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการตอบของนักเรียนทุกคน

ผู้วิจัยขอขอบคุณทางโรงเรียน คุณครูทุกท่าน และนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบและเก็บแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

นางสาวนิศากร สนามเขต
นักศึกษานิเทศศาสตร์ คณะพัฒนาลักษณ์และสิ่งแวดล้อม

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) 2549

ข้อแนะนำวิธีตอบ

คำแนะนำ

เพื่อเป็นการทำความเข้าใจในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีการตอบดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 อ่านข้อความให้เข้าใจ

ขั้นที่ 2 ขอให้นักเรียนคิดว่า ข้อความนี้เป็น "จริง" หรือ "ไม่จริง" สำหรับนักเรียน

ขั้นที่ 3 ถ้า "จริง" ให้คิดว่า จริงมากเพียงใด เช่น ถ้า...

1) จริงมาก	ขีด ✓ ที่ "จริงที่สุด"
2) จริงปานกลาง	ขีด ✓ ที่ "จริง"
3) จริงเล็กน้อย	ขีด ✓ ที่ "ค่อนข้างจริง"

ถ้า "ไม่จริง" ให้คิดว่า ไม่จริงมากเพียงใด เช่น ถ้า...

1) ไม่จริงเล็กน้อย	ขีด ✓ ที่ "ค่อนข้างจริง"
2) ไม่จริงปานกลาง	ขีด ✓ ที่ "ไม่จริง"
3) ไม่จริงมาก	ขีด ✓ ที่ "ไม่จริงเลย"

ตัวอย่างคำถาม เช่น

1. ฉันชอบคบหาเพื่อนที่นิสัยดี

_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง
_____	_____	_____
ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 1 แบบวัดพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี

1. ถ้าเพื่อนชักชวนให้หลบหนีการเรียนไปเที่ยวเตร่ตามสถานที่ต่างๆ ฉันมักจะไม่ขัดใจเขา ($t = 4.07, r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันมักเชื่อฟังคำชักจูง เช่น การเล่นเกมพนัน การดื่มสุรา ฯลฯ จากเพื่อนมากกว่าคำตักเตือนพ่อแม่หรือครู ($t = 6.10, r = .55$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. เมื่อเพื่อนเอาหนังสือที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กมาดูกัน ฉันก็อดที่จะเข้าร่วมดูด้วยไม่ได้ ($t = 6.08, r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. แม้ครูจะสั่งห้ามเล่นเกมพนันบอล แต่ถ้าเพื่อนชักชวน ฉันก็จะทำตามเพื่อน ($t = 6.56, r = .52$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันมักหาทางบ่ายเบี่ยงเมื่อเพื่อนชวนไปเป็นเพื่อนในการชกต่อย/ตบตี ($t = 5.57, r = .33$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. บ่อยครั้งที่ฉันไม่กล้าปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนไปดูหนังโป๊ ($t = 5.41, r = .53$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. เมื่อเพื่อนชวนไปหาเรื่องกับกลุ่มคู่อริ ฉันมักยอมไปแต่โดยดี ($t = 4.76, r = .63$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. เมื่อเพื่อนในกลุ่มบอกให้ฉันช่วยพูดโกหกเรื่องหนีเรียน ฉันมักไม่กล้าขัดใจเขา ($t = 8.37, r = .37$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. บ่อยครั้งที่เมื่อเพื่อนต่างเพศมาจับต้องตัวฉัน ฉันมักยินยอม ($t = 5.57, r = .37$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันมักปฏิเสธเมื่อเพื่อนต่างเพศชวนไปในที่ลับตาสองต่อสอง ($t = 10.00, r = .40$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

11. ในช่วงใกล้สอบ เมื่อเพื่อนชวนไปเที่ยวตอนกลางคืน ฉันมักทำตามโดยไม่แสดงความขัดแย้ง ($t = 5.48$, $r = .54$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. เมื่อเพื่อนขอความร่วมมือในการโกหกครู ฉันมักให้ความร่วมมือกับเพื่อนเป็นอย่างดี ($t = 5.97$, $r = .40$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. เมื่อเพื่อนชวนเล่นอินเตอร์เน็ตเพื่อหาเวปไซด์ความหิว ฉันมักไม่สนใจ ($t = 6.76$, $r = .40$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. บ่อยครั้งที่เพื่อนบอกให้ฉันพูดจาเย้าหยอเพื่อนคนอื่นที่ไม่ชอบหน้ากัน ฉันมักหาทางบอกว่ามันไม่ดี ($t = 6.84$, $r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันมักหาทางปฏิเสธ เมื่อเพื่อนของฉันขอให้ไปเป็นพวกร่วมหาเรื่องคนอื่นที่ทะเลาะกัน ($t = 7.00$, $r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 1 แบบวัดพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดี

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวม
1. ก้าวร้าว, ทำร้ายร่างกายผู้อื่น	5,15	1,7	4
2. ขโมยของผู้อื่น	-	-	-
3. พฤติกรรมทางเพศ	10,13	3,6,9	5
4. การพูดจาโกหก หลอกลวง	14	8,12	3
5. สุรา, ยาเสพติด, การพนัน	-	2,4	2
6. กลาง ๆ	-	11	1
รวม	5	10	15

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

ชุดที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

1. ฉันไม่กล้าเตือนเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อนคบหาคนที่เกเร ($t = 5.1, r = .30$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันดักเตือนเพื่อนให้ระมัดระวัง เมื่อใส่เครื่องประดับมีค่า ($t = 6.19, r = .40$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันดักเตือนเพื่อนที่ชอบขับรถเร็ว ($t = 6.00, r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันไม่ดักเตือนเพื่อนที่ชอบขาดเรียนบ่อย ($t = 5.60, r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันพยายามเตือนสติ ไม่ให้เพื่อนไปเที่ยวดึก ๆ ตามแหล่งบันเทิง ($t = 6.60, r = .57$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันไม่ว่าอะไร หากเพื่อนของฉันจะไปเที่ยวผับ เคาท์ ทุกคืน ($t = 7.70, r = .51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่ห้ามปรามเพื่อนที่เล่นพนันบอล ($t = 8.00, r = .53$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันห้ามปรามเมื่อรู้ว่าเพื่อนจะไปซื้อบริการทางเพศ ($t = 5.40, r = .40$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. หากฉันไปเที่ยวกับเพื่อน ฉันจะพยายามเตือนสติมิให้เขาดื่มเหล้ามากเกินไป ($t = 6.00, r = .43$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. หากฉันไปเที่ยวกับเพื่อน ฉันจะพยายามเตือนสติมิให้เขาดื่มเหล้ามากเกินไป ($t = 5.84, r = .51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันห้ามปรามเมื่อรู้ว่าเพื่อนจะโดดเรียน ($t = 7.20, r = .40$)

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

12. ฉันบอกเพื่อนว่า การดื่มเหล้าเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ($t = 5.33, r = .34$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

13. ฉันมักหลบหน้าเพื่อน เพราะอยากอยู่คนเดียว ($t = 4.71, r = .23$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

14. ฉันจะตีตัวออกห่าง ถ้าเพื่อนมีปัญหาครอบครัว ($t = 3.64, r = .15$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

15. ฉันมักสนับสนุนเพื่อน เมื่อทราบว่าเขางดเว้นจากการดื่มเหล้าและเที่ยวตอนกลางคืน ($t = 3.90, r = .17$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ชุดที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดี

องค์ประกอบ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวม
บุคคลที่ไม่ดี	-	1	1
พฤติกรรมไม่ดี	3,5,8,11	4,6,7	7
การบริโภค / ใช้สิ่งของที่ไม่เหมาะสม	2,9,15	10,12,13,14	7
รวม	7	8	15

ชุดที่ 3 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

1. ฉันมั่นใจและรู้ว่าพ่อแม่ท่านรักฉันมาก ($t = 6.31, r = .50$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันรู้สึกภูมิใจมากที่พ่อแม่ท่านรักฉันมาก ($t = 5.92, r = .44$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. พ่อแม่ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน ($t = -2.97, r = -.39$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

4. ฉันไม่เคยรู้สึกเหงา หรือเหว่เหว้า เมื่อแม่อยู่บ้าน ($t = 4.85, r = .30$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ทุกครั้งที่ม่มีปัญหา แม่จะให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำเสมอ ($t = 9.82, r = .62$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เมื่อได้พูดคุยกับพ่อแม่ช่วยให้ฉันหายกลุ้มใจและคลายทุกข์ได้ ($t = 9.39, r = .57$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. เมื่อฉันต้องการทำในสิ่งที่ยากหรือลำบากฉันจะได้รับกำลังใจจากแม่เสมอ ($t = 8.08, r = .59$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. แม่รักและหวังดีต่อฉัน ($t = 4.67, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เมื่อฉันทำผิด ก่อนลงโทษฉัน แม่จะอธิบายเหตุผลที่ต้องทำโทษให้ฉันฟังก่อน ($t = 9.24, r = .51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากแม่ให้ฉันเป็นคนดี ($t = 5.46, r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. เมื่อฉันทำผิดครั้งแรก แม่มักตักเตือนโดยไม่ลงโทษ ($t = 5.84, r = .45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันรู้สึกน้อยใจที่แม่ไม่ค่อยห่วงใยและใส่ใจฉัน ($t = .10, r = -.19$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. เมื่อฉันทำความดี แม่จะให้คำชมเชยเสมอ ($t = 9.27, r = .61$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันมักถูกทำโทษโดยที่ไม่รู้เหตุผลจากแม่ ($t = -1.41, r = -.29$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

15. บ่อยครั้งที่ฉันโดนแม่ลงโทษ โดยที่ฉันไม่รู้ว่าได้ทำอะไรผิดมาก่อน ($t = -.59, r = -.24$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. แม่มักให้ออกาสฉันอธิบาย ก่อนที่จะดุหรือลงโทษฉัน ($t = 7.04, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันจะได้รับโอกาสจากแม่เพื่อแก้ตัวใหม่ในการทำความดี ($t = 8.54, r = .56$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. เมื่อแม่ให้สิ่งของใด ๆ แก่ฉัน ท่านมักบอกว่าเป็นเพราะฉันทำความดีอะไรไว้ ($t = 6.17, r = .45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. แม่จะพยายามระงับอารมณ์ ขณะสั่งสอนฉัน ($t = 7.65, r = .50$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. แม่มักจะสนใจฉันเฉพาะเมื่อฉันทำผิด ($t = .16, r = -.13$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 3 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

องค์ประกอบ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวม
อบรมแบบรักสนับสนุน	1,2,4,6,8,10	3,12,20	9
อบรมใช้เหตุผล	5,7,9,11,13,16,17,18,19	14,15	11
รวม	15	5	20

ชุดที่ 4 การสนับสนุนทางสังคมจากครู

1. ครูมักให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อนเพศตรงข้าม ($t = 7.70, r = .50$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ถ้าฉันมีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อน ฉันสามารถขอคำปรึกษาจากครูได้ ($t = 8.51, r = .60$)

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ครูมักแนะนำให้นักเรียนและเพื่อนทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ ($t = 6.80, r = .53$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ครูคอยปลอบโยนเมื่อฉันมีความกลัดกลุ้มใจเรื่องเพื่อน ($t = 9.30, r = .63$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. บ่อยครั้งที่ฉันมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในห้อง ครูมักไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ฉัน ($t = 10.40, r = .60$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันรู้สึกว่าคุณคอยจับผิดเกี่ยวกับการคบเพื่อนของฉัน ($t = 6.10, r = .43$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. เมื่อมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ครูมักบอปป้ายเบี่ยงที่จะให้คำปรึกษาแก่ฉัน ($t = 8.50, r = .49$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ครูมักคอยตักเตือนนักเรียนเกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ($t = 7.33, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. บ่อยครั้งที่ฉันช่วยเหลือคนสนิทเพื่อนสนิทของฉันไม่ให้คบหากับเพื่อนที่ชอบเที่ยวกลางคืน แต่ครูไม่เคยสนใจ ($t = 8.20, r = .51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. บ่อยครั้งที่ฉันมีปัญหากการทะเลาะวิวาทกับเพื่อน ครูมักไม่ให้ความสนใจแต่อย่างใด ($t = 8.70, r = .64$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. เมื่อเกิดความไม่มั่นใจเกี่ยวกับการคบเพื่อนรุ่นพี่/รุ่นน้อง ครูจะเป็นที่ปรึกษาแก่ฉันได้ ($t = 9.73, r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ครูมักแสดงให้เห็นว่าท่านภูมิใจที่ฉันคบเพื่อนที่ดี ($t = 6.83, r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

ชุดที่ 4 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครู			
ด้าน	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวม
1. อารมณ์	4,12	6,7,9,10	6
2. ข้อมูลข่าวสาร	1,2,3,8,11	5	6
รวม	7	5	12

ชุดที่ 5 แบบวัดการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนจากผู้ปกครอง

1. ผู้ปกครองมักสั่งสอนให้ฉันปฏิบัติตนให้เหมาะสมในการคบเพื่อน ($t = 8.30, r = .47$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ผู้ปกครองคอยไม่ให้ฉันไปไหนมาไหนในสถานที่เปลี่ยวอันตราย ($t = 4.10, r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ผู้ปกครองฉันให้ระวังเพื่อนที่คบด้วย หากต้องไปไหนด้วยกัน ($t = 5.33, r = .39$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ผู้ปกครองมักไม่เล่าให้ฉันฟังถึงคนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมทางเพศ จนทำให้ต้องเสียอนาคต ($t = 3.74, r = .20$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ผู้ปกครองคอยตักเตือนให้ฉันแต่งตัวให้สุภาพอยู่เสมอ ($t = 6.55, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ผู้ปกครองมักเตือนฉันไม่ให้ไปกับเพื่อนผู้ชายหรือเพื่อนผู้หญิงในสถานที่ลับตาคน ($t = 8.10, r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ผู้ปกครองจะคอยสอนฉันเสมอเวลาที่มีข่าวที่เด็กกระทำความผิดกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น การจี้ปล้น การล่อลวงไปทำมิดีมิร้าย เป็นต้น ($t = 7.81, r = .54$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

8. ผู้ปกครองของชั้นสอนวิธีการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ชวนไปเที่ยวผับ เคค ($t = 7.01, r = .54$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ผู้ปกครองของชั้นมักเล่าว่าการที่เกิดปัญหาวัยทางสังคมส่วนหนึ่งมักเริ่มจากการคบเพื่อนที่ไม่ดี
($t = 7.12, r = .51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ผู้ปกครองสอนชั้นว่าการไปไหนกับผู้ใหญ่จะทำให้ปลอดภัย ($t = 3.81, r = .23$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ผู้ปกครองคอยเตือนชั้นเรื่องกิจกรรมารยาทของชั้นที่แสดงต่อเพื่อนต่างเพศ ($t = 6.84, r = .45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ผู้ปกครองมักเล่าให้ชั้นฟังถึงสถานการณ์ที่เด็กถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีจากเพื่อน ($t = 8.34, r = .58$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ผู้ปกครองไม่ค่อยเตือนชั้นเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ($t = 8.40, r = .51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ผู้ปกครองมักไม่ตักเตือนชั้นเกี่ยวกับสถานที่อันตรายๆ โรงเรียน ($t = 6.60, r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ผู้ปกครองมักสอนชั้นว่าไม่ให้ชั้นไปคบคนแปลกหน้าที่ไม่สนิท ($t = 5.80, r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ผู้ปกครองมักสอนว่าไม่ให้ชั้นไว้ใจใครง่ายๆ แม้จะเป็นเพื่อนสนิทก็ตาม ($t = 4.00, r = .31$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ผู้ปกครองของชั้นอธิบายให้ฟังว่า การประพฤติดนที่ไม่เหมาะสมเพียงเล็กน้อยของชั้นอาจจะนำไปสู่ปัญหาที่ร้ายแรงได้ ($t = 8.05, r = .50$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

18. ผู้ปกครองของฉันมักเล่าและวิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับการที่ผู้หญิงถูกทำร้ายทางเพศ ว่าเริ่มจากการกระทำเช่น และสอนว่าในสถานการณ์เช่นนั้นฉันควรจะหลีกเลี่ยงได้อย่างไร ($t = 8.71, r = .56$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
ชุดที่ 5 แบบวัดการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน					
องค์ประกอบ	ข้อความทางบวก		ข้อความทางลบ		รวม
1. การสั่งสอน	1,7,8,9,10,12,15,16,17,18		4,		11
2. การตักเตือน	2,3,5,6,11		13,14		7
รวมจำนวนข้อ	15		3		18

ชุดที่ 6 แบบวัดการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ

1. ฉันเห็นตัวอย่างในละครโทรทัศน์ ว่าคนที่มีเพื่อนมาชักจูงไปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสมแล้ว ไม่เห็นมีอะไรน่ากลัวอย่างที่คิด ดังนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องระวังเวลาไปสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน ($t = 7.01, r = .50$)

2. ฉันเคยอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ว่า การยอมให้เพื่อนที่เมาขับรถนำไปสู่อุบัติเหตุที่ร้ายแรง ดังนั้น ฉันจะไม่ยอมให้เพื่อนที่ดื่มสุราขับรถ ($t = 5.10, r = .40$)

3. เมื่อฉันเห็นโฆษณาทางทีวีเรื่องเกี่ยวกับการคบเพื่อน แล้วเกิดปัญหาการตั้งท้องโดยไม่ได้ป้องกัน ดังนั้นจึงทำให้ฉันระมัดระวังในการคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้น ($t = 5.80, r = .52$)

4. ปอยครั้งที่ฉันเห็นดาราวางคนทีไปเที่ยวผับ/เรค ตอนกลางคืนแล้วถูกตำรวจจับเพราะพบว่าปัสสาวะมีสีม่วง ทำให้ฉันไม่อยากไปเที่ยวกลางคืนอีก ($t = 6.40, r = .49$)

5. ฉันเคยรับรู้จากสื่อว่า มีวัยรุ่นหลายคนถูกหลอกลวงจากการแชตทาง Internet ฉันเพิ่มความระมัดระวังในการคุยมากขึ้น ($t = 5.23, r = .47$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

6. ฉันเคยได้ยินจากข่าวว่า มีเพื่อนรุ่นพี่หลอกเพื่อน้องไปค้าประเวณี ฉันจึงไตร่ตรองก่อนที่จะเชื่อใคร ($t = 6.60, r = .45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. น้อยครั้งที่ฉันจะได้ยินข่าวว่า เพื่อนหลอกเพื่อนไปชมซีดีที่บ้าน ดังนั้นฉันมักไม่กังวลเวลาจะไปเที่ยวบ้านเพื่อน ($t = 6.70, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. บ่อยครั้งที่ฉันได้เห็นข่าวเกี่ยวกับการยกพวกตีกันของกลุ่มวัยรุ่น แต่ฉันคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวฉัน ($t = 5.12, r = .33$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันเคยรับทราบผลการวิจัยว่า วัยรุ่นในปัจจุบันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงมาก จึงทำให้ฉันคอยเตือนตนเอง เพราะฉันไม่ต้องการถูกมองว่าอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ($t = 2.70, r = .21$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. จากการอ่านข่าวฉันเห็นเพื่อนรวมกลุ่มกันประกวด เช่น โครงการวิทยาศาสตร์ เทียร์รีดเดอร์ แล้วได้รับรางวัล ฉันจึงคิดอยากรวมกลุ่มกับเพื่อน เพื่อส่งประกวดชิงรางวัลบ้าง ($t = 4.62, r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันเห็นในละครว่ากลุ่มเพื่อนวัยรุ่นมักชักชวนกันแต่งกายผิดระเบียบ เพื่อให้เกิดความโดดเด่น ฉันจึงคิดจะชวนเพื่อนในกลุ่มแต่งกายอย่างนั้นบ้าง ($t = 5.90, r = .47$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. จากการดูในละคร ฉันเห็นเพื่อนชวนกันสูบบุหรี่ ฉันจึงคิดว่าการจับกลุ่มสูบบุหรี่กับเพื่อนเป็นเรื่องที่ไม่ผิดปกติ ($t = 6.14, r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันเห็นในละครว่ากลุ่มเพื่อนวัยรุ่น มักชักชวนกันแต่งกายผิดระเบียบ แล้วถูกครูทำโทษ ฉันจึงคิดจะไม่ทำตามเพื่อนที่แต่งตัวเช่นนั้น ($t = 5.22, r = .39$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

14. ฉันเห็นในละครว่ากลุ่มเพื่อนที่เพื่อนชวนกันดื่มสุรา ฉันจึงคิดว่าการจับกลุ่มดื่มสุรากับเพื่อนเป็นเรื่องที่ไม่ผิดแต่อย่างใด ($t = 9.30, r = .27$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. จากการดูละครแล้วเห็นกลุ่มเพื่อนที่พากันเที่ยวเตร่ตอนกลางคืน แล้วยังมีผลการเรียนในระดับดีอยู่จึงทำให้ฉันอยากไปเที่ยวด้วย ($t = 7.40, r = .50$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 6 แบบวัดการเห็นแบบอย่างผลการคบเพื่อนดีจากสื่อ			
องค์ประกอบ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวม
1. เห็นแบบอย่างไม่ดี-ไม่ตระหนักถึงภัยที่อาจเกิดขึ้นเช่นเดียวกับแบบอย่างนี้	-	1,7,8,11,12,14,15	7
2. เห็นแบบอย่างที่ไม่ดีแต่ตระหนักถึงภัยที่อาจเกิดขึ้นเช่นเดียวกับแบบอย่างนี้	2,3,4,5,6,9	13	7
3. เห็นแบบอย่างดีและตระหนักถึงภัยที่อาจเกิดขึ้นเช่นเดียวกับแบบอย่างนี้	10	-	1
รวม	7	9	15

ชุดที่ 7 แบบวัดความเชื่ออำนาจในคน

1. ฉันมักถูกกล่าวหาว่าทำผิดทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ทำ ($t = 6.48, r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เป็นการยากที่จะชักจูงให้เพื่อนเชื่อตาม ($t = 5.76, r = .35$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. แทบจะเป็นไปไม่ได้ที่ฉันจะทำให้แม่เปลี่ยนใจในเรื่องใด ($t = 4.16, r = .25$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

4. เมื่อฉันทำสิ่งใดผิดพลาด ฉันรู้สึกว่าจะไม่สามารถที่จะทำในสิ่งนั้นกลับถูกต้องได้ ($t = 7.77, r = .52$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อมีคนไม่ชอบเรา เราไม่มีทางจะแก้ไขอะไรได้ ($t = 7.68, r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันรู้สึกว่าจะคุ้มค่าที่จะพยายามทำอะไรอย่างเต็มที่เพราะสิ่งต่าง ๆ ไม่เคยให้ผลตามที่เรายพยายามเลย ($t = 6.31, r = .50$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันเชื่อว่าคนที่เก่งทางการเล่นกีฬานั้น ส่วนใหญ่เป็นเพราะเกิดมาเก่งเอง ($t = 2.98, r = .31$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันรู้สึกว่ามีคนใจร้ายกับฉัน โดยที่ไม่มีเหตุผลเลย ($t = 6.58, r = .45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันรู้สึกว่าจะเมื่อเด็กรุ่นราวคราวเดียวกันกับฉันคิดจะทำร้ายฉัน ฉันมีทางที่จะหยุดยั้งเขาได้น้อยมาก ($t = 6.84, r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ตามปกติแล้ว ฉันรู้สึกว่าจะฉันมีโอกาสที่จะเลือกรับประทานได้น้อยมากเมื่ออยู่บ้าน ($t = 5.19, r = .32$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 7 แบบวัดความเชื่ออำนาจในคน

ข้อความทางบวก	-	-
ข้อความทางลบ	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	1
รวม	10	10

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

ชุดที่ 8 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน

1. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนเสมอ ($t = 4.06, r = .38$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ถ้าฉันอยากได้สิ่งใดและต้องรอคอย ฉันจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้ ($t = 5.35, r = .35$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันมักจะจัดกระเป๋าหรือเตรียมสิ่งของที่ต้องนำไปเรียนให้เสร็จในตอนเย็น หรือกลางคืน เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น ($t = 6.63, r = .28$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันจะไม่รับประทานขนมที่ฉันชอบให้หมดในครั้งเดียว นอกจากว่าขนมนั้นจะเสียถ้าเก็บไว้นาน ($t = 6.60, r = .26$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อฉันซีเกียจ ฉันจะไม่แปร่งพันในตอนเช้า หรือก่อนเข้านอน ($t = .74, r = .21$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันมักลืมทำการบ้านเสมอ ($t = 2.83, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันกลัวสายตาเสียจึงไม่อ่านหนังสือในที่มืด ($t = 3.41, r = .18$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันทนไม่ไหวที่จะเก็บขนมอร่อยไว้กินพรุ่งนี้ ($t = 7.19, r = .19$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือจนสกปรก ($t = 3.71, r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันจะไม่ใช้เงินจนหมด เพราะเกรงว่าพรุ่งนี้จะไม่มียกเงินใช้ ($t = 2.50, r = .23$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

11. ฉันอยากเรียนหนังสือระดับสูง ๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดี ๆ ($t=2.72, r=.20$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันไม่อยากจะสอบตก จึงขยันดูหนังสือเรียน ($t=3.55, r=.45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 8 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ข้อความทางบวก	1,3,4,7,10,12	6
ข้อความทางลบ	2,5,6,8,9,11	6
รวม	12	12

ชุดที่ 9 แบบวัดสุขภาพจิตดี

1. ฉันรู้สึกลำบากใจ ถ้าจะต้องตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง ($t=8.55, r=.49$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เวลาทำงานถ้าใครมาส่งเสียงดังข้าง ๆ ฉันจะทำต่อไปไม่ได้ ($t=2.72, r=.34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันไม่ค่อยกล้าพูดกับคนซึ่งไม่เคยรู้จักมาก่อน ($t=3.29, r=.35$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันไม่ชอบพูดเล่นเลย ($t=2.37, r=.43$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันรู้สึกว่เพื่อน ๆ ไม่ใคร่อยากจะเล่นกับฉัน เพราะฉันเล่นผิดกติกาบ่อย ๆ ($t=4.78, r=.51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เมื่อเข้าอนตอนกลางคืน ฉันมักนอนไม่ค่อยหลับ เพราะคิดอะไรต่าง ๆ นานา ($t=6.49, r=.52$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

7. ฉันรู้สึกหวาดกลัวอยู่เสมอว่า พ่อแม่ หรือครูจะลงโทษ ($t = 11.0, r = .57$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. บางครั้งฉันรู้สึกว่าตัวเองจะทำอะไรผิดอยู่เสมอ ($t = 9.29, r = .69$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันบังคับตนเองไม่ค่อยได้ ($t = 8.72, r = .58$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันรู้สึกกังวลใจว่า พ่อหรือแม่อาจจะไม่รักฉัน ($t = 9.86, r = .54$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. บางครั้งฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนไม่ดีเลย ($t = 5.69, r = .61$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. บางครั้งฉันรู้สึกอึดอัด อยากจะตะโกนออกไปดัง ๆ ($t = 3.51, r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. เวลาดีใจฉันรู้สึกดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก ($t = 4.38, r = .51$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนตกใจง่าย ($t = 5.43, r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันรู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่าจะกลัวอะไรอยู่บ่อย ๆ ($t = 8.77, r = .66$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 9 แบบวัดสุขภาพจิตดี เป็นข้อความทางลบทั้งหมด

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

ชุดที่ 10 แบบวัดการนับถือศาสนา

1. คงต้องรอให้รวยกว่านี้ก่อน ฉันจึงจะทำบุญให้ทานแก่ผู้อื่น ($t = 4.80, r = .26$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันดื่มสุราและ/หรือเบียร์ โดยไม่สนใจว่าจะผิดศีลหรือไม่ ($t = 7.91, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันไม่คิดว่าการทำสมาธิจะให้ประโยชน์อะไรแก่ฉันได้ ($t = 9.40, r = .56$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันพร้อมที่จะหยุดปด ถ้าคำพูดนั้นจะช่วยให้ฉันได้รับประโยชน์ ($t = 7.00, r = .40$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันจะอาฆาตเคียดแค้น คนที่จงใจทำให้ฉันเจ็บช้ำน้ำใจ ($t = 5.60, r = .24$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เมื่อเห็นพระเทศน์ออกอากาศทางโทรทัศน์ ฉันมักเปลี่ยนช่องทันที ($t = 4.35, r = .28$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันจะคำนึงถึงเรื่องบาปบุญ ก่อนตัดสินใจกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดเสมอ ($t = 4.10, r = .22$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. การแอบหยิบของราคาเพียงเล็กน้อย จากร้านค้าไม่น่าจะเป็นความผิดเพราะเจ้าของร้านได้กำไรจากสินค้าอื่นอยู่แล้ว ($t = 4.50, r = .29$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เมื่อกำลังจะทำอะไร ฉันมักจะลงมือทำด้วยความตั้งใจจริงตั้งแต่เด็กลง ($t = 5.00, r = .28$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันมักให้ทานแก่คนขอทานข้างถนน หรือตามสะพานลอย ($t = 5.50, r = .38$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

11. เมื่อฉันมีจิตใจฟุ้งซ่าน คิดมากเป็นทุกข์ ฉันมักจะทำสมาธิเพื่อให้จิตใจสงบไม่ฟุ้งซ่าน ($t = 7.80, r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. อาชีพของฉันไม่ว่าในปัจจุบันหรืออนาคต ต้องเป็นอาชีพที่ไม่ทำให้ฉันคิดเสีย เช่นไม่ต้องฆ่าสัตว์ ไม่ต้องโกหก ($t = 5.73, r = .32$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 10 แบบวัดการนับถือศาสนา			
องค์ประกอบ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวม
- ทาน	10	1,5	3
- ศีล	7,12	2,4,6,8	6
- สมาธิ	9,11	3	3
รวมจำนวนข้อ	5	7	12

ชุดที่ 11 แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตน

1. ฉันคิดว่า คนที่เล่นการพนันเป็นคนไม่ดี ($t = 3.03, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันคิดว่าคนที่เล่นการพนัน อาจชักพาฉันไปในทางเสื่อมเสียได้มาก ($t = 4.24, r = .28$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันคิดว่าคนที่ชอบเที่ยวกลางคืนเป็นคนที่ไม่น่าคบหา ($t = 2.42, r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันพยายามหลีกเลี่ยงจากเพื่อนบางคนที่มีชักชวนฉันไปเที่ยวกลางคืน ($t = 4.03, r = .57$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันคิดว่าคนที่เล่นการพนันอาจเป็นคนที่ดีก็ได้ ($t = 1.55, r = .39$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

ฉันได้บอกกับตัวเองว่า ฉันจะอยู่ห่าง ๆ จากคนที่เล่นการพนัน ($t = 4.10, r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันคิดว่าคนที่ชอบบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนที่ทำดีเพื่อหวังผล ($t = 4.74, r = .22$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันคิดว่าจะหลีกเลี่ยงคนๆ นี้ ให้ไกลที่สุด ($t = 3.39, r = .23$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันคิดว่าคนที่ชอบชกต่อยคนอื่นเป็นคนไม่ดี ($t = 1.81, r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันคิดว่า ฉันควรอยู่ห่างกับคนที่ชอบชกต่อยกับผู้อื่น ($t = 3.39, r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันคิดว่าคนที่ชอบเที่ยวตอนกลางคืนเป็นที่มีโอกาสได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ดี ($t = 3.92, r = .43$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันบอกกับตัวเองว่า ฉันไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับคนที่ชอบเที่ยวกลางคืน ($t = 1.92, r = .57$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันคิดว่าคนที่ประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นคนที่คิดรอบคอบ ($t = 3.34, r = .39$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันควรยึดถือคน ๆ นี้เป็นแบบอย่าง ($t = 3.43, r = .30$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. คนที่ชอบเที่ยวกลางคืน เป็นคนที่ใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า ($t = 3.16, r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ถ้าฉันอยากได้ประสบการณ์แปลกใหม่ ฉันควรคบคนๆ นี้เป็นเพื่อน ($t = 3.23, r = .49$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

9. ฉันคิดว่าคนที่ชอบแกล้งเพื่อนเป็นคนที่ชอบสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น ($t = 2.52, r = .18$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันคิดว่าคงเป็นเรื่องสนุกถ้าได้ไปร่วมกับคน ๆ นี้ในการแกล้งเพื่อน ($t = 4.01, r = .33$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. คนที่พูดจากลับกลอกเป็นคนที่เขาตัวรอดได้ดีที่สุด ($t = 4.97, r = .23$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

คนรอบข้างของฉันคงไม่ยากให้ฉันคบกับคน ๆ นี้ ($t = 2.24, r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. คนที่พูดโทรศัพท์นาน ๆ เป็นคนค่อนข้างไร้สาระ ($t = 1.92, r = .29$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ฉันคิดว่าฉันคงไม่เครียดถ้าคบกับคน ๆ นี้ ($t = 3.65, r = .21$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. คนที่ชอบทำผิดกฎระเบียบ เป็นคนที่กล้าแสดงออก ($t = 4.72, r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ถ้าฉันคบกับคน ๆ นี้ ฉันคงเป็นคนที่กล้าแสดงออกมากขึ้น ($t = 3.48, r = .50$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันคิดว่าคนที่ชอบเปิดเว็บไซต์ลามกเป็นคนที่ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ($t = 4.99, r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

หากฉันคบเพื่อนคนนี้นักจะช่วยเปิดโลกทัศน์ของฉัน ($t = 2.87, r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. คนที่ชอบอ่านหนังสือการ์ตูนทางเพศเป็นคนที่ใช้เวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ ($t = 1.55, r = .29$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

การคบเพื่อนที่อ่านหนังสือแบบนี้ อาจนำไปสู่ปัญหาทางเพศได้ ($t = 2.42, r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. คนที่ชอบดื่มสุรา เป็นคนที่เพื่อนยอมรับเข้ากลุ่ม ($t = 1.83, r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

หากฉันคบคนที่ดื่มสุรา อาจชักนำฉันไปสู่ปัญหาอื่น ๆ อีกได้ ($t = 2.28, r = .30$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดที่ 11 การมีภูมิคุ้มกันภายในตนเอง

องค์ประกอบ	ข้อความบวก	ข้อความลบ	รวม
1. การรับรู้ถูก - การตัดสินใจถูก	1,2,5,7,14	-	5
2. การรับรู้ และการตัดสินใจรูปแบบอื่น ได้แก่			
- การรับรู้ผิด การตัดสินใจถูก	3,6,10	15	4
- การรับรู้ถูก การตัดสินใจผิด	-	9,11	2
- การรับรู้ผิด การตัดสินใจผิด	-	4,8,12,13	4
รวม	8	7	15

ชุดที่ 12 ทักษะชีวิตที่ต่อต้านพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม

1. ถ้าเพื่อนมีเรื่องกลุ้มใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไร ฉันพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันที ($t = 3.30, r = .45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันสบายใจที่ได้อยู่ห่างจากเพื่อนที่มีปัญหาชีวิตมาก ๆ ($t = 2.74, r = .26$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. การทำตนเป็นเพื่อนที่ดีเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ($t = 3.03, r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. หากเพื่อนมีความจำเป็นต้องขาดเรียนนาน ฉันก็จะคอยส่งข่าวคราวเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้เพื่อนทราบ ($t = 4.03, r = .44$)

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ฉันภูมิใจที่ได้คบหาเพื่อนที่เป็นคนดีและมีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น ($t = 3.95, r = .39$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ฉันรู้สึกชื่นชมเพื่อนที่คอยเตือนสติป้องกันไม่ให้เพื่อนไปเที่ยวกลางคืน หรือป้องกันเพื่อนไม่ให้ทะเลาะกัน ($t = 5.31, r = .31$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. หากฉันเห็นเพื่อนสนิทของฉันแกล้งเพื่อนคนอื่น ฉันจะเดินหนีทันที ($t = 3.01, r = .31$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

8. การช่วยเพื่อนที่เกลียดเรา เป็นสิ่งที่ไม่มีความหมาย ($t = 3.56, r = .35$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

9. หากเพื่อนสนิทของฉันผลการเรียนตก ฉันพร้อมจะตีตัวออกห่าง ($t = 5.97, r = .46$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

10. หากเพื่อนไปคบหากับเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี ฉันพร้อมที่จะเข้าไปตักเตือน ($t = 2.90, r = .54$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

11. ฉันรู้สึกรำคาญ ถ้าจะต้องคอยให้ความช่วยเหลือเพื่อนบ่อย ๆ ($t = 4.10, r = .62$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

12. การช่วยเหลือเพื่อนด้านการเรียน เป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ ($t = 4.27, r = .23$)

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ชุดที่ 12 แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม			
ด้าน	ข้อความด้านบวก	ข้อความด้านลบ	รวม
1. ความรู้ ความเข้าใจเชิงประเมินค่า	12	3,8	3
2. ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ	5,6	2,11	4
3. ความพร้อมที่จะกระทำ	1,4,10	7,9	5
รวม	6	6	12

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

ชุดที่ 13 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน

คำชี้แจง : จงเติมคำ หรือเครื่องหมายถูก ลงในช่อง ☐ และเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของตัวนักเรียน

ชื่อ – นามสกุล ..... ห้อง ม. 5/.....

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง อายุ ..... ปี
2. ผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้เกรดเฉลี่ยคือ..... (เกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 - 4.00)
3. นักเรียนได้รับเงินจากผู้ปกครองมาโรงเรียน.....บาท/สัปดาห์
4. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา คือ.....
5. ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา คือ.....
6. รายได้ของบิดา คือ..... บาท ต่อเดือน
7. รายได้ของมารดา คือ..... บาท ต่อเดือน
8. จำนวนเพื่อนสนิทของข้าพเจ้า.....คน (เพื่อนรุ่นเดียวกัน)
     เป็นเพื่อนสนิทเพศหญิง.....คน เพื่อนสนิทเพศชาย.....คน
     สำหรับเพื่อนต่างรุ่น (ถ้ามี) เป็นเพื่อนรุ่นพี่.....คน เพื่อนรุ่นน้อง.....คน
9. ข้าพเจ้ามีพี่น้องที่เกิดจากพ่อแม่เดียวกัน รวม ..... คน เป็นหญิง ..... คน ชาย ..... คน
     โดยเป็น พี่สาว ..... คน น้องสาว ..... คน พี่ชาย ..... คน น้องชาย ..... คน
10. สายการเรียน ☐ วิทยาศาสตร์ ☐ ศิลปคำนวณ ☐ ศิลป ภาษา
11. พักอยู่กับใคร ☐ บิดามารดา ☐ บิดา ☐ มารดา
                           ☐ มารดา ☐ อยู่หอพัก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และกรุณาตรวจทานอีกครั้งว่าได้ทำครบทุกข้อแล้ว..

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ สุวรรณโชติ. 2548. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน วัด สถานศึกษาและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาปริญญาตรี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กระทรวงสาธารณสุข. 2532. โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์. ค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2550 จาก www.amed.go.th.
- กระทรวงสาธารณสุข. 2549. โครงการส่งเสริมการออกกำลังกาย. ค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2550 จาก www.amed.go.th/RTA_Med/operation/Work/hi/hi7/9.doc.
- กุหลาบ ไทโพธิ์กู. 2546. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เกษม เกษมนุกิจกุล. 2534. ค่านิยมจุดหมายปลายทางและค่านิยมวิถีปฏิบัติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษา ภูมิหลังทางครอบครัวและการถ่ายทอดค่านิยมที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกษม จันทธร. 2541. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เกษม ดันติผลาชีวะ. 2540. ปัญหาเสพติด. ไกล่หมอ. 21 (3): 66-70.
- คมนา วัชรธารินทร์. 2546. ปัจจัยเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครพัฒนาของนักศึกษามหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- งามตา วนินทานนท์. 2536. ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิณฑบาตที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 50. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- งามตา วนินทานนท์. 2537. บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน กับการปลูกฝังลักษณะทางพุทธศาสนาแก่เยาวชน. วารสารจิตวิทยา. 1 (2): 25

- งามตา วรินทร์านนท์. 2550. ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของการมีภูมิคุ้มกันทางจิตของเยาวชน
ประเภทที่เสี่ยง: ชุดโครงการวิจัยบูรณาการ. เอกสารประกอบการประชุมเชิง
ปฏิบัติการ (รุ่น 1 ครั้งที่ 3) เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการ
และสร้างนักวิจัยชั้นสูงทางจิตพฤติกรรมศาสตร์: แผนงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูน
จริยธรรม ปัญญา และสุขภาพจิตแก่เยาวชนไทย” โดยโครงการพัฒนา
หลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ (วช.) วันที่ 23-26 มกราคม 2550 ณ โรงแรมวรบุรี อโยธยา คอน
เวนชั่น รีสอร์ท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- จรรยา สุวรรณทัต, ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. 2530. พฤติกรรม
ศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา
พานิช.
- จินตนา ยูนิพันธ์. 2529. การจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์บนรากฐานของปรัชญาการ
พยาบาล. วารสารครุศาสตร์. 4 (4): 50-56.
- ชนมณีภา วรกวิน และลินดา สุวรรณดี. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
ทางเพศที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ของนักศึกษาชายในสถาบันอุดมศึกษา.
ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาลังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. 2546. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมประหยัดทรัพยากรของ
อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ.
- ชัยพร วิชชาวุธ. 2523. การวิจัยเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยยุทธ กุลดั่งวัฒนา, ศุภชัย สุพรรณทอง, ทิพย์สิริ กาญจนวาสี และแจ่มใส รัตนมาลี. 2547.
ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรมในการบริการของ
มัคคุเทศก์ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ชีรวัดณ์ นิจนเดร. 2526. สภาพเชิงจิตสังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่น
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ซุดา จิตพิทักษ์. 2525. พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สารมวลชน.
- ฐานันดร เปียศิริ. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัด
พลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว.
ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาลังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523. การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมที่ควรส่งเสริมในเยาวชนและประชาชนไทย. วารสารการวิจัยทางการศึกษา, 10 (2): 29-47.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541. รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction Model) เพื่อวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. วารสารทันตภิบาล. 10, 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม): 105 – 108.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคลากรตำรวจชั้นสูงทางสังคมพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2531. ชุดฝึกอบรม การเสริมสร้างคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2540. รายงานการวิจัยเรื่องความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย: การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วรินทร์านนท์. 2536. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2524. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินท์ ชูชม และงามตา วนันทานนท์. 2528. ปัจจัยทางจิตวิทยา
 ในเวทีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. กรุงเทพมหานคร:
 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสนับสนุน
 ทางสังคมของหัวหน้าสถานื่อนามัยตำบล. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิต-
 พัฒนบริหารศาสตร์.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. 2550. ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีของนักเรียน
 มัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม. กรุงเทพมหานคร:
 คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดุซงญอ โยเหลา และประทีป จิน๊ะ. 2539. ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมอนุรักษน้ำของครู
 ประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัย
 พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทิพย์สุดา จันทรแจ่มหล้า. 2544. ปัจจัยด้านจิตสังคมของผู้ดูแลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
 การให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ที่ติดเชื้อเอตส์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธวัชชัย ศรีพรงาม. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่าง
 ปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและปั่นด้าย. ภาคนิพนธ์
 คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นรา จันชนะกิจ. 2548. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง ครอบครัว สังคม และจิต
 ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของ
 นักศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิภา นิธยาน. 2520. การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต.
 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สารศึกษาการพิมพ์.
- นิภาพร โชติสุดแสนห์. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว
 เชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. 2532. การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการทำงาน
 ของข้าราชการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุซงญบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.
- บุญทริกา ราชอาจ. 2548. อิทธิพลของการชักจูงตามแนวของ Lickona ที่มีต่อการ
 ยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์
 คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. **ทัศนคติ: การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.**
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ประกาศรี สุขทรศนีย์. 2536. **ลักษณะการใช้และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สาร**
เสพติดของวัยรุ่น: ศึกษาเฉพาะเขตชุมชนแออัดคลองเตย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิยะฉัตร กลิ่นสุวรรณ. 2538. **ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทำงานในศูนย์**
อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ผ่องพรรณ แว่ววิเศษ. 2534. **ลักษณะจิตสังคม เพื่อป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาท**
ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฝน แสงสิงแก้ว และเสวิน ปุณณะหิตานนท์. 2518. **การวิจัยสำรวจนักเรียนไทยติดยา.**
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พยนต์ เอี่ยมสำอางค์. 2539. **ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันตกที่มีต่อ**
การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรหมนต์ โอบอ้อม. 2547. **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การอบรมปลูกฝัง**
อย่างเหมาะสมจากบิดามารดาของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พรรณราย พัทธกเจริญ. 2543. **จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม**
สุขภาพและจิตของข้าราชการสูงอายุ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระกวีวรรณ. 2529. **คำปฏิญาณตนเพื่อเป็นพุทธมามกะ.** ธัมมวิโมกข์. 6 (57): 252.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). 2532. **ปฏิบัติให้ถูกทาง.** พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร:
มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). 2538. **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.**
พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). 2542. **พุทธธรรม. ฉบับปรับปรุงและขยายความ.**
กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). 2544. **พุทธธรรม: ฉบับเดิม.** พิมพ์ครั้งที่ 10.
กรุงเทพมหานคร:ธรรมสภา.

- พระมหาไชยา กาละปากษ์. 2550. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน สถานศึกษา สื่อ และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพบุรุษของนักเรียนอาชีวศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระมหาวิรัช คำธร. 2548. อิทธิพลการฝึกสมาธิและการได้รับสารชักจูงที่มีต่อความตั้งใจที่จะปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนอาชีวศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระมหาสัญญา สวัสดิ์ไธสง. 2549. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน วัด โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการนับถือพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เข้าร่วมโครงการค่ายพุทธบุตร. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระราชวรมนี. 2520. พจนุกรมพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: กรมศาสนา.
- พระราชอุทัยกวี(เขมกะ). 2529. หน้าทีของคน. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมชาติ.
- พระสวรงค์ ยมสีดา. 2548. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิชัย มณีรักษ์. 2547. การได้รับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตามเบญจธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์. 2510. การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กที่กระทำผิดและเด็กที่ไม่กระทำผิด. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์, นิภา วินิจ, พรพิมล วรภูมิพุทธพงศ์, สงคราม เชาว์นศิลป์ และพิมพ์ชนก เครือสุคนธ์. 2547. ผลของการฝึกจิตลักษณะและทักษะการพัฒนาเพื่อนต่อการช่วยเพื่อนป้องกันความเสี่ยงโรคเอดส์ในนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- พูนฤดี สุวรรณพันธ์. 2537. ปัจจัยทางครอบครัวและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาของนักเรียนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- รวีกาญจน์ เตือนดาว. 2546. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการขับชื้ออย่างปลอดภัยของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ขสมก. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รัตนา ประเสริฐสม. 2526. การสร้างเสริมจิตลักษณะเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2536. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุจิเรศ พิชิตานนท์. 2546. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมฉลาดเลือกกินของวัยรุ่นตอนปลาย. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ลัดดาวัลย์ พรศรีสมุทร และวิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. 2524. ครอบครัวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ลาดทองใบ ภูอภิรมย์. 2530. บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด. รายงานวิจัยฉบับที่ 37. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ลินดา สุวรรณดี. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรรณะ บรรจง. 2537. ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรรณิ์ วรรณชาติ. 2541. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วันชัย มีกลาง. 2530. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ ความรู้ความเข้าใจ การปฏิบัติตาม และการได้รับการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาของนิสิตระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชัย เอียดบัว. 2534. ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษาสังคมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- วินิจ เกตุขำ. 2515. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับ
ความคิดสร้างสรรค์ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิไลวรรณ ตั้งสกุล. 2546. ปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความมุ่งรับผิดชอบ
ครอบครัวของนักศึกษาชายสายพาณิชยการ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วีระ สมใจ และคณะ. 2531. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมารดาในการ
ดูแลทันตสุขภาพแก่บุตรก่อนวัยเรียน. โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนา
ระบบพฤติกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. 2529. สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศุภชัย สุพรรณทอง. 2544. ปัจจัยทางจิตและสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการ
เลือกตั้งอย่างมีจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนา
สังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สภาสตรีแห่งชาติ. 2545. นารีگوی่างไทย จิตใจงดงาม สาระธรรมเพื่อเยาวชนไทย.
กรุงเทพมหานคร: สภาสตรีแห่งชาติ.
- สมฤดี วีระพงษ์. 2535. ศึกษาถึงความสำคัญของการบวชในพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย
ในปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมัญญา เสี่ยงใส. 2521. ความวิตกกังวล และวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. กองส่งเสริมการวิจัย. 2544. รางวัลผลงานการ
วิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทยประจำปี 2544: โครงการวิจัยแม่บท: การ
วิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ
การวิจัยแห่งชาติ.
- สิริมล ธีระประทีป. 2549. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักนวลสงวนตัว
ของนักศึกษาหญิงสายอาชีวศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สุกมล มุ่งพัฒนสุนทร. 2546. ปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักษาสัตว์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในชนบท. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุชา จันทรเฒ. 2536. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทธิดา ทองศฤงคสี. 2548. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างบ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะดูแลญาติผู้สูงอายุของนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 2. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุพจน์ จักขุพิภพ. 2521. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพัตรา ธรรมวงษ์. 2544. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในงานพยาบาลผู้ป่วยใน. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภาสิณี นุ่มเนียม. 2546. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุเมตตรา เจิมพันธ์. 2545. จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุริยะ พันธุ์ดี. 2536. ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนกับจิตลักษณะและพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- แสงอรุณ ธรรมเจริญ และลินดา สุวรรณดี. 2547. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นในเขตที่มีแหล่งค้าขายในระดับต่างกัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- โสภา ชูพิกุลชัย. 2521. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อนรรฆนงค์ เรียบร้อยเจริญ. 2549. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการคุกคามทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- อมิรดี โสภางค์. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บรายได้. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุทัย หิรัญโต. 2526. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญผล.
- อุบล เลี้ยววาริณ. 2536. ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาคนิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุษา ศรีจินดารัตน์. 2533. พัฒนาการของเอกลักษณ์แห่งอีโก้ที่เกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าของการทำงานและการรับรู้คุณค่าของศาสนาในวัยรุ่นไทยภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาคนิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Ajzen, Icek. & Fishbein, M. 1980. **Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior.** New Jersey: Prentice Hall.
- Albrecht, S. L; Chadwick, B. A & Alcom, D. S. 1977. Religiosity and Deviance: Application of an Attitude-Behavior Contingent Consistency Model. **Journal for the Science Study of Religion.** 16 (3): 263-274.
- Allport, G.W. 1935. Attitudes. **A Handbook of Social Psychology.** In C. Murchionson ed., Worchester, Mass.: Clark University Press, , pp. 798-844.
- Duchden Bhanthumnavin,. 2000. Importance of Supervisory Social Support and Its Implications for HRD in Thailand. **Psychology and Developing Societies.** 12 (2): 155-167.
- Cohen, J. 1977. **Statistical Power Analysis for the Behavior Sciences.** New York: Academic Press.
- Cole, F; Godin, G. & Gagre, C. 2006. Efficiency of an Evidence-Based Intervention to Promote and Reinforce Tobacco Abstinence among Elementary School Children in a School Transition Period. **Health Education and Behavior.** 33, (6): 747-759.
- Cutrona, C. E., & Suhr, J. A. 1996. Social Support Communication in the Context of Marriage: An Analysis of Couples Supportive Interactions. In **The Communication of Social Support: Message, Interactions, Relationships and Community.** B. Burleson, T. Albrecht, & I. Sarason eds. Newbury, C.A.: Sage: Pp. 3-4, 113-135.

- Duryea, E. J.; Ranson, M. V. & English, G. 1990. Psychological Immunization: Theory, Research and Current Health Behavior Applications. **Health Education Quarterly**. 17 (2): 169-178.
- Evan, R. I.; Rozelle, R. M. & Maxwell, S. 1981. Social Modeling Films to Deter Smoking in Adolescents: Results of a Three-Year Field Investigation. **Journal of Applied Psychology**. 66: 399-414.
- Icek, Ajzen. 1996. The Directive Influence of Attitudes on Behavior. In **The Psychology of Action: Linking Cognition and Motivation to Behavior**. P. M. Gollwitzer & J. A. Bargh, eds. New York: Guilford.
- Kerlinger, Fred N. and Lee, Howard B. 1992. **Foundations of Behavioral Research**. Singapore: Thomson Learning.
- Latham, G. P. & Loe, E.A. 1991. Self-Regulation through Goal Setting. **Organization Behavior and Human Decision Process**. 50: 212-247.
- Magnusson, D. & Endler, N.S. 1977. **Personality at the Crossroads: Current Issues in Interactionism Psychology**. New Jersey: LEA Publisher.
- McGuire, W. J. 1964. Including Resistance to Persuasion: Some Contemporary Approaches. In **Advances in Experimental Social Psychology**. L. Berkowitz, ed. New York: Academic Press.
- McGuire, W. J. 1969. The Nature of Attitude and Attitude Change. In **The Handbook of Social Psychology Vol.3**. G. Liney and E. Aronson, eds. 2nd ed. Cambridge: Addison & Wesley.
- Mc Intosh, W. A. et al. 1981. The Effect of Mainstream Religious Social Controls on Adolescent Drug Use in Rural Areas. **Review of Religious Research**. 23 (1): 54-75.
- Moran, B. & Lockerd, E. M. 1991. **Getting by with a Little Help from Self and Others: Self-Esteem and Social Support as Resources during Early Adolescence**. **Developmental Psychology**. 5: 212-247.
- Perry, C.; Maccoby, N. & McAlister, A. 1980. Adolescent Smoking Prevention: A Third Year Follow-Up. **World Smoking and Health**. 1: 40-45.
- Rotter, J. B. 1966. Generalized Experiences for Internal Versus External Control of Reinforcement. **Psychological Monograph**. 80 (1): whole issue.
- Weiss, R. H. 1984. **The Relationship between Ego Identity Status and Moral Reasoning Level and Their Cognitive Correlates in Females**. Doctoral dissertation, Columbia University.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวนิศากร สนามเขต
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (พัฒนสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2547
ตำแหน่ง	ผู้ประสานงานแผนงานส่วนกลาง
สถานที่ทำงาน	แผนงานสุขภาวะองค์กรภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 39/9 ซอยเสรีไทย 2 ถนนเสรีไทย แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10230